

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

64 üncü Birleşim
10 . 3 . 1998 Salı

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	162
II. – GELEN KÂĞITLAR	163
III. – YOKLAMA	168
IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	168, 186, 192
A) GÜNDEMDEŞİ KONUŞMALAR	168
1. – Ordu Milletvekili Şükrü Yürtür'ün, Sosyal Sigortalar Kurumu Üye Psikiyatri Hastanesinin içinde bulunduğu şartlara ilişkin gündemdeki konuşması ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Nami Çağan'ın cevabı	168:170
2. – İstanbul Milletvekili Mustafa Baş'ın, polis memurlarının askerlik mevzuatlarına ilişkin konuşması ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun cevabı	170:173
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	173, 192
1. – Bulgaristan'a gidecek olan Başbakan A. Mesut Yılmaz'a, dönüşüne kadar, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Bülent Ecevit'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1342)	173:174
2. – Bosna-Hersek'e gidecek olan Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Hasan Hüsamettin Özkan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1343)	174
3. – Makedonya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'e, dönüşüne kadar, Çevre Bakanı İmren Aykut'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1344)	174

4. – Fransa'ya giden Tarım ve Köyişleri Bakanı Mustafa Rüşti Taşar'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Eyüp Aşık'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1345) 174:175
5. – Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Ankara İlinde Ümitköy Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifinin (2/755) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/317) 192:193
6. – Sinop Milletvekili Metin Bostancıoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/830) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/318) 193:196
- C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ** 175
1. – Kayseri Milletvekili Nurettin Kaldırımcı ve 22 arkadaşının, kamu yöneticilerinin başarısını etkileyen faktörlerin araştırılarak, alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/243) 175:176
2. – Kayseri Milletvekili Nurettin Kaldırımcı ve 20 arkadaşının, kamu yöneticilerinin sık sık görevden alınmalarının sakıncalarının araştırılarak, yapılması gerekli yasal ve idarî düzenlemelerin tespit edilmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/244) 176:178
3. – Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar ve 23 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/20) 178:180
4. – Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu ve 20 arkadaşının, görevlendirme ve atamalarda usulsüz ve partizanca uygulamalar yaparak, ülkede gerginlik ve huzursuzluğa yol açtığı iddiasıyla Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/14) 180:182
- D) ÇEŞİTLİ İŞLER** 186
1. – Genel Kurulu ziyaret eden Hristo Biserov Başkanlığında Türkiye-Bulgaristan Parlamentolararası Dostluk Grubuna Başkanlıkça "Hoşgeldiniz" denilmesi 186
- V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER** 182, 186, 252
1. – Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Ekim, Kasım ve Aralık 1997 Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/20) (S. Sayısı : 582) 182:183
2. – Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin Yaşama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/844) (S. Sayısı : 526) 183
3. – Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/940) (S. Sayısı : 527) 183:184
4. – Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/985) (S. Sayısı : 528) 184:185

5. – Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/338) (S. Sayısı : 529)	185
6. – Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/991) (S. Sayısı : 530)	185:186
7. – Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/215) (S. Sayısı : 531)	186:187
8. – İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/856) (S. Sayısı : 542)	187:188
9. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/340) (S.Sayısı : 543)	188
10. – İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/893) (S. Sayısı : 557)	188:189
11. – İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/835) (S. Sayısı : 558)	189:190
12. – Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/650) (S. Sayısı : 535)	252:253, 312:317

VI. – ÖNERİLER**190****A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

190

1. – (11/14) esas numaralı gensoru önergesi ile (8/19) ve (8/20) esas numaralı genel görüşme önergelerinin gündemdeki yeri, görüşme günü ve çalışma süreleri ile 10.3.1998 Salı günü birleşimde sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin Danışma Kurulu önerisi 190:191
2. – 535 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının görüşme günü ve çalışma süresine ilişkin Danışma Kurulu önerisi 191

VII. – SEÇİMLER**196****A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM**

196

1. – Anayasa Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim 196
2. – Adalet Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim 196
3. – İçişleri Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim 196
4. – Dışişleri Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim 196:197
5. – Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim 197

Sayfa

6. – Çevre Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	197
7. – Sağlık, Aile ve Sosyal İşler Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	197
8. – Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	197
9. – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	197:198
10. – Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	198
11. – Dilekçe Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	198
12. – Plan ve Bütçe Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim	198
13. – İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	198
14. – (10/19, 29, 40, 88, 98, 127, 150 ve 166) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	198
15. – (10/21) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	198
16. – (10/22) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim	199
17. – (10/230, 231, 232 ve 233) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim	199
18. – İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim	199
VIII. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI	199
A) GÖRÜŞMELER	199
1. – İçel Milletvekili Oya Araslı ile İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 18 arkadaşının, kadının statüsünün araştırılarak kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi sözleşmesinin yaşama geçirilmesi için alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/219)	199:227
2. – İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 70 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/19)	227:252
3. – Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar ve 23 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/20)	227:252
IX. – SORULAR VE CEVAPLARI	254
A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	254
1. – Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in, personel atamalarına ve görev yerleri değiştirilenlere ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in yazılı cevabı (7/3866)	254:299
2. – Bursa Milletvekili Hayati Korkmaz'ın, milletvekili ve personele tahsis edilen lojmanlara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hikmet Çetin'in yazılı cevabı (7/4232)	299:300
3. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, müsabaka yerlerine serbest giriş yönetmeliğine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in yazılı cevabı (7/4304)	300:302

4. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, vakıf taşınmaz malları ile ilgili taviz bedellerinin yükseltilmesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı cevabı (7/4321) 302:303
5. – Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Yıldızeli-Yerköy ve Kars-Tiflis demiryolu hattı projelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in yazılı cevabı (7/4341) 303:304
6. – Adana Milletvekili İ. Cevher Cevheri'nin, Akdeniz ve Ege'ye düzenlenen tren seferlerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in yazılı cevabı (7/4350) 304:306
7. – Aksaray Milletvekili Nevzat Köse'nin, Bodrum (İmsık) Havaalanına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İsmet Sezgin'in yazılı cevabı (7/4351) 306:308
8. – Sakarya Milletvekili Ertuğrul Eryılmaz'ın, şehit ailelerinin misafirhane ihtiyacına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı (7/4353) 308:309
9. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, orman yangınlarıyla mücadele için alınacak yeni araçların ihalesine ilişkin sorusu ve Orman Bakanı Ersin Taranoğlu'nun yazılı cevabı (7/4380) 309:311

I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

İçel Milletvekili Ayfer Yılmaz'ın, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle yaptığı gündem dışı konuşmaya Devlet Bakanı Işıl Saygın cevap verdi;

Ankara Milletvekili Mehmet Ekici, Türkiye'nin iltica taleplerini değerlendirmesine,

İstanbul Milletvekili Hüseyin Kansı da, Kosova'daki son gelişmelere,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 70 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/19) Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerenin gündemdeki yerini alacağı ve öngörülmesinin, sırasında yapılacağı açıklandı.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının :

1 inci sırasında bulunan 132,

2 nci sırasında bulunan 232,

Sıra sayılı kanun tasarı ve teklifleri, ilgili komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından,

3 üncü sırasında bulunan ve Hükümetçe komisyona geri alınan 338 sıra sayılı kanun teklifi, komisyondan gelmediğinden,

Ertelendiler;

4 üncü sırasında bulunan, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) görüşmelerine devam olunarak, 3 üncü maddesine kadar kabul edildi.

Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener, görüşmeler sırasında, Manisa Milletvekili Abdullah Akarsu'nun konuşmasında FP Grubuna sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince, kadının statüsünün araştırılarak, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi konusundaki Meclis araştırması önergesinin öngörülmesini yapmak ve diğer denetim konularını sırasıyla görüşmek için 10 Mart 1998 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 18.52'de son verildi.

Kamer Genç
Başkanvekili

Abdulhaluk Mutlu
Bitlis
Kâtip Üye

Levent Mıstıkoğlu
Hatay
Kâtip Üye

Ünal Yaşar
Gaziantep
Kâtip Üye

II. – GELEN KAĞITLAR**6.3.1998 CUMA****No. : 94****Tasarılar**

1.- Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Yatırımlarda Devlet Yardımları Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/722) (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.3.1998)

2.- Çek Cumhuriyetinin Kuzey Atlantik Antlaşmasına Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/723) (Millî Savunma ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.3.1998)

3.- Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/724) (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.3.1998)

4.- Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/725) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.3.1998)

5.- Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/726) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.3.1998)

6.- Macaristan Cumhuriyetinin Kuzey Atlantik Antlaşmasına Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/727) (Millî Savunma ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.3.1998)

7.- Polonya Cumhuriyetinin Kuzey Atlantik Antlaşmasına Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/728) (Millî Savunma ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.3.1998)

Teklif

1.- Niğde Milletvekili Akın Gönen ve 4 Arkadaşının; İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (2/1095) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.3.1998)

Rapor

1.- Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/715) (S. Sayısı: 588) (Dağıtma tarihi: 6.3.1998) (GÜNDEME)

9.3.1998 PAZARTESİ**No. : 95****Raporlar**

1.-Adliye Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/699,2/1043) (S. Sayısı: 587) (Dağıtma tarihi: 9.3.1998) (GÜNDEME)

2.- 14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı, 8.6.1949 Tarihli ve 5434 Sayılı, 5.3.1964 Tarihli ve 439 Sayılı, 30.4.1992 Tarihli ve 3792 Sayılı, 11.10.1983 Tarihli ve 2914 Sayılı Kanunların Bazı Mad-

delerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve Bolu Milletvekili Avni Akyol'un, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikçi ve 45 Arkadaşının, Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Trabzon Milletvekili İsmail İlhan Sungur ve 8 Arkadaşının, Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın, Konya Milletvekili Ali Günaydın'ın, Kocaeli Milletvekili Halil Çalık ve 2 Arkadaşının, Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın ve 14 Arkadaşının ve Muş Milletvekili Nedim İlci'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/692, 1/683, 2/24, 2/31, 2/34, 2/170, 2/243, 2/307, 2/556, 2/574, 2/660, 2/661, 2/664, 2/666, 2/726, 2/727, 2/793, 2/828, 2/954, 2/1052) (S. Sayısı: 589) (Dağıtma tarihi: 9.3.1998) (GÜNDEME)

Sözlü Soru Önergeleri

1.- Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın Geliştirme ve Destekleme Fonu'nda değişiklik yapılmasına dair karara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/900) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

2.-Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, Şanlıurfa-Havaalanı, Şanlıurfa Akaçakale ve Gaziantep-Şanlıurfa karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü soru önergesi (6/901) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

3.-Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, Ankara- Cebeci'de bulunan Adli Tıp Kurumu'na ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/902) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

4.- İçel Milletvekili Saffet Benli'nin, İçel İli Çamlıyayla İlçesinde Ziraat Bankası Şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/903) (Başkanlığa geliş tarihi: 5.3.1998)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Adana Milletvekili Orhan Kavuncu'nun, sınırdışı edilen bir mülteciye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4536) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

2.- Kastamonu Milletvekili Haluk Yıldız'ın, Kastamonu İlinin Kalkınmada Öncelikli Yörelere kapsamına alınmamasının nedenine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4537) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

3.-Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın, "Yeşil" kod adlı satışa ait cep telefonuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4538) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

4.- Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Denizli'deki belediyelere 1998 yılında yapılacak yardımlara ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/4539) (Başkanlığa geliş tarihi: 3.3.1998)

5.- Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Denizli İlinin köylerine götürülecek hizmetlere ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/4540) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

6.- Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, sekiz yıllık temel eğitime katkı amacıyla toplanan paralara ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4541) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

7.- Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Denizli İlinde yapılacak eğitim yatırımlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4542) (Başkanlığa geliş tarihi :3.3.1998)

8.- Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un, Denizli'deki sulama projeleri ve gölet inşaatlarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/4543) (Başkanlığa geliş tarihi: 3.3.1998)

9.- Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum-Bayan İlçesine bağlı Kuruçay, Çamlığıne ve Bayan köylerinin sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/4544) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

10.-Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in, "Adliye Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" na ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4545) (Başkanlığa geliş tarihi:3.3.1998)

11.- Balıkesir Milletvekili İ.Önder Kırılı'nın, eğitime katkı payı uygulamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4546) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

12.- Balıkesir Milletvekili İ.Önder Kırılı'nın, Millî Eğitim Vakfı'nın faaliyetleri hakkındaki bazı iddialara ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4547) (Başkanlığa geliş tarihi: 4.3.1998)

13.- Balıkesir Milletvekili İ.Önder Kırılı'nın, çam ağaçlarına zarar veren keseli kurt'la mücadele çalışmalarına ilişkin Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/4548) (Başkanlığa geliş tarihi: 4.3.1998)

14.- Balıkesir Milletvekili İ.Önder Kırılı'nın, isteğe bağlı sigortalı olarak emekli olacakların sorunlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/4549) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

15.- Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in, 1998 yatırım programında Giresun'a yer verilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4550) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

16.- Kars Milletvekili Y.Selahattin Beyribey'in, Kars ilinde su ve yolu olmayan köyler ile Kağzıman Tomruktas Köyünün yol ve köprü ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/4551) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

17.- Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Ankara-Elmadağ'da Askerlik Şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Millî Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/4552) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

18.- Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Ankara-Gölbaşı'nda Askerlik Şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Millî Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/4553) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

19.- Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Ankara-Gölbaşı'nda TMO siloları açılması için bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4554) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

20.- Antalya Milletvekili Osman Berberoğlu'nun, Antalya'da turizm merkezi olarak ilan edilen alanlara ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/4555) (Başkanlığa geliş tarihi: 4.3.1998)

21.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Bilgiç'in, fon kaynaklı kredi alan turizm yatırımcılarına ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/4556) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

22.- Kastamonu Milletvekili Haluk Yıldız'ın, Emlakbank tarafından usulsüz kredi verildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/4557) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

23.- Ağrı Milletvekili M.Sıddık Altay'ın, Milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasıyla ilgili fezlekelerle ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/4558) (Başkanlığa geliş tarihi:4.3.1998)

24.- Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Osmaniye Millî Eğitim Müdür Yardımcısının sarhoş bir şekilde Kız Öğrenci Yurduna baskın düzenlediği iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4559) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998)

25.- Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Osmaniye İl Kültür Müdürünün sarhoş bir şekilde Kız Öğrenci Yurduna baskın düzenlediği iddiasına ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru önergesi (7/4560) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998)

26.- Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, isteğe bağlı sigorta primlerinin tek bir bankaya yatırılması uygulamasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/4561) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998)

27.- Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Revizyon Planı'na ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi (7/4562) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998)

28.- Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, İznik'te nişasta fabrikası kurulup kurulmayacağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/4563) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998)

29.- Bolu Milletvekili Mustafa Yünlüoğlu'nun, toptan ve tüketici fiyat endekslerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4564) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998)

30.- Bolu Milletvekili Mustafa Yünlüoğlu'nun, Kosova'daki çatışmalara ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4565) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998)

31.- Bolu Milletvekili Mustafa Yünlüoğlu'nun, Özbek Liderinin geçici sığınma talebinin reddedilmesinin nedenine ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4566) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998)

32.- İçel Milletvekili D.Fikri Sağlar'ın, Azerbaycan'daki darbe girişimiyle ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4567) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998)

33.- Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın, Emlakbank Genel Müdürlüğüne atanan kişiye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4568) (Başkanlığa geliş tarihi:6.3.1998)

34.- Çorum Milletvekili Hasan Çağlayan'ın, pancar ekim alanlarının sınırlandırılmasına ilişkin Tarım ve Köyışleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4569) (Başkanlığa geliş tarihi:6.3.1998)

Genel Görüşme Önergesi

1.- Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar ve 23 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/20) (Başkanlığa geliş tarihi:6.3.1998)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Kayseri Milletvekili Nurettin Kaldırmacı ve 22 arkadaşının, kamu yöneticilerinin başarısını etkileyen faktörlerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/243) (Başkanlığa geliş tarihi:6.3.1998)

2.- Kayseri Milletvekili Nurettin Kaldırmacı ve 20 arkadaşının, kamu yöneticilerinin sık sık görevden alınmalarının sakıncalarının araştırılarak yapılması gerekli yasal ve idari düzenlemelerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/244) (Başkanlığa geliş tarihi:6.3.1998)

Gensoru Önergesi

1.- Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu ve 20 arkadaşının, görevlendirme ve atamalarda usulsüz ve partizanca uygulamalar yaparak ülkede gerginlik ve huzursuzluğa yol açtığı iddiasıyla Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay hakkında Anayasanın 99 uncu ve İhtüzüğün 106 ncı maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/14) (Başkanlığa geliş tarihi:5.3.1998) (Dağıtım tarihi:8.3.1998)

10.3.1998 SALI

No. : 96

Tasarılar

1.- Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/729) (Anayasa ve Adalet ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 4.3.1998)

2.- Kooperatifler Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/730) Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 5.3.1998)

Teklifler

1.- Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin; 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununun Geçici 41. Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1096) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 4.3.1998)

2.- Zonguldak Milletvekili, Ömer Barutçu'nun; Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1097) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 5.3.1998)

3.- Anavatan Partisi Grup Başkanvekilleri Bayburt Milletvekili Ülkü Güney, İzmir Milletvekili Metin Öney ve Adana Milletvekili Uğur Aksöz'ün; 3466 Sayılı Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair kanun Teklifi (2/1098) (İçişleri ve Millî Savunma Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 5.3.1998)

4.- Tokat Milletvekili Ali Şevki Erek ve 3 Arkadaşının; Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1099) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.3.1998)

Tezkereler

1.- Adil İnandı Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi (3/1340) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.3.1998)

2.- Mehmet Pesci Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi (3/1341) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.3.1998)

Raporlar

1.- Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 59 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/120) (S. Sayısı: 590) (Dağıtım tarihi: 10.3.1998) (GÜNDEME)

2.- İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un, Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/787) (S. Sayısı: 591) (Dağıtım tarihi: 10.3.1998) (GÜNDEME)

BİRİNCİ OTURUM**Açılma Saati : 15.00****10 Mart 1998 Salı****BAŞKAN : Başkanvekili Hasan KORKMAZCAN****KÂTİP ÜYELER : Ahmet DERİN (Kütahya), Mehmet KORKMAZ (Kütahya)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64 üncü Birleşimini açıyorum.

III.-YOKLAMA

BAŞKAN – Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Sayın milletvekillerinin, salonda bulduklarını yüksek sesle belirtmelerini rica ediyorum.

(Karabük Milletvekili Hayrettin Dilekcan'a kadar yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayımız vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, iki milletvekili arkadaşşıma gündem dışı söz vereceğim.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – *Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, Sosyal Sigortalar Kurumu Ünye Psikiyatri Hastanesinin içinde bulunduğu şartlara ilişkin gündem dışı konuşması ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Nami Çağan'ın cevabı*

BAŞKAN – Birinci sırada, Ordu Milletvekili Sayın Şükrü Yürür, Ünye Sosyal Sigortalar Kurumu Psikiyatri Hastanesinin içinde bulunduğu şartlarla ilgili gündem dışı söz isteminde bulunmuştur; kendisine söz veriyorum.

Buyurun Sayın Yürür. (ANAP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

ŞÜKRÜ YÜRÜR (Ordu) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; Ordu İlimizin Ünye İlçesinde, temeli 1985 yılında atılıp, bugüne kadar faaliyete geçirilememiş olan bir Sosyal Sigortalar Kurumu hastanesi bulunmaktadır. Bu hastane, 1991 yılında, tefriş edilmek suretiyle ve tam teşekküllü haliyle, devrin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından hizmete açılmıştır; fakat, gariplik o noktadan sonra başladı. 1991'den sonra kurulan hükümetler, doktor tayin etmemekte ısrarlı gibi davrandılar ve kararlı oldular; ta ki, 55 inci Hükümet kurulana kadar bu devam etti. Hastanenin 17 doktor kadrosundan 12'sini, o dönemin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Ünye kadrosuna tayin ettikten sonra, Sosyal Sigortalar Kurumunun personel mevzuatının 55 inci maddesine göre çeşitli yerlerde görevlendirdiler. 55 inci Hükümet kurulduğu zaman, o günün iktidar partisine mensup ilimizden seçilmiş 2 milletvekili arkadaşla o günün Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına müracaat ettik ve dedik ki: "İlimizde kurulu olan ve çürümeye terk edilmiş bulunan, 12 doktoru çeşitli illerde bulunan hastanemizi, lütfen ihya ediniz." Onun üzerine, Sayın Bakan "kadro bulursam, edeceğim" dedi ve bir baktık ki, 7 kadro daha bulundu ve geçen hükümetin Sosyal Güvenlik Bakanı, bu 7 kadroya da atamış olduğu mütehassıs hekimleri, Türkiye'nin çeşitli illerine 55 inci maddeye göre dağıttı ve ilçemizde kurulu olan bu Sosyal Sigortalar Kurumu hastanesinde, maalesef, 3 pratisyen hekim bulunmaktadır. Dolayısıyla, hastane gayri faaldir; rutubet ortamının yoğun olduğu Ünyemizde, hastane çürümeye terk edilmiş gibidir; personel boş oturmaktadır; sosyal sigortalılar, bu hastaneden istifade edememektedirler.

Bunun üzerine, Mesut Yılmaz Hükümeti kurulduğu zaman görev alan Sosyal Güvenlik Bakanına müracaat ettim; durumu kendilerine anlattım. Sayın Bakan, kendileri konuya vaziyet ettiler, bir çalışma yaptırıldılar ve dediler ki "sana mütehassis hekim kadrosu bulabilmemiz için bir paket program var; Güneydoğu'ya giden doktorlara ayrılmış olan kadroları sizin oraya verebilmemiz için yeni kadrolar alalım" Maliyeden 4 kadro aldılar ve Sayın Bakana bu gayretinden dolayı teşekkür ediyorum; ancak, bu yıldan iki ay geçti, bekliyoruz ki, bu doktorların tayini olsun; o arada, bakanlıktan ve Sosyal Sigortalar Kurumundan değişik ifadeler yükseldi; ifadelerden birisi "efendim, ilçenize yakın mesafede olan, 8 kilometre mesafede olan bu binayı başka maksatla kullanabilir misiniz?" "Mesela?.." dediğimizde "adliye binası yapabilir misiniz, Adalet Bakanlığı istiyor; hükümet binası yapabilir misiniz, valilik istiyor" denildiğinde "hastane olarak yapılan bir binanın, bu maksada tahsisi yersiz olur" kanaatimizi ifade ettiğimizde, hoşgörüsüyle karşıladılar, hüsnükabul gösterdiler; kendilerine teşekkür ediyorum ve o zaman dediler ki "biz, bu hastaneyi Sosyal Sigortalar Kurumu olarak işletemeyeceğiz", "ne yapabilirsiniz?", "biz, bunu, devlet hastanesi olarak devretmek istiyoruz veyahut bir üniversite bu hastaneyi alabilir mi?.." Çeşitli temaslara başladık ve temaslarımız sonunda, devlet hastanelerinin bağlı olduğu Sağlık Bakanımız, konuya fevkalade alaka gösterdi, bölgeye uzmanlarını gönderdi, bir çalışma yapıldı ve hastanenin, devlet hastanesine devri gündeme geldi ve bunun üzerine, çeşitli sendikal kuruluşlar ve bazı parti grupları harekete geçtiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yürür, konuşmanızı tamamlayın efendim.

ŞÜKRÜ YÜRÜR (Devamla) – Bunun üzerine, Sayın Bakan bir çaresizlik içerisinde kaldı; ne bu arzusunu gerçekleştirebildi ne de bizim hastane... Devletin millî bütçesinden yapılmış olan bu Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesi çürümeye terk edilmiş durumdadır.

Ben, durumu, bir kez daha, sizlerin huzurunda, devlet malının heba olmaması açısından bilgilerinize sunuyor ve sizlerin de yardımını bekliyorum; aksi takdirde, çürüyen bir bina ortaya çıkmış olacaktır.

Bu arada, arkadaşlarım "hangi sosyal güvenlik bakanları, sizin ilçenizde kurulu sigorta hastanesinin mütehassis doktor kadrolarını tayin edip, başka illere dağıttı" derse, 1991'den bu tarafa görev alan sosyal güvenlik bakanlarının imzalarıyla yapılmış olan bu tayinle.. bilgilerine sunmaya hazırım.

Teşekkür ediyorum; sağ olun, var olun. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı konuşan Ordu Milletvekili Sayın Şükrü Yürür'e teşekkür ediyorum.

Gündem dışı konuşmaya, Hükümet adına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Nami Çağan cevap vermek istiyorlar. (DSP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ordu Milletvekili Sayın Şükrü Yürür'ün, 200 yataklı SSK Ünye Psikiyatri Hastanesine ilişkin, gündem dışı konuşmasını yanıtlamak üzere huzurlarınıza gelmiş bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

SSK Ünye Psikiyatri Hastanesinin temeli 1986 yılında atılmış olup, inşaatın tamamlanmasının ardından 1991 yılında hizmete açılmıştır; ancak, o tarihten bu yana, özellikle doktor ve diğer sağlık personeli yetersizliği nedeniyle tam olarak faaliyete geçirilememiştir.

Dört bloktan oluşan hastanenin, halen, ancak bir bölümünde hizmet verilebilmektedir. Hastanede, 4 pratisyen hekim, 2 eczacı, 25 hemşire, 1 sağlık memuru, 3 laborant, 9 memur, 3 teknisyen, 1 tekniker, 2 daktilograf, 1 muhasebeci, 1 veznedar, 1 satın alma memuru, 2 şef, 2 aşçı, 8 hizmetli, 2 bekleçi olmak üzere, toplam 67 personel görev yapmaktadır.

1991 yılından bu yana geçen süre içerisinde, binayı, önce, Adalet Bakanlığı adalet sarayı olarak kullanılmak üzere SSK'dan istemiş; bu talep, Kurum Yönetim Kurulu tarafından reddedilmiştir. Daha sonra, Sağlık Bakanlığı, hastanenin işletme hakkınının bakanlıklarına devredilmesini istemiş; bu talep, Yönetim Kurulunca uygun bulunmuş; ancak, yöre halkının ve sendikaların ısrarı üzerine bu karardan vazgeçilmiştir.

Son olarak, Bakanlığımızca, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki sağlık tesislerimizde olduğu gibi, çeşitli yörelerde personel yetersizliği nedeniyle faaliyete geçirilemeyen veya düşük kapasiteyle hizmet verilen sağlık tesislerimizin ihtiyaç duyduğu personelin karşılanması için kadro alınması çalışmaları, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının onayıyla tamamlanmış bulunmaktadır. Bu kadrolar "çakılı kadro" adını verdiğimiz, yalnız ait olduğu ünite de kullanılabilir kadrolar olup, buralara atanan personelin bir başka üniteye nakledilmesi durumunda kesin olarak boşaltılması gereken kadrolardır. Böylece, bu kadrolarla bir başka ünite de çalışma olanağı artık bulunmayacak; kadrolar, mutlaka, ait olduğu ünite de kullanılacaktır. Bu çerçevede alınan uzman doktor ve sağlık teknisyeni kadrolarının branşları da belirlenmiştir ve söz konusu kadrolar, ancak o branşlar için kullanılabilir. Örneğin, göz uzmanı yerine genel cerrah, üroloji uzmanı yerine ortopedi uzmanı atanamayacaktır ve uygulama, belli branşlardaki, belli yerlerdeki doktor ve diğer sağlık personeli yığılmalarını da önleyecektir.

Bu çerçevede, SSK Ünye Hastanesi için, 18 ayrı branşta 34 uzman tabip, 4 diğ tabibi, 2 eczacı, 20 sağlık teknisyeni, 7 teknisyen, 43 hemşire, 5 ebe, 4 laborant, 2 diyetisyen, 1 psikolog, 1 od-yolog, 1 fizyoterapist, 1 çocuk gelişimcisi kadrosu alınmıştır.

Ayrıca, doktor kadroları dışındaki kadrolara atama yapılabilmesi için, Ünye Hastanesinin de içinde bulunduğu yeni kadro alınan tüm sağlık tesisleri için, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından bir sınav yapılacaktır. ÖSYM, sınav tarihi olarak bize temmuz ayını vermişti; fakat, itirazlarımız üzerine, bunu 23 Mayıs tarihine aldı. 23 Mayıs tarihinde yapılacak bir sınavla personel alımı gerçekleştirilecektir ve sadece, Ünye için değil, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimizdeki...

NİZAMETTİN SEVGİLİ (Siirt) – Siirt'e de...

ÇALIŞMA ve SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMI ÇAĞAN (Devamla) – Özellikle, bu konuda, Hükümetimiz, Siirt iline de bir söz vermiştir ve Hükümetimiz, bu sözü yerine getirecektir. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sınav, son derece objektif ve adaletli yapılacaktır; zaten, ÖSYM'ye de o amaçla verdik. Sınav başvuru koşulları çok kısa bir süre içerisinde ilan edilecektir. Sınav sonunda, haziran ayında, SSK Ünye Hastanesi, tam teşekküllü bir genel hastane olarak yöreye hizmet vermeye başlayacaktır.

Bulduğumuz çözüm, mevcut mevzuat içindeki olanakları zorlamak suretiyle, yoğun bir çabayla sağlanmıştır. Ayrıca, tüm SSK sağlık tesislerinin personel ihtiyacının karşılanması amacıyla, 21 bin kadro ihdası için bir yasa tasarısı hazırladık ve bu tasarının yasallaşmasıyla, SSK sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi yönünde köklü bir çözüme ulaşılmış olacaktır.

Bilgilerinize arz ederim. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı konuşmayı cevaplayan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Nami Çağan'a teşekkür ediyorum.

2. – *İstanbul Milletvekili Mustafa Baş'ın, polis memurlarının askerlik mevzuatlarına ilişkin konuşması ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun cevabı*

BAŞKAN – Şimdi, gündem dışı ikinci sözü, İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Baş'a veriyorum. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Baş, polis memurlarının askerlik mevzuatıyla ilgili olarak söz istemiş bulunmaktadır.

Buyurun efendim.

Sayın Baş, konuşma süreniz 5 dakikadır.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlarken, hepimizi hürmetle selamlıyorum.

Bildiğimiz gibi, kısa bir süre önce, Parlamento gündeminde, polislerin askerlik mevzuatıyla ilgili bir kanun teklifinin görüşmelerine başlamıştık. Türkiye’de, iç güvenliği, kırsal kesimde jandarmayla, diğer yerleşim yerlerinde ise polisle tesis etmekteyiz. Jandarmanın ilgilendiği saha, nüfusun yaklaşık yüzde 31’ini, yani 20 milyon civarında insanın yaşadığı bölgeyi kapsıyor. Nüfusun yaklaşık yüzde 69’unu, yani 45 milyon insanın yaşadığı yerdeki güvenliği de polis teşkilatımız tesis etmektedir.

Olağanüstü halin kaldırılması hükümetlerin hep hedefi olmuştur ve 55 inci Hükümetin hedefi de budur. Süre ilerledikçe bazı illerden olağanüstü hal kaldırılmaktadır. Bu olağanüstü halin kaldırılmasıyla birlikte polisin çalışma alanı daha da gelişecek ve daha çok polise ihtiyaç duyulacaktır.

Aslında, Türkiye, bir taraftan, içerideki bütün güvenlik işlemlerini polise yaptırmayı hedeflemektedir; diğer taraftan da, Türkiye’de yoğun bir göç yaşanmakta, şehirler büyümekte ve terör, şehirlere doğru kaymaktadır. Bu da yetmişmiş polise daha çok ihtiyaç olduğunun önemli bir göstergesidir.

Bunlara ilaveten, yoğun bir trafik yaşamaktayız. Trafik kazaları son derece artmıştır. Bunlar da, yine, yetmişmiş polise ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

Türkiye’de 120 bin polise ihtiyaç var. Avrupa standartlarında, bir polise yaklaşık 200-250 insan düşerken, Türkiye’de bir polise yaklaşık 400 insan düşmektedir. Türkiye’de 182 ilçede polis teşkilatı yoktur, 20 ilçede teşkilat olmasına rağmen polis yoktur, 1 800’ün üzerindeki beldede hiç polis teşkilatı ve polisimiz yoktur.

Bütün bu şartlar ortadayken, polis sayısını azaltmak, mevcut polis de beşte 1’ini askere göndermek, herhalde, akla, bilime aykırı olan bir husustur.

Değerli arkadaşlar, diğer taraftan, polisler, askerinin gördüğü eğitimi görmektedirler. Amirler, 4 yıl kolejde, 4 yıl da akademiye okumaktadırlar. Polis memurları, assubay okullarında olduğu gibi, 9 aylık bir eğitimden geçmektedirler, haftada 5 saat silah bilgisi, 5 saat beden eğitimi ve yakın savunma ve yaklaşık 10 saat de spor dersleri görmektedirler; yani, polisler, eğitim açısından da, bir noktada, eğitilirlerken askerlik yapmış gibidirler; yaptıkları görev itibarıyla de jandarmaya benzer bir görev yapmaktadırlar.

Polislerin askerlik konusunu diğer meslek gruplarıyla elbette karıştıramayız. Her ne kadar, bugün, öğretmenler, kısa dönem askerlik yapıp, askerliklerini öğretmen olarak yapıyorlarsa da, yurt dışındaki kişiler bedelli olarak askerlik yapabiliyorlarsa da, polisler, meslek itibarıyla askerlikle özdeş bir görev yaptıkları için, onları, diğer meslek gruplarından ayrı tutmak gerekmektedir.

Bütün bu konuştuğum şartlar, polisle ilgili düzenlemenin, bir süre önce burada gördüğümüz çerçevede kanunlaşması gerektiğini göstermektedir.

Bu konuyla ilgili, Büyük Millet Meclisi gündeminde iki kanun teklifi vardır: Bir tanesi, ben-denizin, 1995’te verdiğim -kadük olduğu için- 1996’da yenilediğim kanun teklifi; bir tanesi de, Sayın Ülkü Güneş’in vermiş olduğu ve İçtüzüğün 37 nci maddesine göre Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda doğrudan gündeme alınan kanun teklifidir. Bu kanun teklifi, Danışma Kurulu önceriyle öncelik sağlanılarak gündemin ön sıralarına alınmıştır.

Bildiğiniz gibi, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler ile 1 inci maddesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır ve 1 inci maddenin oylamasına geçildiği sırada, kanun teklifi, Hükümet tarafından geri çekilmiştir. Aslında, bu konuda, Parlamentonun iradesi belli olmuştur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baş, konuşmanızı tamamlayın efendim.

MUSTAFA BAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Parlamento, kanun teklifinin, görüşmeye açıldığı şekliyle, o çerçevede kabul edilmesi noktasında iradesini belli etmiştir; çünkü, bu teklif, İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre, Genel Kurulda oylanarak doğrudan gündeme alınmıştır, Danışma Kurulunda oylanarak öne alınmıştır; yani, bu konuda, Parlamentonun iradesi belli olmuştur. Şimdi, Hükümet, bu kanun teklifini komisyona çekti; ama, ne yazık ki, bu kanun teklifi komisyonda görüşülmüyor ve bu kanun teklifinin -İçişleri Komisyonunda görüşülmesi gerekirken- başka yerlerde görüşüldüğünü, başka yerlerde tartışmaya açıldığını duyuyoruz; maalesef, bu sesler kulağımıza gelmektedir.

Hükümetin, Parlamentonun iradesinin belli olduğu noktadaki bir kanun teklifiyle ilgili, bu tip, birtakım başka baskılara iltifat etmemesini; bu kanun teklifinin, komisyonda, benim verdiğim ve Ülkü Güney Beyin verdiği çerçevede kabul edilerek bir an önce gündeme alınmasını ve bu önemli konunun, akla, bilime ve Türkiye şartlarına uygun olarak, hiçbir baskıya boyun eğilmeden, bu Parlamentodan geçirilmesini arz ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP, ANAP, DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı konuşan, İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Baş'a teşekkür ediyorum.

Hükümet adına, gündem dışı konuşmayı cevaplandırmak üzere, İçişleri Bakanı Sayın Murat Başşengioğlu söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Bakan. (ANAP sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ BAKANI MURAT BAŞŞENGİOĞLU (Kastamonu) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; İstanbul Milletvekilimiz Sayın Mustafa Baş'ın, polislerin askerlikleriyle ilgili gündem dışı konuşmasına cevap vermek üzere huzurlarımızdayım; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilimizin de ifade ettiği gibi, 1990-1995 yılları arasında, o günün şartları içerisinde duyulan ihtiyaç nedeniyle, emniyet teşkilatımıza, askerliğini yapmamış kişiler polis memuru olarak alınmıştır. Bunların sayısı 70 bin civarındadır. Bugüne kadar geçirdiğimiz süreç içerisinde, bu memurlarımızın 35 bini askerliklerini yapmışlardır. Şu anda, halen, 10 bin civarında polis memurumuz silah altındadır. Geriye kalan 25 bin civarındaki polis memuru da, askerlik görevini ifa etmemiş durumda beklemekte ve celpleri geldikçe, peyderpey askere alınmaktadırlar.

Bu 25 bin civarındaki polis memurumuzun askerlik sorunu, gerçekten, emniyet teşkilatımız açısından önemli bir sorun teşkil etmektedir. Bizden önceki değerli bakanlarımız, hükümetlerimiz, bu konunun halli için gayret sarf etmişlerdir; ama, maalesef, sorun, bugüne kadar taşınmıştır. Bu konuda teklif veren değerli milletvekillerimiz vardır, Sayın Ülkü Güney, Sayın Yücel Seckiner; ayrıca, Sayın Mustafa Baş'ın teklifi de Parlamentomuzun ihtisas komisyonlarında beklemektedir.

Bugüne kadar 35 bin civarında polis memurumuzun askerliğini bilfiil yapmış olduğunu söyledim. Takdir edersiniz ki, bu konu, tabii, sadece İçişleri Bakanlığının tasarrufuyla, inisiyatifıyla halledilecek bir konu değildir; Millî Savunma Bakanlığımızı ve devletimizin diğer kurumlarını da ilgilendiren ve bu konuda bir mutabakat sağlanması gereken bir konudur. İşbaşına geldiğimiz günden bu tarafa, İçişleri Bakanı olarak, Hükümetimizin bu konudan sorumlu diğer bakanları olarak, bu so-

runun çözümlenmesi ve emniyet teşkilatımızın ve polis memurlarımızın, bu konuda bir an önce rahatlaması için büyük gayret sarf ettik. Bilindiği gibi, bu teklif, Parlamente'ya geldi, geniş bir mutabakat sağlanması amacıyla, Hükümet tarafından komisyona çekildi; şu anda, orada bu konu üzerindeki çalışmalar devam ediyor.

Ayrıca, bu arada yeni bir öneri ortaya atıldı; bu polis memurlarımızın, uzman jandarma çavuş olarak askerliklerini yapıp yapamayacakları noktasında yeni bir öneri geldi. Bunu da tartışmak için Sayın Ülkü Güney, Sayın Yücel Seçkiner, Millî Savunma Bakanlığı yetkilileri, Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilileri çok geniş kapsamlı bir toplantı yaptılar. Bu öneriyle ilgili görüşmelerimiz devam ediyor; ama, bugün itibarıyla, bu konuda, bu polis memurlarımıza "bu mesele çözüldü" demek noktasında değiliz; çünkü, geçmişte, bu arkadaşlarımıza, maalesef, çok büyük umutlar verilmiş ve mesele, bir sorun halinde bugüne kadar taşınmıştır. Bakanlık olarak ve Hükümet olarak bu sorunu çözme kararındayız; ama, dediğim gibi, askerlik sisteminin bütünlüğü içerisinde, diğer kurumlarımızla bir mutabakat içerisinde bunu yapmak zorundayız.

Bugün itibarıyla, gerçekten, emniyet teşkilatımızın, polis kaynağına ihtiyacı vardır. Kişi başına düşen sayı itibarıyla -Avrupa standartlarına göre- maalesef, Avrupa standartlarının çok gerisindeyiz; yani, şu anda, büyük miktarda polis memuruna ihtiyacımız vardır, jandarmadan devraldığımız yerlerde, kritik bölgelerimizde, oraları takviye etmek için, polis teşkilatı kurmak üzere, yine bu polis kaynağına ihtiyacımız vardır.

Değerli milletvekilleri, bu konuyu çözmek için, Hükümet olarak, Bakanlık olarak bir irade ortaya koyduk, bir kararlılık içerisindeyiz; ama, bu konudaki itirazları da çekinceleri de ifade etmeye çalıştım. 35 bin polis memuru "biz askerliğimizi yaptık, bu konuda acaba bir eşitsizlik olur mu" diye endişelerini dile getirmektedirler. Kamu kesiminde çalışan diğer memurlarımız, böyle bir imkândan yararlanmak için başvurumaktadırlar. Dolayısıyla, olayı bir bütün içerisinde inceliyoruz. Olabilirliğini bulduğumuz noktada, mutabakatı sağladığımız noktada, bunu, Yüce Parlamente'nun huzuruna getirmek, bizim için de memnuniyet vericidir, bize mutluluk verecektir.

Bu arada, bu görüşmelerimiz devam ederken, yeni bir gelişme oldu, onu bilgilerinizle sunmak istiyorum. Polis akademisi mezunlarımıza, diledikleri takdirde, 8 ay kısa dönem gönüllü askerlik yapma imkânı getirildi. Herhangi bir sınıf tercihi yapmadan, Türkiye'nin her tarafında, polis akademisi mezunlarımıza bu şekilde yeni bir imkân sağlanmış oldu. Dilerim, geriye kalan 25 bin civarında polis memurumuzun bu sorunu da, genel bir mutabakat içerisinde çözümler.

Bütün grupların bu konudaki hassasiyetine ve duyarlılığına ayrı ayrı teşekkür ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı konuşmayı cevaplayan İçişleri Bakanı Sayın Murat Başesgioğlu'na teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, böylece, gündem dışı konuşmalarla ilgili bölümü tamamlamış bulunuyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları bulunmaktadır; ancak, bu sunuşlar uzun süre alacağı için, sunuşlara başlamadan önce, Divan Üyesi arkadaşımın okuma işlemini yerinden yapabilmesi hususunda izninizi almak ihtiyacıydım. Divan Üyesinin yerinden okuması hususunu kabul edenlerin işaret buyurmasını rica ediyorum. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı tezkereleri vardır, okutuyorum:

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – *Bulgaristan'a gidecek olan Başbakan A. Mesut Yılmaz'a, dönüşüne kadar, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Bülent Ecevit'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1342)*

6 Mart 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 7 Mart 1998 tarihinde Bulgaristan'a gidecek olan Başbakan Mesut Yılmaz'ın dönüşüne kadar; Başbakanlığa, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2. – *Bosna-Hersek'e gidecek olan Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Hasan Hüsamettin Özkan'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1343)*

6 Mart 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Saraybosna Kış Festivaline katılmak üzere, 9 Mart 1998 tarihinde Bosna-Hersek'e gidecek olan Kültür Bakanı İstemihan Talay'ın dönüşüne kadar; Kültür Bakanlığına, Devlet Bakanı Hüsamettin Özkan'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

3. – *Makedonya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'e, dönüşüne kadar, Çevre Bakanı İmren Aykut'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1344)*

6 Mart 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye-Makedonya Karma Ekonomik Komisyon (KEK) II. Dönem Toplantısına katılmak üzere, 9 Mart 1998 tarihinde Makedonya'ya gidecek olan Devlet Bakanı R. Kâzım Yücelen'in dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Çevre Bakanı İmren Aykut'un vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4. – *Fransa'ya giden Tarım ve Köyişleri Bakanı Mustafa Rüştü Taşar'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Eyüp Aşık'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1345)*

6 Mart 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 27 Şubat 1998 gün ve KAN. KAR:39-06-42-98-137 sayılı yazımız.

İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) Tarım Komitesinin Bakanlar Toplantısına katılmak üzere, 3 Mart 1998 tarihinde Fransa'ya giden Tarım ve Köyişleri Bakanı Mustafa Taşar'ın dönüşüne kadar; Tarım ve Köyişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı R. Kâzım Yücelen'in vekâlet etmesi, ilgi yazıyla uygun görülmüştür.

9 Mart 1998 tarihinden itibaren Tarım ve Köyişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Eyüp Aşık'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Meclis araştırması önergeleri vardır; okutuyorum:

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – *Kayseri Milletvekili Nurettin Kaldırımcı ve 22 arkadaşının, kamu yöneticilerinin başarısını etkileyen faktörlerin araştırılarak, alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/243)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizin ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan gelişmesi, üretilen kamu hizmetlerinin verimlilik ve kalitesinin yükseltilmesiyle yakından ilgilidir. Hem üst düzey kamu yönetiminde hem de kamunun merkez ve taşra teşkilatlarında görev yapan kamu yöneticilerinin sahip olması gereken formasyon ile tayin, terfi, maaş, mevzuat, çalışma ortamı gibi faktörler, yöneticilerin ve görev yaptıkları kuruluşların performansını da büyük ölçüde belirlemektedir.

Kamuda görev yapan yöneticilerin başarısını etkileyen şartların çok yönlü olarak araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin tespiti hakkında, Anayasanın 98 inci ve İçtüzüğü'nün ilgili maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması hususunu saygılarımızla arz ederiz.

- 1- Nurettin Kaldırımcı (Kayseri)
- 2- Necati Çelik (Kocaeli)
- 3- Ersönmez Yarbay (Ankara)
- 4- Mustafa Ünalı (Konya)
- 5- Mehmet Bedri İncetahtacı (Gaziantep)
- 6- Mehmet Emin Aydınbaş (İçel)
- 7- Musa Okçu (Batman)
- 8- İ. Ertan Yülek (Adana)
- 9- Abdullah Arslan (Tokat)
- 10- Hüseyin Arı (Konya)
- 11- Mehmet Elkatmış (Nevşehir)
- 12- Nurettin Aktaş (Gaziantep)
- 13- Sait Açıba (Afyon)
- 14- Abdülkadir Aksu (Diyarbakır)
- 15- Zeki Ergezen (Bitlis)
- 16- Ömer Naimi Barım (Elazığ)

- 17- Hayrettin Uzun (Kocaeli)
18- Mustafa Çiloğlu (Burdur)
19- İlyas Yılmazyıldız (Balıkesir)
20- Fethi Acar (Kastamonu)
21- Miraç Akdoğan (Malatya)
22- Refik Aras (İstanbul)
23- Ertuğrul Eryılmaz (Sakarya)

Gerekçe:

Kamu yönetiminin ya da kamu hizmetlerinin verimlilik ve kalitesinin artırılması, öncelikle, çağdaş yönetim ve organizasyon ilke ve normlarına uygun şekilde yapılandırılmış bir bürokratik sistemin varlığına bağlıdır. Böyle bir sistem içinde görev yapacak kamu yöneticilerinin, yönetim görevini başarıyla yerine getirmelerine imkân verecek vasıf ve şartları haiz olması gerektiği de, bir başka önemli keyfiyettir.

Daha etkin, daha etkili olması amacıyla, devletin küçültülmesi ve yeniden yapılandırılması, yıllardır, siyasi ve toplumsal gündeme getirilen ve tartışılan bir konudur. Devletin daha etkili bir hale getirilmesini, üst düzey yöneticilerin olduğu kadar, merkez ve taşra teşkilatında görev yapan bütün yöneticilerin başarılı olmaları ve başarı derecelerinin yüksekliği olarak da anlayabiliriz. Ne var ki, ülkemizde, yönetim ve yöneticilik olgusunun önemi yeterince anlaşılammış ya da ihmal edilmiştir.

Kamu yönetimi ve kamu yöneticiliği görevinin gerektirdiği formasyon ile yöneticilerin başında buldukları birim ve kuruluşların başarısını etkileyen bütün faktörlerin çok yönlü olarak ele alınması, bir zorunluluk arz etmektedir. Mevcut sistem, çoğu kere, yine kamu otoritesi tarafından zaafa uğratılmaktadır. İstihdam edilen kişinin eğitim ve tecrübesi, tayin tarzı, yönetici değerlendirmesi, aldığı maaş ve ücret miktarı, görev yapmasını engelleyen mevzuat hükümleri, ilgili birimin veya kuruluşun diğer şartları, merkezden veya mahallinden gelen baskılar gibi, başarıyı engelleyen hususların dikkate alınması, verimlilik ve hizmet kalitesinin asgarî şartıdır.

Üst, orta ve alt olmak üzere, bütün yönetim kademelerinde yöneticilik görevini üstlenen kamu personelinin, her açıdan gerekli norm ve standartların ihmal edilmediği bir sistem içinde istihdam edilebilmelerinin temini amacına dönük olmak üzere, bu araştırma önergesini vermiş bulunuyoruz.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırasında yapılacaktır.

Diğer Meclis araştırması önergesini okutuyorum:

2. – *Kayseri Milletvekili Nurettin Kaldırmacı ve 20 arkadaşının, kamu yöneticilerinin sık sık görevden alınmalarının sakıncalarının araştırılarak, yapılması gerekli yasal ve idari düzenlemelerin tespit edilmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/244)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yetişmiş insan gücü, özellikle de yöneticilik yapabilecek insanların miktar ve nitelikleri, ülkenin "hayat kalitesi" bakımından stratejik bir önem arz eder. Ülkemizde, kamu yöneticilerinin sık sık görevden alınmaları, yetişmiş insanını israf etmek denebilecek bir uygulamaya dönüşmüş ve sık sık değişen hükümetlerle birlikte neredeyse meşruiyet kesbetmiş ya da gelenekselleşmiştir. Görevden alınan yöneticilerin çoğu kere doğru dürüst istihdam edilmemişleri ve tabiri caizse bekleme odasına alınmaları, bizim gibi ülkeler için acı bir çelişki ve beşerî kaynak israfıdır.

Konunun araştırılması, gerekli yasal ve idarî düzenlemelerin neler olabileceğinin tespiti amacıyla, Anayasanın 98 inci ve İttüzüğün 104 üncü maddeleri gereğince, Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1- Nurettin Kaldırımcı	(Kayseri)
2- Mustafa Ünalđı	(Konya)
3- Yıldırım Aktürk	(Uşak)
4- Hanifi Demirkol	(Eskişehir)
5. Mehmet Ekici	(Ankara)
6. Saffet Arıkan Bedük	(Ankara)
7. İsmail Köse	(Erzurum)
8. Hilmi Develi	(Denizli)
9. Halil Yıldız	(Isparta)
10. Abdullah Gül	(Kayseri)
11. İ. Ertan Yülek	(Adana)
12. Ahmet Alkan	(Konya)
13. Yusuf Ekinci	(Burdur)
14. Ali Topuz	(İstanbul)
15. Zeki Ertugay	(Erzurum)
16. Necmi Hoşver	(Bolu)
17. Aslan Polat	(Erzurum)
18. Sait Açba	(Afyon)
19. Naci Terzi	(Erzincan)
20. Musa Okçu	(Batman)
21. Muhammet Polat	(Aydın)

Gereke:

Bir ülkenin ekonomik ve sosyal açıdan kalkınması, maddî kaynaklar kadar, belki de daha fazlasıyla beşerî kaynakların miktar ve nitelik itibariyle yeterliliğine bağılıdır. Modernleşme tecrübeleri ve çağdaş gelişmeler de göstermiştir ki, maddî kaynakları yetersiz olduğu halde, beşerî sermaye gücüyle kalkınan pek çok ülke vardır.

Türkiye'nin, yetişmiş insan potansiyelini değerlendirmek hususunda, politik ve bürokratik yanlışlıklar içinde olduğunu kabul etmek, realitesiyle ilgili objektif bir tespitin itiraf edilmesidir.

Özellikle sık sık değışen hükümetlerle birlikte, bürokrasinin "olmazsa olmaz" denilebilecek kuralları bir tarafa bırakılarak, yüzlerce ve belki de binlerce kamu yöneticisi yer ve görev değıştirmekte, bir tür tasfiye edilmektedirler.

Çağdaş dünya gerçeklerinin olduğu kadar, aklın ve bilimin ölçülerine de aykırı olarak, yetiştirilmesi için maddî ve manevî önemli miktarda harcama ya da fedakârlık yapılan çok sayıda yönetici, maalesef, atıl halde tutulmakta, tabiri caizse kızığa alınmaktadır.

Bizim gibi ülkelerin israfı ve adam harcamaya tahammülleri yoktur. Halbuki, etkili bir yönetim ve yöneticilik tarzının normları ve standartları iş tarifleriyle belirlenerek, sağlanacak bürokratik istikrarla, kamu hizmetlerinin daha verimli ve daha kaliteli bir düzeye çıkarılması mümkün olabilirdi.

Üst düzey ve sınırlı bürokratik görevlilerle ilgili olarak politik iradenin inisiyatif kullanması tabiidir. Hatta, kamuda istihdam edilen bütün görevliler için, etkinliği yükseltici düzenlemeler yapmak, hükümetlerin aslı görevleri arasındadır. Fakat, görevden alınan çok sayıda bürokratin, bilgisinden, tecrübesinden istifade edilemeyecek şekilde, kamudan maaş almaya devam etmesi, daha doğrusu, kamu yönetiminin bu insanlardan yeterince yararlanamaması, idarî sistemimizin ve politik iradenin bir ayıbıdır.

Konunun çok yönlü olarak ele alınması, uygun politikaların belirlenmesi ve gerekli hukukî, idarî düzenlemelerin neler olabileceğinin araştırılması amacıyla bu önergeyi vermiş bulunuyoruz.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge, gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörü-
rüşme, sırasında yapılacaktır.

Bir genel görüşme önergesi vardır; okutuyorum:

3. – *Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar ve 23 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/20)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kosova Halkı, altıyüz yıllık ortak tarih ve kültür birikimine sahip olduğumuz kardeşlerimizden oluşmuştur. Son yüz yıllık yakın tarihte, kanlı çatışmaların olduğu Kosova, 300 bin Bosnalı kardeşimizin öldürüldüğü trajediden daha ağır sonuçlar yaratacak bir kapışmanın eşiğine gelmiştir. Sırp yönetiminin baskıları, 27-28 Şubat günleri, Drenica'da polisle halkı karşı karşıya getirmiş, 30 Arnavut öldürülmüştür. 2 Martta Başkent Priştine'deki protesto gösterilerinde 4 kişi ölmüş, 153 kişi yaralanmıştır.

Bugünkü Kosova'nın yakın geçmişinde, 1989'da Yugoslav Sosyalist Federe Cumhuriyetinin dağılma sürecinin başında, Sırbistan, Kosova'nın 1974 Anayasasından kaynaklanan özerk statüsünü kaldırmıştır. 1991'de bağımsızlık için referandum yapan Arnavutlar, 24 Mayıs 1992'deki seçimlerle, Kosova Demokratik Ligi (LDK) Başkanı İbrahim Rugova'yı Cumhurbaşkanı seçmişlerdir.

28 Mayıs 1992'de, Kosova Cumhuriyeti Hükümeti, bağımsızlık ilanını kararlaştırmıştır. Arnavutluk, bağımsız Kosova'yı tanıyan tek ülke olmuştur. Ayrıca, LDK Genel Sekreteri Bukoshi'nin Başkanlığında bir sürgün hükümeti kurulmuştur.

Bugün, Kosova'da, resmî Sırp Devleti yapısı ile Arnavut gölge devlet yapısı bir arada bulunmaktadır.

Sırp Hükümeti, Kosova sorununu bir iç meselesi olarak görmektedir. Yugoslav Federal Cumhuriyeti yapısına göre, Kosovalılara, azınlık hakları ve Sırbistan Anayasası çerçevesinde sınırlı bir otonomi tanımanın ötesini kabul etmemektedir.

Arnavutlar "self determinasyon" hakkıyla, eski Yugoslavya'nın tüm kurucu ögeleri gibi, Kosova'nın da bağımsızlığa hak kazandığı görüşünü savunmaktadır.

Kosova Cumhurbaşkanı İbrahim Rugova, bağımsızlık yanlısıdır. Sırp yönetimine karşı pasif direnişi benimsemiştir.

Kosova Parlamenter Partisi (PPK) ve Başkanı Adem Demaçi şiddet yanlısı olmayan daha aktif direniş yanlısıdır. Demaçi, Yugoslavya Federal Cumhuriyeti içinde bir cumhuriyet istemektedir.

Kosova Kurtuluş Ordusu (UCK) şiddet yanlısı radikal bir muhalefet grubudur; bağımsızlıktan yanadır.

Kosova sorununun çözümü için öncelikle insan haklarının iyileştirilmesi gerekir. Sırp Hükümeti, polis baskısını kaldırmalı, siyasî tutukluları serbest bırakmalı, Arnavutların kamu görevleri-

ne dönüşünü sağlamalı; uluslararası kuruluşların, hükümet dışı kuruluşların ve medyanın Kosova'da tekrar hizmet verebilmelerine olanak tanınmalıdır. Aksi halde, bir barut fıçısına benzeyen Kosova'da başlayacak bir savaş, tüm Balkanları, Avrupa'yı, dünya barışını tehdit edecek aşamaya gelecektir.

Türkiye, her şeyden önce Kosova halkının temel hak ve özgürlüklerinin, dinî ve kültürel kimliklerinin hiçbir ayırıma tabi tutulmadan, BM ve AGİT ilkeleri çerçevesinde garanti altına alınmasını savunmalıdır; Kosova'da kuvvet kullanımını içeren tüm girişimlere karşı çıkmalıdır. Çözüme yönelik barışçı görüşmelere geçilebilmesi için güven ortamı gerekir. Bunun için 1 Eylül 1996'da İbrahim Rugova ile Slobodan Miloseviç tarafından imzalanan eğitim anlaşmasının uygulanması için baskı yapılmalıdır.

Yüzbinlerce öğrencinin okula gidememesi gibi, yüzbinlerce Kosovalı sığındıkları Avrupa ülkelerinden Kosova'ya dönememektedir.

Türkiye, Kosova'nın siyasal ve ekonomik sorunlarının çözümü için, başta BM, AB, AGİT, OECD olmak üzere tüm platformlarda etkin rol alıp, Kosova halkının gerçek kardeşi olduğunu göstermelidir.

Siyasal çözümle birlikte, doğrudan yabancı yatırımları, yabancı kredi, teknoloji transferi gibi olanaklarla Kosova'ya yardıma Türkiye öncelik etmelidir. Siyasal ve ekonomik istikrarla birlikte, elbette, Avrupa ülkelerindeki Kosovalı sığınmacılar da anayurda dönmelidirler.

Sırp yönetimi, Hırvatistan'ın Kraina bölgesinden ve başka yörelerden getirip Kosova'ya yerleştirdiği Sırpı, onların da istekleri doğrultusunda, eski yerlerine göndermeli ki, Bosna-Hersek'tekine benzer bir etnik temizleme, soykırımı yapma niyetinin olmadığını gösterebilir. Türkiye ve uluslararası toplum bu konuda da hassas olmalıdır.

Kosova sorununun, Türkiye, Balkanlar, Avrupa ve dünya açısından hızla değerlendirilmesi, alınabilecek önlemlerin görüşülebilmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgilendirilip görüşünün oluşturulmasıyla Hükümete yön verilebilmesi, yardımcı olunabilmesi amacıyla, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz.

- 1- İrfan Gürpınar (Kırklareli)
- 2 - Ali Dinçer (Ankara)
- 3- Nihat Matkap (Hatay)
- 4- Önder Sav (Ankara)
- 5- Atılâ Sav (Hatay)
- 6- Yusuf Öztop (Antalya)
- 7- Bekir Kumbul (Antalya)
- 8- M. Cevdet Selvi (İstanbul)
- 9- Ayhan Fırat (Malatya)
- 10- Algan Hacıoğlu (İstanbul)
- 11- Ali Topuz (İstanbul)
- 12- Hilmi Develi (Denizli)
- 13- Nezir Büyükcengiz (Konya)
- 14- Yılmaz Ateş (Ankara)
- 15- Bekir Yurdagül (Kocaeli)

- 16- Mustafa Yıldız (Erzincan)
 17- Mehmet Moğultay (İstanbul)
 18- Mahmut Işık (Sivas)
 19- İsmet Önder Kırılı (Balıkesir)
 20- Zeki Çakıroğlu (Muğla)
 21- Metin Arifağaoğlu (Artvin)
 22- Mustafa Kul (Erzincan)
 23- Ali Haydar Şahin (Çorum)
 24- Durmuş Fikri Sağlar (İçel)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerenin görüşme gününü belirten Danışma Kurulu önerisi biraz sonra oylarınıza sunulacaktır. Bir gensoru önergesi vardır; önerge, daha önce bastırılıp sayın üyelerle dağıtılmıştır.

Önergeyi okutuyorum:

4. – Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu ve 20 arkadaşının, görevlendirme ve atamalarda usulsüz ve partizanca uygulamalar yaparak, ülkede gerginlik ve huzursuzluğa yol açtığı iddiasıyla Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/14)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Millî Eğitim Bakanı Sayın Hikmet Uluğbay hakkında Anayasanın 99 uncu maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 106 ncı maddesi gereğince bir gensoru açılması için gereğini arz ederiz.

Muhsin Yazıcıoğlu	Recep Kırış	Mehmet Ekici
Sivas	Kayseri	Ankara
Orhan Kavuncu	Hasan Çağlayan	Nevzat Yanmaz
Adana	Çorum	Sivas
Ali Coşkun	Hanefi Çelik	Şaban Karataş
İstanbul	Tokat	Ankara
İsmail Köse	Zeki Ertugay	Kadir Bozkurt
Erzurum	Erzurum	Sinop
Ayyaz Gökdemir	Çemil Çiçek	Sadi Somuncuoğlu
Kayseri	Ankara	Aksaray
İlyas Arslan	Tayyar Altıkulaç	Mustafa Çiloğlu
Yozgat	İstanbul	Burdur
Necmi Hoşver	Mehmet Aykaç	Mukadder Başçğmez
Bolu	Çorum	İstanbul

Gereke: Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay tarafından, ülke genelinde yapılan partizanca atamalar ve görevlendirmeler neticesinde, eğitim camiasında huzursuzluk ve partizanlık yoğun bir şekilde yayılmaya başlamıştır.

Millî Eğitim Bakanı göreve başladıktan sonra, il ve ilçe millî eğitim müdürleri ve okul müdürleri kadrolarında yüzde 90'lara varan bir değişiklik ve kıyım yapmıştır. Bu atamaların kahir ekseriyeti "Görevlendirme" şeklinde yapılmıştır.

1- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 9 uncu maddesinin (c) bendinde "Geçici görevlendirme, memurun muvafakatı ile olur ve iki yılı geçemez." (e) bendinde ise "Geçici süreli görevlendirme, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü üzerine ilgili bakanlıkların müşterek kararı ile yapılır. Geçici süreli görevlendirmenin uygulanabileceği haller, şartlar, süresi, sicil ve sair hususlar yönetmelikle belirtilir" diye yazmaktadır.

31.1.1974 tarih ve 14785 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Devlet Memurları Geçici Süreli Görevlendirme Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde;

- a) Görevin gerektirdiği şartlara sahip olması ve yapılacak işin mesleğiyle ilgisi bulunması,
- b) Bu görevde çalışmayı kabul etmesi;

5 inci maddesinde "Kurum, şartların var olması halinde geçici süreli olarak görevlendirilecek elemanları sağlamak amacıyla durumu Resmî Gazetede duyurur."

6 ncı maddede ise "Geçici süreli görevlendirme, Devlet Personel Dairesinin uygun görüşü üzerine, ilgili Bakanlıklar ve Maliye Bakanlığınca birlikte kararlaştırılır."

15 inci maddede de "Geçici süreli olarak görevlendirilen memurun asıl kurumdaki kadrosuna, bir diğer memur geçici olarak görevlendirilemez" denilmektedir.

Bütün bu kanun ve yönetmeliklerin açık hükümlerine rağmen, Sayın Bakan "Üçlü Kararname" ile tayin edilmesi gereken personeli, koalisyonun diğer ortaklarına bu atamaları yaptırmanın zorluğunu ve atayacağı kişilerin ehil olmadığını bildiğinden, ayrıca çoğunun eski TÖB-DER'ci ve militanlıklarından kaynaklanan sicil bozuklukları olması sebebiyle, bu "Üçlü Kararname" atlanmış ve hükümlere aykırı usulsüz görevlendirmeler yapmıştır.

Görevlendirmeler dışında, asaleten yaptığı atamalarda da partizanca davranmış ve huzursuzluğa sebep olmuştur.

Bu atamalara, sadece iki ilden örnek vermek istiyorum; İçel ve Adana.

İçel'de, 1 millî eğitim müdürü, 3 il millî eğitim müdür yardımcısı, 4 il millî eğitim şube müdürü, 11 okul müdürü, okul müdür yardımcısı görevden alınmış, yerlerine eski TÖB-DER yanlısı aşırı solcular atanmıştır.

Adana'da da keza, gerek il merkezi gerekse ilçelerde, il millî eğitim müdürü, müdür yardımcıları, şube müdürleri geçici görevlendirmelerle atanmış, aynı partizanca tutumu sergilemektedirler.

Türkiye genelinde yapılan bu tip değişiklik sayısı yüzlerce ve bu arındırma hareketi büyük bir hızla devam etmektedir.

Sayın Bakan, ayrıca, ders kitaplarının içeriğinin de değiştirilmesi için çalışmalara başlamış ve millî-manevî unsurları eğitimden ayıklama hesaplarına girmiştir.

6.1.1998 tarihli Cumhuriyet Gazetesinin 3 üncü sahifesinde "Eğitimde Reform" başlıklı haberde, Talim Terbiye Kurulu yeni Başkanının getireceği değişiklikler şöyle sıralanmış:

"Biyoloji: Yaratılış teorisi programdan çıkarılarak yerine Darwin'in Evrim Teorisine yer verilecek.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi: Türk-İslam sentezli bütün görüşler ayıklanacak. ilk olarak "Türkler dünyanın en soylu ve köklü ırkıdır. Türkler, kendi soylarına yakışır din arayışına girmişlerdir. Anayurtlarından göçleri sırasında da, İslamiyet gibi, kendi soylarına yakışan ulvî ve cihanşümul bir din olan İslamiyetle karşılaşmışlardır. İslamiyet, Türkleri daha da soylu ve yüce kıldı. İslamiyetin ışığında onlar dünyanın beş kıtasına yayılmış en büyük imparatorluklar kurdular" şeklindeki okuma parçası, yayılmacı ve Türk-İslam sentezci kabul edilerek atılıyor; ayrıca, Veda Hutbesinden bazı bölümler çıkarılmaktadır."

Bu yazı, Cumhuriyet Gazetesinde yayımlandı; tezkir görmedi. Bu tip haberler diğer basında da yer aldı ve "Eğitimde İrtica", "Karanlığa Dönüş" gibi başlıklarla kınandı. Sayın Bakanın bu icraatlarından anlaşılacağı üzere, kendisi, gerçekten eğitimimizi karanlığa götürmektedir. Ayrıca, imam-hatip okulları ile diğer okul ve üniversitelerde başörtüsü konusundaki uygulamaları da din ve vicdan hürriyetine aykırı bulunmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığın 26 Aralık 1997'de yayımladığı "Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim" isimli kitabın 35 inci sahifesinde "4306 sayılı Kanun kapsamında yapılacak harcamalarda uyulacak esas ve usuller" başlıklı bölümde Devlet İhale Kanunundan farklı olarak, ihalelerin kontrolörlüğü için ayrı bir ihale yapılacak, kontrolörlük firmasının aynı zamanda da müşavirlik hizmeti vermesi de sağlanacaktır denilerek, devamında da, âdeta birtakım firmalar tarif edilmektedir.

Bütün bunlar, Sayın Bakanın taraflı, partizan, suiniyetli davranışlar içerisinde olduğunu, bu uygulamaların ülkemizi bir kutuplaşmaya ve gerginliğin Bakanlık eliyle tirmandırılarak bir kaos ortamına sürüklendiğimizi ortaya koymaktadır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Gensoru önergesinin görüşme gününü belirten Danışma Kurulu önerisi biraz sonra oylarınıza sunulacaktır.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunun bir raporu vardır; okutuyorum:

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Ekim, Kasım ve Aralık 1997 Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/20) (S. Sayısı : 582) (1)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ekim 1997 ayı başında mevcut para	:	241 749 407 000
Ekim, Kasım, Aralık 1997 aylarında		
Ziraat Bankasının aldığı para	:	<u>7 640 437 472 000</u>
TOPLAM	:	7 882 186 879 000

Ekim, Kasım, Aralık 1997 aylarında

Ziraat Bankasının harcadığı para	:	<u>7 370 362 004 000</u>
----------------------------------	---	--------------------------

Ocak 1998 başında bankada mevcut para	:	511 824 875 000
---------------------------------------	---	-----------------

Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Ekim, Kasım, Aralık 1997 aylarına ait hesapları incelendi;

Ekim 1997'de Ziraat Bankasındaki 241 749 407 000 TL. mevcudu ile Ekim, Kasım, Aralık 1997 aylarında Hazineden 7 640 437 472 000 TL. alınarak bankadaki hesaba yatırılan meblağın cem'an 7 882 186 879 000 TL. olduğu, mevcuttan sarf olunan 7 370 362 004 000 TL. tenzil edildikten sonra Ocak 1998 başında kasa mevcudunun 511 824 875 000 TL.'den ibaret olduğu Saymanlıktaki defterlerle sarf evrakının birbirine uygun bulunduğu görülmüştür.

Genel Kurulun bilgisine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Mehmet Moğultay
İstanbul

Komisyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 2 ilâ 11 inci sıralarında, Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyonun, bazı milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarına ilişkin raporları vardır; okutup, ayrı ayrı bilgilerinize sunacağım.

2. – *Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/844) (S. Sayısı : 526) (2)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 9.6.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İhtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla, basın yoluyla hakaret ve tehdit suçu isnat olunan Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını, tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Atilâ Sav

Hatay

Komisyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Komisyonun diğer bir raporunu okutuyorum:

3. – *Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/940) (S. Sayısı : 527) (3)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 22.7.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İhtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

(2) 526 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(3) 527 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa muhalefet suçu isnat olunan Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Komisyonumuza savunma vermek üzere gelen Murat Karayalçın, dokunulmazlığının kaldırılmasını ve adil yargılanma olanağı tanınmasını istemiştir. İçtüzüğün 134 üncü maddesinde yer alan "Dokunulmazlığının kaldırılmasını üyenin bizzat istemesi yeterli değildir" hükmünü gözönünde tutan Komisyon bu hususta milletvekilinin isteminin yeterli olmadığını kabul etmiştir. Bu açıdan dosyanın konusu olan soruşturmanın ağırlığı ve önemi ile kamu yararı dengesinin de Komisyonca değerlendirilmesi yoluna gidilmiş ve isteğe bağlı kalınmaması öngörülmüştür.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün amacının onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını, tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Atılâ Sav

Hatay

Komisyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Komisyonun diğer bir raporunu okutuyorum:

4. – *Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/985) (S. Sayısı : 528) (4)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 1.10.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla devlet hâkimiyetinde bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmak amacıyla kurulmuş olan ve silahlı çete sayılan PKK örgütü mensuplarına yardım etmek suçu isnat olunan Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün amacının onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline ge-

tirmek olmadığını, tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur

Atılâ Sav

Hatay

Komasyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Komasyonun diğer bir raporunu okutuyorum:

5. – *Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komasyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komasyon Raporu (3/338) (S. Sayısı : 529) (5).*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 18.6.1996 tarihinde Karma Komasyonumuza gönderilen Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı Komasyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İttüztüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komasyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komasyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla görevli memura hakaret suçu isnat olunan Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komasyonu raporunu inceleyen Karma Komasyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını, tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak, Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Atılâ Sav

Hatay

Komasyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Komasyonun diğer bir raporunu okutuyorum:

6. – *Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komasyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komasyon Raporu (3/991) (S. Sayısı : 530) (6)*

(5) 529 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(6) 530 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 1.10.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğü'nün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla, meskûn mahalde ateş etmek suçu isnat olunan Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını, tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yönlendiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Giresun Milletvekili Ergun Özdemir hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Atilâ Sav

Hatay

Komisyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

D) ÇEŞİTLİ İŞLER

1. – Genel Kurulu ziyaret eden Hristo Biserov Başkanlığında Türkiye-Bulgaristan Parlamentolararası Dostluk Grubuna Başkanlıkça "Hoşgeldiniz" denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şu anda, Genel Kurulumuzu, Sayın Hristo Biserov Başkanlığında Türkiye-Bulgaristan Parlamentolararası Dostluk Grubu teşrif etmiş bulunmaktadır; kendilerine, Genel Kurulumuz adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

Şimdi, Anayasa Adalet Karma Komisyonunun sıradaki diğer raporunu okutuyorum:

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

7. – Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/215) (S. Sayısı : 531) (Devam) (7)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 9.4.1996 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğü'nün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

(7) 531 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla görevli memura tehdit suçu isnat olunan Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını, tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak, Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Atilâ Sav

Hatay

Komisyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Komisyonun diğer bir raporunu okutuyorum:

8. – *İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/856) (S. Sayısı : 542) (8)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 9.6.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğü'nün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla görevi ihmal suçu isnat olunan İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını, tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak, İstanbul Milletvekili Necdet Menzir hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Atilâ Sav

Hatay

Komisyon Başkanı ve üyeler

(8) 542 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Komisyunun diğer bir raporunu okutuyorum:

9. – *Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/340) (S.Sayı : 543) (9)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlığa, 18.6.1996 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun, 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İttüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla görevi kötüye kullanmak suçu isnat olunan Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını, tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasa'nın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Atılâ Sav

Hatay

Komisyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Komisyunun diğer bir raporunu okutuyorum:

10. – *İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/893) (S. Sayısı : 557) (10)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlığa, 24.6.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İttüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

(9) 543 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(10) 557 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 23.1.1998 günlü raporuyla, Adliyenin manevî şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif etmek suçu isnat olunan İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını, tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur
Atılâ Sav
Hatay
Komisyon Başkanı ve üyeler

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Karma Komisyonun diğer bir raporunu okutuyorum:

11. – İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/835) (S. Sayısı : 558) (11)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 9.6.1996 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık yazısı Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğü'nün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 23.1.1998 günlü raporuyla devletin emniyet muhafaza kuvvetlerini neşren tahkir ve tezyif etmek suçu isnat olunan İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İzmir Milletvekili Sabri Ergül Komisyonumuza yazılı savunma vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını, tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak İzmir Milletvekili Sabri Ergül hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur
Atılâ Sav
Hatay
Komisyon Başkanı ve üyeler

(11) 558 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, okunmuş bulunan bu raporların hepsi de, kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dairdir. 10 gün içerisinde itiraz olunmadığı takdirde, bu raporlar kesinleşmiş olacaktır.

Danışma Kurulunun önerileri vardır; okutup, ayrı ayrı oylarınıza sunacağım:

VI. – ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – (11/14) esas numaralı gensoru önergesi ile (8/19) ve (8/20) esas numaralı genel görüşme önergelerinin gündemdeki yeri, görüşme günü ve çalışma süreleri ile 10.3.1998 Salı günü birleşimde sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No. 104

Tarihi:9.3.1998

Danışma Kurulunun 9.3.1998 Pazartesi günü yapılan toplantısında aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Uluç Gürkan

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Lütfü Esengün

FP Grubu Başkanvekili

Uğur Aksöz

ANAP Grubu Başkanvekili

Turhan Gütven

DYP Grubu Başkanvekili

Ali Ilıksoy

DSP Grubu Başkanvekili

Oya Araslı

CHP Grubu Başkanvekili

Metin Işık

DTP Grubu Başkanvekili

ÖNERİLER:

1.- 8.3.1998 tarihinde dağıtılan ve 9.3.1998 tarihli gelen kâğıtlarda-yayımlanan, Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay hakkındaki (11/14) esas numaralı gensoru önergesinin, gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında yer alması ve Anayasanın 99 uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerin, Genel Kurulun 17.3.1998 Salı günü birleşiminde yapılması ve görüşmelerin bitimine kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

2 - Gündemin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmının 190 ncı sırasında yer alan Kosova’daki son gelişmeler konusundaki (8/19) esas numaralı genel görüşme önergesi ile 9.3.1998 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan ve okunmuş bulunan (8/20) esas numaralı genel görüşme önergesinin öngörüşmelerinin, Genel Kurulun 10.3.1998 Salı günü birleşiminde ve birlikte, kadının statüsünün araştırılarak kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi konusundaki Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin tamamlanmasından sonra yapılması ve görüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması, 10.3.1998 Salı günü birleşimde sözlü soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Önerinin maddelerini tekrar okutup ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Birinci öneriyi okutuyorum:

1 - 8.3.1998 tarihinde dağıtılan ve 9.3.1998 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan, Millî Eğitim Bakanı Hikmet Uluğbay hakkındaki (11/14) esas numaralı gensoru önergesinin, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer alması ve Anayasanın 99 uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerin, Genel Kurulun 17.3.1998 Salı günü birleşiminde yapılması ve görüşmelerin bitimine kadar çalışma süresinin uzatılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci öneriyi okutuyorum:

Gündemin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmının 190 ıncı sırasında yer alan, Kosova'daki son gelişmeler konusundaki (8/19) esas numaralı genel görüşme önergesi ile 9.3.1998 tarihli gelen kâğıtlarda yayımlanan ve okunmuş bulunan (8/20) esas numaralı genel görüşme önergesinin öngörüşmelerinin, Genel Kurulun 10.3.1998 Salı günü birleşiminde ve birlikte, kadının statüsünün araştırılarak, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi konusundaki Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin tamamlanmasından sonra yapılması ve görüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılması, 10.3.1998 Salı günü birleşiminde sözlü soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, Danışma Kurulunun diğer önerisini okutuyorum:

2. – 535 sıra sayılı *Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının görüşme günü ve çalışma süresine ilişkin Danışma Kurulu önerisi*

Danışma Kurulu Önerisi

No. 105

Tarihi: 10.3.1998

Genel Kurulun 10.3.1998 Salı günü birleşiminde, Kosova'daki son gelişmeler konusundaki genel görüşmenin öngörüşmelerinin tamamlanmasını müteakip, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 44 üncü sırasında yer alan, 535 sıra sayılı *Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının görüşülmesinin ve görüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılmasının Genel Kurulun onayına sunulması* Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Hikmet Çetin

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Salih Kapusuz

Uğur Aksöz

FP Grubu Başkanvekili

ANAP Grubu Başkanvekili

Mehmet Gözlükaya

Metin Bostancıoğlu

DYP Grubu Başkanvekili

DSP Grubu Başkanvekili

Önder Sav

Mahmut Yılbaş

CHP Grubu Başkanvekili

DTP Grubu Başkanı

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, İhtüzüğün 37 nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergeleeri vardır; ayrı ayrı okutup işleme koyacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

5. – Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Ankara İlinde Ümitköy Adı İle Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifinin (2/755) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/317)

Türkiye Büyük Meclisi Başkanlığına

Ankara İlinde Ümitköy Merkez Olmak Üzere Bir İlçe Kurulması Hakkındaki (2/755) nolu Kanun Teklifinin, İçişleri Komisyonunda 45 gün içinde görüşülemediğinden, İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını delaletlerinize arz ederim.

Ersönmez Yarbay

Ankara

BAŞKAN – Önerge sahibi Ankara Milletvekili Sayın Ersönmez Yarbay söz istemiş bulunuyor. Buyurun Sayın Yarbay. (FP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

ERSÖNMEZ YARBAY (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ankara İlinde Ümitköy adıyla bir metropol ilçe kurulması konusunda kanun teklifimin Meclis gündemine alınması için söz almış bulunuyorum.

Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesinden sonra başlamak üzere, Hacettepe ve Beytepe kampusları, Beytepe Köyü, Mutluköy, Ümitköy, Çayyolu ve civarı çok hızlı kentleşen bir bölgedir; ancak, bu bölgede bir imar kargaşası da yaşanmaktadır. Bir taraftan Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, diğer taraftan Yenimahalle Belediyesi, Çankaya Belediyesi, Büyükşehir Belediyesi söz sahibidirler ve bu bölge, coğrafi olarak bir bütün olduğu halde, Yenimahalle İlçesi ile Çankaya İlçesi arasında bölüşülmüş durumdadır. Bu sebeple, bu bölgede, hizmetlerin yoğun şekilde yerine getirilmesi ve artan nüfusun hizmetlerinin karşılanması amacıyla bir ilçe kurulması bir zaruret halini almıştır.

Halen, bu bölgede 50 bine yakın nüfus yaşamaktadır ve bağlı oldukları Yenimahalle İlçesiyle de coğrafi bir bütünlükleri yoktur. Söz konusu bölgede, yeterli nüfus, yeterli alan bulunmaktadır ve plan bütünlüğü içerisinde bir ilçe kurulması da faydalı olacaktır. Bu bölgede, halen ikiyüzden fazla kooperatifin inşaatları devam etmekte olup, önümüzdeki on yıl içerisinde 250 bini aşan bir nüfus yaşayacaktır. Gelişen bu bölgenin ihtiyaçlarının önceden giderilmesi, okul, yol, su, elektrik ve diğer problemlerinin çözümlenmesi için buranın ilçe merkezi olması, hepimizin -bu bölge insanlarının özellikle- yararına olacaktır.

Türkiye'de, maalesef, 6 bin nüfuslu ilçeler ile 700 bin nüfuslu ilçeler aynı kanunla yönetilmektedir. O sebeple, mutlaka yerel yönetimler reformu da yapılmalı; bu il, ilçe, belde statüleri konusunda bir standart getirilmelidir. Özellikle, nüfusu 250 bini aşan ilçeler, özel statülü ilçe durumuna getirilmelidir. Bu ilçelerde, ilçe özel idareleri ve birtakım müdürlükler kurulmalıdır. Ancak, o takdirde bu büyük ilçelerin sorunlarının altından kalkmak mümkün olacaktır.

Ümitköy'ün ilçe yapılmasına ilişkin teklifin gündeme alınması konusunda desteklerinizi bekliyor, hepimize saygılar sunuyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge sahibi olarak konuşan Ankara Milletvekili Sayın Ersönmez Yarbay'a teşekkür ediyorum.

İRFAN KÖKSALAN (Ankara) – Sayın Başkan, izin verirsiniz, bölge milletvekili olarak...

BAŞKAN – Bir milletvekilinin de söz isteme hakkı var; buyurun.

Ankara Milletvekili Sayın İrfan Köksalan da, İçtüzükteki hakkını kullanarak söz istediler.

Konuşma süreniz 5 dakikadır.

İRFAN KÖKSALAN (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hakikaten, Ümitköy'ün görülmeye değer bir bölge olduğunu burada ifade etmek istiyorum; fevkalade modern yapıları ve gelişmesiyle örnek bir bölge olmuştur. Buradaki sıkıntı şudur: Şehrin içerisinde, medenî hizmetlerden hiçbir şekilde istifade edemeyen, bugün için takriben 50 bine yakın insanımız yaşamaktadır. İlçe olduğu takdirde, en azından, medenî hizmetlerden istifade imkânı olacaktır. Bu bölgemizde, insanlarımız, geceleri sokağa çıkmakta dahi zorlanmaktadır; çünkü, polis karakolundan mahrumdur, hâlâ jandarmanın koruması altındadır. Ankara'nın bir kaderidir bu.

Şimdi, Ümitköy'ün, inşallah, öncelikle ilçe olmasını temin edeceğiz; ama, Ankara'da bir Batıkent mahallemiz var, 250 bine yakın nüfusu var. Bundan, takriben dokuz ay evvel, bunu, Meclis gündemine ben getirmiştim; ama, o günkü iktidarın tarafları tarafından, benim tarafımdan getirilmiş olması nedeniyle olmalı ki, maalesef, reddedildi. Ümitköyümüz de ilçe olmaya layıktır; ama, nüfusu 250 bini aşmış olan Batıkent, geceleri insanların sokağa çıkmadığı ve hiçbir hizmetten istifade edemediği bir bölgedir.

Ümitköy'ün ve bundan sonra da Batıkent'in bu nimetlerden istifade etmesi temennisiyle, hepimize sevgi ve saygılarımı sunuyor, teşekkür ediyorum. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşan, Ankara Milletvekili Sayın İrfan Köksalan'a teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, yine, İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre, doğrudan gündeme alınma konusunda verilmiş diğer önergeyi okutuyorum:

6. – *Sinop Milletvekili Metin Bostancıoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/830) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/318)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/830) esas nolu Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimin İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınması için gereğini bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Metin Bostancıoğlu
Sinop

BAŞKAN – Önerge üzerinde, önerge sahibi Sinop Milletvekili Sayın Metin Bostancıoğlu söz istemişlerdir.

KADİR BOZKURT (Sinop) – Sayın Başkan, aynı mahiyette benim de bir kanun teklifim var; bunların birleştirilerek...

Ben de, İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Genel Kurulda bu imkân yok; bu, komisyon aşamasında olabilirdi.

Sayın Bostancıoğlu, konuşma süreniz 5 dakikadır.

Buyurun.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sinop'ta "Sinop Üniversitesi" adı altında bir üniversite kurulmasını gerçekleştirmek arzusuyla bir kanun teklifi vermiştim. İşte, bu kanun teklifimin daha fazla zaman geçirilmeden doğrudan gündeme alınması için, İçtüzüğü'nün verdiği olanaktan yararlanarak Genel Kurulda görüşülmesi dileğiyle harekete geçtim ve söz aldım. Hepinize saygılar sunarım.

Sayın milletvekilleri, belki de çoğunuzun görmediği, gezmediği, bilmediği, eşsiz doğal güzelliklere sahip kale şehir Sinop, Osmanlı İmparatorluğu döneminde önemli bir liman ve gemi yapım merkezi, Karadeniz'in tek tersane şehriyken, ne yazık ki, daha sonraları bir sürgün şehri, hapishane şehri olmuştur.

Sinop zindanları, sefirden balıkçıya, eşkiyadan evliyaya ve ulemaya, nice politikacıya ve sanatçıya, Refik Halid Karay, Mustafa Suphi, Burhan Felek, Refi Cevad Ulunay ve Şair Sabahattin Ali gibi ünlülere sürgün yeri olmuştur. Bu durum, Sinopluları rahatsız etmiştir. Sinop, sanayide, turizmde gelişmek, hapishane şehri olarak tanınmayı tarihe gömmek istemektedir. Bugün, ünlü hapishanemiz kapatılmıştır ve tarihi yaşatmak arzusuyla bu hapishaneyi kültür ve ticaret merkezi yapma çalışmalarımız vardır.

Sinop, sanatta, edebiyatta ve politikada çok sayıda ünlü yetiştirmiştir. 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk Başkanlığını yapan Şerif Bey, Kurucu Meclisin ilk Başkanı Yusuf Kemal Tengirşenk Sinopludur. Bu Başkanlar ve diğerleri, eğitimlerini Sinop dışında tamamlamışlardır. Sinoplular, üniversitelerin yurt sathına dengeli bir şekilde yayılacağını hükme bağlayan Anayasanın 130 uncu maddesine dayanarak, çocuklarının üniversite eğitimlerini Sinop'ta alma zamanının geldiğine inanmaktadır.

Bugün, Sinop'ta, Samsun 19 Mayıs Üniversitesine bağlı olarak Su Ürünleri Fakültesi, Denizcilik Fakültesi, Boyabat İktisadî ve Ticarî Bilimler Fakültesi ile Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu ve Boyabat Meslek Yüksek Okulu faaliyet göstermektedir; tek eksikimiz fen-edebiyat fakültesidir. Üniversite merkez binası olmak için bekleyen tarihî bir bina; örnek bir kampus olabilir özelliklerine sahip, kapatılan Amerikan dinleme tesislerinin bulunduğu adadaki tesisler; İl Özel İdaresine ait binalar; Ayancık'ta, kurulacak meslek yüksek okulu için boşaltılmış radar tesisleri; turizm işletmeciliği ve otelcilik yüksek okulu için Gerze'deki mevcut tesisler, ihtiyacı karşılayacak, önemli, hazır olanaklardır.

Uluslararası nitelikte hava meydanı, tabii limanı ve yapılmakta olan çift gidişli karayolu gibi ulaşım imkânları da olan Sinop, Yüce Meclisin Sinop üniversitesi açılması yönündeki olumlu kararını beklemektedir.

Sinop İlinin ekonomik ve sosyal gelişmesini sağlamada bir lokomatife ihtiyaç vardır. İşte, bu lokomotif görevini üstlenecek olan sektör, eğitim sektörüdür. Sinop'ta kurulacak bir üniversite, Sinop'un süratle kalkınmasını sağlayacak, bölgeden yoğun göçü önleyecek, ekonomik yaşamı canlandırarak, altyapı eksikliklerini giderecektir; böylece, Sinop'un diğer illerle olan gelişmişlik farkı ortadan kalkacak, İlin Türk ekonomisine entegrasyonu sağlanacak, Sinop halkının hayat standardını yükselmesine yardımcı olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bostancıoğlu, konuşmanızı tamamlayın efendim.

METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Üniversite, Sinop'un doğal güzelliklerinin tanıtımı için önemli fırsatlar yaratacak ve turizmin gelişmesine de yardımcı olacaktır.

Sayın milletvekilleri, ben, Sinop'u Yüce Parlamentoda temsile görevli bir milletvekili olarak sizlerden, bütün Sinoplular adına, Sinop üniversitesi kurulması teklifime olumlu oy vermenizi bekliyorum, hepinize sevgi ve saygılar sunuyorum. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge sahibi olarak konuşan Sinop Milletvekili Sayın Metin Bostancıoğlu'na teşekkür ediyorum.

Bu önerge konusunda da bir milletvekiline söz hakkı doğuyor.

Sinop Milletvekili Sayın Kadir Bozkurt söz istemişlerdir; buyurun Sayın Bozkurt. (DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Bozkurt, konuşma süreniz 5 dakikadır.

KADİR BOZKURT (Sinop) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İktüzüğün vermiş olduğu yetkiyle, komisyonlarda bekleyen Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tekliinin gündeme alınmasıyla ilgili görüşlerimi arz etmek üzere huzurlarınızdayım. Bu vesileyle hepinize saygılarımı sunarım.

Sinop, Karadeniz Bölgesinin gerek tarihî geçmişiyle gerek oluşturduğu kültürel birikimiyle ve gerekse sahip olduğu bitki örtüsüyle ülkemizin güzide illerinden biridir.

Sinop'un, Türkiye'nin en kuzey ucunda bulunması ve Karadenizin karşı kıyısına sadece 144 kilometre uzaklıkta bulunması, Sinop'a jeopolitik açıdan ayrı bir özellik katmaktadır. Sinop, bu özelliği ve doğal bir liman oluşu sebebiyle, tarih boyunca, ticarî ve askerî açıdan çok önemli bir yer olmuştur; Karadenizin, Anadolu üzerinden, zamanın verimli toprakları olan Mezopotamya'ya açılan kapısı konumu, uzun yıllar sürmüştür; ancak, yeni ticarî kanalların açılması, Sinop'un ekonomik açıdan giderek zayıflamasına sebep olmuştur.

Günümüz Sinop'u ise, tüm potansiyeline rağmen, hak ettiği gelişmeyi sağlayamayan iller arasındadır. Sinoplunun geçim kaynağı genel olarak tarıma dayalı olup, arazinin sarp ve bitkisel üretime uygun olmayışı, Sinop'un kişi başına düşen millî gelirini oldukça azaltmıştır. Cumhuriyet döneminden bu yana devletin önemli sanayi yatırımları yapmamış olması, Sinop'un kalkınmasına engel olmuştur. Önemli oranda istihdam imkânı yaratan Sinop'taki Amerikan Radar Üssünün ve Paşabağçe Şişe Cam Fabrikasının kapatılması, Sinop'ta işsizlik sorununu had safhaya ulaştırmıştır.

Tüm bu olumsuz gelişmelere rağmen son zamanlarda yapılan hamlelerle, Sinop, kalkınma mücaadesini başlatmıştır. Özellikle tekstil dalındaki özel girişimin başarısı yüzleri güldürücek niteliktedir.

Sinop'un kalkınmada öncelikli iller arasına alınması önemli bir adım sayılmaktadır. Sinop'un önemli bir özelliği ise, yetişmiş insangücü oluşturmaktaki potansiyelidir. Bugün, Sinop, okuryazarlık açısından Türkiye'nin önde gelen illeri arasındadır. Ayrıca, okullaşma açısından önemli bir konumdadır. Sinoplu öğrencilerin başarı durumları yüzde 90'ların üzerindedir. Sinoplu gençlerin üniversite giriş sınavında gösterdikleri başarı ise, her geçen yıl biraz daha artarak devam etmektedir.

1996 yılında, Sinop, ÖSYM değerlendirme formundaki başarı sıralamasında, yabancı dil dalında ikinci, Türkçe-matematik dalında beşinci, fen derslerinde yedinci sırada yer almıştır.

Sinop, şu anda, 19 Mayıs Üniversitesine bağlı Su Ürünleri Fakültesi, Denizcilik Fakültesi, Boyabat İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu ve Boyabat Meslek Yüksek Okuluna sahip bulunmaktadır. Görüldüğü gibi, bir üniversitenin sahip olabileceği birçok fakülte, Sinop'ta faal durumdadır. Bu fakültelerin bağlı olduğu ve ihtiyaç nispetinde ek fakültelerle kurulacak olan üniversitenin Sinop'a getireceği katkılar çok önemlidir.

Sinop'ta üniversite altyapısının hazırlanması üniversitenin kuruluş maliyetini azaltacağı gibi, üniversitenin sağlayacağı ekonomik değerler de Sinop ekonomisini canlandıracaktır. Sinop'un sahip olduğu gerek turizm gerek yetişmiş orman örtüsü ve gerekse Baltık cumhuriyetlerine yakınlığı gibi potansiyelleri, üniversitenin sağlayacağı teknik ve bilimsel donanımla harekete geçecektir. Özellikle, Karadeniz Ekonomik İşbirliği çerçevesinde Türkiye'nin yaptığı ikili ve çok taraflı anlaşmaların doğurduğu ekonomik potansiyeller, Sinop'ta bir üniversitenin kurulmasını zorunlu hale getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, Sinop'ta kurulacak bir üniversite, Sinop ekonomisinin gelişmesinde önemli bir yapıtaşı olacağı gibi, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Anlaşmaları çerçevesinde ise, Türkiye'nin sosyoekonomik yapısına bir katkı olacaktır.

Doğru Yol Partili bir milletvekili olarak, parti ayırımı yapmadan, tüm milletvekili arkadaşlarımızın bu önergeyi desteklemesini bekler; bu vesileyle, Yüce Heyetinize saygılar sunarım. (DYP, ANAP, DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşan Sinop Milletvekili Sayın Kadir Bozkurt'a teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, değişen oranlar nedeniyle, bağımsız milletvekillerine; Plan ve Bütçe Komisyonunda ilave 1 üyelik, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda ise 2 üyelik daha düştüğü ve aday olmak isteyen bağımsız milletvekillerinin yazılı olarak Başkanlığa müracaat etmeleri, Genel Kurulun 3 Mart 1998 tarihli 61 inci Birleşiminde duyurulmuştu. Siyasal parti grupları ile bağımsızların oranlarında bu duyurudan sonra meydana gelen değişiklikler nedeniyle, daha önce bağımsız milletvekillerine düştüğü ilan edilen Plan ve Bütçe Komisyonundaki 1 üyelik ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundaki 2 üyelikten 1'i Fazilet Partisi Grubuna geçmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

Komisyonlarda boş bulunan ve Fazilet Partisi Grubuna düşen üyelikler için seçim yapacağız.

VII. – SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1. – Anayasa Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Anayasa Komisyonuna, İstanbul Milletvekili İsmail Kahraman, İstanbul Milletvekili Ali Oğuz, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin, Kahramanmaraş Milletvekili Mustafa Kamalak, Karabük Milletvekili Hayrettin Dilekcan, Karaman Milletvekili Abdullah Özbek, Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonla seçilen değerli milletvekillerine başarılar diliyorum.

2. – Adalet Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Adalet Komisyonuna, Ankara Milletvekili Ömer Faruk Ekinci, Ankara Milletvekili Rıza Ulucak, Eskişehir Milletvekili Hanifi Demirkol, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez, Malatya Milletvekili Fikret Karabekmez, Manisa Milletvekili Bülent Arınç, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Adalet Komisyonuna seçilen değerli arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

3. – İçişleri Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – İçişleri Komisyonuna, Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay, Bingöl Milletvekili Hüsamettin Korkutata, Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç, Diyarbakır Milletvekili Abdülkadir Aksu, Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş, Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İçişleri Komisyonunda görev alan sayın milletvekili arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

4. – Dışişleri Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Dışişleri Komisyonuna, İstanbul Milletvekili Azmi Ateş, İstanbul Milletvekili Hüseyin Kansu, İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları, İzmir Milletvekili Sabri Tekir, Kayseri Milletvekili Abdullah Gül, Konya Milletvekili Abdullah Gencer, Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışişleri Komisyonunda görev alan sayın milletvekillerine başarılar diliyorum.

5. – Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, Amasya Milletvekili Cemallettin Lafçı, Bingöl Milletvekili Kâzım Ataoğlu, Erzurum Milletvekili Ömer Özyılmaz, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici, Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan, Kırıkkale Milletvekili Mikail Korkmaz, Siirt Milletvekili Memet Emin Aydın aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna seçilen değerli milletvekili arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

6. – Çevre Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Çevre Komisyonuna, Denizli Milletvekili Ramazan Yenidede, Giresun Milletvekili Turhan Alçelik, Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan, İzmir Milletvekili İsmail Yılmaz, Kayseri Milletvekili Memduh Büyükkılıç, Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş, Ordu Milletvekili Mustafa Hasan Öz aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çevre Komisyonunda görev alan değerli milletvekili arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

7. – Sağlık, Aile ve Sosyal İşler Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik, Batman Milletvekili Alaattin Sever Aydın, Kocaeli Milletvekili Necati Çelik, Niğde Milletvekili Mehmet Salih Katurcioğlu, Samsun Milletvekili Ahmet Demircan, Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz, Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna seçilen arkadaşlarıma, görevlerinde başarılar diliyorum.

8. – Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna, Bolu Milletvekili Mustafa Yünlüoğlu, Elazığ Milletvekili Ömer Naimi Barım, Gaziantep Milletvekili Nuretin Aktaş, Konya Milletvekili Hasan Hüseyin Öz, Samsun Milletvekili Latif Öztekin, Sivas Milletvekili Musa Demirci, Van Milletvekili Mustafa Bayram aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görev alan değerli milletvekillerine başarılar diliyorum.

9. – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, Adana Milletvekili Sıtkı Cengil, Afyon Milletvekili Osman Hazer, Ağrı Milletvekili Ziyattin Tokar, Aksaray Milletvekili Murtaza Özkanlı, Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu, Muş Milletvekili Nedim İlci, Sakarya Milletvekili Nezir Aydın aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda görev alan değerli milletvekili arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

10. – Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonuna, Adıyaman Milletvekili Ahmet Doğan, Çankırı Milletvekili İsmail Coşar, Isparta Milletvekili Mustafa Köylü, Ordu Milletvekili Hüseyin Olgun Akın aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonuna seçilen değerli milletvekili arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

11. – Dilekçe Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Dilekçe Komisyonuna, Diyarbakır Milletvekili Yakup Hatipoğlu, Kütahya Milletvekili Metin Perli, Van Milletvekili Şaban Şevli, Zonguldak Milletvekili Necmettin Aydın aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dilekçe Komisyonuna seçilen değerli milletvekili arkadaşlarıma, çalışmalarında başarılar diliyorum.

12. – Plan ve Bütçe Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonuna, Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonuna seçilen değerli milletvekili arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

13. – İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna, Batman Milletvekili Musa Okçu, Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi, Diyarbakır Milletvekili Seyyit Haşim Haşimi, Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı, İstanbul Milletvekili Bahri Zengin, Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş, Malatya Milletvekili Yaşar Canbay aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna seçilen değerli milletvekili arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

14. – (10/19, 29, 40, 88, 98, 127, 150 ve 166) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Özelleştirme uygulamalarıyla ilgili (10/19) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna, Erzurum Milletvekili Aslan Polat, İçel Milletvekili Saffet Benli, Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri, Sakarya Milletvekili Nezir Aydın aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Araştırma Komisyonuna seçilen arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

15. – (10/21) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Avrupa Birliği ile Türkiye arasındaki ilişkilerin araştırılması amacıyla kurulmuş olan (10/21) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna, Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici, Karaman Milletvekili Zeki Ünal, Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Araştırma Komisyonuna seçilen arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

16. – (10/22) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda açık bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Bazı basın ve yayın kuruluşlarına yapılan yardımların araştırılması amacıyla kurulmuş olan (10/22) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna, Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay, Erzincan Milletvekili Naci Terzi, Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan, Muş Milletvekili Sabahattin Yıldız aday gösterilmişlerdir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Araştırma Komisyonuna seçilen arkadaşlarıma başarılar diliyorum.

17. – (10/230, 231, 232 ve 233) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul salonunun yenilenmesiyle ilgili olarak ileri sürülen yolsuzluk ve üsulsüzlük iddialarını araştırmak amacıyla kurulan (10/230) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna, Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Araştırma Komisyonuna seçilen milletvekili arkadaşşıma başarılar diliyorum.

18. – İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda boş bulunan ve bağımsız milletvekillerine düşen 1 üyelik için, Kayseri Milletvekili Recep Kırış aday olmuştur.

Bu üyelik için, aday olmak isteyen başka bağımsız milletvekili var mı? Yok.

Başka aday olmadığına göre, Sayın Recep Kırış'ın adaylığını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bağımsız milletvekillerine düşen bu üyeliğe seçilen milletvekili arkadaşşıma başarılar diliyorum.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, sözlü soruları görüşmüyoruz.

Gündemin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmına geçiyoruz.

VIII. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) GÖRÜŞMELER

1. – İçel Milletvekili Oya Araslı ile İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 18 arkadaşının, kadının statüsünün araştırılarak kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi sözleşmesinin yaşama geçirilmesi için alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/219)

BAŞKAN – Genel Kurulun 3 Mart 1998 tarihli 61 inci Birleşiminde alınan karar gereğince, 169 uncu sırada yer alan, İçel Milletvekili Oya Araslı ile İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 18 arkadaşının, kadının statüsünün araştırılarak, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin yaşama geçirilmesi için alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin öngörüşmesine başlıyoruz.

Hükümet?.. Burada.

Önerge daha önce okunduğu için tekrar okutmuyorum.

İçtüzüğüümüze göre, Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunda, sırasıyla, Hükümete, siyasi parti gruplarına ve önergedeki birinci imza sahibine veya onun göstereceği diğer bir imza sahibine söz verilecektir.

Konuşma süreleri; Hükümet ve gruplar için 20'şer dakika, önerge sahibi için 10 dakikadır.

Şimdi, söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum:

Gruplar adına; Demokratik Sol Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Zerrin Yeniceli, Anavatan Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Yüksel Yalova, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Birgen Keleş, Doğru Yol Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Meral Akşener söz istemiş bulunmaktadırlar.

İçtüzüğüümüze göre, ilk söz Hükümete verilmektedir.

Sayın Hükümet konuşacak mı efendim?

DEVLET BAKANI İŞILAY SAYGIN (İzmir) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet adına, Devlet Bakanı Sayın Işıl Saygın'ı kürsüye davet ediyorum.

Buyurun Sayın Saygın. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 20 dakikadır Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI İŞILAY SAYGIN (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca 18 Aralık 1979 tarihinde kabul edilen ve 1 Mart 1980 tarihinde yürürlüğe giren, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi, Türkiye tarafından, 24 Temmuz 1985 tarih ve 85/9722 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanmış ve 14 Ekim 1985 tarih ve 18898 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak, 19 Ocak 1986'da yürürlüğe girmiştir.

Türkiye, adı geçen sözleşmenin kabulü sırasında, Türk Medenî Kanununun evlilik ve aile ilişkileri hakkındaki hükümleriyle çeliştiği için, sözleşmenin 15 inci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarına, 16 ncı maddenin (c), (d), (f) ile (g) fıkralarına; ayrıca, Uluslararası Adalet Divanının zorunlu yargısını kabul etme konusundaki 29 uncu maddesinin birinci fıkrasına çekince koymuştur. Bunun yanı sıra, Türkiye, Sözleşmenin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasıyla ilgili olarak "Türk Vatandaşlık Kanununun vatansızlığın önlenmesi amacını güden 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile 15 inci ve 17 nci maddeleri hükümlerinin çeliştiği şeklindeki bir yorumu kabul etmez" şeklinde beyanda bulunmuştur.

Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin 18 inci maddesi gereğince, taraf devletler, Sözleşmeyi yaşama geçirme yönünde aldıkları yasal, idarî ve diğer önlemleri kapsayan ülke raporlarını, sözleşmenin yürürlüğe girmesinden bir yıl sonra ve daha sonra dört yılda bir, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi (CEDAW) tarafından incelenmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine sunmak durumundadırlar. Komite, Sözleşmenin 17 nci maddesi uyarınca kurulmuş olup, sunulan raporları görüşmekte, çeşitli sorular yönelterek ülkelerin kadın hakları konusundaki gelişmesini analiz etmekte ve önerilerde bulunmaktadır.

Ülkemiz, komiteye, 29 Ocak 1990 tarihinde, Profesör Doktor Emel Doğramacı tarafından ilk raporunu sunmuştur. İkinci rapor, 1990 yılında kurulan Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde kadın konusunda çalışmalar yapan ve konuyla ilgili olan kamu kurum ve kuruluşları, medya, gönüllü kuruluşların temsilcileri, siyasi parti temsilcilerinin katkılarıyla hazırlanmış ve 7 Şubat 1994 tarihinde, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine gönderilmiştir; bu ve bundan sonraki raporda, kadınların durumunu anlatan sayısal ve niteliksel geniş bilgiye yer verilmiş, rapor, sözleşme sistematığına uygun olarak kaleme alınmıştır. 1996 yılı sonunda, ilgili tüm ta-

rafların katılımıyla hazırlanan birleştirilmiş ikinci ve üçüncü rapor, 17 Ocak 1997 tarihinde, benim başkanlığımızdaki Türk heyeti adına Profesör Doktor Yakın Ertürk tarafından komiteye sözlü olarak sunulmuş ve gelen sorular cevaplandırılmıştır; bu rapor, başta komite üyeleri olmak üzere tüm ilgililer tarafından, iyi hazırlanması ve açıklyürekli sunumuyla takdir ve beğeni kazanmıştır.

Türkiye, Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesinin uygulanmasını denetlemekle yükümlü komitede temsil edilmektedir. Halen gözlemci statüsüyle çalışmalarına aktif olarak katıldığımız Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonunda, 1998 Mayıs ayı seçimlerinden sonra, Türkiye, aslı üye olacaktır. Ayrıca, Türkiye, Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesine koyduğu çekincelerin 2000 yılına dek kaldırılması konusunda, 1995 yılında düzenlenen 4 üncü Dünya Kadın Konferansında taahhütte bulunmuştur.

Kadınlarmızın ekonomik, sosyal ve politik hayata eşit olarak katılmasının önündeki engellerin kaldırılması ve bu konuda etkili çözümler bulunarak, hızla yaşama geçirilmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu amaçla, kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, gönüllü kuruluşların işbirliği içinde, üniversitelerimizle beraber çalışmaktayız. Bu inançla, kadın ve aileden sorumlu Devlet Bakanlığı olarak yoğun bir çaba göstermekteyiz. Çalışmalarımızı daha geniş bir kadın kitlesine, daha etkin ve süratli ulaştırabilmek, ileriye dönük en önemli hedefimizdir.

Devlet Bakanlığının kadına yönelik yapmış olduğu çalışmalara kısaca şöyle değinmek istiyorum:

Türk Medenî Kanununun 153 üncü maddesinde yapılan değişiklikle, kadınların evlendikten sonra, evlilik soyadından önce gelmek üzere bekârlık soyadlarını kullanmaları imkânı sağlanmıştır.

Nüfus cüzdanlarının kullanımı sırasında özel bir bilgi olan "bekâr, evli, boşanmış, dul ve evliliği fesh edildi" ibareleri yerine, sadece "evli" ya da "bekâr" ifadelerinin kullanılması, Bakanlığımın önerisi üzerine, İçişleri Bakanlığıyla işbirliği çerçevesinde, 19.11.1997 tarih ve 5783 sayılı genelgeyle tüm valiliklere iletilerek gerçekleştirilmiştir.

Buna bağlı olarak, Emekli Sandığı tarafından verilen dul ve yetim kartlarında da "Emekliye Yakınlığı" bölümünde "Dul kadın" gibi ifadeler yerine "eşi, kızı, oğlu, annesi, babası" ibarelerinin kullanılması sağlanmıştır.

Bu dönemde gerçekleştirilen ve yıllardır beklenen bir reform niteliğinde olan en önemli yasal çalışma, Ailenin Korunmasına Dair Kanundur. Kanun, aile içinde şiddete maruz kalan kadın veya çocukların şahsen başvuruları veya cumhuriyet savcılığının bildirmesi üzerine, sulh hukuk hâkimi tarafından mağduru korumak için verilecek koruma kararını düzenlemektedir. 17.1.1998 tarih ve 23233 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan kanuna göre, şiddet uygulayan kişiye üç aydan altı aya kadar hapis cezası verilebilecektir. Daha önceki uygulamalara göre, şikâyet üzerine polis, aile içi mesele olduğunu ileri sürerek, aile içi şiddet olayına müdahale etmemekteydi. Bu kanunun getirdiği en önemli değişiklik, şiddet olayının ihbar veya şikâyet edilmesi halinde, polis, olaya doğrudan müdahale ederek, şiddet uygulayan aile bireyini evden uzaklaştırabilmektedir.

Konunun kamuoyu tarafından yeterince duyulmadığı tespit edildiğinden, şiddete maruz kalan aile fertleri için haklarını ve başvuru şeklini açıklayan kısa bilgileri içeren bir broşür hazırlanarak Türkiye'deki tüm birimlere gönderilecektir.

Medenî Kanun ve Ceza Kanunundaki ayrımcı maddelerin değiştirilmesi yönündeki çalışmalarımız devam etmektedir. Bu konuda, gönüllü kadın kuruluşlarımızla işbirliği çerçevesinde, çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Nitekim, kadın-erkek eşitsizliğini içeren yasal hükümler bakımından en kapsamlı değişiklikler, 17 Şubat 1998 tarihinde kamuoyuna açıklanan Medenî Kanunun değişikliğiyle ilgili tasarıda yer almaktadır. Gönüllü kadın kuruluşlarımızın bundan evvelki gösterimle-

ri ve Devlet Bakanlığının çalışmaları neticesinde, yetmişiki yıllık kanun günün şartlarına uyarlanmıştır. Bugüne kadar eşitsizliğe yol açan kanun maddeleri, Bakanlığımın önerisiyle, Adalet Bakanlığı tarafından Medeni Kanunun tümüyle düzenlenmesi çalışmalarında dikkate alınmış ve açıklanan tasarıda kadınlar lehine çok olumlu gelişmelerin gerçekleştirildiği memnuniyetle görülmüştür. Medeni Kanunun değişikliğiyle ilgili tasarrufların Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanması halinde, aile içi eşitlik sağlanmış olacak ve ülkemizde 1986 yılında onaylanan Kadınlara Karşı Her Türlü Ayırmacılığın Önlenmesi Sözleşmesine koyduğumuz çekinceler de ortadan kalkacaktır.

1995 yılında Pekin'de gerçekleştirilen 4 üncü Dünya Kadın Konferansında, 2000 yılına kadar kadın okuryazarlığının yüzde 100'e çıkarılması ve zorunlu eğitimin 8 yıla çıkarılarak kesintisiz olması yönünde, ülkemiz taahhütte bulunmuştur. Bilindiği gibi, Ağustos 1997 tarihinden beri, ülkemizde zorunlu eğitim, 8 yıl ve kesintisiz olarak uygulamaya konulmuştur.

30 Temmuz 1996 tarihinde Bakanlığımın koordinatörlüğünde bir araya gelen gönüllü kuruluşlar, güçlerini, eğitim, sağlık, istihdam ve hukuk komisyonları adı altında birleştirmişlerdir. Bu komisyonlardan birisi olan eğitim komisyonu, 1996-1997 öğretim yılında okuma yazma kurslarını sınırlı sayıda açabilmişken, 1997-1998 yılında hem açılan kursların sayıları artmış hem de diğer illere yaygınlaştırılabilmektedir. Bu kurslar, Ankara, İstanbul, Gaziantep ve Antalya İllerinde sürdürülmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından tüm illerde uygulamaya konulan "Genç Kız ve Kadınların Eğitimini Geliştirme Projesi" Devlet Bakanlığımızla birlikte yürütülmektedir. Bu proje kapsamında bugüne kadar 110 bin kadınıımız okuryazar hale getirilmiştir.

Ülkemizin Pekin'de verdiği taahhütler arasında, anne ve çocuk ölümlerinin yüzde 50 oranında azaltılması taahhüdü de bulunmaktadır.

Yine Bakanlığımın koordinatörlüğünde, 17 gönüllü kuruluştan oluşan Kadın Sağlığı Komisyonu (KASAKOM) tarafından, 11 ilimize yönelik üç yıl süreli "Kadın Sağlığı Eğitimi Projesi" hazırlanmıştır. Proje, 26 Aralık 1997 tarihinde, Millî Eğitim Bakanı, Sağlık Bakanı, GAP İdaresinden sorumlu Devlet Bakanı ve ilgili 11 ilin valileri ve eşlerinin katıldığı bir toplantıda tanıtımı yapılarak son şeklini almıştır. Projenin temel hedefi, 15-49 yaş grubundaki kadınların ve genç kızların, kadın sağlığı konusundaki mağduriyetlerinin giderilmesi ve eğitilmesidir.

Ülkemizde kadınlara götürülen hizmetlerin daha etkin, nitelikli ve işbirliği içinde yürütülmesi amacıyla, kamu kuruluşlarında kadın birimleri kurulması gereği ortaya çıkmıştır. Kamu kuruluşlarında kadın birimi oluşturulması, Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğününün faaliyetlerinin yaygınlaştırılması açısından olduğu kadar, uygulamada, politika, plan ve programlara kadın-erkek eşitliği kavramının dahil edilmesi bakımından da çok büyük önem taşımakta olup, bu konu, 55 inci Hükümet Programında yer almaktadır. Bu amaçla, İçişleri, Sağlık, Millî Eğitim, Kültür, Turizm, Sanayi ve Ticaret, Orman, Adalet, Çevre, Bayındırlık ve İskân Bakanlıklarına, kadın birimleri kurulması çalışmaları için, girişimlerde bulunulmuştur.

Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü kuruluş yasa tasarısında, taşra teşkilatının kurulması öngörülmektedir. Tasarı kabul edilinceye kadar illerde kadınlara hizmet verecek bir birimin kurulmasının yararlı olacağı görüşüyle, valiliklerimizde kadın birimleri kurulması için, İstanbul, İzmir, Adana, Erzurum, Trabzon, Bursa, Diyarbakır, Van, Antalya ve Sivas Valilikleriyle temasa geçilmiş ve birimlerin kurulması konusunda gerekenin yapılması için talimat verilmiştir. Trabzon, Adana, İstanbul ve Van Valiliklerinden yazımıza cevap gelmiş; kadın birimlerini kurdukları ve kurulan birimlerde görevli personelin adı, soyadı ve unvanları belirtilmiştir.

Gerek iç hukukumuzun taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere uyumunun sağlanması gerekse Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilen yasa tasarılarını kadın-erkek eşitliği açısından

incelemek ve ayrıca, Hükümetin kadın konusundaki özel politika ve stratejilerini gözden geçirmek ve bunların uygulanmasını izlemek amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadın-erkek eşitliği komisyonunun oluşturulması hususunda, Bakanlığınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına başvuruda bulunulmuştur.

55 inci Hükümet olarak, Bakanlığım, Kadına Karşı Her Türlü Ayırmacılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesine konulan çekincelerin kaldırılması hususunda gerekli girişimlerde bulunulması amacıyla, Dışişleri Bakanlığına 11.12.1997 tarihinde yazılı başvurmuştur. Aynı konuda Dışişleri Bakanlığının da çalışmaları bulunduğu mutabakat sağlanmış, bu gelişmeler üzerine, anılan sözleşmeye konulan çekincelerin kaldırılması hususunda Dışişleri Bakanlığınca kanun hükmünde kararname taslağı hazırlanarak, Bakanlar Kuruluna sevk edilmek üzere, 9 Mart 1998 tarihinde Başbakanlığa gönderilmiştir.

Bilgilerinize, saygıyla arz olunur. (Alkışlar)

BAŞKAN – Araştırma önergesi üzerinde konuşan Devlet Bakanı Sayın Işıl Saygın’a teşekkür ediyorum.

Şimdi, istem sırasına göre, söz, Demokratik Sol Parti Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Zerrin Yenice’de.

Buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Yenice’li, konuşma süreniz 20 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA ZERRİN YENİCELİ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kadının statüsünün araştırılarak, Kadına Karşı Her Türlü Ayırmacılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesinin yaşama geçirilmesiyle ilgili gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını amaçlayan Meclis araştırması önergesiyle ilgili olarak, Demokratik Sol Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlarım.

Cumhuriyette birlikte, Türk kadını her alanda önemli haklar elde etmiştir. Bunlardan bazıları, gelişmiş ülkelerin de ilerisinde olmuştur. Birçok gelişmiş demokratik ülkeden önce, kadınlarımıza seçme ve seçilme hakkı tanıdık. Bu konuda öncü ülke olmamıza rağmen, bugün hiç de ileri bir noktada olmadığımız bilinmektedir. Atılım yapmamız için, yalnızca yasal düzenlemeler elbette yeterli değil; ancak, mutlaka gereklidir. Bu açıdan, kadınlara karşı her türlü ayırmacılığı önlemek, ortadan kaldırmak için, yasal düzenlemelerin yapılması önemli bir girişimdir. Kadınlara erkekleri hukuksal alanda eşit hale getirmek konusunda geç kalınmıştır. Kadınlara mağdur eden yasal uygulamaları teker teker değiştirmemiz gerekiyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi, Adalet Bakanlığınca hazırlanan Medenî Kanun taslağında kadınlara ilgili getirilen değişikliklerden, yaşamda sıkça karşılaşılabileceğimiz birkaçına değinmek istiyorum:

Yürürlükteki kanunda yer alan “karı” sözcüğü, tasarıyla “kadın” olarak değiştirilmiştir. Eşlerin beraberce oturacakları evi birlikte seçmeleri ilkesi getirilmiştir. Aynı şekilde, eşitliği sağlamak amacıyla, yürürlükteki kanunun “Koca, birliğin reisidir” hükmü kaldırılmış, evlilik birliğinin yönetiminde eşlere eşit söz hakkı tanınmıştır.

Tasarıda getirilen önemli değişikliklerden biri de, paylaşmalı mal ayrılığıdır. Bilindiği gibi, mal ayrılığı rejimi, ev kadınlarının aleyhine ve iş ve meslek sahibi kocanın lehine işlediğinden, meslek çevrelerinde ve kamuoyunda ağır eleştirilere maruz kalıyordu. Bu nedenle tasarıda “paylaşmalı mal ayrılığı” başlığı altında yeni bir yasal mal rejimi düzenlenmiştir. Buna göre, eşlerin evlilik birliği boyunca edindiği, ailenin ortak kullanım veya yararlanmasına sunulan konut, ev eşyası ve diğer mallar ortaya konularak, evlilik birliği sona erdiğinde eşit bir şekilde paylaşılacaktır.

Yürürlükteki kanunun 263 üncü maddesinde yer alan, velayet hakkının kullanılmasında eşlerin anlaşamamaları halinde babanın oyuna üstünlük tanıyan hüküm, kadın-erkek eşitliğini bozmakta olduğundan tasarıya alınmamış; eşlerin, velayet hakkının kullanılmasında eşit söz hakkına sahip olmaları esası getirilmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Adalet Bakanlığının hazırladığı, henüz görüş alma aşamasında bulunan ve Bakanlar Kuruluna intikal ettirilecek olan tasarıdaki bu değişiklikleri biz de memnuniyetle karşılıyoruz. Medenî Kanunda, görüşlere sunulan bu tasarı yönünde değişikliklerin yapılması, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin de bir gereğidir.

Kadına yönelik şiddet de, ülkemizin önemli bir sorunudur. Aile içinde kadına ve çocuğa uygulanan psikolojik ve fiziksel şiddet, ruh sağlığını olumsuz etkilemektedir. Aile içi şiddet, toplumumuzda intihara, işkenceye, teröre eğilimli insanların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Şiddet gören, kişiliği ezilen insan, ne kendine yararlı olabilir ne de topluma. Toplumun en küçük biriminde meşrulaşmış bu şiddet, yarın, karşımıza, terör, işkence, cinayet olarak çıkabilir. Bu yüzden, şiddetin, en başta aile içinde meşrulaşmasını, yasal yollarla ve eğitim yoluyla engellemek zorundayız. Şiddete maruz kalan kadınlara verilen danışmanlık ve sığınma hizmetleri, henüz yeterli olmasa da gelişerek sürmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Medenî Kanun başta olmak üzere, ceza ve iş hukukundaki kadınlarla ilgili ayrımcı maddelerin kaldırılmasını bir an önce sağlamak gerekmektedir. Bu yasalar, 2000'li yılların eşiğindeki, çağdaş, laik, Atatürkçü Türk kadınına yaraşır hale getirilmelidir. Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi gibi uluslararası kuruluşlara üye ülkelerdeki kadın haklarına, ülkemiz kadını da sahip olmalıdır; bunlar, kadınlarımızın en doğal haklarıdır. Bu yasaların oluşturulduğu zamanda, ülkemizin henüz tarım toplumu olduğunun da altı çizilmelidir.

Şu bir gerçektir ki; tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş sürecinde, daha fazla kadın, iş yaşamına atılarak, erkeklerle aynı alanda çalışmaya başlamışlardır. Çalışma hayatı, haklar için mücadeleyi de kendiliğinden getirmiştir. Bu maddelerin değiştirilmesini istemek, yalnızca toplumsal ve iktisadî açıdan değil, teknik açıdan da gereklidir. Anayasamızın "herkes yasa önünde eşittir" ve benzeri hükümleri ile imza attığımız uluslararası sözleşmeler, bütün bu değişiklikleri gerekli kılıyor.

İnsan haklarına ve temel özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerden olan Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi, bu Sözleşmeye taraf olan devletler tarafından, Birleşmiş Milletler Yasasının temel insan haklarına, insan itibar ve kıymetine, erkekler ile kadınların eşit haklara sahip olmaları gerektiğine inancın onaylandığının kaydedilmesiyle başlar. Türkiye, bu Sözleşmeyi, 3232 sayılı Yasayla benimsemiş ve Sözleşme, 14.10.1985 tarihli Resmî Gazetede yayımlanmıştır. Söz konusu uluslararası Sözleşmenin 3 üncü maddesinde şunlar ifade edilmektedir: "Taraf devletler, özellikle, politika, sosyal, ekonomik ve kültürel sahalarda olmak üzere bütün alanlarda, erkeklerle eşit olarak insan hakları ve temel özgürlüklerinden yararlanmalarını ve bu hakları kullanmalarını garanti etmek amacıyla, kadının tam gelişmesini ve ilerlemesini sağlamak için, yasal düzenleme dahil bütün uygun önlemleri alacaklardır."

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hukukî açıdan durum böyle olmakla birlikte, ekonomik ve toplumsal açıdan kadınlar arasında büyük uçurum olduğunu görüyoruz. Edindiğim istatistikî verilere göre, 6 ve üzeri yaş nüfusuna bakıldığında, kadınlar arasında okuma-yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 30,07'dir. Kısıtlı ekonomik olanakların erkek çocuk lehine kullanılması, erkek egemen toplumsal yapı, artan iç göçler ve düzensiz kentleşme sonucu oluşan toplumsal, kültürel erozyon, kır ile kent arasındaki farklılık, kadın eğitimi olumsuz etkileyen faktörlerdir. Sekiz yıllık kesintisiz temel eğitim reformu, kır ile kent arasındaki farkın kapanmasına olumlu katkıda bulunmuş, bu sayede okul sayısı artırılmıştır. Buna rağmen, kadınlar arasında ilkökul seviyesinde başlayan me-

safe, daha üst eğitim kurumlarına gidildikçe iyice açılmaktadır. Kız öğrencilerimizin yükseköğretimdeki payları yalnız üçte 1'dir. Takriben yüzde 30'lara denk düşen bu oran, yalnız, kız öğrencilerimizin erkeklere oranla daha az olduğunu göstermiyor. Bu oran, bize, aynı zamanda, kadınlarımız arasındaki korkunç eğitim uçurumunu da göstermektedir. Yani, Türkiye'de kadın ya çok okumuş ya da hiç eğitim görmemiş; işte, sekiz yıllık kesintisiz temel eğitim reformu, aradaki bu mesafeyi de kapatacaktır. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Bir yanda eğitim, bankacılık, işletme gibi alanlarda büyük yekûn oluşturan kadınlarımız var; diğer yanda politik tercihi bile evdeki erkek tarafından belirlenen, özellikle kırsal yörelerimizde çifte sömürüye tabi tutulan kadınlarımız var. Bu bağlamda, Kadınlara Karşı Her Türütü Ayırmıcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin 14 üncül maddesi, doğrudan kırsal kesimdeki kadınlarımızla ilgilidir. Maddede şöyle denilmektedir: " Taraf devletler, kırsal kesim kadınlarının, karşılaştıkları özel sorunları ve ekonominin parasal olmayan sektöründeki çalışmaları dahil, ailelerinin ekonomik bakımdan ayakta kalması için oynadıkları belirgin rolü göz önünde tutacak ve iş bu sözleşme hükümlerinin kırsal kesimlerdeki kadınlara uygulanmasını sağlamak için gerekli bütün tedbirleri alacaklardır. " İşte, bu sözleşmenin hayata geçirilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, kırsal kesimdeki kadınlarımız için de önemlidir.

Evet, biz, kadınlar arasındaki bu sosyal ve ekonomik uçurumun kapanmasında, eğitime büyük görev düştüğünün farkındayız. Eğitimle ilgili en sorumlu bölgemiz Doğu ve Güneydoğu Anadoludur. Özellikle kırsal bölgelerde, kadınlar arasında okuma-yazma oranı çok düşüktür. Türkiye'nin başka kırsal alanlarında ve göçün yoğun olduğu kent varoşlarında da eğitim sorunu vardır. Cumhuriyet tarihinin en önemli eğitim reformlarından biri olan sekiz yıllık kesintisiz temel eğitim reformu, bu sorunu çözmeye yolunda atılmış dev bir adımdır. Eğitim araç ve gereçlerinin, yemek hizmetlerinin bilfiil devlet tarafından karşılanması sağlanmıştır. Ayrıca, taşımacılık sistemi hayata geçirilmiştir. Bunun yanı sıra, yatılı bölge okulları ve pansiyonlu ilköğretim okulları açılmaktadır.

Ülkemizde, eğitimde fırsat eşitliği var; ancak, olanak eşitliği yoktu. Bu eğitim reformunun bir amacı da, olanak eşitliğini sağlamaktır. Reform ile eğitim sorunu, özellikle kırsal yörelerimizde büyük ölçüde çözümlenecektir. Bunun sonuçlarını asıl önümüzdeki yıllarda alacağız. Görüldüğü gibi, eğitim alanındaki bu büyük reform, ekonomik önlemlerle de desteklenmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; laik, demokratik hukuk devleti, çağdaş Türk kadını için vazgeçilemezdir. Türkiye'de demokrasiyi yaşatabilmek ve Türk toplumunu demokrasiyle yaşayabilir duruma getirmek için kadınların, genel olarak karar alma süreçlerine, özel olarak siyasete daha etkin ve etkili katılımı gereklidir. Şimdi, bununla ilgili olarak kadınların önemli bir yer tuttuğu üniversitelerimizle ilgili parti programımızdan sizlere bir bölüm okumak istiyorum.

"Siyasi partilerin yükseköğrenim gençliği arasında örgütlenebilmesi, gençlerin dinamizmini, heyecanını ve topluma yararlı olma isteğini yasal sınırlar içinde demokratik disiplin altına alabilmenin en geçerli yoludur.

Öte yandan, üniversite öğretim üyelerine, siyasetle ilgilenmenin, siyasal görüş açıklamanın, partilerde, hiç değilse, partilerin merkez organlarında veya danışma kurullarında görev almanın yasaklanması, partileri ve siyasal yaşamı, ülkenin en zengin uzman kaynağından uzak düşürür. Partiler, o yüzden, iktidarda veya muhalefette, işlevlerini gereğince yerine getirebilmekte büyük zorluk çekerler.

Tüm bu nedenlerle, Demokratik Sol Parti, siyasal ve toplumsal örgütlenme özgürlüğü önündeki engelleri; köylülerin, örgütlü halk kesimlerinin, o arada sendikalar ile meslek kuruluşlarının ve yükseköğrenim gençliği ile üniversite öğretim üyelerinin siyasetle ilgilenebilmeleri önündeki engelleri kaldırmaya uğraşacaktır."

Sayın milletvekilleri, biz Demokratik Sol Parti olarak, bu görüşlerimizi, parti programımızın sayfalarında unutmadık. Bu görüşleri hayata geçirmek için, 20 nci Dönem Parlamentosu oluşturulan sonra, öğretim üyelerinin ve üniversiteli gençlerin siyasete katılabilmelerine olanak sağlayan kanun teklifini Meclis Başkanlığına sunduk. Bildiğimiz gibi, üniversiteler, kadınlarımızın en fazla olduğu alandır. Bu kanun teklifi Mecliste yasalaştı ve kısmen hayata geçirildi. Şöyle ki: Artık öğretim üyeleri, partilerin genel merkezlerinde, üst yönetimlerinde görev alabiliyorlar. Öğrenciler için ise, Meclis uyum yasalarını çıkardı; şimdi yaşalara uygun şekilde, YÖK'ün yönetmelikleri çıkarması gerekiyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; burada şunu sormadan geçmek olmaz: Kadınlarımız siyasette hangi konumda? İstatistikî verilere girmeyeceğim. Meclisteki, belediye meclislerindeki ve siyasî partilerin yönetimlerindeki kadın sayısı hepimizin malumu; bu sayılar, nedenleri ne olursa olsun, Türkiye'de kadının temsil edilmeme gerçeğini ortaya koymaktadır. Bu açıdan Türkiye, Avrupa Konseyine üye ülkeler arasında en geride kalmıştır. Kadınlarımız, nasıl meslek odalarında ve bunların yönetim kademelerinde temsil ediliyorsa, siyasî partilere üye olmalı, sendikalara girmelidirler. Özellikle, sendikalarda görevli kadınların oranının, kadın işçi oranının çok altında oluşu dikkat çekmektedir. Meclise girmenin yolu, partilerdeki kadın üye sayısını artırmaktan geçmektedir. Başarı için uzun soluklu mücadele şarttır; çünkü, siyaset azim, sabır ve kararlılık gerektirir. Biz, kadınlarımızda bu özelliklerin fazlasıyla bulunduğundan kuşku duymuyoruz. Başka alanlarda gösterdikleri istenç ve çabayı politikada da gösteren kadınlarımızın, başarılı olmamaları için bir neden yoktur. Biz, parti olarak, tepeden inme reformlara bel bağlamak yerine, tabandan gelen mücadeleye önem veriyoruz.

Şimdi, bununla ilgili olarak, Partimizin görüşüne kısaca değinmek istiyorum: Demokratik Sol Parti örgütlenme modeline göre, her mahalle ve köyde ilçe örgütlerine bağlı çalışma grupları oluşturulmaktadır. Bu on kişilik köy ve mahalle çalışma gruplarında en az iki kadın olmaktadır. Bu kadınlar bir araya gelerek ilçe kadın birimlerini oluşturmaktadır. İlçe kadın birimleri de il kadın kurullarını oluşturmaktadır. Böylece, gecekondulardaki ve kırsal bölgelerdeki kadınlarımızın da siyasete katılımını sağlamış oluyoruz. Partimiz, kadının, siyasete, çevresinden ve yerelliklerden başlayarak girmesini önemli görmektedir; çünkü, siyaset yapılarak öğrenilir, okulu yoktur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; son olarak şunları söylemek istiyorum: Nüfusun yarısını oluşturan kadınlar, her alanda bu oranı elde etmelidirler. Bunun için, sivil toplum örgütlerindeki, üniversitelerimizdeki ve politikadaki kadınların birbirleriyle sıkı ilişkiler kurması gerekiyor. Kentteki kadını, erkeklerle eşit kulvarda yarışmak için, kırdaki kadını, ezilmemesi, hem diğer kadınlarla hem de erkeklerle eşit hale gelebilmesi için, hukukumuzun, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesiyle ilgili uluslararası sözleşmeye uygun hale getirilmesi önemli bir adım olacaktır.

Demokratik Sol Parti olarak, kadının statüsünün araştırılarak, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi konusundaki sözleşmenin yaşama geçirilmesi amacıyla verilen Meclis araştırması önergesini destekliyoruz.

Saygılar sunarım. (DSP, ANAP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Demokratik Sol Parti Grubu adına konuşan İzmir Milletvekili Sayın Zerrin Yenice'ye teşekkür ediyorum.

Gruplar adına ikinci konuşmayı, Anavatan Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Yüksel Yalova yapacak.

Buyurun Sayın Yalova. (ANAP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 20 dakikadır.

ANAP GRUBU ADINA YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Muhterem Başkanım, muhterem milletvekilleri; İçel Milletvekili Prof. Dr. Sayın Oya Araslı ve 19 arkadaşı tarafından verilmiş bulunan Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi üzerinde, Anavatan Partisinin görüşlerini, önerilerini, düşüncelerini yüksek dikkatlerinize, takdirlerinize sunmak üzere yüce huzurunuzda gelmiş bulunmaktayım; hepinizi en üstün saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Oya Araslı ve 19 arkadaşının vermiş bulunduğu bu Meclis araştırması açılması dileği-ne baktığımız vakit “Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin yaşama geçirilmesi için yapılması gerekenler” ibaresiyle karşılaşıyoruz ve bu bağlamda, değiştirilmesi zorunlu olan yasaları belirlemek hedefini görüyoruz. Türk Kanunu Medenisi başta olmak üzere, tüm yasa değişikliği önerilerinin gerçekleştirilmelerini hızlandırmak ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde kadın erkek eşitliğini sağlamak için gerekli önlemleri saptamak, yine amaçlar arasında sayılmış.

Değerli milletvekilleri, konuya, ben, önce bir anayasa hukuku platformunda bir çerçeve getirmek istiyorum. Böylesi, kadın-erkek eşitliğine ilişkin, kadınlara yapılan haksızlıkların önlenmesine ilişkin, gerek konuşmalarda gerek önerilerde, genellikle, Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin sayılmasıyla işe başlanır. Biraz önce de; Demokratik Sol Parti Grubu adına konuşan değerli sözcü, ondan önce de, Hükümet adına konuşan değerli Bakanımız, o konudaki çerçeveyi çizdikleri için ve böylesi bir Meclis araştırması açılması dileği, gördüğüm kadarıyla, hemen tüm partiler tarafından da paylaşıldığı için, ben, mümkün olduğunca tekrara düşmemek gibi bir hedef güdeceğim, ilave çerçeve çizmeye çalışacağım. O nedenle, Anayasaya ilgili bir çerçeveyi dikkatlerinize getirmeye çalışacağım.

Kadın-erkek eşitliği ya da insan-devlet ilişkisi diye baktığımız vakit, anayasalarda, özellikle, çağdaş anayasalarda, kanun önünde eşitlik ilkesiyle karşılaşıyoruz. 1982 Anayasamızın 10 uncu maddesinde “Kanun önünde eşitlik” başlığıyla “herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir” denilmektedir. İkinci fıkrasında ise “hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz” denilmektedir. Anayasa maddeleri itibarıyla çerçevemizi izlemeye devam edersek, yine, 12 nci maddesinde “Temel hak ve hürriyetlerin niteliği” başlığıyla “herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir” hükmü yer almakta. Anayasamızın 17 nci maddesi, kişinin dokunulmazlığıyla ilgili maddi ve manevi varlığa sahip olduğu hükmüne yer vermekte. Aynı şekilde, 18 inci madde “hiç kimse” ibaresiyle başlamakta, zorla çalıştırma yasağını formüle etmekte. 19 uncu maddede “herkes kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir” denilmekte. 20 nci maddede “Özel hayatın gizliliği” düzenlenmekte ve herkesin, bu hakka nasıl sahip olduğu açıklanmakta. 21 inci maddede “Konut dokunulmazlığı” başlığı altında “kimsenin konutuna dokunulamaz” ifadesi yer almakta. 22 nci maddede “haberleşme hürriyeti” var. “Herkes” formülasyonu ile haberleşme hürriyeti anlatılmakta. 23 üncü maddede “yerleşme ve seyahat hürriyeti” yine “herkes” formülüyle dile getirilmekte. 24 üncü maddede “din ve vicdan hürriyeti” keza, aynı şekilde “herkes” denilerek cümleye başlanmakta. 25 inci maddede “düşünce ve kanaat hürriyeti”, 26 nci maddede “düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti”, 27 nci maddede “bilim ve sanat hürriyeti”, 35 inci maddede “mülkiyet hakkı”, 36 nci maddede “hak arama hürriyeti”, 37 nci maddede “kanunî hâkim güvencesi”, 38 inci maddede ise “suç ve cezalara ilişkin esaslar” yer almaktadır.

Değerli milletvekilleri, görüldüğü gibi, Anayasamız, ya “herkes” şeklinde bir ibareyle başlamakta ya da “hiç kimse” şeklinde vatandaşların -kadın olsun, erkek olsun- cinsiyete dayalı herhangi bir ayırımı yer vermeksizin vatandaş-devlet ilişkilerine ilişkin bir formül, bir hüküm öngörmektedir. Peki, bu anayasalarda yer alan, herkes şu şu hakka sahiptir; hiç kimseye şöyle yapılamaz. şöyle bir statüye tabi tutulamaz şeklindeki, belki çağdaş, belki hepimizin paylaştığı, belki hepimi-

zin daha paylaşacağı bu hükümler, acaba içinde yaşadığımız dönemde, ülkede, bihakkın kullanılabilir haklar mıdır, acaba, bunların daha bir hayata geçirilebilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak yapacağımız başka işler var mıdır diye sorduğumuz vakit, sanıyorum, oldukça yüklü bir programla karşı karşıya kalırız. Böyle bir noktada, işin hukukî boyutu açısından -doğrudur- Birleşmiş Milletler tarafından ortaya atılan uluslararası sözleşmeler, artı, birtakım çağdaş anayasalarda artık ifadesini bulan, aksi düşünülemez normatif hukuk kaideleri, elbette ki, devletleri, devletlerin vatandaşlarıyla olan ilişkilerini tanzim hususunda belirli kurallara bağlamıştır. Doğrudur; ama, içerisinde yaşadığımız dünyaya baktığımız vakit, hukukî statüdeki eşitliğin hayata tam olarak geçirilmesi hususunda, kadınlarımızın önüne, başka başka alanlarda, ne yazık ki, başka başka gerekçelerle nice engeller çıkarıldığını söylemek durumundayız. Dinî alan bunlardan biridir diye söylersen, bir parça dikkatinizi istihram ederek dinî alan bunlardan biridir dersem, sanırım, bu noktada, çok daha gerçeği ortaya koyucu bir yaklaşım içerisinde olmamız söz konusudur. Bugün, kadın-erkek eşitliği konusunda, kendimizi, dinî kaynaklar itibariyle başka uluslarla kıyasladığımız vakit, belki de, her bir ulustan daha fazla, en avantajlı ulusların başında geldiğimizi söylemek, herhalde başka uluslara bir haksızlık olmaz; sanıyorum, bu görüşümü de, tüm sayın milletvekilleri paylaşacaktır; ama, fiiliyata baktığımız vakit, işte, uygulamada, birtakım "bu böyledir, işte böyle söylüyor" şeklinde, onun öyle söylenmesinden medet ummaların, kadının, insan olma vasfından ötürü toplumda hak ettiği yeri almasından memnun olmayanların, başka başka alanlara, başka başka soru işaretleri getirdiği gerçeğiyle karşılaşılıyor.

Bir başka husus, işin sosyolojik temeli... Bugün, Cenabı Allah'ın yarattığı varlıklar arasında, canlılar arasında, insanlar ile öteki canlı yaratıklar arasındaki fark nedir diye sosyologların ne söylediğini baktığımız vakit, sosyologlar, insanın iki temel özelliğinden bahsediyorlar. Diyorlar ki, birincisi, insan, simge yapar; yani, insan, kendi ortak aklıyla, kolektif iradesiyle, insanlararası anlaşma lisanı yaratır; dilin icadı gibi, kırmızı ışıkta durulması, yeşil ışıkta geçilmesi gibi, herkes tarafından paylaşılan... Yine sosyologlara göre, insanın bir başka temel özelliği daha var; insan, alet kullanır; yani, organik enerjisine aklını ekleyerek, aklının icatlarını ortaya koyarak, inorganik enerjisini ekler; dolayısıyla, bilim ve teknolojiyle inorganik enerjisini organik enerjisinin emrine verir ve doğaya hükmetme savaşında, doğa karşısında, doğadaki diğer canlı yaratıklar karşısında üstün bir konuma gelir.

Şimdi, ister sosyolojik açıdan ister hukukî açıdan ister dinî açıdan ister başka alanlar açısından, kadın ile erkek arasında, insanlar arasında, herhangi bir ayırımın ortaya konabilmesi, ne aklın ne vicdanın ne de başka başka açılardan mümkün olmadığına göre, o zaman, biz, niçin böyle 8 Mart Dünya Kadınlar Günü gibi, hepimizin coşkuyla kutladığı, hepimizin saygıyla karşıladığı günlerde, acaba, bu kadınların mücadelesini, toplumdaki erkeklerle eşit haklar elde etme mücadelesini, 1789 Fransız İhtilaliyle başlatırız; onu anlamak, bence, herhalde, biraz daha gerilere doğru gitme konusundaki üşengeçliğimizden olsa gerek. Doğrudur, bugün Fransız paralarının üzerinde görürüz "liberte, egalite, fraternite" (özgürlük, eşitlik, kardeşlik) yazar. Doğrudur; Fransız İhtilali, 1789'da, Fransa'da, sınıflar arası mücadele ittifaklarını getirmiştir, sınıflar arası ittifakları değiştirmiştir; kardeşlik fikri, daha sonra, yerine, çoğulculuk (plüralizm) ilkesini getirerek, işte, bugün, siyasi ve ekonomik liberalizmin bir bölümünün unsurları olmuştur.

1789'dan başlatmamızın, sanıyorum, bir başka temel varsayım itibariyle sebebi şu olsa gerek: Mademki kadınla erkek fizikî açıdan farklıdır, mademki erkek daha kuvvetlidir, şeklinde bir varsayım, zihinlerimizde; insanoğlunun -insanoğlu diyoruz bakın, insankızı bile demiyoruz; o da yerleşmiş- demek ki bu noktada yapacağı işlerden birincisi, herhalde bu alanın lisanını, dilini yeniden tanzim etmektir.

Böyle bir noktada, acaba, geçmişte, bu yüce çatı altında neler olmuş, kim ne söylemiş de tarih onları haklı çıkarmış sorusunu sormadan önce, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlamaları çerçevesinde, İstanbul'da, Atatürk Kültür Merkezinde, 48 kadın kuruluşunun müştereken düzenlediği programı anmadan geçemem. Öncelikle, bu programı düzenleyen Başkan Profesör Doktor Necla Arat Hanımefendiye, bu toplantıyı onurlandıran Devlet Bakanımız Sayın Işıl Saygın'a, Başbakanımız Sayın Mesut Yılmaz'a, ben, Anavatan Partisi olarak teşekkürü bir borç biliyorum. Aynı şekilde, aynı objektiflikle, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü, ülkemizin değişik yörelerinde, değişik platformlarında kutlayan, 8 Marta ilişkin organizasyonlarda bulunan tüm siyasî partilerimizin kadın komisyonu yetkililerine, o komisyonlarda görev alan tüm elemanlarına; yine aynı şekilde, o organizasyonlarda, o programlarda katkı sağlayan tüm sanatçılara da, şahsım ve Partim adına teşekkürü bir borç biliyorum.

İşte, böylesi platformlar sayesinde, kadın sorunlarına, ülkemizin kamuoyu daha sağlıklı yaklaşabilme olanağını elde etmiştir. Bu çerçevede, Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünden sorumlu Devlet Bakanı sıfatıyla, bugüne kadarki çalışmaları insanüstü çabayla yürüten -burada bir hakkı teslim için söyleyeyim, bundan önceki Doğru Yol-SHP hükümetlerindeki bakanlığı döneminde de geçerli olmak üzere, bu çalışmaları insanüstü çabayla yürüten- Devlet Bakanı Sayın Işıl Saygın'a da Anavatan Partisi adına ve şahsım adına teşekkürü borç biliyorum. Aynı şekilde, Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğünün tüm elemalarına da teşekkür ediyorum ve parti olarak her konuda yanlarında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Yine aynı şekilde, 1926'dan bu yana tam 72 yıllık bir süreç sonrasında, bir bekleyiş sonrasında gerek Türk Ceza Kanununda olsun gerekse Medeni Kanunda olsun, konuya ilişkin düzenlemeleri her zaman teşvik eden Sayın Adalet Bakanına; fiiliyatta daha bir kolaylık getirici çözümlere her zaman "evet" demiş olan Sayın İçişleri Bakanına ve aynı şekilde, Adalet Komisyonumuzun Değerli Başkan ve üyelerine de aynı anlayışı gösterdikleri için burada huzurlarınızda teşekkürü bir borç biliyorum.

Değerli milletvekilleri, aklıma gelen bir örneği sunayım. Türk Ceza Kanunumuzda "gayri meşru çocuğun öldürülmesi" konusunda bir hüküm var. Eğer, çocuk meşru ise, alacağı ceza, gayri meşru olarak tanımlanan çocuğun öldürülmesinden alacağı cezadan daha fazla. Şimdi, akla ve vicdana uygun mu?! Bir çocuk, gayri meşru ya da meşru statülerden birini seçebilme hakkına, şansına sahip midir ki, o çıkan hukukî fiil neticesi, bu çocukla ilgili, onun öldürülmesi sonrasındaki kimlik hakkına ilişkin farklı sonuçlar doğurabilsin?!

Bu konuda, geçen dönemde benim kanun teklifim vardı; fücür suçu bunlardan biri, aile içi şiddet bunlardan biri; hepsi, sanıyorum, Meclis araştırması önergesi talebinde yer aldığı ve başka başka arkadaşlarımızın ekleyebileceği gibi, bir an önce Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüce iradesine sunulmalıdır düşüncesindeyiz.

Değerli milletvekilleri, son yirmi yılda ülkeler tasnifi yapıldığında, kalkınmakta olan ülkeler, gelişmekte olan ülkeler gibi kalkınmamışlığı, gelişmemişliği farklı tescil eden, onları, âdeta, rencide etmeksizin, işte, gelişmekte olan ülkeler şeklinde adlandıran bir klasifikasyon var dünyada, gelişme teorilerinde, kalkınma teorilerinde. Baktığımız vakit, o ülkede kaç tane buzdolabı kullanılmakta, kaç tane otomobil üretilmekte, işte yıllık elektrik tüketimi ne kadar, o ülkede kaç gazete okunur, şahıs başına işte kaç tane televizyon satılır; bunlar ele alınmakta. Oysa, sanıyorum, özellikle, yüzyıllar öncesinden bu yana, yani Avrupa, 1789 Fransız İhtilalini bilmezden yüzlerce yıl önce, hukuk devleti kavramına ilişkin, ister dinî kaynaklarında, ister devlet yönetimi kaynaklarında, isterse adalet anlayışının kökenlerinde onca birikimi olan bir ulus olarak bizim, bir an önce bu mevcut yasalardaki birtakım olumsuzlukları, engellemeleri derhal ayıklamamız, tarihimize karşı görevimizin de bir gereği olacaktır diye düşünüyorum.

Bakın değerli milletvekilleri, adı, Hacı Süleyman Efendi; 1908'de Aydın mebusu seçilmiş Meclisi Mebusanda, daha sonra 1920'de de Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1 inci Döneminde İzmir mebusu olmuş, medrese bitirmiş, Nuruosmaniye Medresesi mezunu, Nazilli'de müderrislik yapmış, dört yabancı dil bilen, ikinci defa adaylığının sonrasında, yani 1920'de seçilip 1 inci Dönemde aday olmaktan vazgeçince, Büyük Atatürk'ün telgraf çektiği aydın bir din adamı: "Namzetlikten sarfınazar buyurmamaklığınızı kaydettik. Siz, bizim her zaman ve her vaziyette samimî bir mefkûre arkadaşımızsınız. Afiyetinizi temenni ederim efendim. Gazi Mustafa Kemal." Atatürk'ün bir din adamını ilk defa "mekfûre arkadaşımız" diye onurlandırdığı bir din âlimi, bir aydın milletvekili.

Burada başka özelliklerine değinmeyeceğim, konuyu saptırmış olurum. Mahalle mektepleri önerisini bundan, diyelim yetmiş küsur yıl önce verebilmiş bir insan.

Ben, sözlerimi, eğer izin verirseniz, Hacı Süleyman Efendi'nin, Yüce Mecliste, bundan yıllar önce yaptığı bir konuşmayı -yine, eğitimle ilgili- anarak bitirmek istiyorum:

"İnsanlığın yaradılışı saldırı, çekişme ve mücadele üzerine kurulmuştur. Yaradılış konusundan vazgeçirmek için manevî bir sebep, hakikî ve mutlak bir sebep gerekmektedir. O da ilim ve bilgidir..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yalova, konuşmanızı, o güzel sözlerle tamamlayın efendim; buyurun.

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – "...tarih; tükenmiş ve yok olmuş milletlerin perişan durumlarını yazarken gittikleri yolun pusulasını şaşırılmış diğer kavimlere de örnek gösteriyor. Alimler diyor ki, (fiillerin sebebi fikirlerdir) insanlar fikrî bir eğitim görmedikçe, hiçbir işe yaramazlar. Bugün köylerde ufak ufak okul yapmak, şehirlerde büyük büyük cami yapmaktan daha hayırlıdır.

Terbiye-i İdare adlı kitaptan izinizle bir şey arz edeceğim. Orada diyor ki; 'evlârin damlarını değil, fikirleri, ruhları geliştirmelidir.' Bir devlette en büyük hizmeti, muhteşem konaklarda oturan ve daima köylülerin cehaletinden yararlanan, onları emirleri altında esaretlerine alan rezil zenginler değil, fakir yörelerde yaşayan âli ruhlu insanlar yapmaktadırlar. Elbette onlar üstündürler.

Köylerde yalnız erkekler için değil birer de kız okulu açmak gerekir. Erkeklerin okuması ne kadar gerekli ise kızların okuması da o nispette önemlidir. Belki de daha önceliklidir. Çünkü okuması yazması olmayan kadınlar, erkeklerden daha çok olduğu gibi yedi, sekiz, on yaşına kadar çocuk ana kucagında eğitim gördüğünden kadınların ilim ve irfanla süslenmesi daha değerlidir. Çünkü bir milletin en büyük ve en temel mutluluğunu, kadınlar teşkil eder. Benim düşüncemde değil gerçekte kadın kutsal bir kurtuluş anıtıdır. Onu her zaman en hoş hislerle süslü görmek ne tatlı şerhtir. Kadın, öyle bilirim ki, insanlık hayatının en şefkatli unsurudur.

Kadınları yüsek derecede bulunan bir milletin, bir kavmin arkası hiçbir zaman yere gelmez. Kadınları yüksek mertebede bulunan bir millet dünyanın en soylu milletidir. Kadın, kadınlığının yüce erdemini, analığını, eşliğini bilirse, o zaman insanlık hayatımızın gelişmesi son derecesini bulur. O zorba erkekler ki, kadınların sahip olduğu hukuku hiçe sayarlar. Onlar, milletin geleceğini değil, bu gününü bile bilmeyenlerdir."

Bundan yıllar öncesinde, işte, Yüce İradeye, Yüce Çatı altında sunulan düşünceler, acaba, vaktiyle gerçekleşebilseydi, cumhuriyetin 75 inci yılında 8 yılın tartışmaları bu kadar şiddetli olur muydu diye, insan, tabii ki, sormadan edemiyor.

Anavatan Partisi olarak tüm kadınlarımıza diyoruz ki, gelin, siyasete katılın, Anavatan Partisi çatısı altında siyaset yoluyla, cumhuriyetinize, demokrasinize, ülkenize sahip çıkın.

Hepinize, hoşgörünüz nedeniyle çok çok teşekkür ediyor ve saygılar sunuyorum. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Anavatan Partisi Grubu adına konuşan Aydın Milletvekili Sayın Yüksel Yalova'ya teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Birgen Keleş'i konuşmaya davet ediyorum.

Konuşma süreniz 20 dakikadır Sayın Keleş.

CHP GRUBU ADINA BİRGEN KELEŞ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Araslı ile birlikte hazırladığımız, Meclis araştırma önergelerinde gerekli sayı olan 20 imzayla sunduğumuz; ama, aslında, Grubumuzdaki bütün milletvekillerinin katıldıkları, destekledikleri araştırma önergesi konusunda, grup adına konuşmak üzere söz almış bulunuyorum ve hepinize, Yüce Meclise saygılar sunuyorum.

Araştırma önergemizi Aralık 1997 tarihinde verdik ve istedik ki, kadın-erkek eşitliği konusuna Türkiye Büyük Millet Meclisi sahip çıksın. Birinci hedefimiz, kadınların hukukî, ekonomik, sosyal, siyasal konumunun belirlenmesi ve buradaki eşitsizliklerin nereden kaynaklandığının saptanması ve bunu giderecek önerilerin geliştirilmesidir; ikinci hedefimiz, Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin gereklerinin saptanması ve zorunlu yasal değişikliklerin hızlandırılmasıdır ve üçüncü hedefimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında kadınların erkeklerle eşit olarak yer almalarını sağlayacak tedbirlerin belirlenmesidir.

Aslında, gerek sorunlar gerek önlemler gerek yapılması gereken yasal değişiklikler esasen bir ölçüde bilinmektedir; ama, burada önemli olan, konuya Türkiye Büyük Millet Meclisinin sahip çıkması ve kadın-erkek eşitliğini sağlamak için kararlılığını ortaya koymasıdır.

Sayın milletvekilleri, Avrupa'da, kadın-erkek eşitliği için çok özel projeler geliştirilmektedir. Kadınların toplumdaki statüsünü yükseltmek için özel programlar oluşturulmakta, bu programlar arasında koordinasyon sağlanmakta ve yaşama geçirilmeleri için malî destek verilmektedir. Uluslararası ve ulusal malî kurumlar ve ikili özel yardım programlarıyla, kadın-erkek eşitliğini sağlayacak programlar desteklenmektedir.

Ayrıca, Avrupa'da, geri kalmış yörelerin gelişmesi, kalkınması için bütçelerden ayrılması hedef alınan ve binde 7 oranında olması öngörülen malî katkının, giderek artan bölümünün, kadın-erkek eşitliği için kullanılması, genel olarak kabul gören bir konudur. Bunun yanında sadece, ülkeler kendi içlerinde bazı özel tedbirler almamakta, Avrupalı ülkeler, bölge ve uluslararası koordinasyon arayışına da girmektedirler. Diğer bir deyişle, önemli olan kadın hakları, kadınların erkeklerle eşit olarak toplumsal yaşamda yer almaları, sadece, kadın derneklerinin gündeme getirdikleri, öneriler yaptıkları konu olmaktan çıkmış, hükümetlerin kendilerini görevli gördükleri, parlamentoların çabuklaştırmak için gerekli adımları attıkları ve büyük bir duyarlılıkla yaklaştıkları bir konu haline gelmiştir. Bir diğer deyişle, kadın-erkek eşitliği, önümüzdeki 21 inci Yüzyılın çağdaşlık projesidir.

Eğer, Avrupa'da eğitimde ve sağlıkta kadınların çok özel sorunları kalmamışsa, kadınlar, çalışma yaşamındaki ve siyasetteki sorunlarını kota benzeri özel önlemlerle aşabiliyorlarsa, parlamentolarda yüzde 20, yüzde 40 oranlarında temsil ediliyorlarsa ve buna rağmen özel projeler geliştirip programlar oluşturuyorlarsa, Türkiye'de bu konunun özel bir şekilde ele alınması çok daha gereklidir ve mutlaka gerçekleştirilmelidir diye düşündük.

20 nci Yüzyılın son 10 yılında Türkiye'de kız çocuklarında okullaşma oranı, ilkokullarda yüzde 91; ama, liselerde bu oranın, büyük kentlerde bile, hemen yüzde 50'nin altına düştüğü görülmektedir.

Tarım sektörüne baktığımız zaman kadınların her türlü güvenceden yoksun ve ücretsiz çalışan aile işçisi konumunda olduğu çok çarpıcı bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Sigortalı işçilere baktığımız zaman sadece yüzde 10'unun kadınlardan oluştuğu ortaya çıkmaktadır.

Parlamentodaki durum ise hepinizin malumudur; yüzde 2,4 gibi bir orandır. Diğer ülkelerin parlamentolarındaki duruma baktığımız zaman, Türkiye'deki yüzde 2,4'ün ne kadar çağdışı kaldığı çok açık olarak görülmektedir; bu oran İsveç'te yüzde 40,4, Norveç'te yüzde 39,7, Finlandiya'da yüzde 33,5, Danimarka'da yüzde 33, Hollanda'da yüzde 31,2, Avusturya'da yüzde 26,8, Almanya'da yüzde 26,2, Mozambik'te yüzde 25, Güney Afrika'da yüzde 25, Tanzanya'da yüzde 17, Uganda'da yüzde 18'dir. Açıkça görülüyor ki, bir zamanlar ileride olduğumuz ve gelişmiş ülkelerden bile daha önce tanıdığımız seçme ve seçilme hakkına rağmen, Türkiye'de kadınların siyasetteki durumu fevkalade gerilere itilmiştir. Neden bu böyle olmuştur?

Birinci neden; Türkiye'de 1980'li yılların sonuna kadar kadın-erkek eşitliği konusunda bilgi, belge toplayacak, öneriler geliştirecek ve hükümetler nezdinde bunları kovuşturacak bir kurumun olmamasıdır.

İkincisi; dünyada, içinde bulunduğumuz çağın son 25 yılında, kadın hareketleri çok gelişmiş, büyük bir hız ve yoğunluk kazanmıştır. Bu, Türkiye'yi de olumlu etkilemiştir; ama, Türkiye'deki resmî kurumlar son birkaç yıla kadar bu gelişmeye ayak uyduramamışlardır.

Değerli arkadaşlarım, üçüncüsü; çok yakın tarihlerden önce, Türkiye'de kadın-erkek eşitliği, hiçbir zaman, insan hakları, demokrasi sorunu olarak görülmemiştir. Hatta içinde bulunduğumuz dönemde bile, son zamanlardaki bütün vurgulamalara rağmen, kadın-erkek eşitliğinin bir insan hakkı olarak, bir demokrasi sorunu olarak algılandığını söylemek çok kolay değildir. Oysa, seçme ve seçilme hakkının tam olarak kullanılması bir insan hakkıdır ve çoğulcu ve katılımcı demokrasinin gereği de toplumdaki çeşitli kesimlerin siyasi kararlara ağırlıklarını koyabilmeleridir.

Türkiye'de insan haklarıyla ve çoğulcu ve katılımcı demokrasiyle çok ilgili olan, bu konudaki eksiklikleri, aksaklıkları sürekli gündemde tutan aydınlar, yazarlar bile, kadın haklarına, bu açıdan çok ender olarak yaklaşmaktadırlar ve bunun sonucunda, bugün, Türkiye'de -yerel yönetimler dahil- kadınların seçilme haklarını tam olarak kullanamadığını görüyoruz. Çünkü, Parlamentoda yüzde 2,4 olan oran, belediye başkanlarında binde 4, belediye meclis üyelerinde binde 6 ve il genel meclisi üyelerinde de sadece binde 8'dir.

Avrupa'daki gelişmeler de kendiliğinden olmamıştır tabii ve Avrupa'da çok eski tarihlerden itibaren hemen her ülkede ikişer üçer tane "eşitlik komitesi, eşitlik komisyonu, fırsat eşitliği komisyonu" gibi adlar altında sadece kadın-erkek eşitliğiyle ilgili olarak çalışan, alınan kararları bu açıdan irdeleyen, gerekli önlemleri belirleyen komisyonlar vardır ve bunların fevkalade olumlu etkisi olmuştur.

Avrupa'da, artık, sadece kadın hak ve özgürlüklerinden ve bu hak ve özgürlüklerin daha fazla kullanılmasından söz edilmemektedir. Hedef, ailede, eğitimde, çalışma yaşamında, politikada ve ülkelerin yurt dışında temsil edilmesinde kadın-erkek eşitliğidir; Türkiye'de de hedefin bu olması gerekir.

Birleşmiş Milletlerin siyasal, meslekî ve ekonomik açılardan yaptıkları bir endeks, 94 ülke arasında Türkiye'nin 82 nci olduğunu göstermektedir. Değerli arkadaşlarım, eğer bunu, Parlamentodaki sayı itibarıyla, Türkiye'nin 140 ülke arasında sonlarda geldiğiyle birleştirecek, ortaya çıkan tablonun iç açıcı olmadığını, hatta karamsarlık aşılacağı bir manzara olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Oysa, Türkiye'deki kadınlar, böyle bir durumu hak etmiş değillerdir. O kadınlar ki, ekonomik ve sosyal sorunları, erkeklerle birlikte; ama, onlardan daha ağır bir şekilde yaşamaktadırlar; kırsal yörelerde, tarlada, tarım sektöründe çalışmakta, en ağır işleri, en ufak bir şikâyet etmeden yerine getirmektedirler. O kadınlar ki, sadece barış döneminde değil, savaşta da, İstiklal Savaşında olduğu gibi, destanlar yazmaktadırlar. O kadınlar ki, bir iki yıl önce geçirdiğimiz, laiklikle ilgili, Tür-

kiye Cumhuriyetinin temel nitelikleriyle ilgili sorunlarda, en ciddi tavri almışlar, doğru yönde ağırlık koymuşlar, laiklik mücadelesinde ve cumhuriyetin temel niteliklerini korumada ön saflarda yer almışlar ve büyük başarı göstermişlerdir. O kadınlar ki, kendilerine okuma fırsatı verildiğinde, kendi mesleklerindeki en parlak örnekleri oluşturmuşlardır.

Şimdi, açıktır ki, bu kadınların, eğitimde, iş bulmada, çalışma yaşamında ve siyasette bir desteğe, bir teşviğe, kendi aleyhlerine çalışan mekanizmanın ortadan kaldırılmasıyla yüreklendirilmeye, cesaretlendirilmeye ihtiyaçları vardır.

Bu açıdan, ilk ele alınması gereken yasalardan bir tanesi, Medenî Kanundur ve özellikle, Medenî Kanununun 170 inci maddesidir. Daha önce konuşan iki arkadaşım, sürekli olarak, tasarıdan bahsetti; oysa, bildiğim kadarıyla, ortada tasarı değil, bir taslak vardır. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Medeni Kanununun 170 inci maddesiyle ilgili değişiklik teklifimizi, iki yıl önce hazırlayarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduk ve yine, bildiğim kadarıyla, bu teklif, bazı partilerin kadın milletvekilleri tarafından ve pek çok kadın derneği tarafından da benimsendi ve Mecliste gündeme alınmayı bekliyor. Yeni taslaktaki 170 inci maddeyle ilgili değişiklik, bizim kendi teklifimizdeki değişiklikten farklıdır. Biz, evlilik birliği sırasında elde edilen mallara katılma rejimini öneriyoruz. Getirilen taslakta ise veya tartışılan taslakta ise, evlilik birliği sırasında elde edilen mallar için öngörülen rejim, paylaşmalı mal ayrılığı rejimidir; yani, esas olan, mal ayrılığıdır. Paylaşma da, sadece ortak kullanıma özgülünen mallara ve ailenin ekonomik geleceğini güvence altına almak için yapılan yatırımlara inhisar ettirilmiştir, diğer bir deyişle sınırlandırılmıştır. Sınırlı, birkaç ayrı nedenle, çok kolaylıkla bozulabilecek, mal ayrılığına dönüşebilecek ve alacaklılar karşısında bile kadınları korumayan, koruyamayan bir rejimdir getirilen. Dolayısıyla, bizim teklifimize uymadığı gibi, kadınların haklarını da gerçek anlamda koruyabileceği kanısında değilim.

Bu mesele, Mecliste ele alınmalıdır. Bu komisyon, özellikle, üzerinde çalışmalıdır ve bu taslaktaki teklif, 170 inci madde açısından, mutlaka, çalışmayan ama evde yaptığı işlerle aile ekonomisine katkıda bulunan, kocasının iş kurma, işini geliştirme kapasitesini artıran veya tarlada çalışan -ücretsiz aile işçisi olarak- kadınların, sessiz milyonların hakkını koruyacak şekle getirilmelidir.

İkinci olarak ele alınması gereken şey, kadınları, eğitim konusunda desteklemektir. Yatılı bölge okulları kurulması veyahut da sırf kız çocukların yararlanabileceği burslar yaratılması, iş bulurken onları destekleyecek bir mekanizma oluşturulması veya bazı Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, çalışma yaşamı için de kota sisteminin kullanılması, pekala, bu Meclis tarafından irdelenebilecek, incelenebilecek ve kabul edilebilecek konulardır.

Değerli arkadaşlarım, yabancı ülkelerde, kota, sadece siyaset alanında değil, çalışma yaşamında da kullanılmaktadır ve çalışma yaşamında, sadece kamu görevlileri için değil, belli bir sayıdan sonra işçi çalıştıran özel kuruluşlar için de gündemdedir. Bunların yapılmasıyla, kadınlar aleyhine olan mekanizmanın törpülenmesi, dezavantajın giderilmesi ve eşitliğe katkı sağlanması mümkün olabilecektir.

Kadın hareketlerinin hız ve yoğunluk kazandığı günümüzde, bu hareketlerin uluslararasıda kazandığı boyut, tabii Türkiye'dekileri de çok olumlu yönde etkilemiştir, Türkiye'de de kadın hareketleri çok gelişmiştir.

Değerli arkadaşlarım, üniversitelerde çeşitli merkezler kurulmuştur; ama önemli olan, kadınların, siyasette erkeklerle eşit olarak yer almalarıdır; çünkü kadın-erkek eşitsizliği, sadece yerleşik değer yargularından veya geleneklerden kaynaklanmamaktadır; bu sıralarda oturup, el kaldırarak reddettiğimiz veyahut da kabul ettiğimiz politikalar, kadın-erkek eşitliğini olumlu yönde etkilemektedir veya kadın-erkek eşitsizliğini daha da artırmaktadır. Kadınların Mecliste varolması, her şeyden önce, yeni eşitsizlikler yaratılmasını önleyecektir; böylece, kadınlarımız, kendi enerjilerini, çabalarını, yeni yeni ortaya çıkan eşitsizlikleri gidermek için kullanmayacaklardır ve böylece kadın-erkek eşitliğine ulaşmak çok daha kolaylaşmış olacaktır.

Tabii kadın-erkek eşitliğini olumsuz şekilde en fazla etkileyen, laikliğe karşı olan, cumhuriyetin temel niteliklerini benimsemeyen, cumhuriyet rejimini ve laiklik ilkesini değiştirmeye çalışan, kadınları çağdışına çekmek isteyen, bunun için sürekli bir gayret içinde olan ve bunu yaparken de genç kızlarımızı acımasızca kullanan kesimlerin çalışmalarıdır. Bunlar, sadece genç kızları ve kadınları değil, aslında, ülkeyi çağ dışına çekmek isteyen girişimlerdir.

Kadın-erkek eşitliğini en olumlu yönde etkileyen de, sosyal demokrasidir değerli arkadaşlarımız -bunu, sadece Cumhuriyet Halk Partili olarak söylemiyorum- çünkü, laik düzeni, çağdaşlığın, kadın-erkek eşitliğinin ve çoğulcu ve katılımcı demokrasinin önkoşulu olarak gören, insan hakları konusunda duyarlı, çoğulcu ve katılımcı demokrasinin erdemine inanan, eğitim ve sağlığı devlet görevi olarak gören, eğitimde, sağlıkta, çalışma yaşamında fırsat eşitliğini öneren, içinde bulunduğumuz küreselleşme aşamasında sanayileşmenin daha da önem kazandığını düşünen, sosyal devlet ve hukuk devleti ilkelerinin hiçbir taviz verilmeden yaşama geçirilmesini çağdaş olmanın gereği sayan sosyal demokrasi, kadın-erkek eşitliğine en etkili hizmeti yapan bir dünya götüştürür.

ALİ OĞUZ (İstanbul) – Belli!.. Belli!..

BİRGEN KELEŞ (Devamla) – Ama, aslında, bütün partiler kadın-erkek eşitliği projesine sahip çıkmalıdırlar; neden; çünkü, kadın-erkek eşitliği, öntümüzdeki döneme, gelecek çağa, 21 inci Yüzyıla damgasını vuracak olan değişimdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Konuşmanızı tamamlayın efendim.

BİRGEN KELEŞ (Devamla) – O bakımdan, kanımca, bütün partiler buna sahip çıkmalı ve bir an önce, en sağlıklı şekilde gerçekleşmesi için katkılarını ortaya koymalıdırlar.

8 Martta bütün şölenlerin coşkuyla geçmesi ve her 8 Martın bir öncekinden daha büyük bir katılımı ve daha büyük coşkuyla kutlanması, sanıyorum, kadınların -nüfusun yarısını oluşturan kesimin- bizlere vermek istediği önemli bir mesajdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu mesaja duyarsız kalmamalıdır; bu konuda toplumdaki geri kalmamalıdır ve bu getirdiğimiz Meclis araştırması önergesini kabul etmelidir.

Ben, hepinizi tekrar selamlarken, araştırma önergemizin sayın milletvekilleri tarafından kabul edilmesini diliyorum ve bu kabulün de çağımızın, çağdaşlığın bir gereği olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan İzmir Milletvekili Sayın Birgen Keleş'e teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, şimdi, Doğru Yol Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Meral Akşener'i kürsüye çağırıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 20 dakikadır Sayın Akşener.

DYP GRUBU ADINA MERAL AKŞENER (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlamadan evvel, sizleri, şahsım ve DYP Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, 19 uncu Yüzyılın sonlarından itibaren, dünyada yaşanan ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmeler, yeni kavramları ve hukuksal düzenlemeleri beraberinde getirmiş, insanların -cinsiyet de dahil olmak üzere- hiçbir ayırım gözetmeksizin, eşit oldukları gerçeği, sözleşme ve belgelere yansıtılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında ise, toplumlarda ortaya çıkan sosyoekonomik olumsuzluklar, Birleşmiş Milletleri, eşitlikçi ve daha iyi yaşanabilir bir dünya arayışına zorlamış ve tüm ülkeleri barışın, insan haklarına saygının, kadın-erkek eşitliğinin sağlandığı yeni bir dünya düzeni kurulmasına doğru yönlendirmiştir.

Her ülke nüfusunun yarısının kadınlardan meydana gelmesine karşılık, ülkelerin büyük çoğunluğunda -yasal düzey de dahil olmak üzere- bir kadın-erkek ayrımcılığının var olduğu saptanmış, özellikle, bu eşitsizliğin ortadan kaldırılması çabalarına yoğunluk verilmiştir.

Birleşmiş Milletler tarafından, 1947 yılından günümüze kadar, özellikle kadının konumunun daha iyiye doğru geliştirilmesi ve erkeklerle eşitliğin sağlanması yönünde çok sayıda sözleşme ve karar hazırlanmış ve konferans düzenlenmiştir.

1975 yılında Meksika'da, 1980 yılında Kopenhag'ta, 1985 yılında Nairobi'de ve son olarak, 1995 yılında Pekin'de düzenlenen Dünya Kadın Konferanslarıyla, erkek-kadın eşitliği konusu, ülkelerin gündemine taşınmıştır.

Birleşmiş Milletler tarafından 1 Mart 1980 tarihinde imzaya açılan ve 3 Eylül 1981'de yürürlüğe giren Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi, Türkiye tarafından da imzalanmış; ancak, Türkiye, bu sözleşmeyi imzalarken, yürürlükte bulunan Medeni Kanunun hükümlerine ters düştüğü gerekçesiyle, anılan sözleşmenin 15 inci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları ile 16 ncı maddesinin (c), (d), (f), (g) fıkralarına çekince koymak durumunda kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, tarihi yapan ve yönlendiren insan profilinde ciddi bir eksiklik vardır. Bu eksiklik, kadın inisiyatifinin yokluğundan veya en azından yetersizliğinden kaynaklanan bir eksikliktir. Bu eksiklik nedeniyledir ki, tarihi yapan ve yönlendiren insan profilinde bir dengesizlik vardır. Bütün güzellikleri tahrip eden, daha mutlu bir geleceğe yürütüştürdüğü aksatan, insanın yaratıcı ve kurucu emeğini hiçe sayan bu dengesizliktir.

Modernleşme tarihinin çok önemli bir boyutu, kadının toplum içindeki yerinin iyileştirilmesine dönüktür. Günümüzde ise, bu mesele, sadece belli bir cinsiyete ait olarak görülmemeyen, sonuçları itibarıyla, belli bir cinsiyetle sınırlı sayılmayan bir meseledir. Artık, mesele, bireyin meselesidir; çünkü, artık, insanlık idealinin merkezinde birey vardır. Bireyin olabildiğince özgürleştirilmesi, maddi ve manevi varlığının mümkün olan en üst düzeyde gerçekleştirilmesi hedefi vardır. Dünyanın önemli bir bölümü henüz bu noktanın çok gerisindedir; ama, Türkiye'nin de içerisinde bulunduğu medeni dünya, kadın hakları meselesini birey hakları çerçevesinde algılamak ve yine o çerçevede çözümlene eğilimindedir. Bu yaklaşım doğru bir yaklaşımdır, gerçekçi bir yaklaşımdır, pratik değeri olan bir yaklaşımdır. Bu haliyle ele aldığımız mesele, bir insan hakları meselesidir, bir demokrasi meselesidir ve nihayet, toplumun reel hayatına ilişkin tayin edici bir meseledir.

İnsanlar arasında ideolojik ve dini temele dayalı ayrımcılığı hangi gerekçeyle reddediyorsak, siyasi nedenlere dayalı ayrımcılığı hangi gerekçeyle reddediyorsak, etnik temele dayalı ayrımcılığı hangi gerekçeyle reddediyorsak, cinsiyet temeline dayalı ayrımcılığı da aynı gerekçelerle reddetmemiz gerekiyor. Bireylerin tamamı aynı hukuka sahip, tamamı hayata katılabilen, tamamı yaratıcı ve üretken olabilen, tamamı inisiyatif ve sorumluluk sahibi bir toplum olacak mıyız; önümüzdeki meseleyi buna göre algılamamız gerekiyor. Modernleşme dediğimiz olgu, işte bu temel meselelerin çözümlenişleriyle başlayabilmştir.

Şayet, çalışan kadınlarımızın büyük bir kısmı hâlâ sosyal güvenlik çatısı altında değilse, hâlâ kadınlarımızın büyük bir kısmı okuma yazma bilmiyorsa, modern bir ülke ve modern bir toplum olma iddiamızın sağlam bir temeli olduğunu düşünemeyiz. İnsanlarımızın bir yarısının maddi ve manevi varlığına gereken özeni göstermeyen bir ülkenin, kendisi için daha iyi bir gelecek kurgulayabilmesi mümkün değildir.

Kadın erkek ayrımcılığını koruyan ve neredeyse kurumsallaştıran çağdışı mevzuat süratle terk edilmelidir. Anayasamızın 10 uncu maddesi, bir genel eşitlik ilkesi olarak, kadın haklarını kapsayan bir prensip olmaktan uzaktır. Bu konuda, evrensel değerde bir ilke olan "farklı cinslerin eşit haklara sahip olması" ilkesi Anayasamıza aktarılmalıdır. Bu ilkeye aykırı olan yasaların uyumu için, azamî üç yıllık bir geçiş süreci tanınmalı, bu sürede uyumun sağlanamaması halinde, kadınların eşitliğine aykırı yasaların kendiliğinden yürürlükten kalkması sağlanmalıdır. Bu tür uygulamaların, uyar parlamentoları tarihlerinde örnekleri vardır.

Ancak, bu ayırıcılığın ve onun getirdiği eşitsizliğin sadece yasal düzenlemelerle giderilebileceğini ummak mümkün değildir. Yüzyıllardır yerleşmiş bazı gelenek, töre ve kalıpların kısa sürede kırılarak, cinsiyet ayırıcılığının, bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılması mümkün olmayacaktır.

Bu yüzden, Yüce Meclisin, bu problemi, bir oturluk bir problem gibi algılaması yeterli değildir. Çözüm, uzunca bir sürece ihtiyaç göstermektedir ve bir Meclis araştırması, sadece, bu sürece başlatan bir işlem olabilir. Esasen, bu konuda, sivil toplum örgütlerinin ve akademik çevrelerin yaptırdığı çok sayıda çalışma mevcuttur. Çözüme yönelik, etkin, istikrarlı ve ısrarlı bir iradenin yokluğu, asıl eksikliği teşkil etmektedir. Bu yüzden, Yüce Meclis, bu meseleyi, yüce milletimizin geleceğini belirleyecek bir millî mesele düzeyinde ve kararlılığında sahiplenmelidir. Parlatmentonun, kendi içerisinde oluşturacağı bir çalışma grubu, yeterli uzman desteğiyle takviye edilerek faaliyete geçirilmeli; problem, partilerüstü bir mesele düzeyinde ve sürekli bir biçimde gündemde tutulmalı; hükümetler için, uyarıcı, yönlendirici ve gerekirse denetleyici bir çalışma yürütülmelidir.

Türkiye’de, gerek kamuda ve gerekse özel sektörde, çok iyi eğitim görmüş kadınlarımız vardır. Üniversite öğretim üyelerinin yüzde 32,7’si, tıp doktorlarının yüzde 29’u, hâkim, savcı ve mahkeme üyelerinin yüzde 16’sı, avukatların yüzde 26’sı kadındır. Bu oranlar, gelişmiş bir Avrupa ülkesi düzeyinde, hatta, bazı alanlarda daha da yüksektir; ancak, bu tablo hiç kimseyi yanıltmamalıdır. Öte yanda, kadınlarımızın yüzde 30’unun hâlâ okuma yazma bilmediği gerçeğini gözardı edemeyiz. Türkiye, bu tezadı ortadan kaldırmak durumundadır. İnsanımızın toplam kalitesini yükseltmeden, çağı yakalama çabalarımızın boşa gideceğinden hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecine giren dünyamızda, ekonomilerin istihdam yapısında iki önemli gelişme eğilimi ortaya çıkmaktadır. Bunlar, hizmetler sektöründe ve küçük işletmelerde istihdamın artmakta olmasıdır. Bu çalışma alanları, çalışanların çoğunu kadınların oluşturduğu, esnek üretim alanlarıdır. Örneğin, Avrupa Birliğinde, sanayideki işgücünün yüzde 23’ü, tarımdakinin ise yüzde 35’i kadın iken, hizmetler sektöründe bu oran yüzde 46’dır. Bu, istikbal kadınlarımızın anlamına gelir ve bilgi toplumuna geçiş süreci hızlandıkça, kadınlarımızın, daha çok aranan ve tercih edilen bir işgören grubu olacağını ortaya koymaktadır. Yani, fizikî gücün önemi azaldıkça, bilginin önem ve fonksiyonu artıkça, kadınlar, toplumda daha bir önem ve saygınlık kazanacaklardır.

Eğitim çağını geçirmiş kadınlarımızın eğitimi yönünde zaman zaman başlatılan heyecanlı çalışmalar, sürekli olmadığından, yukarıda dile getirdiğimiz tezadın bütünlüyle ortadan kaldırılmasına kâfi gelmemiştir.

Bir başka önemli mesele ise, kadınlarımızın siyasete katılımlarının son derece düşük seviyede oluşudur. Kadınlarımızın, siyasî mücadelede erkekler lehine oluşmuş haksız rekabet şartlarını aşarak, siyasete etkin bir şekilde ve yeterli düzeyde katılmalarını beklemek imkânsızdır. Yüce Meclisin bu konuyu da göz önüne alması ve problemin bu boyutuyla ilgili düzenlemeler yapması gerekmektedir.

Konuşmamın başında da ifade ettiğim gibi, kadın meselesi, aslında, bir bireysel haklar meselesidir. Türkiye’nin temel hak ve hürriyetler konusundaki özensizliği devam ettiği ve genel bir sorun olarak, demokratikleşme problemi olarak, problem olarak halledilemediği sürece, eklektik yaklaşımların ve çözüm önerilerinin ne ülkemize ne de özellikle kadınlarımıza bir faydası olacağını zannediyoruz. Gerçekçi olmak gerekirse, mevcut koşullara sırt çevrilerek ortaya konulan duyarlılığın, sadece kendimizi aldatmak anlamına geleceğini düşünüyoruz. Bir yandan, kadınlarını yeterince eğitememiş bir toplum olmaktan yakınırken, diğer yandan, üniversitede okuma imkânı bulan kızlarımızın başörtüsü bahane edilerek bu haklarının ellerinden alınışını da, bir tür ikiyüzlülük olarak değerlendiriyoruz. (DYP ve FP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Görtlüdüğü gibi, temel hak ve hürriyetler alanını tarif biçimimiz sakattır ve bu sakatlıktan herkes nasibini almaktadır. Bu sakatlık sürdüğü müddetçe, bu kaygan ve muğlak zemin üzerinde çağdaş değerlere uygun bir kadın hakları rejimini nasıl inşa edeceğimizi de ayrıca düşünmemiz gerekiyor. Bununla birlikte, DYP Grubu olarak, kadınlarımızın durumunu iyileştirmeye, kadın-erkek ayrımcılığını ortadan kaldıracak düzenlemelere her türlü desteği ve katkısı sağlamaya hazır olduğumuzu bildiriyor, sizlere saygılarımı sunuyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grubu adına konuşan İstanbul Milletvekili Sayın Meral Akşener'e teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz sırası, Demokrat Türkiye Partisi adına, Van Milletvekili Sayın Mahmut Yılbaş'ta. Buyurun. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

Demokrat Türkiye Partisi Grubu Başkanı Sayın Yılbaş'ın da konuşma süresi 20 dakikadır.

DTP GRUBU ADINA MAHMUT YILBAŞ (Van) – Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan araştırma önergesi üzerinde, Demokrat Türkiye Partisi Grubunun düşüncelerini açıklamak üzere huzurlarınızdayım; hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, konuşmamın başında, 8 Mart gününde kutlanmış olan Dünya Kadınlar Günü'nü, bu vesileyle, Grubum ve şahsım adına bir kez daha kutluyor; bu kutlama törenleri bahane edilerek, vesile edilerek, toplantı adabına uygun olmayarak yaşanmış olan birtakım olayları da Partim adına kınıyorum.

Değerli arkadaşlarım, şu ana kadar, grupları adına söz almış olan sözcülerin, kadın hakları konusunda ifade etmiş oldukları bütün düşüncelere katılıyoruz. Kadın hakları konusunda Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına da bir erkeğin çıkıp burada konuşması, Partimizin, bu çatı altında en erkeksi parti olmaktan kaynaklanmadığını ve orana bakıldığında, yüzde 10 oranında kadın milletvekilimizin olduğunu da ifade etmek istiyorum; ancak, biz, kadınlarımızı, milletvekillerimizi, en az sizler kadar sevdiğimiz için, bu kadınlar gününde, onları bir dünya turuna göndermeyi uygun gördük ve onun için aramızda bulunmuyorlar; mecburen, biz, bu konuşmayı yapmak durumunda kaldık.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Sizin Gruptan kimse yok burada.

MAHMUT YILBAŞ (De. amla) – Değerli arkadaşlarım, siyaset, sadece bu çatı altında yapılmıyor. Demokrat Türkiye Partisinin milletvekilleri, şu anda, birçok yerde, değişik vesilelerle siyaset yapıyorlar; meselelerin gündeme getirilmesinde halkla beraber gündemi oluşturmaya çalışıyorlar. Bu itibarla, bana bakıp da, bu tür söz atmalarınızı anlamakta ben gerçekten müşkülât çekiyorum.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – O işleri, cuma, cumartesi, pazar, pazartesi yapamazlar mı?..

MAHMUT YILBAŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, müsaade ederseniz, akşamın bu vaktinde sizi fazla yormamak için, ben, işin hukukî yönünün üzerinde fazla durmayacağım; işin biraz da felsefesini yapmaya çalışacağım.

Bakıyoruz ki, kadın haklarının gündeme getirildiği tarihler ve cemiyetler, yaşam içerisinde, son yüzyılda meydana çıkıyor. Bu ülkelerin, başlangıçta, daha çok, kapitalist ve arkasından da sosyalizm konusunda uygulama içerisinde olan ülkeler olduğunu görüyoruz. Dünya Kadınlar Günü olarak başlangıç vesilesi edilen konunun da, 1879 yılında, Amerika'da, New York'ta, çalışan kadınların bir grevi sırasında 100 kadının hayatlarının sona ermesiyle meydana gelen bir olaydan kaynaklandığını öğreniyoruz. Buna baktığımızda, kadının çalışmaktan kaynaklanan, işçi olmaktan kaynaklanan hakkıyla mesele gündeme getiriliyor. Ondan sonraki yıllarda, bu konu, daha ziyade sosyalist ve komünist ülkeler ile enternasyonallerde gündeme getirilip, o söylemlerin bir parçası olarak dünya kamuoyuna benimsetilmeye çalışılıyor; ancak, bakıyoruz ki, aradan yıllar geçmiş ol-

masına ve ve o rejimler tamamen ortadan kalkmış olmasına rağmen, o ülkeleri ziyaretlerde görüyoruz ki, kadınlarını hâlâ sokaklarda işçi olarak çalıştırıyorlar, lokantalarda ve diğer yerlerde erkeklerine hizmet eden işlerde görev veriyorlar. Bundan anlıyoruz ki, mesele, sadece sosyal ve hukukî ölçüler içerisinde çözümlenebilecek bir konu değil. Bu, her şeyden evvel, ülkelerin kendi kültürel, kendi inanç dünyalarının sonucunda orta yere çıkan bir mesele oluyor.

Değerli arkadaşlarım, bugün, yaşamdan, sadece dünyada yaşayan bir cins değil, yani, kadınlar değil, dünyada yaşayan, karşı cins olan erkekler de fazla memnun değiller; güncel yaşamlarını tanzim ederken, birtakım sıkıntılar içerisinde, ömürlerini, zaman geçirme anlayışı içerisinde tüketip götürüyorlar. Yine, toplum katmanlarına baktığımızda, en mutlu olan insanların, en mutlu olan erkek veya kadınların, toplumun en entelektüel veya en varlıklı kesimler olmadığını da görüyoruz. Karşılıklı olarak, erkek veya kadının, hem sosyal hem ekonomik hem bireysel özgürlüğüne sahip olduğu toplum kesimlerinde, görüyoruz ki, mutsuzluk, daha alt kesimlerden daha az değil. O zaman, meselenin incelenmesine girildiğinde görüyoruz ki, bu birtakım hakların, birtakım isteklerin kanunlara, yönetmeliklere, anayasalara girmesiyle çözümlenen bir konu de**.

Bfraz evvel kürsiye gelmeden, elimde Medenî Kanun vardı. Medenî Kanuna, acaba neler var neler yok, kürsiye çıktığımda neler söyleyebilirim diye baktım. Değerli arkadaşlarım, en azından, çarpıcı bir olay, Medenî Kanunumuzun tarihi 1926; yani, bundan 72 yıl önce kabul edilen bir kanun. Baktım, nedir içerdiği hükümler; 80 inci maddeden başlıyor aile hukuku -ikinci kitap olarak, üçüncü kitapta da konular ele alınmış- eşya hukukuna kadar 600 küsur madde. Toplumda karşılıklı olarak kadınların, erkeklerin, aile bireylerinin birbirlerine olan saygısını, birbirlerine olan güvenini -eğer şikâyetlerimiz bu seviyede ise- 600 küsur madde yetmişiki yıllık bir uygulamadan sonra bu güveni sağlayamamış.

Bireylerin ve tabii, araştırma önergesinin içeriğini teşkil eden konunun temelini taşıyan kadın meseleleri, kanunlarla, anayasada yapılacak değişikliklerle, getirilecek yeniliklerle, mutlaka yeni bir vechе, yeni bir istikamet kazanacaktır, alacaktır; ama, bu, işin sonu olmayacaktır. Onun için, demek ki, toplumlarda -hangi kültürde olursa olsun- bunun bir püf noktası vardır. İşte, o püf noktası bulunup, insanlarımızın gerçekten mutlu ve mesut bir yaşam içerisinde ömürlerini tamamlamalarını sağlamak gereklidir. Bir aile içerisinde sadece kadının değil, sadece erkeğin değil, sadece çocukların değil... Bizim kültürümüz, çekirdek bir aile kültürü değil; bizim aile kültürümüzde analar, babalar, büyükannele, büyükbabalar, ağabeyler, gelinler yüzyıllarca beraber yaşamışlar ve mutluluk içerisinde ömürlerini sürdürmüşlerdir. Şimdi, bakıyoruz ki, çekirdek bir aile; anne, baba ve tabii, çağın getirdiği bir sonuç olarak da tek bir evlat... Üçünü bir çatı altında mutlu edemiyoruz. Onlara, bu çatı altında, ömürlerini, yaşamlarından zevk alarak sürdürmelerini sağlayacak bir ortamı hazırlayamıyoruz. Eğer, bu, sadece ve sadece hukuk çerçevesinde çözümlenebilecek bir olaysa işler basit ve dünyada bu işi sağlamak son derece kolay.

Gelmek istediğim nokta şu değerli arkadaşlarım: Biz, araştırma önergesinin -konuşmamın başında söyleyecektim, galiba unuttum- Meclis tarafından kabul edilerek araştırılmasının, hem de çok derinlemesine araştırılmasının taraftarıyız. Bu konuda, Grup olarak olumlu rey kullanacağız. Biz, yine, Demokrat Türkiye Partisi olarak, kadın ve erkek eşitliğinden yanayız; yani, bunu biz, bir adım daha ileriye götürüp, fonksiyonel hale gelmesini sağlama gibi bir siyasî düşüncüyü de taşıyoruz ve buna diyoruz ki, kadın ve erkek eşitliğinden bir adım daha ileride, eşitliğe dayalı bir işbirliğinden yanayız.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Ama, siz, kadını çamaşır makinesi olarak görüyorsunuz!

MAHMUT YILBAŞ (Devamla) – Tabii, onu, biraz önceki cümlelerim içerisinde, sonucunu ve düşüncemizi herhalde sizlere yansıttım; ama, istiyorsanız bir kez daha söyleyeyim: Biz, hiçbir zaman kadını -hatun olmaktan, hanım olmaktan ileri bir noktada- çamaşır makinesi olarak telakki et-

miyoruz ve görmüyoruz; saygıdeğer bir varlıktır ve varlığın da temelidir. Yaşamın, hayatın -sadece insanoglunda değil- temeli anadır. Biz, kadını, kadın olmaktan önce ana olarak tanıyoruz. Biz, kadını, daha önce, kardeş olarak tanıyoruz, baci olarak tanıyoruz ve ondan sonra, bu varlığı, hukuk dilinde olduğu gibi de kadın olarak vasıflandırıyoruz. Onun için, bizim lügatımızda bir çamaşır makinesi tabiri yoktur. Bunu, ben, buradan, söyleyenlere iade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bunu söylemekteki maksadım şu: Eğer, biz, bir sorun konusunda çözüm getirmeye niyetliyse, sonuç almak için bu toplum eğer kararlıysa, meselelerin ta dibine kadar, köküne kadar inip, orada neler var, neler oluyor, onları iyiden iyiye tespit edip ve ona göre yaşamı tanzim etmek için elimizden gelen gayreti göstermeliyiz.

Değerli arkadaşlarım, yönetmeliklerle, kanunlarla, anayasalarla, sosyal hayatın temel kurallarını, inançtan kaynaklanan temel meseleleri düzenlemek, bir neslin veyahut da nesillerin meselesi değildir. Çağlar içerisinde oluşmuş olan örfler, âdetler, inançlar, yine, çağlar içerisinde, ancak eğitimle değiştirilerek yeni oluşumlar sağlanabilir. Bunu ifade etmek, öyle zannediyorum ki, meselelerinin esasını görebilmek için gerekli.

Değerli arkadaşlarım, ithal edilen ülkenin kültürünü taşıyan Medenî Kanunun -hepimiz biliyoruz, 600 küsur maddeden oluşan Medenî Kanun, İsviçre'den alınmış bir kanundur. Orada zaman içinde bazı değişiklikler de yapılmıştır; ama, hâlâ o kültürün unsurlarını, etkilerini taşımaktadır- mutlaka değiştirilmesi lazım gelen bir sürü hükümleri vardır. Biraz evvel de bir sözcü arkadaşımız, buradan, Medenî Kanunun 170 ve 171 inci maddelerinde değiştirilmesi gerekli olan hususlara değindiler; biz de katılıyoruz. Çağdaş bir anlayışla, bir aile birliğinin oluşması konusunda hukuk düzenlemelerinin yapılması mutlaka gereklidir. Ancak, bunlar yapılırken, çağın getirdiği birtakım yeni düşüncelerin, insanlığı yeterince mutlu edemediği, insanları yeterince mesut edemediği sonucunu da gözden irak tutmayalım.

Değerli arkadaşlarım, son zamanlarda, sadece ekonomi alanına hapsedilmek suretiyle veyahut da o alanda çerçevesizleşmek suretiyle, bir globalleşme veya küreselleşme düşüncesi içerisinde, insanlar, kültürler, birbirlerini etkilemeye çalışıyorlar; ama, bakınız, dünya, inanç konusunda, A'dan Z'ye kadar farklılıklar içerisinde olan bir yapıya sahiptir. Bu yapı içerisinde, biz, hem globalleşmeyi hem de küreselleşmeyi sağlayacağız ve hem de diyeceğiz ki, kültür farklılıklarını muhafaza edeceğiz... Bu, insanlığın, kolay kolay üstesinden gelebileceği, altından kalkabileceği bir mücadele alanı olmayacaktır. Bu, sabır istemektedir. Bu, karşılıklı anlayış istemektedir. Bu, kültürlerin birbirleriyle daha sıkı ve daha sık işbirliğini ve birbirlerini tanımalarını gerektirmektedir. Yoksa, işte, İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi, Kadın Hakları Evrensel Sözleşmesi diye, hükümetler veyahut da milletlerarası, uluslararası kuruluşlar bir beyanname çıkarırlar; hükümetler de giderler onlara bir imza atarlar, parlamentolarından bunu geçirirler; geçirdikten sonra da her şey sütlüman, her şeyi biz gerçekleştirmiş oluruz... Sadece bizim değil, dünyada bulunan diğer ulusların, diğer kültürlerin de hatalarından bir tanesi bu.

Değerli arkadaşlarım, menzile ulaşmak, mutlaka meşakkat ister; menzile ulaşmak, mutlaka gayret ister; menzile ulaşmak, mutlaka inancı taşımamızı ister. Yoksa, gayret olmadan, meşakkat olmadan, inanç olmadan, herhangi bir şeyde menzile ve maksada ulaşamayacağından, bu, insanları üzüntülere ve birtakım sürtüşmelere gark ediyor ki, o da, olumsuzlukların yaşanmasına neden oluyor.

Değerli arkadaşlarım -vaktinizi fazla almayayım bu saatte- bu düşüncelerimiz doğrultusunda, yüzyılım son çeyreğinde, ülke olarak, toplum olarak, gerçekten, birbirimizi anlamakta, birbirimizle uyum içerisinde, karşılıklı saygı içerisinde ülkemizin geleceğini oluşturmakta yeterince gayretli ve birbirimize yeterince saygılı davranmıyoruz ve bu olmadığı için de, Türk toplumu sürekli oluşumlar içerisinde ve bu oluşumlar da olumsuzlukları beraberinde getirerek toplumu etkilemektedir.

Değerli arkadaşlarım, biraz sonra -öyle zannediyorum alınan karar oydu- Kosova'yla ilgili bir genel görüşme olacak ve o görüşmede, öyle zannediyorum, en fazla dile getirilecek... Bunu şunun için söylüyorum -erkenci oldu biliyorum- değerli arkadaşlarım, biz, ülkemizi, mutlaka, sosyal yapı bakımından, ekonomik yapı bakımından ve siyasal açıdan ayakta tutmak mecburiyetindeyiz; ayakta tutamadığımız takdirde, ne Kosova'ya ne Bosna-Hersek'e ne de civarımızda, bizimle beraber yüzyılları paylaşmış olan, aynı kültürü paylaşmış olan topluluklara yardım etmemiz mümkün olabilir. Biz, kendi iççerimizde, kadın haklarını da, erkek haklarını da, çocuk haklarını da, mutlaka, birbirimize sevgiyle, birbirimize saygıyla yakınlaşmakla çözebileceğiz.

Bu düşünceyle, bu anlayışla, hepimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyor ve Partimiz adına şükranlarımızı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum efendim. (ANAP, DYP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına konuşan Van Milletvekili Sayın Mahmut Yılbaş'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu araştırma önergesiyle ilgili, sözcülerin konuşmaları yaklaşık olarak 50 dakika sürebilir; ondan sonra da, bildiğiniz gibi, aldığımız karar gereğince, Kosova'yla ilgili genel görüşme yapacağız ve bir kanun tasarısını da görüşüp açık oylamaya sunacağız. Bu sebeple, çalışmalarımıza biraz ara vermek istiyorum; çünkü, kısa bir sürede çalışmalarımızı tamamlamamız mümkün değil.

19.30'a kadar ara vermemiz yeterli midir?

TURHAN GÜVEN (İçel) – Yeterlidir Sayın Başkan.

BAŞKAN – 19.30'da tekrar toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 19.01

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 19.35

BAŞKAN : Başkanvekili Hasan KORKMAZCAN**KÂTİP ÜYELER : Ahmet DERİN (Kütahya), Mehmet KORKMAZ (Kütahya)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64 üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VIII. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI (DEVAM)

A) GÖRÜŞMELER (DEVAM)

1. – *İçel Milletvekili Oya Araslı ile İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 18 arkadaşının, kadının statüsünün araştırılarak kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi sözleşmesinin yaşama geçirilmesi için alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılışına ilişkin önergesi (10/219) (Devam)*

BAŞKAN – Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyor uz.

Hükümet hazır.

Birinci Oturumda, gruplar adına konuşmaların bir kısmı tamamlanmıştır.

Gruplar adına son konuşma, Fazilet Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın İsmail Yılmaz'ın. Buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Yılmaz, konuşma süreniz 20 dakikadır.

FP GRUBU ADINA İSMAİL YILMAZ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşülmekte olan, İçel Milletvekili Oya Araslı ile İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 18 arkadaşının vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerinde Fazilet Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, sizleri şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlıyorum.

Şu ana kadar, bu kürtüden konuyla ilgili görüşlerini açıklayan değerli siyasi parti temsilcisi arkadaşlarımız fevkalade hassas ve güzel noktalara temas ettiler. Mümkün olduğu kadar, sizleri, hukukî birtakım ifadelere boğmadan, hayatın içinden, gerçeklerinden bahsederek, bu seyir içerisinde ve bu noktalarda düşüncelerimi ifade etmek istiyorum.

Öncelikle, geçtiğimiz pazar günü kutladığımız Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle, bir kez daha, Türk kadınına ve dünya kadınına, bu gün vesilesiyle yapılacak olan çalışmaların hayırlar getirmesini diliyorum. Ayrıca, bu önergeyi vererek, bu konuşma ve bu önemli hizmet imkânını bize tanıyan değerli önerge sahiplerine, yine, önergenin, bu anlamlı 8 Mart gününün arkasından hemen gündeme alınması noktasında karar veren Danışma Kuruluna, huzurlarınızda şahsım ve Grubum adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Özellikle, önergenin temel amacının, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesine imza atan Türkiye'nin, bu yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde geç kaldığı ve şu anda, gerek hukukî gerek sosyal gerekse diğer birtakım ekonomik, siyasi ve kadının toplum hayatındaki yeri bakımından eksikliklerimizin de böylece tamamlanması, yapılacak araştırmalarla ortaya çıkacak hukukî düzenlemelerin bir an önce Meclisten geçirilmesine yönelik olduğunu görüyoruz.

Arkadaşlarımız, uluslararası sözleşmeyle ilgili konulara değindikleri için, tekrar aynı konulara değinmek istemiyorum; ancak, uluslararası bu sözleşmeye, yani Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesine imza atan ve taraf olan Türkiye'nin, imzasının arkasında dur-

ması ve Anayasa gereğince, uluslararası sözleşmelere bağlı kalması gerekliliğinin bilincinde olması gerekir. Bu konuda yapılacak olan çalışmalara destek olacağımızı ifade etmek istiyorum.

Kadınımızın toplum hayatımızdaki yerini irdelerken, değişik alanları, başlıklar halinde ifade ederek sizlere aktarmak istiyorum. Kadınımızın ekonomide ve çalışma hayatındaki yeri konusunda, özellikle çalışan kesimin, kayıtlı istihdam edilen kesimin, ancak yüzde 30'unu hanımlarımızın teşkil ettiğini; yine kadınlarımızın yüzde 70'inin ücretsiz aile işçisi olarak çalıştırıldığını; bu oranın kırsal kesimlerde yüzde 88 mertebesine çıktığını; erkeklerimize göre ucuz işgücü olarak görüldüğünü; hatta, kadınlarımızın, yüzde 40 yüzde 50'lere varan nispette ucuzlukla işgücü olarak çalıştırıldığını; hanımlarımızda, sigortasız çalışma oranının yüzde 50'nin üzerinde olduğunu; sendikalaşma oranının ise, erkekler göre çok gerilerde kaldığını görüyoruz. Erkeklerde yüzde 70 olan sendikalaşma oranı, kadınlarımızda, maalesef, yüzde 39 seviyesinde kalmaktadır. Bu rakamlar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bizzat kendi istatistiklerinden alınmış rakamlardır.

Yine, çalışma hayatında cinsel tacize maruz kalan kadınlarımız, aşağı yukarı, çalışanların yüzde 50'sini oluşturmaktadır. Cinselliğin önplana çıkarılarak, kadınlarımızın reklam aracı ve magazin malzemesi olarak kullanılması, maalesef, toplum hayatımızda çok yaygın bir şekilde görülmektedir. Özellikle lastik reklamlarında, lastiğin içerisinden geçen bikinili bayanlar, otomobil firmalarının, otomobil tanıtımında, âdeta otomobilin bir aksesuarı gibi takdim edilen manken kızlarımız, maalesef, kadınlarımızın toplum ve iş hayatındaki yerinin göstergesi açısından acıklı birer örnektir.

Kadınlarımız, iş hayatında ve ekonomik etkinliklerde erkekler ile yanyana, eşit şartlarda, sömürülmeden, hak ettiğini elde etmek istiyorlar.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 8 saatlik yoğun çalışma temposu ve zorunluluğu içerisindeki kadınlarımızın, bu durumlarını iyileştirmek zorunda olduğumuzu özellikle düşünmekteyiz. Kadınlarımız 8 saatlik ücretini almak kaydıyla; ama, bu çalışma saatinin azamî 5-6 saate indirilerek, geri kalan süresini evine, ailesine, çocuğunun bakımına ve yetiştirilmesine ayırmasına imkân oluşturmak gereğine inanıyoruz. Sosyal devlet anlayışı da bunu gerektirir. Çocuk bakım yuvaları ve kreşlerinde, devlet desteğiyle, sağlıklı koşulların sağlanması ve denetimiyle, kadın-erkek çalışan ailelerin hizmetine en iyi şekilde sunulmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Değerli milletvekili arkadaşlar, kadının aile içerisindeki yerine bir göz atacak olursak; tartışılmaz ki, kadın ailenin temeli, aile de toplumumuzun temel taşıdır. Kadın ve erkek, özgür iradeleri ve tercihleriyle bu kurumu oluştururlar. Ailede, kadın-erkek yan yana, dayanışma içerisinde sevgi, saygı ve hoşgörü anlayışı içerisinde olmalıdır. Aile reisliği, kadın ile erkeğin birlikte ve çocuklarının da katkılarıyla oluşan ortak iradenin adı olmalıdır. Aile içerisinde verilecek her kararda ve tasarruflarda, erkek ile kadın eşit hak ve imkânlarla sahip olmalıdır. Aile içerisinde, kadın, ekonomik tasarruf özgürlüğüne sahip olmalıdır. Evlilik süresince elde edilen ortak kazanımlar ve mallarda eşit hakka sahip olmalıdır.

Özellikle, çalışma şartına gerek kalmadan, ev hanımlarının sigorta kapsamına alınması, her türlü sigorta sosyal güvencesinden yararlandırılması gerçekleştirilmelidir. Evde uğradığı kazalar, iş kazası statüsünde değerlendirilmelidir. Çalıştığı takdirde, çocuk doğurma ve emzirme gibi doğal zorunluluklar haricinde, kadın, tamamen, kocasıyla, ev işlerinde ortak sorumluluk ve görev paylaşımı hakkına sahip olmalıdır. Çalışmayan kadınlarımız için ev işleri, gönüllü ve özgür iradeleriyle kendi seçimlerine bırakılmalıdır. Kadının, aile içerisindeki en büyük sorumluluğu, çocuklarının sağlıklı büyütülmesi, her bakımından, topluma hazırlanmış bir fert olarak yetiştirilmesi görevidir. Çocuk üzerinde anne ve baba arasında oluşacak ihtilaflarda ve problemlerin çözümünde, çocuğun faydası ve geleceği esas alınmalıdır.

Dayak, aile içi şiddet ve kaba kuvvet, aile literatüründen çıkarılmalı ve ilkel toplum anlayışları mezarlığına gömülmelidir. (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu konuda hukukî düzenlemeler ve iyileştirmeler, zaman geçirilmeden yapılmalıdır.

İdeal bir Türk ailesinin tablosunu sizlere sunmak istiyorum: Mutluluk arsası üzerine, temelini sevgi, sütunlarını karşılıklı güven, duvarlarını ortak sorumluluk bilinci, kapısını birlik ve beraberlik, pencerelerini saygı ve yardımlaşma, çatısını hoşgörü ve anlayışın kapladığı çağdaş bir Türk evi...

Değerli milletvekili arkadaşlarım, tabii ki, kadının siyasetteki yeri de çok önemli. Kadınlarımız da, en az erkeklerimiz kadar, toplumun şekillendirilmesinde, siyasî yapılanmasında ve karar mekanizmalarında yerini almalıdırlar. Kadınlarımız, belediye başkanları, kaymakamlar, valiler, milletvekilleri, bakanlar, başbakanlar ve cumhurbaşkanları olabilmelidir; kısmen olmaktadır; ama, bu oranın artması, kadınlarımızın nüfusunun oranına kadar çıkması; en azından, temel arzumuzdur.

Üzülerek ifade ediyorum, Meclisimizin 550 milletvekilinden sadece yüzde 2,4'ü; yani, 13 milletvekilimiz, bayan milletvekilidir. İnşallah, bundan sonraki Meclislerde, 21 inci, 22 nci dönemlerde, bu oranların daha da artmasını, kadınlarımızın siyasette de layık oldukları noktaya gelmesini arzu ettiğimizi ve bu konuda üzerimize düşeni yapacağımızı ifade etmek istiyorum.

Kadınlarımız, siyasete ve yönetime katılma noktasında, biz erkeklerden lütf beklemiyor, ayrıcalık da istemiyorlar, öyle yüzdeler, kotalar falan da istemiyorlar, bu olaylara da sıcak bakmıyorlar. Onlar, erkeklerle, eşit şartlarda, adil bir mücadele ortamında, özgür iradeleriyle bu yarışa katılarak, bileğinin hakkıyla bir yerlere gelmek ve ülkesine hizmet etmek istiyorlar. Kadınlarımız, siyasette bir çeşni, bir aksesuar olmaktan öte, siyasetin öznesi ve belirleyicisi olmak istiyorlar.

Kadınlarımızın eğitim alınındaki durumlarına şöyle bir göz atmak istiyorum: Maalesef, hanımlarımız, eğitim düzeyi ve okuyabilme oranı itibariyle erkeklerimizden fevkalade daha gerilerde kalmaktadır. Halbuki, sadece çocukları değil, aynı zamanda toplumları doğuran kadınlarımızın bugünkü bu durumu, çok üzüntü verici bir durumdur. Kız çocuklarının okutulması, okutulmaya teşvik edilmesi, eğitiminin cazip hale getirilmesi ve çocuklarını eğiten veya eğitmek isteyen ailelere eğitim desteği sağlanması gerekmektedir. Bu imkân, devletin imkânları arasındadır; devletimiz, bunu yapabilecek güçtedir; ancak, sosyal devlet anlayışını yönetime hakîm kılmakla mümkün olabilecek ve çözülebilecek bir sorundur.

"Kadın okuyup da ne olacak" diyen erkek egemen anlayışına sahip ilkel toplum yapısını elbirliğiyle değiştirmeliyiz. İsteyen herkesin, özellikle, kızlarımızın önündeki eğitim engellerinin tamamını ortadan kaldırmalıyız. Tabii ki "kadın okuyup da ne olacak" anlayışı ne kadar ilkel ve gerici ise "başının örtüsüyle bu okulun kapısından giremezsin" diyerek, onların eğitim hakkını gasp etmek, en az, o kadar ilkel ve gerici bir anlayıştır. (FP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

Kadınlarımız, başı açığıyla, başı kapalıyla, örtülüyle, şalvarlıyla, çarşafıyla, mini eteklisiyle, blucinlisiyle bizim kadınlarımızdır, bizim insanlarımızdır. Bırakalım, kendilerini nasıl ifade etmek istiyorlarsa, öyle ifade etsinler. Nasıl giyineceğine, kılık kıyafetine karar vermek, onların en tabii insanlık hakkıdır. Asla, böyle bir dayatma, 21 inci Yüzyıl Türkiyesinde kabul edilebilir bir durum değildir.

CAFER GÜNEŞ (Kırşehir) – Ona birileri karar verir...

İSMAİL YILMAZ (Devamla) – İnsanların kılık kıyafetleri, giyim kuşamlarıyla uğraşmak, birtakım yasaklar getirerek onları mutsuz etmek, sokaklara dökmek, 21 inci Yüzyıl çağdaş Türkiyesi için utanç verici bir tablodur.

Aynı okuldaki öğrencilerin birbirlerine gösterdiği saygı ve hoşgörü, maalesef, yöneticiler gösterememektedirler. Öğrenciler, insan temel hak ve özgürlük anlayışını kendi ideolojilerinin

önüne geçirerek -farklı ideolojide de olsa- arkadaşlarını desteklerken, maalesef, çağdışı anlayışa sahip yöneticiler, kendi ideolojileri uğruna, insan temel hak ve özgürlüklerini çiğnemektedirler.

KAHRAMAN EMMİOĞLU (Gaziantep) – Atatürk’ü kalkan gibi görüyorlar...

İSMAİL YILMAZ (Devamla) – Çok üzülerek ifade ediyorum: Bu kürsüden, hem de Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle konuşma yapan, İnsan Hakları Komisyonu Başkanı değerli bir hanımefendinin, kadınlarımızın kılık kıyafetleri konusunda “çarşafı hanımlarımızın insanlık hakkı dahi yoktur; insan hakkı olamaz” diye ifade ettiği ve tutanaklardan aynen aldığım bu söz karşılık şunu söylemek istiyorum...

KAHRAMAN EMMİOĞLU (Gaziantep) – Çağdışı, vahşi bir görüş...

İSMAİL YILMAZ (Devamla) – Değerli dostlarım, biz, Kurtuluş Savaşını bu insanlarla yaptık; çarşafılarıyla, şalvarılarıyla, bağörtülüstüyle; Nene Hatunlarla yaptık. Zübeyde Hanımlar, bu Mustafa Kemalleri (Atatürkleri) yetiştirmede mi?! Latife Hanımlar; onlara eşlik, analık yapmadı mi?! Nasıl olur da tarihinizi inkâr edersiniz?! Nasıl olur da kendinize bu kadar yabancılaşırsınız?! (FP sıralarından alkışlar)

FIKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Köksüzler... Köksüzler...

İSMAİL YILMAZ (Devamla) – Bu tavrınızı kınıyorum. Böyle bir kişinin İnsan Hakları Komisyonunun başında bulunmasının da Türkiye için bir zül olduğunu kabul ediyor ve arkadaşımıza istifaya davet ediyorum. Bu tabloyu milletimizin takdirlerine arz ediyorum. (FP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Sosyal hayattaki kadınıma şöyle bir kısaca bakmak istiyorum: Kadınlarımız, özgür iradeleriyle yapabileceğine inandığı, istediği her türlü sosyal konum, görev ve sorumluluk mevkiinde yer almak istiyorlar. “Saçı uzun aklı kısa”, “bu, kadının işi değildir”, “eksik etek”, “elinin hamuruyla erkeğin işine karışma” diyen kısa akıllı erkeklerin baskı ve tahakkümünden kurtulmak istiyorlar. Erkekleriyle yan yana olmak istiyorlar; omuz omuza olmak istiyorlar; birlikte çalışmak, birlikte üretmek istiyorlar; görev ve sorumlulukları paylaşmak istiyorlar. (FP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Kadının, sosyal hayatın her boyutuna girmesiyle, toplumumuz çok şeyler kazanacaktır. Onların katkılarına ihtiyacımız var; onların girdiği ortamlarda şiddet azalacaktır, sevgi ve saygı, onlarla daha da artacaktır; zarafet ve güzellikler onlarla ortaya çıkacaktır; iletişim ve uzlaşma onlarla kolaylaşacaktır...

Kadınlarımız, duygusallığı, yaradılışındaki güzellik ve sevgi dolu yüreğiyle, aynı zamanda, yaşanabilir bir çevrenin, yaşanabilir bir Türkiye’nin, yaşanabilir bir dünyanın da teminatı olacaklardır. (FP sıralarından alkışlar)

Kısacası, onlarla paylaşalım her şeyi diyorum; sevgiyi, güzellikleri, görev ve sorumlulukları... Her şey onlarla güzel ve anlamlı diyorum. Sesleniyorum erkeklerimize; kadınlarımız, en az sizler kadar bu toplumun nimetlerinden istifade etmek hakkına sahiptir; onlara sahip çıkalım, onlarla yardımlaşalım, kendimizi onlardan üstün görmeyelim. Onlarla eşit olduğumuzu ve onların da, özgür iradeleriyle istediklerini yapabilecekleri ortamları hazırlamak gerektiğini, özellikle, tekrar tekrar, erkek arkadaşlarımızın ve değerli milletvekillerimizin dikkatine sunmak istiyorum.

Aynı zamanda, yardımlaşalım kendileriyle; ev işlerinde yardımlaşalım, pazar işlerinde yardımlaşalım, her türlü sosyal ihtiyaçlarda yardımlaşalım. Şimdi, köylerimizde, bizi kahvede izleyen, kahvenin sigara dumanlı ortamında televizyona gözü ilişen değerli dostlarımıza, yurttaşlarımıza, vatandaşlarımıza seslenmek istiyorum: Özellikle Anadolu’da, erkeklerimizin kahvede oturduğunu, hanımlarımızın tarlada çalıştığını biliyoruz; tabii, bu, toplumun gerçeği; ama, isterseniz, bu gerçeği

değiştirelim. Şimdi, kahvelerde, kahve köşelerinde televizyonlarını izleyen, sigarasını içen, çayını yudumlayan erkeklere sesleniyorum: Yarın, hemen yarın, bu sefer siz gidin tarlaya, siz gidin bahçeye ve hanımlarımıza bir gün istirahat verin bakalım; onlarla beraber yaşayın aynı zorlukları... İstersen, hanımını da yanına al, beraber git; ama, dönüşte, lütfen, çiftini çubuğunu onun sırtına yükleme; sen sırtına al ve onunla beraber gel. Arkadaşlara karşı acaba ayıp olur mu diye sakın üzülme; inan, arkadaşların da, sana karşı ayıp olur mu diyerek, yapmak istedikleri içlerindeki bu isteği, maalesef dile getiremiyorlar...

Yardımlaşalım, sahip çıkalım analarımıza, toplumu doğuran kadınlarımıza diyor; hepimizi, saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (FP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Fazilet Partisi Grubu adına konuşan, İzmir Milletvekili Sayın İsmail Yılmaz'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, araştırma önergesiyle ilgili, gruplar adına konuşmalar böylece tamamlanmıştır.

Şimdi, önerge sahipleri adına, İçel Milletvekili Sayın Oya Araslı konuşacaktır.

Buyurun Sayın Araslı. (CHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Önerge sahibi olarak söz aldığım ve tartışmaya açtığımız bu Meclis araştırması talebinin konusu, binlerce yıldan beri süregelmekte olan cinsler arası eşitsizlik ve bu eşitsizlik nedeniyle kadının çektiği ıstırap, bu ıstırap sorununun çözüm yollarıdır.

Dünya, bu sorunun çözümünde, 20 nci Yüzyılda büyük bir mesafe katetmiştir. Bu uzun yolculukta, kadının insan hakları kavramına, pozitif ayırimcılık kavramına ulaşılmıştır; ama, hâlâ, mutlak eşitliğe ulaşılabilmesi için, aşılması gereken uzun bir yol önümüzde uzanmaktadır.

Türkiye, acaba, bu yolun neresindedir? Herkesin bildiği gibi, cinsler arası eşitlik kavramı, hukuk yaşamımıza ve sosyal yaşamımıza, cumhuriyetle birlikte girmiştir; bu nedenle, kadınlarımız, Atatürk'e ve onun çalışma arkadaşlarına şükran borçludurlar. Ne var ki, 20 nci Yüzyılın başlarında, hukuk düzenimize ve toplumsal yaşamımıza giren bu eşitlik, bu yüzyılın başlarının değer kalıplarına ve rol anlayışına uygun bir eşitliktir. Zamanın geçmesi, geleneksel kalıpların yıkılması, kadını, mutlak eşitlik arayışına itmiş ve 20 nci Yüzyılın başındaki eşitlik anlayışı kısa zamanda aşılmış, bu anlayışa dayalı yasalar eskimiştir.

Eskiyen bu yasaların en güzel örneği Medenî Kanunumuzdur. Medenî Kanunumuza bakıldığında, aile içi ilişkilerde, ailenin reisi erkektir; birlikte oturulacak konutu erkek seçer; kadının ikametgâhı erkeğin ikametgâhıdır; velayet hakkının kullanımında son söz erkeğindir; evlilik birliğini erkek eş temsil eder...

Görüldüğü gibi, bütün bu hükümler, erkeğe, aile içi ilişkilerde üstünlük tanımaktadır ve bu hususların hepsini, altında Türkiye'nin imzası bulunan, Kadınlara Karşı Her Türü Ayırimcılığın Önlenmesi Sözleşmesi yasaklamıştır; bu tür ayırimcılık getiren hükümlerin, hukuk düzenlerinden kaldırılmasını istemiştir. Türkiye, bu sözleşmeyi imzalamıştır; ama, aile içi ilişkilerde eşitsizlik getiren bu hükümler nedeniyle, sözleşmenin bazı hükümlerine çekince koymuştur. Halen, bu çekincelerin hepsini geri alabilmiş durumda değil ve bunları geri almak için, önümüzde, 2000 yılına kadar olan çok kısa bir süre kalmış olmasına rağmen, Medenî Kanunumuzda gerekli değişiklikleri de gerçekleştirebilmiş değiliz.

Bu doğrultuda tek iyileştirme, soyadında olmuştur ve kadına, evlilik öncesinde taşıdığı soyadı, evlenmeden sonra da taşıma imkânı getirilmiştir. Böyle bir değişikliğin getirilmesinin, geride kalan eşitsizlikler göz önünde tutulduğunda, pek de fazla olmadığı ortadadır.

Cinslerarası eşitsizlik konusunda bir başka sorun da, bazı yasalarımızın, eşitlik anlayışına dayalı bir biçimde şekillendirilmiş olmasına rağmen, işleyişte kadın aleyhine sonuç vermesidir. Bunun en güzel örneği Medenî Kanunumuzdur. Medenî Kanunumuzun getirdiği kanunî mal rejimi, evlilik bittiği zaman, her iki eşe de, üzerlerindeki malı alıp bu birlikten çekilmek imkânını getirmektedir; ama, gelenekler, malın, erkeğin üzerine yazılmasını gerektirdiği için, pek çok evde, alınmasına, kadın, birikimiyle, maaşıyla çalışmasıyla katkıda bulunmasına rağmen, mal, erkeğin üzerine yapılmakta ve evlilik bozulunca, kadın, giden malının, kendi katkısıyla alınan malının arkasından yaşlı gözlerle baka kalmaktadır. Ölüm halinde ise, diğer mirasçılarla birlikte kendi malını paylaşma durumuna girmektedir. Bunun çaresi, evlilik boyunca edinilen malların, evlilik sona erdiği zaman eşler arasında -kimin üzerine kayıtlı olursa olsun- eşit bir biçimde paylaşılmasını sağlayacak bir rejimin getirilmesidir.

Biz, Sayın Keleş'le birlikte, böyle bir rejimi öneren kanun teklifi verdik. Şu anda bir taslaktan söz ediliyor. Getirdiği düzenleme bizim için tatminkâr olmasa da, bu yasa önerilerimizi ve eğer, bir tasarıya dönüşecek olursa, bu taslağın, birlikte, en kısa zamanda Genel Kurulda ele alınmasını ve yasalaşmasını bekliyoruz, ümit ediyoruz.

Bazı yasalar ise yetersiz düzenleme getirdiği için kadını mağdur etmektedir. Örneğin, iş yaşamındaki doğum öncesi ve doğum sonrası izinleri, doğum izni bitince, işverene, kadın işçiyi, ihbar-sız işten çıkarma imkânını getiren hükümler; kreş ve emzirme odaları ile ilgili, işverene, icabında, bunları açmaktan kaçınma imkânını getiren düzenlemeler; Türk Ceza Kanununun zina konusunda yaptığı ayırımçılık, tecavüz, kız kaçırma, namus cinayetleri gibi konularda getirdiği hükümlerin kadınları yeterince koruyamaması; tekeşlilik ilkesinin çiğnenmesini yaptırıma bağlayan hükmün getirdiği yaptırımın caydırıcılıktan uzak oluşu; ev kadınları ve tarım işçileri için getirilmiş olan sigorta olanaklarının, kadınlar açısı. Jan fevkalade kısıtlı bir görünüm taşıması, bu alanda sayabileceğimiz yetersizliklerin bir kısmıdır. Kadın, yeterli sağlık imkânları sağlanamadığı için, özellikle doğum yaparken, sayısız ölüm olayıyla, ölüm tehlikesiyle yüz yüze gelmektedir. İşsizlik, kadın nüfusta alabildiğine yoğun haldedir. Okuryazarlık, yine, artık, bir kadın sorununa dönüşmüştür.

İş yaşamında, kadınların, çalışan nüfusun en fazla üçte 1'i oranında bazı işkollarına girebildikleri görülmektedir. Kadın, ücretsiz aile işçisi olarak en fazla tarım sektöründe çalışmaktadır; yönetici durumuna gelememektedir; çalışma yaşamında cinsel taciz, aşağılanma gibi olaylarla karşı karşıya gelmektedir ve çok kere erkeğin boş bıraktığı çalışma alanlarını doldurmak zorunda kalmaktadır; birtakım reklamlarda cinsiyeti kullanılabilir. Birtakım reklamlarda cinsiyeti kullanılabilir.

Değerli arkadaşlarım, kadın ve erkeğin eşit seçilme hakkı vardır; ama, kadın, yönetim birimlerine, özellikle, Türkiye Büyük Millet Meclisine çok küçük sayılarla seçilebilmektedir. Türkiye'nin nüfusunun yüzde 52'si kadındır; ama, şu halimize bakın... 550 milletvekilinden oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisinde, milletvekillerinin yalnızca 13'ü kadındır. Bugün, artık, kadınlar olarak bu duruma katlanamıyoruz ve bu durumun, çağdaş demokrasi anlayışına yaraşır bir görünüm olduğunu, en azından, biz kadınlar söyleyemiyoruz. "Kadınlar kota istemiyorlar" dedi bir arkadaşımız; ama, kotasız, geldiğimiz durum bu. Bu durum, bir demokrasi ayıbıdır ve bu durumdan bir an önce çıkarmak için birtakım düzelticilere, geçici bir süre için olsa bile, ihtiyaç vardır; kadınlarımız bunu istemektedirler "istemiyorlar" deseniz de istemektedirler; bu, bir gerçektir, bunu hepimiz biliyoruz.

Kadınlarımız çok çeşitli sorunlarla yüz yüzedir. Kuşkusuz, bu sorunların hepsine şu kısa sürede değinmek mümkün değildir; ama, son zamanlarda kadınlar olarak, bizi üzen çok önemli bir başka husus daha vardır. Bu da, Türkiye'yi gericiliğin batağına çekmeye çalışan bir zihniyetin, başörtüsünü bir simge haline getirmeye çabalaması, kimi kadınlarımızla genç kızlarımızı, bir üniforma gibi giydikleri örtüleriyle, Atatürk'e, laikliğe, demokrasiye, cumhuriyetimize ve devrimlerimize karşı yürütülen utanmazca mücadelede yer almaya zorlamasıdır. Türkiye Cumhuriyeti... (FP sıralarından gürtültiler)

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Lütfen!..

OYA ARASLI (Devamla) – Ben bir zihniyetten bahsediyorum; kendinizi mi tanıdınız bu zihniyetin içerisinde!.. (FP sıralarından gürültüler)

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Bu zihniyeti...

OYA ARASLI (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Anayasamızdaki temel niteliklerini tahribi amaçlayan bu hareket...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Cumhuriyete en büyük kötülüğü siz yapıyorsunuz!..

BAŞKAN – Konuşmanızı tamamlayın Sayın Araslı.

OYA ARASLI (Devamla) – Tamamlıyorum efendim: teşekkür ederim.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Bölücülük yapıyor burada!..

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, yerinizden müdahale yok!..

OYA ARASLI (Devamla) – ...kadınlarımızı, cinsler arası eşitliği sağlamak doğrultusundaki çalışmalarının yanı sıra, devletin temel düzenini ve devrimlerimizi korumak için de, büyük uğraş vermek zorunda bırakmıştır.

Ancak, son günlerde, Hükümetin, kıyafet konusundaki tutarsız ve ödünçü tavırlarının, bu mücadeleyi yürüten kadınlarımız arasında çok büyük bir düş kırıklığı ve üzüntü yaratan talihsiz bir gelişme olduğunu da, burada ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlarım, bu önergeyi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, kısaca değindiğimiz bu sorunlarla ilgili olarak araştırma yapmasını sağlamak için verdik. Bu araştırma sonucunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, kadına bakış açısını yakalamak istedik. Uzlaşmaya varılacak noktalarda gereken yasaların daha çabuk çıkarılabileceğini düşündük. Bunun için, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki, cinsler arası eşitliğe inanmış değerli arkadaşlarımızın bu önergeye destek vereceğine güveniyorum ve bu duygularla, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge sahibi olarak konuşan, İçel Milletvekili Sayın Oya Araslı'ya teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, böylece, Meclis araştırması önergesi üzerindeki öngörüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meclis araştırması yapacak Komisyonun 13 üyeden kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun çalışma süresinin, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üyenin seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun, gerektiğinde Ankara dışında da çalışabilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. – İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 70 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/19)

3. – Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar ve 23 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/20)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, bugün alınan karar gereğince gündemin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmının 190'ncı sırasında yeralan,

İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 70 arkadaşı ile bugünkü sunuşlarda okunmuş olan Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar ve 23 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önerelerinin birlikte yapılacak öngörüşmelerine başlıyoruz.

Hükümet?.. Hükümet yerini aldı.

Önergeler daha önce okunduğu için tekrar okutmuyorum.

İçtüzüğümüze göre, genel görüşme açılıp açılmaması hususunda, sırasıyla, Hükümete, siyasi parti gruplarına ve önergelerdeki birinci imza sahiplerine veya onların göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir.

Konuşma süreleri, Hükümet ve gruplar için 20'şer dakika, önerge sahipleri için 10'ar dakikadır.

Şimdi, söz isteyen sayın üyelerin isimlerini okuyorum: Anavatan Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Suha Tanık; Doğru Yol Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Namık Kemal Zeybek; Demokratik Sol Parti Grubu adına, İzmir Milletvekili Ahmet Piriştina; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Kırklareli Milletvekili Sayın İrfan Gürpınar; Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Hüseyin Kansu ve önerge sahibi olarak Sayın Mustafa Baş.

Hükümet söz istiyor mu?

DEVLET BAKANI A. AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Hayır.

BAŞKAN– O zaman, ilk sözü, ANAP Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Suha Tanık'a veriyorum.

Buyurun Sayın Tanık. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA SUHA TANIK (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kosova sorununun daha detaylı görüşülerek, Türkiye'nin dış politikasının yönlendirilmesi açısından, İçtüzüğü'nün 101 ve 102 nci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasıyla ilgili görüşmelerde, Anavatan Partisi Grubu adına görüşlerimizi beyan etmek üzere söz almış bulunuyorum; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlarım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kosova'da son iki haftadır devam eden olaylarla ilgili kısa birtakım açıklamalar yapmadan önce, müsaade ederseniz, olayın biraz daha öncesine, yani, bu senenin Ocak ayına dönmek istiyorum. 26-30 Ocak günleri arasında Avrupa Konseyi Parlamenterler Asamblesinin Strazburg'da yapılan toplantısında, biz, Türk delegasyonu olarak, toplantıya gitmeden, yaklaşık bir ay önce, Konseyin o dönem toplantısıyla ilgili yapılacak işleri gösteren ve Konseyin sekreteryası tarafından Konsey üyelerine gönderilen programda, pazartesi günü saat 15.00'ten sonra oturumun başlayacağı belirtilmekteydi ve ilk görüşmelerde, o haftanın gündeminin tartışılması yapılır; gündeme ilave edilecek veya gündemden çıkarılacak konular, o gün, pazartesi günü saat 15.00'ten sonra kesinlik kazanarak zapta bağlanır, ondan sonraki hafta içerisindeki program, o gündeme göre devam eder.

Avrupa Konseyi Delegasyonu üyesi arkadaşlar olarak bize gelen bu programdan aşağı yukarı 20 gün sonra yeni bir program geçti elimize. Yeni programda, yine, pazartesi günü saat 15.00'te, o haftanın görüşme programı içerisine, Kosova'da yaşayan Arnavutların insan haklarıyla ilgili olarak acil görüşme isteminin konulması istendi. Bununla beraber, bir de, İtalya sahillerine gemiyle giden Kürtlerin konusuyla ilgili olarak acilen görüşülmesi konusu vardı.

Biz Türk Delegasyonu olarak, orada yaptığımız temaslarda -yine sizlerin temsilcileri olarak- Kosova'daki Arnavutların insan haklarının ihlalleriyle ilgili gündemin özel bir madde olarak görüşülmesi konusu üzerinde, Grup Başkanı Sayın Cevdet Akçalı'nın Başkanlığındaki heyetteki arka-

daşlarla beraber bastırdık; fakat, maalesef, o gün yapılan oylamada, diğer üyelerin, yabancı ülke üyelerinin değişiklik talepleri doğrultusunda, Kosova'nın tek başına bir gündem maddesi olarak görüşülmesi bırakıldı; Kosova konusunun çarşamba günü oturumda, Yugoslavya ile ilgili genel görüşme içerisinde ele alınması hususu karara bağlandı. Kosova konusu, böyle, çok kısa bir zaman içerisinde sokulunca, yine grubumuzdaki arkadaşlarımızdan Şükrü Yürür, konuyla ilgili bilgi tarzında bir konuşma yaptı; fakat, 5 dakika gibi çok kısıtlı bir zaman içerisinde konunun esasına inilemedi. Yani, Balkanlarda, Kosova'da iki hafta öncesinde -ocak ayının sonunda- yaşanmaya başlanan olayların habercisi olduğunu tahmin ettiğimiz ve Türkiye olarak değinmek istediğimiz konuya maalesef, yeteri kadar değinemedik. Eğer, Avrupa Konseyi, o gün sadece Kosova'yı ele alıp, inceleme durumunda kalsaydı, belki, Kosova'da bu olaylar olmazdı ve bugün duyduğumuza göre, 100'e yakın kadın, çoluk çocuğun, sivil halkın öldürüldüğü Kosova'da, bir can kaybı olmadan bu sorunların halline gidilebilirdi.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben her zaman bir şeyi savunmuşumdur; bir olayı anlatırken, onu, görsel olarak da vermekte fayda vardır; ama, maalesef, bu Meclis salonunda buna imkân bulamadık, belki yeni Meclis salonunda buna imkân bulunur.

Şimdi, müsaade ederseniz, size ve televizyonları başında bizi seyredenlere anlatabilmek için, Kosova'nın yerini şöyle, bir harita üzerinde belirtmeye çalışayım.

Gördüğünüz gibi, bu kırmızı boyalı yerler Adriyatik Denizi, İtalya; bu gördüğünüz kırmızı yerler de, Slovenya, Hırvatistan, Bosna-Hersek -ki, Amerikalı siyaset bilimcileri, her ne kadar, üçüncü Yugoslavya Federasyonunda ilk patlak verecek olayların Kosova'da cereyan edeceğini söylemiş olsalar da, maalesef, tahminlerinde yanıldılar; ilk olay, Bosna-Hersek'te çıktı- Sırbistan, Voyvodina, Kosova, Karadağ ve Makedonya. Gördüğünüz gibi, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Macaristan ve Avusturya hudutları içerisinde -muhteşem bir ova diye tabir ettiğimiz Balkan ovası içerisinde- kalan bir yer Yugoslavya.

Benimle beraber buralarda inceleme yapan arkadaşlar görmüşlerdir, inanınız bir Avrupa parçası olan bu yer, sanki bir Afrika açlığını yaşayan insanların yaşadığı bir yer. Köylerdeki o kadınların, o çocukların toz toprak içerisinde yaşadıklarını, kışı üzerinde bir ceketle geçirdiklerini gördük; yaşadık, biliyoruz. Tabii, buradaki fakir Arnavutluk'u da buna dahil edersiniz.

Şimdi, 1940 senesinde, Mareşal Tito, Yugoslavya'da yaptığı otonomda krallığı kaldırarak yerrine komünist rejimi getirmeyi arzu etmiş ve o şekilde bir karar çıkarmıştır. Neticede, 1974 senesinde, Mareşal Tito'nun Yugoslavya'daki bu birleşik federasyondan Slovakya, Hırvatistan, Bosna-Hersek, Karadağ, Makedonya ve Sırbistan'a; yani 8 ayrı otonom içerisinden 6'sına cumhuriyet olma yetkisini, Voyvodina ile Kosova'ya da özerk bölge yetkisini vermesiyle olaylar başlıyor. 1974'te yapılan bu anayasa değişikliğiyle, belki de o gün, o bölgede yaşayan Arnavut Halkı, Kosova'da yaşayan Arnavut Halkı, Kosova Halkı -tabii, komünist rejimi getirmiş olmasına rağmen- Tito'nun sağlamış olduğu en büyük imkânı o zaman yaşadı, yani özerk bölge konumuna 1974 anayasasıyla girdikleri zaman yaşadı.

Tito'nun getirdiği özerk bölgeyle ilgili olarak sizlere şöyle bir çizelge sunmak istiyorum. Bunları bir slayt makinası ile gösterebilme imkânımız olsaydı daha iyi olacaktı. Buradaki Slovakya Cumhuriyeti, Karadağ Cumhuriyeti, Bosna-Hersek Cumhuriyeti, Hırvatistan Cumhuriyeti, Sırbistan Cumhuriyeti ve Makedonya Cumhuriyeti Federe Yugoslavya'ya bağlıydı. Gördüğünüz gibi Voyvodina ile Kosova özerklik almışlar. Bunlar da, aynı şekilde, Yugoslavya'ya bağlı; ama, bunlar, diğer cumhuriyetlerden ayrı olarak Voyvodina ve Kosova Sırp Cumhuriyeti'ne de bağlanmışlar. İşte, yanlışlık buradan kaynaklanıyor. Halbuki, o zaman, eğer anayasa değişikliği yapılıırken, bu 6 devlete yahut cumhuriyet olarak isim verilen yerlere, Voyvodina ve Kosova da dahil edilseydi;

özerk olma değil de, cumhuriyet kurma hakkı verilseydi, belki, bugün, Kosova da bu duruma gelmezdi; çünkü, bugün, Kosova'da yaşanan olaylar, Kosova'daki Arnavutların isyanı, kendilerine bir cumhuriyet bulamamış insanların yaşadığı isyandır.

Muhterem milletvekilleri, kısa, öz ve hızlı anlatmaya çalıştığım tarif içerisinde, olay, 1974 senesinden 1980'e kadar huzur içinde geliyor. 1980'de Tito ölüyor. 1981'de, Yugoslavya'nın başına, yeni Cumhurbaşkanı Miloseviç geliyor. Tabii, Miloseviç gelir gelmez, 1981'den sonra, yeni bir değişim içerisinde, Kosova'da yaşayan Arnavutlar -ki, Kosova'da yaşayan Arnavutların bir çıban-başı olabileceği düşünülüyor; maalesef, tabii, burada, yine büyük bir hata yapılıyor- Belgrad'tan, kendilerine cumhuriyet kurma hakkı verilmesi talebinde bulunuyorlar. Yukarıda Voyvodina, aynı talepte bulunmuyor; çünkü, Voyvodina, Macar asıllı insanların yaşadığı, Macar soyundan gelen insanların yaşadığı bir yer; Sırp'lar gibi, daha çok Ortodoksların olduğu bir yer; ama, aşağıda Kosova -yine, bu haritada size izah etmeye çalıştığım gibi- Müslüman çoğunluğun olduğu bir yer.

Şimdi, esas şu gördüğünüz Arnavutluk, ki, bizim haritalardan bildiğimiz, Başkenti Tiran olan ve geçenlerde neredeyse içsavaşın eşiğine gelen Arnavutluk'un, mafyanın ve komünizmin baskısından kurtulmaya çalışan Arnavutluk'un hemen yanında, Kosova'da yaşayan Arnavutlar da var. Aynı zamanda, Sırbistan'ın Karadağ bölgesinde "Sancak" dediğimiz yerde de, ağırlığı Müslüman olan, yüzde 90'ı Müslüman olan Karadağlılar var.

Şimdi, bakınız, bunu söylemek istemiyorum -tabii, inşallah böyle bir şey görmeyiz- ama, düne kadar Bosna-Hersek'te akan kan durdurulmuş, Kosova'da kan akıtılmaya başlanmış; eğer, Kosova'da kan akıtılması durdurulursa, Karadağ'da Sancak Bölgesinde kan akıtılmaya başlanacaktır.

Şimdi, burada, tabii, Müslüman azınlığın bir topluluğu var. Burada, Karadağ'da, İtalya'dan gelen bir kısım Katolikler var. Esas, Arnavutluk'un güneyinde, Yunanistan'dan gelen Ortodokslar var. Şimdi, burası, birtakım etnik çatışmaların da yaşandığı bir bölge.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; tabii ki, bu Kosova'da yaşayan Arnavutların, 1989 senesinde, Belgrad'tan, cumhuriyet olma talepleriyle ilgili birtakım direktmeleri, Belgrad'ın Kosova'ya karşı, Kosova'daki Arnavutlara karşı hemen bir müdahaleye girişmesine sebep oluyor. Aynı anda, Sırbistan'daki devlet dairelerinde memurların işlerine son verilmeye başlanıyor; Arnavut memurlar işten çıkarılıyor, baskı yapılmaya başlanıyor.

1989 senesinde, Miloseviç'in getirmek istediği yeni anayasaya zorla imza ettirerek, halka kabul ettirilmeye çalışılıyor ve kabul de ettiriliyor. Bir kısmının adı değiştiriliyor, bir kısmının dini değiştiriliyor; oradaki Arnavutlara baskı yapılarak, bu yeni anayasanın kabulü sağlanıyor. Yeni anayasanın kabulüyle, 1974 senesinde, Mareşal Tito tarafından, komünist rejimi getirdiği halde, kendilerine özerklik verilen Kosova ve Voyvodina'nın özerklik bölgesini bile ellerinden alıyorlar. Cumhuriyeti bekleyen ve aşağı yukarı 1991 senesinde, kendi aralarında yaptıkları bir gizli referandumla, 1991 senesinde cumhuriyeti kendilerine ilan etmiş, o özlemi uzun seneler yaşamaya çalışmış kimselerin, Arnavutların özlemi içerisinde 1991'de cumhuriyeti ellerine geçirmiş olduklarını, her ne kadar gizli oylama yapmış olsalar dahi, onu ellerine geçirmiş olduklarını düşünen Arnavutlar, birdenbire, bırakın cumhuriyeti almaları, özerkliklerinin dahi, özerk bölgelerinin dahi Miloseviç tarafından kaldırılarak, Sırbistan'a bağlanmaya çalışıyor olması, Kosova'daki, bugün, yaşadığımız kanlı olayları gündeme getirmeye başlıyor.

Tabii, hemen arkasından, en kolay sindirme, üniversiteler kapatılıyor, televizyon yayımları durduruluyor, radyo yayınları kapatılıyor, eğitim engelleniyor. Bir müddet sonra, Kosova'daki köylerde, kültürlü Arnavutlar kendi çocuklarına kendi bildikleri kadar ders vermeye başlıyorlar, gizli gizli ders vermeye başlıyorlar. Ders verildiği tespit edilen; yani, bizim anladığımız şekilde, özel dersaneler basılıp, polisler tarafından kapatılıyor, ders verenler tutuklanıyor; sırf eğitim verilmesin, eğitim açılmasın diye.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dün, İngiltere’de, Amerika Dışişlerinin başkanlığında bir toplantı yapıldı. Bu toplantıya, Amerika, İngiltere, Rusya, Fransa, İtalya müşahit olarak katıldılar. Orada çıkan kararlar, Sırp tarafından, Kosova’da Arnavutlara uygulanan bu baskının, işlenen cinayetlerin bir an önce durdurulması için cebrî tedbirler alınması, icap ediyorsa bir ambargo uygulanması, icap ediyorsa NATO tarafından gözlemci müşahitler ve komiserlerin Sırbistan’a gönderilmesi.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, müsaade ederseniz, ben, buradan, Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Sayın Başbakanımıza bir kere daha teşekkür etmek istiyorum; çünkü, Kosova’daki Arnavutların iki haftadır yaşadıkları olaylara ilk müdahale eden devlet adamları veyahut konuya uluslararası bazda yaklaşan ilk devlet adamları olmaları konusunda kendilerine bir kere daha teşekkür etmek istiyorum. Hemen, devletlerarası hukuk kurallarına göre gerekli temasları yaparak, gerekli ilişkileri sağlamaya çalıştılar ve Sayın Başbakanımız da, bildiğiniz gibi, Bulgaristan’a kadar gidip bu konuyu görüştü.

Ben, burada, Sayın Dışişleri Bakanımıza da, bir konuda, müsaade ederseniz -kendileri yeni geldiler- ufak bir sitemde bulunmak istiyorum; çünkü, sitemi ben üzerime aldım ve Sayın Dışişleri Bakanımıza aynı sempatiyle iletmek istiyorum. Sayın Dışişleri Bakanım Belgrad’a kadar gitmişler; fakat maalesef, daha önce Belgrad’a İngiltere Dışişleri Bakanı Cook ve Amerika Dışişleri Bakanı Bayan Albright’ın da gitmiş olduğu sıralarda, Kosova’daki Arnavutların bazı temsilcilerini Belgrad’a çağırıp görüşmüş olduklarını duydum. Bana “Türk Dışişleri Bakanlığı bizi niye çağırmadı, bizim derterimizi niye dinlemedi” dediler. Sayın Dışişleri Bakanımızın, biraz sonraki konuşmalarında, bir yandan bizim anlattıklarımızdan, bir yandan onlardan da birtakım bilgiler edinerek, bu konuda biraz sitem eden Kosova’daki Arnavut kardeşlerimize daha sıcak sempatiilerini iletceğini tahmin ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz, ANAP Grubu olarak, bir Meclis araştırmasının açılmasından yanayız.

Gecenin bu vaktinde sözlerimi daha fazla uzatmak istemiyorum; elimde dokümanlar, sizlere gösterecek binlerce fotoğraf, resim var. Tabii, bu akşam, televizyonlarının başında bizleri izleyenlerin de içini karartarak fazla da üzme istemiyorum; ama, maalesef, Kosova’da, Federal Yugoslavya’da, Sırbistan’da, Balkanlarda bir kıvılcım çakılmıştır. Arzumuz, bu kıvılcımın çok küçük bir kıvılcım olarak kalması ve bir üflemeyle söndürülmesi, bunun bir yangın haline gelmemesidir. Eğer, Kosova’da başlayan kıvılcım Balkanlarda bir yangın haline gelirse, hiç şüphesiz olmasın ki, bugün, müreffeh koltuklarında oturan Avrupalılar, Bosna-Hersek’teki o katliamdan kendilerini sıyırdılar; ama, Kosova’daki katliamdan, kendilerini kolay kolay sıyıracakları inancında değilim arkadaşlarım. Bosna-Hersek’te üçyüz bin şehit verilmiştir. Bugün, Kosova’daki Arnavutlar, Kosova’da, 100-150 civarında şehit vermiştir. Buradan, bu sayının artmasından endişe duyduğumuzu belirtmek istiyorum. İnşallah, Avrupa ve Avrupa’daki dostlarımız bunu görür.

Geçenlerde CNN Televizyonunda gösterdi ve yine bir gazetede de aynı resim çıktı; Kosova’da, Arnavutluk sokaklarında, Arnavutlar, ellerinde afişlerle, Avrupa’nın ortasında patlayan bir bomba resmini taşıyorlardı; evet, Avrupa’nın ortasında patlayan bir bomba!.. Bu bomba patlarsa, Avrupalı bunun altında kalır.

Ben, Hükümetimize, bu konudaki yaklaşımı dolayısıyla çok teşekkür ediyorum; ama, bir an önce, Kosova’daki Arnavutlara, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin temsilciler göndermesini bekliyor; sizlere saygı ve sevgiler sunuyorum.

Hayırlı akşamlar efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Anavatan Partisi Grubu adına konuşan, İzmir Milletvekili Sayın Suha Tanık’a teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Namık Kemal Zeybek'te.

Buyurun Sayın Zeybek. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA NAMIK KEMAL ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kosova olaylarıyla ilgili genel görüşme önergesi hakkında Grubumun görüşlerini ifade etmek için söz aldım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kosova ile ilgili olarak basınımızda ve yayınıımızda yeteri kadar bilgi çıkıyor ve değerli milletvekillerimiz ve kamuoyumuz okuyup bilgi sahibi oluyorlar. Ayrıca, benden önceki sayın sözcü de, güzel bir takdimle, konu hakkında bize güzel bilgiler verdiler. Ben, birebir bazı bilgilerimi size aktararak konuya girmek istiyorum.

1989 yılında, Kültür Bakanı olarak, Yugoslavya'ya bir gezim oldu; romantik bir geziydi, Struga Şiir Akşamlarına gitmiştim. Yugoslavya, o zaman vardı ve Kültür Bakanı, beni, ilgileneceğimi düşündüğü bazı yerlere götürdü. Götürdüğü yerlerden birisi, bir Halvetî dergâhı idi; sonra bir başka yere götürdü; orası da bir Bektaşî dergâhı idi ve sosyalist yahut -Türkiye'de yaygın deyimile- komünist Yugoslavya idi söz konusu olan; Tito'nun anlayışı hâlâ devam ediyordu Yugoslavya'da. Sonra, Üsküp'te bir binada iki tiyatroyu yan yana gördük. Tiyatrolardan birisi Arnavut tiyatrosuydu ve Arnavut dilinden oyunlar sahneye konuluyordu, birisi de Türk tiyatrosuydu. Birbirleriyle çok iyi geçiniyorlardı. Yugoslav yönetimi, bu iki tiyatroyu, övünçle, iftihar ederek gösteriyordu ve benden de yardım istediler; ben de yardımcı oldum.

Sonra, Kosova'ya gittik. Kosova'da İnci Murat'ın (Osmanlı hükümdarı Murad-ı Hüdâvendîgâr'ın) türbesine götürdüler bizi. Türbe açtıktı ve insanların, ziyaretçilerin, Müslümanların ibadeti için seccadeler, biraz eski bile olsa Kur'an-ı Kerimler, amme cüzleri de vardı orada. Müslümanlar, giriyorlardı, ziyaret yapıyorlardı, Kur'an okuyorlardı ve namaz kılıyorlardı.

Ama, bir değişim vardı. Kosova bölgesinin özerkliği, Tito'nun, yok oluşundan; yani, Tito'nun sağladığı dengeden yararlanılarak, Sırbistan Federe Cumhuriyeti tarafından Kosova'nın elinden alınmış ve Kosova, Sırbistan'ın bir bölgesi haline getirilmişti, özerklik hukuku da ellerinden alınmıştı. Böyle bir ortamda, dün Bosna'daki gelişmelerin, bugünse Kosova'da olan biten işlerin ve -teimmenni etmiyoruz, inşallah olmaz- yarın, mesela Sancak'ta ortaya çıkabilecek bazı gelişmelerin işaretini, şöyle bir olayla gördük: Yugoslavya'nın yetkililerinden birisi, bir kamu görevlisi, önemli mevkide bulunan bir insan, Priştine'de sokaklarda devriye gezen Sırp milislerini gösterdi bize ve aynen şöyle dedi: "İşte, bizim gardiyanlarımız..." Ne demek istediğini sordum, "İşte bunlar, bizim üzerimizde egemenlik kuranlar" dedi. "Bunlar kim" dedim, "bunlar Sırplar" dedi.

Şimdi, şunu demek istiyorum. Hepinizin bildiği gerçek; Yugoslavya, çok kültürlü, çok milletli bir devletti ve sadece sosyalist sistem içerisinde değil, sosyalist sistem dışındaki birçok ülkeye de örnek olabilecek bir hoşgörü ortamı, çok kültürlülük anlayışı ve millî varlıklara saygı, inançlara saygı, inanç hürriyetine saygı vardı ve belki de bu sayede, Tito, o Yugoslavya'yı bütünlük içerisinde götürebiliyordu. Onun anlayışı gittikten sonra da Sırpların tarihî anlayışları ortaya çıktı ve Yugoslavya'nın dağılmasında en önemli etkenlerden birisi de, Sırpların hoşgörüsüzlüğü ve şovenizmi oldu.

Sırpların anlayışınca, Yugoslavya'da Sırp'tan başka hiç kimse yoktur, Sırp'tan başka hiç kimseye hak yoktur; çünkü, Yugoslavya, gerçekte büyük Sırbistan'dır, öyle olmalıdır. Öyle olması için, tarih içerisinde yaptıkları uğraşı 1980 sonrasında da devam ettirdiler. Bildiğiniz gibi, Bosna-Hersek'te büyük katliamlar -bir rivayete göre 300 bini aşan insanın öldürülmesi- ve meydana getirilen dehşet ortamıyla, insanların bölgelerini, yerlerini, yurtlarını terk ederek gitmesi ve jenositle beraber toprağın etnik temizliğe tabi tutulması olayı yaşandı.

Şimdi, bu, bir metot. Görüyoruz ki, aynı metot Kosova'da da uygulanıyor. Kosova Halkı durup dururken problem çıkarmadı. Kosova Halkı, bir haklarını, bir millî haklarını, bir kültürel haklarını elde etmişken, Sırbistan yönetimi, onların bu haklarını ellerinden aldı ve sonunda da, onlar, bildiğiniz gibi, 1991 yılında, bağımsızlık ilan ettiler; yani, Sırbistan'ın attığı her adım, Kosova'da bir karşı adıma sebep oldu ve olaylar, bugüne kadar, bu hale geldi. Bu ay içinde, Kosova'da, bildiğiniz gibi, bir seçim yapılacaktı. Daha önce de seçim yapılmıştı ve Kosova, kendi Cumhurbaşkanı'nı seçmişti; Kosova, kendi Millet Meclisini seçmişti ve hemen, bu 23 Martta da bir seçim yapılacaktı. Bu seçim öncesinde eylemler başladı; Sırp birlikleri, gardiyanlar, cezaevi gibi gördükleri coğrafyaya girdiler ve bildiğimiz gelişmeler oldu.

Tabii, tarih ve olaylar, dünyanın herhangi bir yerinde olan biten olaylar, sadece dünyanın herhangi bir yerinde olup biten olaylar değildir; onlardan ders çıkarılması gerekir.

Bir küçük olay daha söylemek istiyorum: Palermo'da, Avrupa kültür bakanları toplantısı yapıldı. Ben de Türkiye'yi temsilen oraya gittim. Bir ara verildi; biz, Avrupa'nın kültür bakanlarıyla sohbet ediyoruz; uzaklardan, Arnavut Kültür Bakanı, kalabalığı yara yara yanımıza geldi; diğer bakanlarla tokalaştı; Türkiye'nin Kültür Bakanı olarak -önümde Türkiye yazdığı için beni görmüştü ve tanıdı- beni üç defa öptü ve diğer bütün bakanların duyabileceği şekilde şöyle söyledi: "Türkiye bizim kardeşimizdir." Hızını alamadı, devam etti: "Türkiye, bizim ağabeyimizdir." Evet, işin bu noktasında, Türkiye'nin büyük görevi başlıyor.

Biz, ne yazık ki, Türkiye olarak, daha, konumumuzun, ne olduğumuzun, yerimizin, gücümüzün, görevimizin, tarihî sorumluluğumuzun ayırımında değiliz ve buna uygun hazırlıklar yapmıyoruz. Yani, Kosova'da neler olup bittiğini biz bilmeliydik ve bu olaylar olmadan önce tedbir almalıydık; ama, ne yazık ki, bütün buna benzer olaylarda olduğu gibi, her şey olup bitiyor, dünya kamuoyu duyuyor, birileri "temas grubu" diyor, teşebbüse geçiyor, "Birleşmiş Milletler" diyor, teşebbüse geçiyor, ABD ayrı, Fransa ayrı, Almanya ayrı teşebbüse geçiyor; hatta, Yunanistan, orada, bölge çapında bir düzenleyici devlet görünümünde, olayın içine giriyor, arabuluculuk yapma teklifinde bulunuyor ve biz, en son, birtakım mektuplarla, işe yakınlaşmaya çalışıyoruz.

Şimdi, burada, amacım, ne Sayın Bakanı ne de bugünkü Hükümeti tenkit etmek değil; amacım, bir genel tespit yapmak. Yani, biz, daha, dünyada neler olup bittiğinin ve dünyada olan biten işlerin bizi nereye koyduğunun tam ayırımında değiliz. Olmalıyız ve buna göre de tedbirler almalıyız; olaylara, bilgiyle ve bilinçle yaklaşmalıyız. Sözgelimi, Bosna'da, hadiseleri arkasından yakaladık; Kosova'da birçok ülke ilgilendikten sonra biz ilgilenmeye başladık. Mesela, Sancak'la ilgili bir çalışmamız var mı? Yani, stratejik araştırma enstitülerimiz, gruplarımız, bütün bu olayları inceleyerek, çevremizde olup biten işleri inceleyerek, yarın başka yerlerde neler olabilir ve bunlar olursa da biz ne yapmalıyız diye birtakım hazırlıklar yapıyor mu? Uzmanlarla, bilenlerle, beyin fırtınaları yapılıyor mu, istişareler yapılıyor mu, danışmalar yapılıyor ve buna göre senaryolar ortaya konuluyor mu? Bunlar, tabii, soru; inşallah yapılıyordu; ama, yapılmalı diye söylemek istiyorum.

Şimdi, dünya işin içine girdi, biz de girmeliyiz; ama, ne yapmalıyız; yani, şu anda da girmeliyiz. Sayın Bakan seyahatler yapıyor; bu seyahatlerin eksikliği var, fazlası var; kendisine teşekküt ediyor, tenkit ediliyor; yani, niye Kosovalılarla görüşülüyor deniliyor. Ben biliyorum; yani, Yugoslavya Büyükelçimiz buna şiddetle karşı çıkıyordu. Dışişleri Bakanlığımızdaki bazı bürokratların düşünme mantığını da biliyorum; o, zaman zaman bizim de karşımıza çıktı; ona da saygı duyuyorum; onların da öyle düşünmeleri gerekir; ama, işte, siyasî irade, bütün bunlara yukarıdan bakarak, dengeleri kurarak, geçmiş ve geleceği düşünerek ve hali iyi değerlendirerek karar verecektir ve o görüşlere rağmen de, yapılması gereken şeyi yapacaktır; çünkü, bugün, yapmanız gereken şeyi yapmazsanız, yarın, yapmak istediğiniz şeyleri de yapacak iktidarınız ve gücünüz kalmaz; hayat sizi

devredışı bırakır; çünkü, bugün, siz, Kosova'da devredışı iseniz, yarın, yine, bir başka konuda da, artık, kimse sizi dinlemez; yani, gücünüz varsa, konumunuz varsa, tarihin ve coğrafyanın size verdiği bir imkânınız var ve siz bunu kullanmıyorsanız, yarın, zaten, gerektiği zaman da o gücünüzü kullanmaya fırsatınız olmaz. Görüşlerimi arz ediyorum...

Türkiye, bu konuda "yurtta sulh, cihanda sulh" sözünün aktif uygulayıcısı olmalıdır; yani "yurtta sulh, cihanda sulh" demek, oturup da, yurtta ve cihanda sulh olsun diye beklemek değildir; bunun aktif olarak takibini yapmak ve barış işinde belirleyici ülke olmaktır. Arnavutluk'un bugünkü yöneticileri nasıl düşünürlerse düşününler, Arnavutluk'un stratejik konumu, Arnavutluk'un tarihten gelen konumu ve Arnavutluk halkının Türkiye'ye bakışı dolayısıyla, bu mevzuda Arnavutluk'la işbirliği yapılmalı ve hemen, Kosova'da, dünyayla ilgisi kesilmiş, maneviyatı bozulmuş, üzerine milis birlikleri gelen halkın dünyayla irtibatını sağlayacak haberleşme sistemi, Arnavutluk'la birlikte kurulmalı ve Kosova Halkı, dünyadan haberli hale getirilmelidir.

Türkiye, sözü edilmeye başlanan ambargo konusunda, bunun hem sözünü etmeli -sembolik değeri olsa bile, pratik anlamı çok derin olmasa bile- hem de, Sırbistan, eğer, bu tırmanışı devam ettirirse, Sırbistan'a yapılacak ambargo işinde de öncelik almalıdır. Türkiye, barış gücünün devreye girmesi konusunun ilk teklif edicisi olmalı ve bu konuda açık olarak kendi gücünü de ortaya koymalıdır. Türkiye, Sırbistan'ın içinde, Bosna-Hersek'te ve Kosova'daki suçluların cezalandırılması konusunun aktif takipçisi olmalıdır ve Türkiye, mültecilerin ülkelerine dönmesi konusunun da aktif takipçisi olmalıdır.

Yani, diyorum ki, Sayın Bakan, sayın bakanlar, sayın Hükümet, biraz daha gayret, biraz daha aktivite ve olayların peşinden değil, olayların önünden gidecek bilinç ve bu bilinci gerçekleştirmek için de, açık olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve her zeminde bu konuların tartışılması gereği.

Biz, Doğru Yol Partisi olarak, genel görüşme isteğine olumlu baktığımızı ifade ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Doğru Yol Partisi Grubu adına konuşan, İstanbul Milletvekili Sayın Namık Kemal Zeybek'e teşekkür ediyorum.

Şimdi, Demokratik Sol Parti Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Piriştina'ya söz veriyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA AHMET PİRİŞTİNA (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Kosova'daki son gelişmelere ilişkin verilen genel görüşme önergesi üzerinde, Demokratik Sol Partinin görüşlerini sizlerle paylaşmak üzere söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Kosova'da, yaklaşık 2 milyon olan nüfusun yüzde 90'dan fazlasını Arnavutlar oluşturmaktadır. Sırp nüfusun 200-300 bin civarında olduğu belirtilmektedir. Türk nüfus, resmi verilerde 20 bin olarak gözükmekte, gerçek rakamın 40 ilâ 70 bin arasında olduğu sanılmaktadır.

Sırlar, bölgeyi, hukukî, tarihî ve dinî gerekçelerle, Sırp Milletinin beşiği olarak görmektedirler. Bölge, Sırp Ortodoks kilisesinin doğduğu yerdir ve 1389 Kosova Savaşına sahne olan yer Priştine'nin çok yakınındadır.

Sırbistan yönetimi, Kosova Meydan Muharebesinin 600 üncü yıldönümünde, Yugoslavya Federal Cumhuriyeti Anayasasından kaynaklanan özerk statüsünü tek taraflı olarak ortadan kaldırmıştır.

Kosova'daki Arnavutlar, eski Yugoslavya'nın tüm siyasî organlarından çekilmişler, bağımsız Kosova Cumhuriyetini ilan etmişler, paralel idarî yapı oluşturmuşlardır.

Kosova'nın eski Yugoslavya içinde özerk bir yapıya sahip bulunduğu ve bunun, 1989'da Sırp yönetimi tarafından ortadan kaldırıldığı unutulmamalıdır. Sırp yönetimi, Kosova Halkının kazanılmış haklarını elinden alma kararını, eski Yugoslavya'nın dağılma süreci başlamadan, bu süreçten bağımsız olarak almış ve Kosova'yla ilgili niyetini çok önce belirlemiştir.

1989'da, Kosova'ya ileri düzeyde özerklik tanımış olan 1974 Anayasası ortadan kaldırıldı; Kosova'da eyalet yönetimini oluşturan bütün organlar dağıtıldı; binlerce Arnavut memur, meslek sahibi ve işçi görevden alındı; sıkıyönetim ilan edildi. Bu gerçekler, o dönemde çalışmalarını bölgede sürdüren tarafsız, uluslararası komisyonların raporlarında aynen böyle ifade ediliyor.

Böylece, daha, eski Yugoslavya dağılma sürecine girmeden, Bosna'da soykırım yaşanmadan, bütün bunların ilk işareti olarak, Kosova'da bir ciddi sorun yaşanmaya başlanmıştır. Arnavutlar, Kosova'yla ilgili taleplerini, eski Yugoslavya'nın tüm kurucu ögeleri gibi, Kosova'nın da, Yugoslavya'nın dağılmasıyla bağımsızlığa hak kazandığı görüşüne dayandırmaktadırlar. Arnavutlar, bir yandan Sırp yönetimine direniş göstermekte; bir yandan da sorunun çözümü için, uluslararası toplumun konuya müdahil olmasına çalışmaktadırlar.

1990 yılında, Kosova'da karşıtlık ve hoşnutsuzluk devam etmiş; Yugoslav ordusu, 1 Şubat'ta Kosova'ya girmiş; radyo ve televizyon binaları Sırp polisi tarafından işgal edilmiş; Arnavutların, kalifiye işlerden, önemli görevlerden uzaklaştırılması sürdürülmüş ve özellikle eğitim alanında, bu, hızla gerçekleştirilmiştir. Basına ciddi kısıtlamalar getirilmiş ve en önemli günlük gazete olan Rilindja kapatılmıştır.

1991'de, Yugoslav hükümetinin Arnavut öğretmenlerin ücretlerini ödememeye başlaması ve Kosova Sanat ve Bilim Akademisinin kapatılması üzerine, Kosovalılar, bağımsız bir eğitim sistemi oluşturmaya başlamışlardır.

1992'de Belgrad hükümetinin Kosova'daki olumsuz faaliyetleri devam etmiş, Kosova halkı özellikle eğitim alanındaki çıkışını sürdürerek bağımsız bir yükseköğrenim sistemi oluşturmuştur. 1993-1995 dönemi, Bosna'da soykırım sürdürülürken, Kosova'da baskı, etnik temizlik ve kolonizasyonun hızlandırıldığı bir zaman dilimi olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bugün de durum pek farklı görünmemektedir. 1996'da varılan anlaşmaya karşın, Kosova'daki yükseköğrenimi yeniden düzenlemek ve karşılıklı duyarlılıklar arasında uyum sağlayan bir düzene oturtmak mümkün olmamıştır. Bu yıl içerisinde Sırp yönetiminin insan hakları ihlalleri doruğa ulaşmış, pek çok yeni işten çıkarmayla Arnavut Kosovalılar önemli sektörlerden ve bu arada sağlık hizmetlerinden de dışlanmışlardır. Eğitim, artık, büyük ölçüde, Kosovalıların özel olarak evlerinde örgütleyip yerine getirdikleri bir hizmet haline gelmiştir.

Bu arada, tarafsız kaynakların belirttiklerine göre, en az 300-400 bin Kosovalı Arnavut yurt dışına göç etmek zorunda kalmış ve onların yerlerine Sırp nüfus yerleştirilmeye başlanmıştır.

2 Mart günü Priştine'de 30 ilâ 50 bin kişinin katıldığı, 16 kişinin ölümüyle sonuçlanan "barışa evet, şiddete hayır" protesto gösterisiyle başlayan olaylar, Kosova'nın en zengin madencilik bölgesinde Sırp yönetiminin baskılarını artırmasıyla patlak vermiştir. Türklerin de yoğun olarak yaşadıkları bu bölge, belki de bir Sırp etnik temizliğini başlatmak için en uygun yöre olarak seçilmiştir. Kosovalılar, son olayların yoğunlaştığı bölgenin özelliklerini de dikkate alarak, Sırp yönetiminin, herhangi bir diyalog başlamadan önce, burada etnik temizlik yaparak; yani, bölgeden Arnavut ve Türklerin kaçırılmasını sağlayarak, bu bölgeyi Sırplaştırmak istediklerini belirtmektedirler.

Türk Halkı, ortak bir tarihi ve kültürü paylaştığımız, akraba olduğumuz Balkan halklarıyla ilgili gelişmeler karşısında son derece duyarlıdır. Halkımız, Kosova'daki gelişmeler hususunda da büyük bir hassasiyet içindedir. Demokratik Sol Parti Grubu olarak bu duyarlılığı derinden paylaşıyoruz.

Değerli milletvekilleri, Kosova'daki sorunun çözümü, Kosova Halkının, 1989'da elinden alınmaya kadar kazanmış bulunduğu hakları yeniden elde etmesiyle sağlanacaktır. Artık, uluslararası toplum da konuya böyle yaklaşmaktadır. Dün Londra'da toplanan ve Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa, İtalya ve Rusya Federasyonunun katıldığı temas grubu toplantısında da; yalnız Rusya'nın karşı çıktığı bir karar alınarak, Kosova'daki şiddetin durdurulması için Yugoslavya'ya ambargo gibi yaptırımların uygulanmasının Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine tavsiye edilmesi kararlaştırılmıştır. Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, Kosova'daki olayların, Sırp hükümetinin Kosova Arnavutlarının haklı şikâyetlerine cevap vermemesinden kaynaklandığını ve mevcut sorunların güç kullanarak çözülemeyeceğini söylemiştir. Sözcü, ayrıca, Yugoslavya'nın Kosova'da şiddete devam etmesi halinde gerekli karşılığın verileceğini ve bunun çok ciddi olduğunu belirterek, Amerika Birleşik Devletlerinin, Kosova'nın otonom bir statüye kavuşması gerektiğine inandığını belirtmiştir.

Dışişleri Bakanımız Sayın Cem'in olayların başlangıcında girişimi ele alarak Belgrad'a gitmesi ve Miloseviç hükümetiyle Kosova konusunda temaslar gerçekleştirmesi, son derece yerinde olmuştur. Ayrıca, Cumhurbaşkanımız Sayın Demirel'in ve Başbakan Sayın Yılmaz'ın konuya duyarlı yaklaşımları, mektup ve telefonlarla gerekli girişim ve temasları gerçekleştirmeleri de önemlidir ve çözüme katkı sağlayacak iyi niyetli girişimlerdir. Türkiye, Kosova sorununa barışçı ve demokratik bir çözüm bulunması için elinden geleni yapmayı sürdürmelidir.

Kosova'daki sorunun temelinde, Sırpların Kosova Halkına karşı giriştiği kötü ve aşağılayıcı eylemler karşısında Arnavutlarda giderek büyüyen öfke vardır; sonunda kaybedecekleri konusunda Sırpaları saran korku vardır. Arnavutların öfkesinin temel kaynağı, Kosova'da Arnavutlara adaletsiz davranılmasıdır. Kosova sorununun çözümü ne kadar ertelenirse, Kosova sınırlarını da aşabilecek bir facia riski o kadar büyümektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eski Belçika Başbakanı ve Avrupa Parlamentosu üyesi Sayın Leo Tindemans başkanlığında çalışmalarını gerçekleştirmiş olan uluslararası komisyonun 1997 tarihli raporunda belirtilen şu noktalara ve nesnel değerlendirmelere kim karşı çıkabilir?.. Raporunda şöyle deniliyor: "Kosova sorunu, bu dönem ve coğrafya için son derece gerçekçidir. Çözümü biraz daha uzak bir zamanda olabilir; ama, çözüm ne kadar ertelenirse, Kosova sınırlarını kolaylıkla aşacak bir çatışma yaşanması riski o kadar da büyük olur. 1990'ların başında, Yugoslavya parçalandığı sırada, Kosova ve Makedonya'dan başlayıp, Arnavutluk, Yunanistan ve Türkiye'ye kadar yayılacak bir güney Balkanlar savaşının kapıda olduğuna dair uyarılar yapılmıştı. Bu kâbus yaşanmadı diye tehlike geçti sanılmamalıdır; temeldeki sorunlar çözülmeden kalmıştır. Bu jeostratejik kaygılar bir yana, ahlakî olarak da derhal çözülmesi gereken bir sorun vardır; Kosova Arnavutlarının yaşadığı sıkıntılar, kendi ülkelerinde kendilerini yabancı hisseden bir halkın sıkıntısıdır. Statüko böyle sürüp gidemez ve sürmemelidir de. Bugünkü dinamik, Yugoslavya'dan kalan bölgelerin şiddet yoluyla parçalanacağına işaret etmektedir. Böyle bir şiddetin önünü almak için, acilen bir uluslararası barış süreci başlatılmalıdır."

Değerli milletvekilleri, Balkanlardaki gelişmeleri daha olaylar başlamadan önce sezen, uluslararası alanda yapılması gerekenleri belirterek bizleri çok önceden uyararak Genel Başkanımız Sayın Ecevit'in belirttiği gibi, Kosova'nın Arnavut çoğunluğuna eski hakları yeniden tanınmadan, bu soruna bir çözüm bulunamaz.

Kosova'da şiddet ve kıyım hemen durdurulmalıdır. Başta eğitim konusu olmak üzere, bütün esaslı konular, karşılıklı anlayış ve daha önce varılan anlaşmalar uyarınca yeniden düzenlenmelidir; ardından da, her iki tarafın da kabul edip içine sindirdiği bir çözüm, mutlaka bulunmalıdır.

Bu amaçla, Belgrad ve Priştine arasında üst düzeyli bir diyalog kurulmalıdır. Bu diyalog sürecinde, mutlaka, iki tarafı da tatmin edici bir çözüme ulaşılmalıdır. Böyle bir süreç Türkiye'nin de katkısı, kanımızca çok yararlı olabilir.

Kosova Arnavutlarının bir kaygısı da, özerklik dönemindeki hakları yeniden tanınsa bile, Sırların, ilk fırsatta, zor kullanarak, yakın geçmişte olduğu gibi, bu hakları yeniden ortadan kaldırmak olacaktır. Bu kaygıları giderebilmek için, mutlaka, Kosova Arnavutlarının güvenlikleri de uluslararası dayanışmayla sağlam temellere dayandırılmalı, kurulacak yeni düzen, uluslararası güvenlere bağlanmalıdır. Bu konuda, Türkiye de, üzerine düşebilecek görevleri, tam bir objektiflik içinde yerine getirmelidir.

Dost ve kardeş Kosova Halkının sorunları acil çözüm beklemektedir. Geçmişte, federasyon içinde göreceli olarak yoksul olan bu bölge, ekonomik dengeleri sağlamak amacıyla, kısmen desteklenmekteydi; bugün, bu destek ortadan kalkmıştır. Türkiye, bu bölgeye, insanî yardım içerikli hibelerde bulunmalıdır.

Dost ve kardeş Kosova Halkına yapılan adaletsizlik, şiddet kınanmalıdır. DSP Grubu olarak, bu baskıları kınıyoruz. Kosova Halkının acılarını, Türk Halkı, yüreğinde, en derinden hissetmektedir. Bu, dost ve kardeş halka gelecek için esenlikler dileriz.

Sayın Başkana, değerli milletvekillerine, beni sabırla dinledikleri için teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Demokratik Sol Parti Grubu adına konuşan İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Piriştina'ya teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, şimdi, söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Kırklareli Milletvekili Sayın İrfan Gürpınar'da.

Buyurun Sayın Gürpınar. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İRFAN GÜRPINAR (Kırklareli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve Fazilet Partisi Grubu tarafından Kosova olaylarıyla ilgili verilen genel görüşme önergelerinin öngörüşmesinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, gecenin ilerlemiş saatlerinde, birtakım klasik bilgileri vermekten mümkün olduğu kadar kaçınacağım. Kosova'nın nüfus yapısı belli; yüzde 90'ı Müslüman-Arnavut, yüzde 10'u Sırp; 12 bin -bir rakama göre 15-20 bin- de Türk var. Kosova, 1974 yılında anayasal bir statüde ve özel bir statüde. O zaman, Kosova'nın sınırları belli, özerk sınırları belli ve hakları, anayasa garantisi altında. 1989 yılında, tek taraflı olarak bu özerklik ortadan kaldırılıyor ve Kosova, Belgrad'a bağlanıyor. Ardından da Kosova'da büyük bir zorbalık başlıyor; bütün yetkili kurumlardaki Arnavutlar görevden alınıyor, okulları kapatılıyor, zorbalığın en şiddetlisi ortaya konuluyor ve büyük bir sindirme hareketi başlıyor. Buna tepki olarak da, Arnavutlar, 1991 yılında bir referandum yapmak suretiyle, bağımsız Kosova Devletine "evet" diyorlar. 1992 yılında da seçimler yapılıyor ve Kosova Demokratik Birliği Partisi seçimleri kazanıyor; Doktor İbrahim Rugova Cumhurbaşkanı oluyor. Değerli arkadaşlarım, bütün mesele, o andan itibaren, Sırların, bu statüyü geriye çevirme gayretlerinden kaynaklanmaktadır. Şu anda, Kosova'nın cumhurbaşkanı vardır, başbakanı vardır, hükümeti vardır; ama, herkesin bildiği gibi, Sırların da Büyük Sırbistan hayalleri vardır.

Değerli arkadaşlarım, bugünlerde başlayan olayların altındaki en önemli sebep, 22 Martta Kosova'da mahallî seçimlerin yapılmasıdır. Kosovalılar, 22 Martta mahallî seçimleri yapmaya karar vermişlerdir, seçimleri yapacaklarını ilan etmişlerdir; Sırbistan da, bu seçimleri kabul etmeyeceğini, tanımayacağını ilan etmiştir. Bu arada, sindirme, etnik arındırma politikalarını da tahakkuk

ettirebilmek için, Sırp lar, Bosna-Hersek'te birçok kişiyi öldüren ve Sırp Kasabı lakabıyla anılan Arkan'ı da silahlı adamlarıyla bu bölgeye getirmiş ve yerleştirmişlerdir.

Değerli arkadaşlarım, Kosova olayının Türkiye'yi de ilgilendiren en önemli boyutu çatışmaların Makedonya'ya sığramasıdır; çatışmalar Makedonya'ya bir sığradı mı, bunalıma, tüm bölge ülkelerinin ve Türkiye'nin de sürüklenmesi işten değildir.

Şunu iyi bilmeliyiz ki, Kosova'da olan olaylar coğrafi bir olay değil, bir kimlik ve inanç olayıdır -Bosna'da yaşananlardan ders alınmalıdır- bu konuda da, Türkiye'ye büyük sorumluluklar düşmektedir.

Değerli arkadaşlarım, Kosova olayına, Türkiye'nin, Türk Hükümetinin, iyi teşhis koyması ve tavrını netleştirilmesi gerekir.

Kosova olayını, kendine özgü şartları içerisinde değerlendirmek lazımdır. Kosova'nın, Sırbistan'ın siyasi yapılanması içerisinde, kendine özgü hukuki ve siyasi bir statüsü vardır. Kosova, 1974 Anayasasıyla özerk bölge statüsüne kavuşturulmuştur; 1989 yılına kadar bu şekilde yaşamıştır; Sırbistan, bu statüyü geri almıştır.

Değerli arkadaşlarım, az önce de söylediğim gibi, referandumdan sonra, Kosova'da, bağımsız bir devlet yapılanması olmuştur. Kosova olayını, bir yanlışlığa düşmemek için, Sırbistan'ın bir iç meselesi olarak kabul etmek, böyle bir değerlendirme içerisine girmek, bu konuda yapılacak en büyük yanlıştır. Nitekim, Amerika Birleşik Devletleri dahi, bu olayların sorumlusu olarak Belgrad yönetimini ve Miloseviç'i ilan etmiştir. Bu konuda, 6 ülkenin oluşturduğu temas grubu, yaptığı toplantı sonunda, birtakım yaptırım kararları almıştır. Bütün dünya, bu olaylardan Belgrad Hükümetini sorumlu tutmuştur. Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanı Sayın Albright, gerekirse asker gönderilmesinden söz etmiştir; ama, değerli arkadaşlarım, bu konuda Hükümetimizin anlayışı, maalesef, bu yönde olmamıştır. Türkiye Hükümeti, bu konuda, maalesef, kompleksli ve mahcup bir davranış içerisine girmiştir. Türkiye Hükümeti ve Dışişleri Bakanlığı, çatışmaların çıkmasından üzüntü duyduğunu, bu olayın Sırbistan'ın iç işi olduğu anlayışından hareketle, Sırbistan'ın toprak bütünlüğüne saygılı olduğunu ve taraflar arasında imzalanan Eğitim Anlaşmasının yürürlüğe sokulmasını mahcup bir anlayışla ifade etmiştir. Bu politika da, Sırbistan'ın ekmeğine yağ sürmüştür. Devlet Başkanı Miloseviç, yaptığı açıklamada, Kosova olayının, kendilerinin bir iç işi olduğunu ve bu sorunun da, kendi iç mevzuatları, iç hukukları doğrultusunda çözüleceğini açıklamıştır.

Değerli arkadaşlarım, bu politika gerçekçi değildir, sonuç verici değildir. Bosna-Hersek olayından sonuç alınamamıştır, ders alınamamıştır; maalesef, Türkiye, bu konuda, kendisinden beklenen öncüllüğü yapamamıştır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinden, Sırbistan olaylarını kınayan bir kınama kararı hâlâ çıkmamıştır.

Dışişleri Bakanımız Sayın İsmail Cem, Belgrad'a gitmiş, Belgrad Hükümetiyle görüşmüş "çatışma durdurulsun, eğitim anlaşması yürürlüğe sokulsun, Kosova'ya özerklik verilsin" tezlerini işlemiştir. Dışişleri Bakanımız, sadece Belgrad Hükümetiyle görüşmüştür; Kosova'ya gitmemiştir ve Kosova'dan, hiç olmazsa, Belgrad'a Kosovalı yetkililerden kimseyi davet etmemiştir. Bakın, altılı temas grubu, Kosova'yı da, bu konuda muhatap kabul etmek suretiyle Kosova ile görüşme yapma kararını almıştır ve bugün saat 1'de, bu grubun temsilcisi kişi, Kosova Cumhurbaşkanı ile görüşme yapmıştır.

Değerli milletvekilleri, Yugoslavya kendine özgü çok farklı bir yapılanmadır. Bu yapının şartlarını iyi bilmek lazım. Klasik diplomasi anlayışıyla, birtakım değerlerle bu yapının sorunlarını çözmek mümkün değildir. Türkiye, bize göre, Kosova sorununun çözümü için bir plan önermemelidir. Olayın boyutları, şu anda Kosova sorununun bir plan kalıpları içine girmesine müsait değildir.

Türkiye, Kosova'ya kapılarını kapamak suretiyle bir çözüm önermemelidir ve biz, Kosova sorunu Sırbistan'ın iç işidir yanlına düşmemeliyiz. Bu olay, bir Bosna-Hersek olayı benzeridir; aynı sonucu doğurmak için yapılmıştır; aynı amaca yöneliktir, büyük Sırbistan'ı kurma amacına. Unutmayalım ki, Bosna-Hersek'te 312 bin kişi ölmüştür.

Türkiye, bir an önce olayı uluslararası boyuta taşınmalıdır. Batı Avrupa Birliği, NATO ve AGİT harekete geçirilmelidir. Olay, uluslararası boyutta takip edilmelidir. Türkiye, içine girdiği tereddüt ve çekimsellikten kurtulmalıdır ve Türkiye, Kosova'da savaşın durmasını, gerekirse Barış Gücünün gelmesini, Belgrad ile Priştine arasında görüşmelerin şartsız başlatılmasını önermelidir ve bana göre, şu andan itibaren Kosova uluslararası koruma altına alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu olayı en geniş boyutlarıyla tartışmalı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konudaki iradesini yansıtan bir karar tasarısı çıkarılmalıdır. Bu karar tasarısında Kosova da muhatap kabul edilmelidir. Biz, bu bölgeyi görmezlikten gelemeyiz. Kosova'da alışılmışın dışında bir mücadele var; orada bir kimlik, benlik ve kültür yok edilmek isteniyor. Bu saldırıyı biz önlemek durumundayız. Hükümet, bu konuda, ihtiyatlı, ürkek, mahcup davranışını terk etmelidir. Bu konuda, yılgınlığa, ürkekliğe, çekingenliğe gerek yoktur. Dünyayı biz ayağa kaldırmalıyız.

Bakın, 6 ülkeden oluşan temas grubu, dün bir toplantı yaparak, birtakım kararlar aldı. İngiltere Dışişleri Bakanı Robin Cook, bu kararlarla ilgili görüşmelere gitti. Bu kararlar önemli kararlardır. Bu kararların içerisinde, silah ve ticaret ambargo, Sırbistan üst düzey yetkililerine vize verilmemesi, Sırp Hükümetine yardımların askıya alınması, Sırbistan'a yabancı sermaye girişinin durdurulması gibi kararlar vardır. Rusya, bu kararlardan birine "evet" demiş, üçüne çekimser kalmıştır. Temas grubu, Sırp Hükümetine, olayın çözümü için iki hafta süre vermiştir.

Değerli arkadaşlarım, bunlar, gerçekten, bir olayın başlangıcı sırasında uluslararası alınabilecek en önemli kararlardır. Batı, Avrupa, Amerika, Bosna-Hersek'teki yanlışa düşmemeyi düşünmekte ve bunun için de zecrî tedbirler almaya çalışmaktadırlar.

Değerli arkadaşlarım, Kosova olayı bizim için çok önemlidir. Kosova'da dindaşlarımız vardır. Kosova'da ırktaşlarımız vardır. Kosova'da Türkler vardır. Kosova'da yaşayan insanların, burada yaşayan akrabaları vardır. Ben Türkiye'de doğdum; ama, babam Prizren doğumludur. Kosova'da, şu anda ateşin içerisinde olan bölgede doğan ve şu anda da orada akrabalarımızın bulunduğu insanlarız. Türkiye'de 2 milyonun üzerinde Kosovalının olduğu söyleniyor. Bu insanların davasına duyarsız kalamayız. O bakımdandır ki, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konuyu ele alması isabetli olmuştur; genel görüşmenin açılması isabetlidir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak genel görüşme önergesine olumlu oy vereceğiz; yapılacak genel görüşmeler sonunda da, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Türk Halkının hissiyatını, düşüncelerini yansıtan bir karar alacağını ve bunu dünya kamuoyuna duyuracağını umuyorum. Yüce Meclise, beni dinlediği için saygılarımı sunarak, sözlüme son veriyorum.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşan Kırklareli Milletvekili Sayın İrfan Gürpınar'a teşekkür ediyorum.

Şimdi, söz sırası, Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Hüseyin Kansu'da.

Buyurun Sayın Kansu. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA HÜSEYİN KANSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri: Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kosova'da son günlerde meydana gelen vahim gelişmeler üzerine, 4 Mart 1998 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, Fazilet Partisi olarak 71 milletvekilimizin imzaladığı bir genel görüşme talebinde bulunmuştuk. Bugün yapılmakta olan bu genel görüşmede, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Dağılan Sosyalist Federal Yugoslavya'da 8 eşit üyeden birisi olan Kosova özerk bölgesinin otantik halkı olan Arnavutlar, Boşnak ve Türkler, Sırp yönetiminin yıllardır, dayanılmaz.yoğun baskısı altındaydılar. Sırp güvenlik güçleri ile halk arasında meydana gelen son olaylarda 77 kişi hayatını kaybetmiştir; bu rakamın artmasından korkulmaktadır. Bölgede, başta Slovenya, Hırvatistan, Bosna ve son olarak da Kosova'da gelişen sıcak olaylar, Sırbistan'ın dağılan eski Yugoslavya'ya tek başına sahip olma arzusu ve hedefinden kaynaklanmaktadır.

Son Kosova olayları sebebiyle kayıtsız kalamayan ülkelere, Sırbistan ve Sırbistan Devlet Başkanı Slobodan Miloseviç, Kosova probleminin, kendi iç problemleri olduğunu ileri sürmekte, Kosova konusunun uluslararası gündeme taşınmasını istememektedir.

Aslında, Kosova konusu, Sırbistan içerisindeki bir azınlık sorunu değildir. Kosova, yüzde 90'ı Arnavut, yüzde 3'ü Boşnak ve Türklerden oluşan bir identitydir. Bu identity, Sosyalist Federal Yugoslavya Cumhuriyetinin kurulmasından çok önceye dayanan, tarihi bir geçmişe sahiptir. Roma İmparatorluğu, Osmanlı dönemi de dahil, Kosova identitysi, yani, Kosovalı gerçeği var olagelmıştır. Gerçekte, Kosova'da, bir Kosovalı varlığı olduğu içindir ki, siyasî partiler de kurulmuş ve seçimler de yapılmıştır.

1991 yılına kadar Yugoslavya Federasyonu içerisinde Kosova'nın özel bir statüsü vardı. 1992 yılında, Sırbistan, Kosova'nın bütün ayrıcalıklarını kaldırmış ve bunu, polis baskısıyla da gerçekleştirmiştir.

Kosova Cumhurbaşkanlığına seçilen Dr. İbrahim Rugova, soruna demokratik yoldan çözüm aradığını sık sık beyan etmiş, Batı'nın demokratik kurumlarını her defasında yardıma çağırmıştır. Mart başına kadar Kosova'da silahlı direniş hareketi olmamıştır; ancak, geçen zaman içerisinde, halk ümitsizliğe kapılmış, demokratik çözüm yollarının tıkandığı kanaati toplumda hâkim olmuştur.

Kosova, kömür, nikel, demir ve kurşun gibi madenler bakımından zengin bir bölgedir; ziraat bakımından da verimli bir toprak yapısına sahiptir.

Bilindiği gibi, 1912'de Balkan Harbiyle birlikte, Osmanlı, Kosova'dan çekilmek zorunda kalmıştır. Kosova, Balkan Harbinden sonra kısa bir süre, Birinci Dünya Harbi esnasında, Avusturya-Macaristan İmparatorluğunun hâkimiyetinde kalmış, daha sonra da, kısa bir süre Sırbistan Krallığının hâkimiyetine girmiştir. 1 Aralık 1918'de kurulan Yugoslavya Krallığı içerisinde yer alan Kosova, İkinci Dünya Harbinden sonra kurulan Sosyalist Federal Yugoslavya'da, Sırbistan içerisinde kalmıştır. 1971 yılında Yugoslav Anayasasında reforma gidilmiş, 1974 yılında Kosova'ya özel statü verilmiştir. Kosova, verilen bu özel statüyle, kendi polis teşkilatını, adli mekanizmasını, eğitim hayatını kendisi düzenliyor, kendi parlamentosu bulunuyordu ve Sosyalist Federal Yugoslavya'daki 8 üyeden bir tanesiydi.

Bildiğimiz gibi, 1989 yılına gelindiğinde, Sırbistan, Kosova'nın bu özerk statüsünü lağvetmiştir. İşte, bütün olaylar bundan sonra başlamıştır. Aslında, Yugoslavya dağılırken, dağılma sürecine girdiğinde, tüm dünya, ilk önce sıcak çatışmaları Kosova'da bekliyordu; ancak, Batılı ülkeler, Kosova problemini âdeta buzluğa almışlardır ve ara yerde, Slovenya'nın bağımsızlığını ilan etmesi, arkasından Hırvatistan'ın bağımsızlığını ilan etmesiyle, bilinen savaşlar cereyan etmiş, daha sonra da, Bosna-Hersek'te kanlı savaşlar devam etmiştir.

Arnavutlar, Sırp'lardan yüzyıllar önce bu bölgede vardılar; İllirya dönemine dayanmaktadırlar. Aslında, Arnavut coğrafyasının tamamı 70 bin kilometrekaredir; bunun 28 bin kilometrekaresi Arnavutluk, 10 900 kilometrekaresi Kosova, geriye kalan 31 bin kilometrekaresi de Karadağ, Sırbistan, Makedonya, Yunanistan tarafından pay edilmiştir; daha doğrusu, Batılı hakîm güçler tarafından, Balkan Harbinden sonra, adım adım, adı geçen ülkelere pay edilmiştir.

Kosova bunalımının uluslararası düzlemdeki yansımından Türkiye adına çıkarılması gereken dersler vardır. Küresel rekabetin Balkanlara yansması, tarihî etki alanlarını da beraberinde getiriyor; 19 uncu Yüzyıl Avrupa diplomasisi içinde bu rekabet, ikisi ilerleyen, birisi gerileyen üç tarihî mirası karşı karşıya getiriyor. Yükselen etki alanlarından birisi, Alman birliğinin gerçekleşmesinden aldığı hızla, doğu ve güneye doğru ilerleyen kutsal Roma-Germen mirasıdır. Kuzeyde Polonya'dan, güneyde Avusturya ve Macaristan üzerinden Hırvatistan ve Adriyatik'e inmektedir. İkincisi, Rusların Üçüncü Roma idealini yansıtan, daha sonra sosyalist ideolojiye dönüştürerek demirperdenin doğuşuna yol açan Ortodoks Slav etki alanıdır ki, kuzeyde Besarabya'dan başlar, Bulgaristan ve Sırbistan üzerinden, Yunanistan'ı da içine alarak, Ege ve Adriyatik'e yönelinmektedir. Bu iki eksen ilerlerken, üçüncü eksen, Osmanlı eksenini gerilemektedir. Bu eksen, kuzeyde, tarihî Lehistan politikasına, güneyde ise, Balkanların otantik kavimleri olan Boşnak ve Arnavutların Osmanlı kültürüyle özdeşleşen altyapısına dayanmaktadır. 19 uncu Yüzyıldan farklı olarak, günümüzde ise, artık, Amerika Birleşik Devletleri, önemli bir faktördür. ABD, bölgesel etkinliğini, Germen ve Slav etkinlik alanları dışında kalan unsurlara dayandırmaktadır. Bu sebeple, ABD, pragmatik açıdan, Arnavut ve Boşnak unsurları, bölgenin dengeleyici unsurları olarak devrede tutmaya çalışmaktadır.

Balkanlarda, özellikle Sırp'lar ve Yunanlılar tarafından depreştirilen anti-Türk imajı karşısında, Türkiye'nin küresel rekabet unsurlarını bölgeye dikkatli bir şekilde yansıtması zorunludur. Türkiye'nin bölgeye müdahil olmasını sağlayacak diplomatik ve reel araçlar oluşturulmalıdır. Osmanlıdan tevarüs edilen siyasî kültürün ve kurumların reddi, Balkanlar politikası açısından önemli bir açmazdır. Herkes, Boşnak ve Arnavut unsurlara olan tarihî ve kalbî yakınlığımızı bilmektedir; ancak, bunun uluslararası legal araçları yoktur. İçeride, kendi geleneksel kültür oluşumlarını tehdit eden, tehdit olarak algılayan bir yaklaşım, Kosova'da ve Bosna'da bu kimliğin korunmasını savunmakta güçlük çekecektir. Türkiye, Arnavut Halkının tehcirine göz yummamalı ve bu halkın bulunduğu kendi toprağında yaşamasına yönelik politika izlemelidir. Bir Parlamento heyeti oluşturularak, olayların yerinde tespiti için acilen Kosova'ya gidilmelidir. Türkiye, Kosova sorununu, öncelikle milletlerarası platformlara taşınmalı ve barışçı bir çözüm sağlanması için aktif rol almalıdır.

Türkiye'nin İkinci Balkan Zirvesine 1998 yılında ev sahipliği yapacağına, geçtiğimiz yıl Girit toplantısında -Birinci Balkan Zirvesinde- karar alınmıştı. Türkiye, sonbaharda yapılması planlanan İkinci Balkan Zirvesinin, Kosova'daki son gelişmeler sebebiyle, Mart 1998'de -bu ay içerisinde- İstanbul'da toplanması için üye ülkeleri davet etmelidir.

Türkiye'nin, Kosova konusunda kullanabileceği biri sistematik, diğeri de alternatif olmak üzere iki aracı vardır. Sistematik araç, içerisinde Türkiye'nin de bulunduğu NATO'dur. NATO'nun, bunalımla ilgili devrede tutulması, Türkiye'nin, NATO içerisindeki rolünün, Ortadoğu'dan çok, Balkanlar ve Doğu Avrupa'yla ilgili devrede tutulması ve Türkiye'nin, NATO içerisindeki rolünün, Ortadoğu'dan çok, Balkanlar ve Doğu Avrupa'yla ilintilendirilmesi; Balkan politikamız açısından büyük önem arz etmektedir.

Bosna'da tereddütle kaybedilen zamanın nelere mal olduğu asla unutulmamalıdır. İslam Konferansı Örgütünün devrede tutulması, sistematik güçleri diplomatik olarak baskı altında tutabilmek açısından özel bir önem taşımaktadır.

Kosova, bir taraftan Birleşmiş Milletler ve NATO, diğer taraftan da, İslam Konferansı Örgütüyle, çift yönlü bir küresel mesele olarak gündemde tutulmalıdır. Kosova meselesinin lokalize edilerek unutturulması, bölgedeki Türkiye yanlısı Arnavut unsurların tümünden tasfiye edilmesi anlamına gelecektir.

Bilindiği üzere, din, bir millete rengini veren ve her toplumda var olagelen sosyolojik bir olgudur. Kosova'da din olgusu, daha önce komünist dönemde uzun süre baskı altında kaldı. Halbuki, din olgusu, Kosova'nın damarındaki kan gibidir. Soykırım biçimindeki Sırp saldırıları, bu bilinçlenmeyi, tıpkı Bosna'da olduğu gibi tekrar yükseltmektedir. Bu durum karşısında, Birleşmiş Milletler, Avrupa Parlamentosu ve AĞİK nezdinde girişimler hemen başlamalıdır.

Bakınız, muhtelif ülkelerin, Batılı ülkelerin Belgrad'daki büyükelçileri, Kosova'ya, son yıllarda, bir yıl içerisinde defalarca gittikleri halde, maalesef bizim büyükelçimiz, yılda bir kere gitmekle yetinmiştir. İşte, son olarak, Dışişleri Bakanımızın Belgrad'ı ziyareti fevkalade yerinde bir girişimdir; ancak, Kosovalı yetkililerle görüşme imkânını elde etmemiş olması, bir eksiklik olarak ortadadır.

Sırpların, Bosna'daki gibi soykırım yapmalarını engellemek için, NATO aktif hale getirilmeli, AĞİT misyonu ve UNPROFOR birlikleri, Sancak, Kosova ve Voyvodina'ya gönderilmelidir.

Sırpların insan haklarını nasıl ihlal ettikleri konusu ve Kosova'da Helsinki İnsan Hakları Senedi ihlalleri, tüm uluslararası forumlarda dile getirilmelidir.

Sırplar, Büyük Sırbistan idealine kavuşmak için aceleci değil; dün Bosna'da idiler, bugün Kosova'da katliam yapıyorlar; belki de yarın Sancak'a girebilirler.

Türkiye, hangi tür sorunlarla karşı karşıya olursa olsun, Balkanlarda öne çıkarak, politikalarını izlemeli ve belirlemelidir. Kosova sorununun sonuçları, Bosna sorununa benzemeyecektir. Türkiye, telafisi zor, yeni sorunlarla karşılaşacaktır.

Sırpların, Bosna'daki gibi soykırım yapmaları engellenmelidir. Bosna savaşında olduğu gibi, devlet-millet kaynaşması sergilenmelidir. Cumhurbaşkanımız, İslam Konferansı Örgütünü olağanüstü toplantıya çağırmalıdır. İstanbul'da, acilen, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Almanya, Fransa ve Rusya Dışişleri Bakanlarının da davet edileceği bir Balkan ülkeleri dışişleri bakanları toplantısı düzenlenmelidir. Sırlara karşı kararlılık ifade edilmelidir.

Balkanlarda, Bihaç'tan başlayıp, Sancak, Kosova, Arnavutluk, Makedonya, Batı Trakya, Kırcaali ve Doğu Trakya'ya ulaşan kuşak, Türkiye açısından, Balkan jeopolitiğinin ve jeokültürünün hayat damarlarıdır. Sırplar, Bosna savaşında, bu hat üzerindeki bağlantıları kesmek hedefine yönelmişler ve bir taraftan da, Doğu Bosna'yı işgal ederek, Orta Bosna ile Sancak ve Kosova arasındaki irtibatı koparmışlardır. Diğer taraftan, Bihaç'ı, kuşatma altında tutulan bir ada şeklinde izole etmeye çalışmışlardır. Savaşın daha sonraki dönemlerinde, Bihaç ile Orta Bosna arasındaki irtibat tekrar kurulurken, Doğu Bosna'daki etnik temizlik harekâtı, Sancak ile Bosna arasındaki irtibatı tamamiyle yok etmiştir.

Bugün çatışmaların, Kosova'da, özellikle bölgenin kuzeyi Sancak'ta ve batıda Arnavutluk irtibat noktalarında yoğunlaşması da bir tesadüf değildir. Kosova, bu kuşağın, Boşnak nüfusun çoğunlukta olduğu Bosna-Sancak eksenini ile Arnavut nüfusun çoğunlukta olduğu Makedonya-Arnavutluk eksenindeki irtibatın merkezî coğrafyasını oluşturmaktadır. Kosova'nın tasfiyesi, kuzeydeki Boşnak unsuru, bir Orta Avrupa azınlığı haline dönüştürürken, Arnavutları, Balkanlara yayılan etnik bir grup olmaktan çıkarıp, Adriyatik'e sıkışmış bir topluluk haline getirecektir. Bu, fiilen, kendini, Türkiye'yle kader birliği içinde gören unsurların birbirinden koparılacak marjinalleştirilmesi suretiyle, Osmanlı bakiyesinin tümüyle tasfiyesinin son halkası anlamına gelecektir.

Bu kuşakta yaşayan toplulukların içgüvenliklerinin sağlanması, kültürel varlıklarının korunması, ekonomik ve sosyal altyapılarının güçlendirilmesi, kuşak üzerindeki topluluklar arasındaki iletişimin artırılarak sürdürülmesi, Türkiye'yi, bölgede, hem barış hem de gerginlik konjonktüründe güçlü kılacaktır. Aksi takdirde, bu kuşağın demografik olarak çözülmesi ve tasfiye edilmesi, Türkiye'nin Balkanlardaki etkinliğinin önemli ölçüde azalmasına sebep olacaktır.

Belgrad'ın gerekçesi, özerklikle tanınan hakların, bağımsızlık için bir araç olarak kullanılacağıydı; ama, verilmiş olan bir hakkın geri alınmasının uyandıracığı tepkiler üzerinde fazla durulmadı. Kosovalıların pek çoğu, bu gelişmenin kendilerini ikinci sınıf yurttaş durumuna getireceğini anlamakta gecikmediler. Belgrad'ın bu hamlesinin, Kosova'nın bağımsızlığını geciktirmede hayli etkili olduğu, rahatlıkla söylenebilir; çünkü, özerk statü kaldırılmamış olsaydı, Kosova yönetimi, elinde tuttuğu güçlerle, Slovenya, Hırvatistan ya da Makedonya benzeri yöntemlerle bağımsızlık arayışına girer, yanbaşındaki Arnavutluk'tan da geniş destek alarak Sırbistan'ı yıldırabilirdi.

Bu durum oluşmadan gerçekleşen müdahaleyle, sorun, kuşatmaya alınarak etkisizleştirilmeye çalışılmıştır; fakat, bazı yönlerden, bu müdahalenin Sırbistan'a hayli zarar verdiği görülmektedir. İşte, Sırbistan, kendi parçası olduğunu savunageldiği bir bölgede, halkça onaylanmayan, işgalci güç konumuna düşmüştür; aynen, İsrail'in Filistin karşısında düştüğü gibi ve Keşmir'de Hindistan'ın düştüğü gibi.

Uluslararası hukuk ne derse desin, 2 milyondan fazla nüfusu olan ve buldukları bölgede çoğunluğu oluşturan bir halk, kendisine yakıştırılan azınlık statüsünü kabul etmemektedir. Belgrad'ın yapması gereken şey, Kosova halkını merkezden uzaklaştıran etmenlerin üzerinde durmak olmalıydı. 1974 Anayasasının Kosova'ya tanıdığı tüm anayasal haklar, ilk önce, tamamen ve defaten verilmelidir.

Bazı Batılı ülkelerin bu safhada askerî müdahale düşünülmemesi gerektiği şeklindeki beyanatları, Belgrad-Sırp yönetimine cesaret vermektedir. NATO ve Batı Avrupa Birliği, mecbur kaldığı takdirde, müstakbel bir askerî müdahalenin stratejisi ve planlarını şimdiden yapmalıdır.

Son olarak, Kızılay, acilen, gıda, ilaç ve insanî yardımları ulaştırmalı ve Arnavutluk'un başşehri Tiran'da bir ofis açarak, muhtemel bir gelişmeyi de dikkate alarak -ki, böyle bir gelişme karşısında, en uygun ülke Arnavutluk üzerinden Kosova'ya insanî yardımların, gıda ve ilaç yardımlarının ulaşmasına coğrafî bakımdan müsaittir- şimdiden buna göre hazırlık yapılmalıdır diyorum.

Genel görüşmeye olumlu oy vereceğimizi Partimiz adına ifade ediyor, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Fazilet Partisi Grubu adına konuşan İstanbul Milletvekili Sayın Hüseyin Kan-su'ya teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına son konuşma, Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına yapılacaktır ve Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Mahmut Yılbaş söz istemiştir.

Buyurun Sayın Yılbaş.

DTP GRUBU ADINA MAHMUT YILBAŞ (Van) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kosova'da yaşanan olaylar nedeniyle verilmiş olan genel görüşme önergesinin öngörüşmesi sırasında Demokrat Türkiye Partisi adına görüşlerimizi arz etmek üzere huzurunuzdayım; hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, benden önce, konu hakkında görüş beyan etmiş olan sayın sözcüler, meselenin hemen hemen bütün ayrıntılarını, buradan hem sizlere hem de kamuoyuna açıklamış oldular. Ben, mümkün olduğu kadar, bir tarih perspektifinden olaya bakmayı yeğliyorum ve konuşma sürem içerisinde de bu çerçevede kalmaya gayret edeceğim.

Değerli arkadaşlarım, bugün, iletişim araçlarının bu kadar gelişmiş olduğu bir dönemde, dünyanın neresinde olursa olsun, insanlar, hiçbir olaya karşı bigane kalmıyorlar. Dünyanın bir köşesinde bir deprem oluyor; oluşundan kısa bir zaman sonra, dünyanın en ücra köşelerinde dahi, insanlar, bunu öğrenip üzültüyorlar ve ellerinden geldiği kadar o üzüntüleri paylaşmaya çalışıyorlar. Patagonya'da olan bir olay dahi, dünyanın bir ucundaki ülkeleri yakından ilgilendiriyor.

Kosova'da olan olaylar, haliyle, bizleri daha derinden ilgilendiren yönleri bulunan konulardır. Türk Milleti tarihinden kaçamaz; geniş bir tarih süreci içerisinde, Viyana'dan Arap çöllerine kadar, Kuzey Afrika'ya kadar, oralarda yaşayan insanlarla, kültür alışverişi yapmak suretiyle, yüzyıllarca beraber yaşamıştır; zaman içerisinde oraya adalet götürmüş, barış götürmüş, o ülkelere bayındırlık hizmetleri götürmüştür. Bu o denli bir boyuta çıkmıştır ki, kendisinin yoğun olarak yaşadığı Anadolu bakımsız kalmış, imardan yoksun kalmış; ama, Anadolu insanı, bu imparatorluk hudutları içerisinde barışı korumak için, yüzyıllarca hem savaşmış ve hem de o yörelerin insanlarına, halklarına kendi hoşgörüsünü taşımıştır. Tarihe baktığımızda görüyoruz ki, büyük bir imparatorluğa sahip olan Türk Milleti ne zaman ekonomik olarak, siyasal olarak bir zaaf dönemi içerisine girmiştir, o zaman -bünyenin, insan bünyesinin zayıf olduğu anlarda, nasıl ki, hastalığa açık bir hale gelinirse sadece Türk toplumu değil, onunla beraber yaşayan, aynı kültürü paylaşan toplumlar da, böyle rahatsızlıklar içerisine düşmüşlerdir. Tarihin çok gerilerine gitmeyelim; Kosova, 1913 yıllarında da aynı sıkıntıyı, Makedonya ve Balkan ülkeleriyle beraber, oradaki topluluklarla beraber yaşamıştır; ama, Balkanlarda yaşayan kültürler, Balkanlarda yaşayan milletler, topluluklar, 600 yıla varan bir barış ve hoşgörü dönemi geçirmişlerdir.

Şurada, yetmiş seksen yıldır, iki defa dünya savaşı çıkmış ve çıkış noktaları da, yine, maalesef, Balkanlar ve Makedonya olmuştur. Orada yaşayan topluluklar, yetmiş yıl gibi bir zaman içerisinde, acılar içinde kalmış, oradan oraya savrulmuşlardır. Bugün, sadece Kosova'da değil, Arnavut nüfusun bulunduğu yer Makedonya'da da vardır.

Öbür taraftan, kısa bir zaman önce kurtulduğu zannedilen bir Bosna-Hersek'te işler tamamen sona mı erdi; ben, buna hiç inanmıyorum. Sadece Balkanlarda mı insanlar acı çekmektedir; hayır; kuzey komşularımıza çıktığımızda, orada yaşayan hem soydaşlarımız ve hem de bizlere yakın kültür içerisinde olanlar hâlâ sıkıntılar içerisinde. İşte, Tatarlar oradadır; Moldavya'da ırktaşlarımız vardır.

Değerli arkadaşlarım, söylemek istediğim şu: Biz, mutlaka, sosyal açıdan, kültürel açıdan, ekonomik açıdan ve siyasal açıdan, ne zaman ki bir istikrarı, gerçek bir istikrarı, ciddi bir istikrarı yakalarız, çevremizde yaşayan, bizlerle yüzyıllardır bir geçmiş paylaşan, kültürü paylaşan, inancı paylaşan insanlara işte o zaman katkı sağlarız, gerçek yardımı, gerçek katkıyı o zaman götürebiliriz. Bugün ise, yardıma, Bosna-Hersek'te olduğu gibi, dar imkânlar içerisinde, dar politik alanlarda, dar ekonomik alanlarda, dar sosyal alanlarda kalmak suretiyle gidebiliyoruz.

Ekonomisi sıkıntı içerisinde olan bir ülkenin, tarihinde birlikte olduğu, yaşam paylaştığı insanlara götürebileceği fazla bir şey yoktur, siyaseten fazla bir şey yoktur. Bugünkü Hükümet, bugün içerisinde bulunduğumuz coğrafyadaki olayların çıkmasında rol sahibi olan bir hükümet değildir, ondan öncekiler de değildir.

Değerli arkadaşlarım, biz, ülke olarak, son çeyrek yüzyılda, maalesef, kendi içimizde birliğimizi, beraberliğimizi, bütünlüğümüzü, gücümüzü koruma konusunda birbirimize yeterince samimî davranmıyoruz; dar zeminler içerisinde, dar siyasal politikalar içerisinde birbirimizin geleceğini karartmak için elimizden geleni ardımıza bırakmıyoruz. Bu, sadece kendi toplumumuzu değil, çevremizde, yöremizde yaşayan milletleri de, bize umut bağlayan insanları da rahatsız etmektedir.

Değerli arkadaşlarım, özellikle son çeyrek yüzyılda, siyaset ve politika erbabı, siyaset stratejisini, üzerinde hiç durmadan, arkasını önünü düşünmeden, alabildiğine bir özgürlük içerisinde kullanmıştır. Siyaset, ülkenin iç organlarına elini öyle atmıştır ki, iç organları birbirine karıştırmaktan vazgeçmemiştir ve bugün, biz, bir Kosova, bir Bosna-Hersek sorunu ortaya çıktığında, doğumuzda bir Irak meselesi ortaya çıktığında; milyonlarca Kerküklü Türkmen kardeşimizin ıstırap içerisinde yaşadığı bir dönemde; Azerbaycan'da, Kafkasya'da, Çeçenistan'da, gerekli refleksi, hem siyasal olarak hem de ekonomik olarak gösteremedik, gösteremiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bunun temel sıkıntısı, ülkemizi yönetmekte, ülkemizin ekonomik ve siyasal istikrarını sağlamada yeterince başarılı olamamamızdan kaynaklanmaktadır.

Değerli Dışişleri Bakanımız tarafından, bu imkânlar içerisinde yapılabilecek yaklaşımların, politikaların, hiç eksiksiz olarak yerine getirildiğini izliyoruz. Sayın Bakan, Türkiye Cumhuriyeti'nin Dışişleri Bakanı olarak, elinde bulunanlarla yapabileceği ne ise onun en hassas şekilde uygulanması için gayret göstermektedir. Biz, iktidarıyla muhalefetiyle, toplumuyla, kurum ve kuruluşlarıyla birbirimize destek vermek, bütünleşmek mecburiyetindeyiz ve bunun sonucunu bizlerden yardım bekleyen, bizlerden destek bekleyen ülkelere yansıtma şansını da ancak o şekilde elde edebiliriz.

İnanıyorum ki, Kosova konusunda da, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve onun değerli Hükümeti ve Sayın Dışişleri Bakanı, Bosna-Hersek olaylarında olduğu gibi, her türlü siyasal imkânlarını kullanacaklardır ve orada yaşananların barış içerisinde, karşılıklı görüşmelerle ve oradaki yerli halkın toplumsal ve bireysel özgürlüklerini, kültür kimliklerini koruyarak, barış içerisinde bir sonuca ulaşılmasında gerekli katkıyı da sağlamış olacaklardır.

Değerli arkadaşlarım, bu genel görüşmenin öngörüşmesinde Demokrat Türkiye Partisi olarak düşüncelerimiz bu çerçevede içerisindeyiz. Biz, buradan tüm siyasî partilere ve tüm halkımıza, tüm kesimlere, çalışanlara, işçilerimize, herkese çağrıda bulunuyoruz. Geliniz, birlik olalım, bütünlük olalım, meselelerimizin çözümünde birbirimize karşı anlayışın azamisini gösterebiliriz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına konuşan Van Milletvekili Sayın Mahmut Yılbaş'a teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, söz mü istiyorsunuz efendim?

DIŞİŞLERİ BAKANI İSMAİL CEM (Kayseri) – Gruplardan sonra konuşmak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gruplar adına görüşmeler tamamlandı. Ben, genel görüşme teamütlü çerçevesinde, başlangıçta, Hükümete, konuşma yapıp yapmayacağı sorusunu yönelttim; o zaman, sizi temsil eden Sayın Bakan, Hükümetin konuşma yapmayacağını ifade etmişti.

Bizim Başkanlık olarak uyguladığımız duruma göre, Hükümetin söz sırası geçmiş oluyor; ancak, sizin de konuşma yapmanızı gerektiren durumlar var; en azından, konuşmalarında birtakım sorular yöneltildi Hükümete, onları cevaplamak için ve Hükümetin politikalarını farklı yorumlayan gruplar oldu, onlar hakkında açıklama yapmak için, söz hakkınız var. Bu çerçevede size de söz veriyorum.

Hükümet adına açıklamalarda bulunmak üzere, Dışişleri Bakanı Sayın İsmail Cem; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

DIŞİŞLERİ BAKANI İSMAİL CEM (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarımızın düşüncelerini aldıktan sonra konuşmayı, belki daha kısa sürede bazı tereddütleri giderme yönünde faydalı olur düşüncesiyle uygun gördüm. Bir yanlış yapmışsam, düzelttiniz; teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Balkanlar ve "Balkanlar" dediğimiz vakit, Balkanlardaki ülkeler, toplumlar, halklar, hemen hepsiyle yüzlerce yıl bir arada yaşadığımız insanlar, Balkanlar'da tarihi paylaştığımız, büyük bir kısmıyla inancı paylaştığımız, lisansı, kültürü paylaştığımız ve paylaşmakta olduğumuz insanlar ve onlar söz konusu olduğunda, elbette, Türkiyemizde hepimizin yükselen ilgisi, heyecanı ve bu çerçevede, son olaylar ve bir etnik temizlik tehlikesinin, bundan birkaç yıl önce yaşadığımız acıların, felaketlerin yeniden ufukta belirdiği kaygısı. Elbette, bu çerçevede hepimiz duyarlı olmak hakkına sahibiz ve hepimiz önce insanı, oradaki insanı, yeniden bir etnik temizliğin hedefi olabilecek insanları ve elbette, Türkiyemizi, öncelikle Türkiyemizin bu konuya nasıl olumlu bir katkı yapabileceğini düşünmek ve elbette, dışsiyasetin gereği olan Türkiye'nin menfaatını, bu menfaatin icabı bir ciddiyet içinde, sorumluluk içinde uygulamak. Hükümetimiz ve Dışişleri Bakanlığımız bu anlayış içinde olmuştur ve öncelikle Balkanlarda insana sahip çıkarak, bir büyük tehlikenin eşiğinde olan Kosovalılara sahip çıkarak ve genelde barışa sahip çıkarak, barışa sahip çıkmaya çalışarak, politikalarını oluşturmuştur.

Bir defa, izninizle, önce, neler yaptık onu sunmaya çalışayım.

Sadece Hükümet değil, Devlet olarak -Sayın Cumhurbaşkanımız en başta- ve zamanlı olarak bu meseleye sahip çıktık. Uyarısını, düşüncesini ilk olarak Yugoslavya Cumhurbaşkanına ulaştıran, kendi yorumunu yapan ve çok doğru önerisini, uyarısını getiren Sayın Cumhurbaşkanımız olmuştur.

Sayın Başbakanımız, bu konudan duyduğu hassasiyeti önce Yugoslavya Cumhurbaşkanına anlatmıştır; daha sonra, konuyu Bulgaristan Başbakanıyla görüşmüş, tartışmış ve bizim kaygılarımızı ulaştırmıştır.

Başbakan Yardımcımız Sayın İsmet Sezgin -"NATO ile neden ilgilenmediniz, NATO'ya getirmediğiniz?" diye bir soru açıldı, birazdan anlatacağım- konunun NATO platformuna gelmesinde başlıca bir rol taşımıştır.

Sayın Başbakan Yardımcısı Ecevit, bundan bir ay, hatta daha da öncesinden toplumu, bizleri, Hükümeti uyarmış, bu tehlikenin büyüdüğünü belirtmiş, önlem alınmasını istemiş; Hükümette bizleri, en azından Dışişleri Bakanlığını doğru şekilde yönlendirmiş ve Türkiye'nin olaya sahip çıkmasını mümkün kılmıştır. (DSP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Dışişleri Bakanlığı...

DIŞİŞLERİ BAKANİ İSMAİL CEM (Devamla) – Geleceğiz efendim... Dışişleri Bakanlığında geliyorum.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Bir ay niye beklediniz?

DIŞİŞLERİ BAKANİ İSMAİL CEM (Devamla) – Hiç beklemedik.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Bir ay sonra gittiniz!

DIŞİŞLERİ BAKANİ İSMAİL CEM (Devamla) – Bakınız, müsaade edin, izah edeyim...

BAŞKAN – Sayın Baş, sizin biraz sonra söz hakkınız var efendim; sabırsızlık göstermeyin.

DIŞİŞLERİ BAKANİ İSMAİL CEM (Devamla) – Şimdi, bir defa, konunun uluslararası platforma gelmesi: On gün kadar önce, daha bu olaylar henüz ciddiyet kazanmaya başlarken, Türkiye ve Bulgaristan, Türkiye'nin Balkan zirvesine ev sahipliği yapacak ülke olma sıfatını da kullanarak konunun üzerine gitmesiyle, diğer Balkan ülkelerini bir araya getirmiş, konuyu tartışmış ve bir metin üzerinde, bir politika üzerinde çalışmıştır. Birazdan, o politikayı, o metni size açıklayacağım.

Daha hadiseler henüz uç veremekteyken, Türkiye, NATO'da, NATO temsilcisi vasıtasıyla, konunun NATO'nun gündemine alınması için ilk girişimi yapmış; bu girişim sonucunda, NATO, konuyu değerlendirmiş ve Türkiye'nin önerisi üzerine şekillenen bir deklarasyon yayınlamıştır.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine, ilk olarak iki tilke adına başvurulmuştur. Bunlardan birincisi, Arnavutluk adına, Arnavutluk Cumhurbaşkanıdır; ikincisi de, Türkiye adına, Türkiye'nin Dışişleri Bakanındır. Bizim bu girişimimiz üzerine -ayrıca, kısmen basına açıkladığım şekilde- Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinden bize anında cevap gelmiştir. Hatta, biz, kendilerine "muhtemelen oraya gideceğiz, bize bir öneriniz var mı" diye sorduk; bunun üzerine, kendi önerilerini bize ulaştırmıştır ve daha sonra da, bizim girişimimize verdiği desteği -yani, kusura bakmayın, bunları söylemek bana yakışmaz- ve teşekkürlerini Türkiye'ye sunmuştur.

Şimdi, biz, ne yaptık, ne yapmadık: Biz, kendi büyükelçimizle... Türkiye'nin Belgrad Büyükelçisi Kosova'ya yılda bir defa gitmiş, Kosova'yla ilgilenmemiş; bunlar doğru değildir, o bilgi yanlış efendim. Biz, Kosova'daki durumu, son bir ayda değil, benim Bakanlığa geldiğim günden bu yana yakından izlemektedir ve bizden önce de izlenmiş. Biz geldik de, izlemeye başladık demiyorum; bizden önce de, bizim Hükümetimizin kurulması sonrasında da, biz, Kosova'yla sürekli ilgilendik, devlet olarak ilgilendik. Hiçbirimizin üzerinde olmayan bir yanlış, kalkıp da bizlerin üzerine veyahut Dışişlerinin üzerine yansıtmayalım. Yine beyan edildi: "Bizim Belgrad Büyükelçiliğimiz, işte, bu konuda pek taraf değil, istemiyor, rahatsızlık duyuyor..." Bu doğru değildir efendim. Bizim Belgrad Büyükelçiliğimiz, sadece Kosova'daki Arnavutlarla değil... Biz, ayrımcı bakmıyoruz; ama, Kosova'da yaşayan, istatistiklerde 13-14 gibi götüksede dahi sayıları 40 bini bulan, fevkalade kaliteli, eğitim düzeyi fevkalade yüksek bir Türk topluluğu var. Bizim, onlarla sürekli ilişkimiz var. Bizim büyükelçiliğimizden arkadaşlarımız sürekli Kosova'ya gidiyor, görüntüyor. Bizim büyükelçiliğimizin Sayın Rugova ile de teması var, onunla da görüşülüyor. Yani, biz, orada, elbette, Kosova meselesini ayrıntılarıyla izlemekteyiz. Bugün, Sayın Rugova'nın danışmanı ile benim danışmanımın görüşmesi oldu; yarın da muhtemelen ben görüşeceğim. Bizim, Türkiye olarak yaptığımız şeyleri, gösterdiğimiz çabaları "yapmadık, göstermedik" dersek, insanlara haksızlık ederiz, bazı insanların, özellikle bürokrasinin çalışma şevkini kırmış olabiliriz. Önceki gün, büyükelçiliğimizin sayın müsteşarı Kosova'daydı; bugün tekrar oraya gitti, yarın da orada olacak; bizimle sürekli temas halinde ve biz, meseleyi gereken sorumlulukla izlemekteyiz efendim.

Şimdi, benim, Sayın Cumhurbaşkanımızın mesajını ve Hükümetimizin düşüncelerini ulaştırmak üzere Belgrad'a yaptığım ziyaretle ilgili olarak, bana göre biraz haksız düşünceler söylendi. Birincisi, bu ziyaret, belli bir amacı olan, belli bir misyonu olan, zaten Türkiyemizde de o şekilde açıklanmış bulunan bir ziyaretti. Bu ziyareti yaparken, biz, bakınız, Arnavutluk'la, Arnavutluk Dışişleri Bakanıyla ciddi şekilde görüştük, Makedonya Dışişleri Bakanıyla ben görüştüm ve bu ziyaretin hemen sonrasında -yani Türkiye, konuya bütün sorumluluğuyla sahip çıkıyor; demin bahsettiniz, onu da yaptık- İslam Konferansı Örgütünün Sayın Genel Sekreteriyle ben uzun uzun konuştum; çünkü, önümüzde, İslam Konferansı Örgütünün bir toplantısı var; Türkiye olarak biz, o konferansa, aynı zamanda, bir karar tasarısı hazırlamaktayız. Onun için, Sayın Genel Sekretere, yaptığım temaslar hakkında bilgi sundum, Türkiye'nin gözlemlerini ulaştırdım ve aynı zamanda -bu altılar, hani toplandı- o altıların evsahibi olan İngiltere Dışişleri Bakanı Robin Cook'la uzun uzun, gözlemlerimizi, Türkiye'nin düşüncelerini, hepsini anlattık. Yani, baktığımız vakit, Türkiye olarak -tabii ki her işte eksik vardır, olmaz olur mu- biz, Kosova konusunda, Kosova insanına karşı Türkiyemizin sorumluluğunu yerine getirdik, bundan sonra da yerine getirmeye devam edeceğiz. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, peki, politikamız nedir, bizim politikamız nasıl gelişti, ne oldu: Orada, bir iki konuda -herhalde, belki- yanlış anlama mı oldu bilmiyorum. Türkiye'nin politikası, öncelikle, Kosova'daki insanların maruz bırakıldığı şiddet hareketlerinin -şiddet nereden gelirse gelsin- son olaylarda Kosova'da yaşayan insanların hedef yapıldığı şiddet hareketlerinin durması için, önlenmesi

için elinden geleni yapmasıdır. Birinci amacımız, politikamız, bu olmuştur. Bundan sonra, düzeltilebilecek, barışçı çözüm yoluna gidebilecek olan ne varsa, biz, hem Sayın Cumhurbaşkanımızın mesajında, hem bizim Hükümetimizin politikası olarak bunları götürdük ve savunduk. Evet, biz bunları savunurken, sayın CHP sözcüsünün söylediği gibi, kompleksli ve mahcup bir davranış içinde de olmadık. İnsaf; elinizi vicdanınıza koyunuz! Nerede kompleksli davranmış Türkiye, nerede mahcup davranmış Türkiye?! Biz, böyle, hafif mazohist bir şekilde, kendimizi kötü göstermekten, kendimizi küçültmekten, her nedense, zaman zaman zevk alıyoruz galiba. Türkiye'nin Dışişlerinin şu eksikliği olmuştur bu eksikliği olmuştur; ama, kimse, Türkiye için "kompleksli ve mahcup bir davranışın içine girdi" diyemez, diyememiştir. Yunanistan'ın bile diyemediğini, lütfen, biz, birbirimize söylemeyelim. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Sonra, Sırbistan'ın toprak bütünlüğüne saygılı olduğumuzu söylemişiz; Sırbistan'ın toprak bütünlüğüne... Efendim, bu, bir iki kez tekrar edildi -mealen, bu, aynen okudum- fakat, bu anlamda başka şeyler söylenildi ve tırnak içinde, aynen söylüyorum: Sırbistan'ın toprak bütünlüğüne saygılı olduğunu Türkiye söylemiş ve tabii, bununla, fevkalade büyük bir yanlış yapmış...

Şimdi, efendim, dışişleri ciddi bir iştir. Türkiye, imzaladığı anlaşmalarla, sadece Avrupa'nın değil, Ortadoğu'nun ve Büyük AGİT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı) anlaşmaları... Biz şu nu beyan etmişiz Türkiye olarak, demişiz ki; mevcut sınırların hukuklülüğü, mevcut hudutların hukuklülüğü olduğunu, biz, Türkiye olarak kabul ediyoruz. Şimdi, kalkıp da ne diyelim, yani ne yapalım... Hudutlar tanınmasın; öyle bir çağır mı açalım... Kimse kimsenin hududunu tanımasın, herkes bunu tartışmaya başlasın, Ortadoğu'da değişsin, Balkanlarda değişsin... Biz, böyle bir politikayı, hele ciddi bir Dışişleri Bakanlığında nasıl bekleyebiliriz?! Yani, nasıl, Türkiye'nin dışpolitikası, hudutlara saygılı olduğu gerekçesiyle eleştirilebilir?! Bizim anlayışımız, hudutlara saygılı olmaktadır. Hudutlara saygılı olmayanlar, kendi politikalarını, iktidara gelmeleri halinde, uygulayabilir. Bizim Hükümetimiz, imzaladığı anlaşmalar çerçevesinde, mevcut hudutlara saygılı olan bir hükümettir.

Şimdi, izninizle burada bir noktaya daha -Sayın Başkan Lütfetti, bir süre tanıdı, onu da aşmak istiyorum- değinmek istiyorum. Efendim, bazı şeyleri yabancılar söyleyince makbul; yani, yabancılar bir ifadeye bulunduğu vakit, aman ne güzel!.. Aynı şeyi Türkiye'de bizler söylediğimiz vakit -muhalefeti iktidarı, ama kim olursa olsun- Türkler tarafından söylenmiş şey katiben makbul değil ve yanlış!.. Şimdi, 6 ülkenin aldığı kararlar burada bu kadar methedildi -ki, biz bunları destekliyoruz, Türkiye olarak bunları desteklemekteyiz- sonra biz eleştirildik, Türkiye Cumhuriyetinin Hükümeti!.. Ne deniliyor bu 6 ülkenin methedilen kararında: "Bundan önce açıkça belirttiğimiz gibi -yani, Almanya, İngiltere, Amerika, Rusya, İtalya ve Fransa- Kosova probleminin çözümü için ilkeler, Federal Yugoslavya Cumhuriyetinin toprak bütünlüğü üzerine temellendirilecektir" Toprak bütünlüğünü, bu 6 ülke beyan ettiği vakit, o methediliyor; ama, Türkiye, kendi politikası gereği bir maceracılığa karşı çıktığı vakit, maceracılığı özendirmeyeceğini, Hükümetiyle Cumhurbaşkanıyla açıkladığı vakit; bu, küçük görülüyor ve yanlış bulunuyor.

Aynı şekilde -bahsettiğim gibi, biz, bir başka girişimde bulunmuşuk- 5 Balkan ülkesinin ortak açıklaması, bugün, Sofya'da, dünya kamuoyuna açıklanmıştır; aynen, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin bize verdiği cevapta, önerilerde olduğu gibi; aynen, Sayın Cumhurbaşkanımızın mesajında olduğu gibi; aynen, Hükümetimizin savunduğu politikalarda ve şükranlarımla belirteyim, Meclisimizin, değişik partileriyle ortaya koyduğu görüşlerde olduğu gibi, Balkanları temsilen bir araya gelen bizler, şunu söylüyoruz:

Bir defa, bu terör, bu baskı, mutlaka bitmelidir. Bu konuların içinde ve son meselelerin de özünde bir yerde olan şu eğitim olayı, eğitim konusundaki anlaşmazlık, mutlaka çözümlüdür. Daha sonra, mevcut hudutların saygınlığı içinde, bölücülüğü kabul etmeyen, ayrılıkçılığı kabul

etmeyen, ama, Kosova'da yaşayan bütün insanların -Arnavut kökenlilerin, Sırp kökenlilerin, Türk kökenlilerin- hakkını gözeten, ölçülü, gerçekçi, daha özel haklar, o bölgeye, Kosova'ya verilmelidir. Yani, bizim hepimizin düşüncesi bu çerçevede gelişmiştir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, konuşmanızı tamamlayın efendim.

DİŞİŞLERİ BAKANI İSMAİL CEM (Devamla) – ...bu çerçevede oluşmuştur.

Sayın milletvekilleri, bugün için, biraz sakinleşmiş gibi gözüküyor; yarınlar konusunda, o kadar güven içinde değilim; çünkü, maalesef, bugün, uzlaştırılması zor, zıt iki eğilim dikkati çekiyor. Kim haklı kim haksız, kiminki doğru kiminki yanlış girmiyorum; fakat, bir taraf, meseleyi, bir bağımsızlık meselesi olarak görmeye başlamış; öteki taraf da, bu, bizim işçilerimize müdahaledir diye bakıyor.

Türkiye olarak, bu kıvılcımın parlamaması, patlamaması için elimizden geleni yapmaktayız, yapacağız. Bizim için, elbette olay, bir politika meselesidir; fakat, bu olay, bizim açımızdan, Türkiye açısından, insan meselesidir. Kosova, bizim yüreğimizin bir parçasıdır; Kosova'daki insanlar, moral olarak, ahlak olarak, bize tarihimizin yadigârıdır. Hükümet olarak, bu duyarlılıkla, bu bilinçle ve elbette Millet Meclisiyle birlikte, sizlerle birlikte, bu önergeyi de elbirliğiyle kabul ederek, her şeyin en doğrusunu, en güzelini yapacağımıza güveniyorum.

Hepinize, saygılar, sevgiler sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Hükümet adına, İttüzüğün 60 ıncı ve 69 uncu maddeleri uyarınca söz verdiğim, Dışişleri Bakanı Sayın İsmail Cem'e teşekkür ediyorum.

Genel görüşme açılmasına ilişkin önerenin öngörüşmesinde son görüşmeci, önerge sahiplerinden İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Baş; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlarken, hepimizi hürmetle selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde, bugün, önemli bir konuyu görüşüyoruz. Bendenizin, Fazilet Partili 70 milletvekili arkadaşımınla birlikte vermiş olduğum, Kosova'daki son gelişmelerle ilgili genel görüşme önergemiz üzerinde konuşuyoruz. Grup başkanvekillerimiz, Danışma Kurulunda buna öncelik verdiler, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulumuz öncelikli olarak görüşülmesini kabul etti; grup başkanvekillerimize ve Büyük Millet Meclisine teşekkür ediyorum. Ayrıca, Cumhuriyet Halk Partisi de, bir önergeyle, bugün iştirak etti; onlara da teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, aslında, birçok şey konuşuldu. Balkanların durumunu hep birlikte biliyoruz ve Balkanlardaki konuyla ilgili olarak, buradaki bütün arkadaşların yüreği, hep birlikte çarpıyor; aynı heyecanı, aynı duyguyu taşıdığımızı inanıyorum; ama, bazen, söylemlerimizde, usullerimizde farklılıklar olabiliyor. Bu genel görüşmelerde, bunları konuşup, Balkanlarda kanayan yara... Türkiye, bu kanayan yaranın çözümünde, nasıl en etkili olabilir? Bu genel görüşmelerde, Hükümetimize ışık tutacak fikirler ortaya konuluyor. Hükümetimizin, bu ışıkla, bu yaranın üzerine, daha etkili bir şekilde gideceği inancındayız.

Miloseviç, Kosova'daki olayları, bir iç mesele olarak ifade ediyor. Halbuki, hep birlikte biliyoruz ki, Kosova'daki olaylar, bir Balkan savaşına dönebilir; hatta, onbinlerce insanın Türkiye'ye gelmesine, göç etmesine sebep olabilir. İnsanlar, yurtlarından sürülürken, göç ettirilirken, bir Balkan savaşı çıkabilecekken ve dahası, insanlar öldürülüyorken; bu, Sırbistan'ın bir iç meselesi olmaz; bu, bütün insanlığın meselesidir, hepimizin meselesidir, bütün ülkelerin meselesidir. Dolayısıyla, bir kere, bu mesele, Sırbistan'ın bir iç meselesi değildir.

Esasen, 1917 Balkan Harbi ve bu Balkan Harbi öncesinde, Balkanlarda tatbik edilen zulümlere baktığımız zaman, bir hedef görüyoruz. O hedef nedir; buradaki Arnavut, Boşnak, Türk, hulasa, Müslüman nüfusu bu bölgeden uzaklaştırmak, bu bölgeyi Müslüman nüfustan arındırmak. Bunu, zulümle, baskıyla, insanları öldürerek yaptılar. 1946'da, 250 bin insan Türkiye'ye göç etti; 1968'de, 1974'te onbinlerce insan göç etti; hatta, bir dönem, Bulgaristan'dan, 400 bine yakın insan Türkiye sınırlarına geldi, göç etti; Bosna-Hersek'teki savaşta 312 bin Müslüman şehit edildi. Bütün bunların hedefi, Balkanlardaki Müslüman nüfusu azaltmak, yok etmek ve bu bölgeyi Müslümanlardan temizlemektir.

İnsanlar, yıllardan beri, üç seçenikle karşı karşıya bırakıldı ve bu bölgede yaşayan insanlara şu teklif yapıldı: Hıristiyan olacaksınız; eğer Hıristiyan olmazsanız, bu bölgeden göç edeceksiniz, bu bölgeyi terk edeceksiniz; eğer buna da razı olmazsanız, öleceksiniz. İşte, son yüzelli yıla baktığımız zaman, bu üç teklifle burada işlemlerin yapıldığını pekâlâ görüyoruz; tarih buna şahittir.

Türkiye, bu bölgede daha etkin olmalıdır. Bakınız, Kosova Cumhuriyetinin bağımsızlığını tanıyan bir tek ülke, Arnavutluk vardı. Arnavutluk'ta, Sali Berişa yönetimi, banker skandallarıyla düşürüldü; bu olaylarda, Sırbistan ve Yunanistan aktif rol aldılar. Sali Berişa yönetiminden sonra işbaşına gelen Fatos Nano yönetimiye, daha önce Kosova ile ilgili Arnavutluk Parlamentosunun almış olduğu kararları iptal etti.

Bugün, Sayın Başbakan, bu olaylar olduğunda, Bulgaristan Başbakanıyla görüşti, Bulgaristan'a gitti; ama, bu olaylar olduğunda, daha etkili olabilecek bir şey vardı; Arnavutluk'a gitmek, Arnavutluk Başbakanıyla görüşmek ve Arnavutlukla birlikte hareket etmek. Neden bu gerçekleşmedi; çünkü, Türkiye, Balkanlarda, Arnavutluk'ta gelişen olaylarda, maalesef, inisiyatifli Yunanlılara kaptırmıştır, Yunanistan'a kaptırmıştır.

Değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanımız bir mektup göndermiştir, Dışişleri Bakanımız bunu Miloseviç'e götürmüştür; umuyoruz, tahmin ediyoruz ve inanıyoruz ki, iyi görüşmeler yapmıştır; bu ziyaret esnasında Kosovalı temsilcilerle görüşmemiştir; kendileri, Belgrad Büyükelçimizizin sık sık Kosova'ya gittiğini ve temsilcilerle görüştüğünü söylemektedir; ama, bize gelen bütün bilgiler, Belgrad Büyükelçimizizin yılda ancak bir defa -belki- Kosova'ya gittiği bilgisidir; bunu Sayın Bakanın iyi tetkik etmesi gerekmektedir.

İkinci bir husus şudur: Gazetelerde okuduk, televizyonlarda, medyada takip ettik; Sayın Başbakan, Miloseviç'i aramış, kendisiyle görüşmüş; daha sonra öğreniyoruz ki, Miloseviç Sayın Başbakanı aramış ve 40 dakikalık bir telefon görüşmesi yapmışlar. Bu görüşmeden sonra da, Türkiye, Sırbistan'ın toprak bütünlüğü konusunda bir açıklama yapmış; Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsü, bu açıklamanın Türkiye tarafından mahcup bir edayla dile getirildiğini ifade ettiler; Sayın Bakan da bunu kabul etmediler.

Bakınız, İstanbul'daki konferansta da eğitim ve diğer konular görüşülmüş; bunlar, bu noktada, tali meselelerdir. Biz, beklerdik ki, Sayın Başbakan, Miloseviç'i arasın, onu etkilesin; Sayın Başbakanın Miloseviç'i etkilemesi lazım. Hâlbuki, Miloseviç, 40 dakikalık görüşmede, Sayın Başbakanı etkilemiş ve Sırbistan'ın işine gelen, Miloseviç'in işine gelen bir açıklama Türkiye'de yapılmıştır.

1974 Anayasasına göre, Kosova Cumhuriyetinin toprak bütünlüğü teminat altına alınmıştır. Türkiye, uluslararası antlaşmalara aykırı bir işlem yapmıyor -Sayın Bakanın ifade ettiği gibi- Türkiye'nin, uluslararası antlaşmalara göre 1974 yılında Kosova Cumhuriyetinin, özerk Kosova'nın tespit edilen toprak bütünlüğünü açıklaması, tescil etmesi, kabul etmesi ve bu noktayı iddia etmesi gerekmektedir.

Bir başka husus; 6 ülkenin temsilcilerinden oluşan Temas Grubu Londra'da toplandı; Türkiye, bu Temas Grubu içerisinde yok. Bu Temas Grubu içerisinde Rusya var ve Rusya, bu Temas Grubu içerisinde Sırbistan'ın avukatlığını yapmaktadır. Bu Temas Grubu kararlar almıştır; ne kararı almıştır "Sırbistan'a silah ambargosu koyacağız." Ne demek bu? Sırplar, şu anda Kosova'daki bütün Arnavutları öldürecek kadar silahlarını zaten tedarik etmişler, yığmışlar. Bu, havada bir şeydir. Efendim "vize uygulayacağız, ekonomik ambargo uygulayacağız..." Bütün dünya biliyor ki ve herkes biliyor ki, Miloseviç, ne ekonomik ambargoyla ne vizeyle ne silah ambargosuyla, vazgeçmez; tarih tekrardan ibarettir; daha dün, 312 bin insanın ölümüne sebep olmuştur. "NATO'yla temas ettik" diyor. Türkiye, NATO'da ikinci güce sahiptir; belki Avrupa Birliğinde, Güvenlik Konseyinde fazla etkili olamasa da, NATO içerisinde gücü nispetinde etkili olmalıdır. Konuşulanlar, tavsiyeler, hep havada kalmıştır; NATO oraya daha barış gücünü göndermeden, Sırbistan, kendi kasabını, askerleriyle, çeteleriyle beraber, soykırımı ve jenositte yapmak üzere Kosova'ya göndermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baş, konuşmanızı tamamlayın efendim.

MUSTAFA BAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Biz, bu noktada olaya daha ciddi sarılmak zorundayız; Kosova'ya, Kıbrıs'a bakar gibi bakmak mecburiyetindeyiz; Kosova'da öldürülen insanlara, İstanbul'da, İzmir'de, Bursa'da öldürülen vatandaşlarımız gibi bakmak mecburiyetindeyiz ve elbette ki, Grup adına konuşan Hüseyin Kansu Bey kardeşimizin ifade ettiği gibi, Türkiye'nin, NATO içerisinde daha aktif olarak, Ortadoğu'ya yönelik etkinliğini değil, Balkanlara ve Doğu Avrupa'ya yönelik etkinliğini artırırsak, o zaman, Avrupa'ya karşı da daha güçlü bir Türkiye'yi ortaya koyabiliriz.

İslam Konferansı Örgütü, 13-15 Mart tarihlerinde Doha'da toplanacak. Bu toplantıya, karar metni hazırlanmış ve çok ciddi olarak gitmemiz lazım. İslam Örgütü içerisinde de Bosna Temas Grubu gibi bir grubun kurulması ve meselede bu konunun sahiplenilmesi gerekmektedir.

Sözlerimi bitiren bir şey söylemek istiyorum. Bakınız, biz, bugün, bu Genel Kurulda öngörüşmeleri yapıyoruz, kabul edeceğiz, genel görüşme yapacağız; ama, bu Genel Kurul, bugün, Kosova'daki olayları kınayan bir metni yayımlayamıyor. Evet, bugün, bu Genel Kurulda, Kosova'daki katliamı kınayan bir metin yayımlayamıyoruz. İşte, elimizde iki metin var; bir saat burada çalıştık. Getirdiğiniz şu metinde ne deniliyor: "Türkiye, her türlü terörizmi şiddetle kınamakta, siyasi maksatlı tedhiş eylemlerine asla göz yum..." Yani, ne demek istiyor; bu olaylar, Arnavutluk Kurtuluş Örgütü orada eylem yaptı, bundan dolayı çıktı; Türkiye bunu kınıyor, diyor; bu metinde, Kosova'da Sırpların yaptığı katliam kınanmıyor.

DEVLET BAKANİ HASAN HÜSAMETTİN ÖZKAN (İstanbul) – Siz ne yazdınız?..

MUSTAFA BAŞ (Devamla) – İşte, buyur; bu metin... Bizim metin de burada, altına imza da attınız.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Ortak metni bulacağız.

MUSTAFA BAŞ (Devamla) – Bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, bütün dünyanın bizi takip ettiği bir sırada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baş, tamamlayın efendim.

MUSTAFA BAŞ (Devamla) – 1 dakikada bitiriyorum.

Bugün, bütün Türkiye'nin, bütün dünyanın bizi takip ettiği bu günde, bir ortak metin, bir kırıma metnini derhal yayımlamalıydık. Bu, aynı zamanda Hükümetin işini kolaylaştırırdı. Parlamento,

bunu yapacak. Hükümet, belki bazı endişeler duyuyor, birtakım hesaplar yapıyor. Eğer bu Parlamento bunu yapsaydı, Hükümetin işini biz kolaylaştıracaktık.

Genel görüşmede konuyu bir daha görüşmek dileğiyle -Kosova'daki büyük mücadelede bugüne kadar ölenlere, şehit olanlara Allah'tan rahmet diliyorum, kalanlara sağlık selamet diliyorum- ve bir an önce bu kanın durdurulması temennisiyle, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önerge sahipleri adına konuşan İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Baş'a teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, genel görüşme önermeleri üzerinde birlikte yapılan öngörüşme tamamlanmıştır.

Şimdi, genel görüşme açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Genel görüşme açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Genel görüşmenin yapılacağı gün, Danışma Kurulunca daha sonra belirlenerek Genel Kurulun oyuna sunulacaktır.

Değerli arkadaşlarım, Genel Kurulumuz, bu genel görüşme önermesini oybirliğiyle kabul etmek suretiyle, konu üzerinde ne kadar büyük bir duyarlılıkla durduğunu da göstermiş bulunmaktadır. Üzerinde çalışılan metnin bu oturuma yetişmemiş olması, bu konuda bir duyarlılık eksikliği şeklinde yorumlanmamalıdır; onu da Meclis adına beyan ediyorum.

Bugün alınan karar gereğince, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına devam ediyoruz.

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (DEVAM)

12. — Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (11650) (S. Sayısı : 535) (1)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporunun müzakeresine başlıyoruz.

Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE GÜRCİSTAN ARASINDA SINIR SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 14 Temmuz 1997 tarihinde Tiflis'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

(1) 535 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Maddeyle ilgili değişiklik önergesi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyle ilgili değişiklik önergesi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, bu tasarının tümü açık oylamaya tabidir; onun için, arkadaşlarımın biraz daha sabırlı davranmalarını rica ediyorum; tasarının açık oylamasını yapacağız.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyle ilgili değişiklik önergesi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, tasarının tümü açık oylamaya tabi olduğu için, açık oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel Kurul salonunda hazır bulunan sayın bakanlar, vekâletini taşıdıkları bakanlar adına da oy kullanabilirler.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üye var mı? Yok.

Oy verme işlemi bitmiştir; oy kupaları kaldırılsın.

(Oyların ayırımı yapıldı)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, kanun tasarısı üzerinde yapılan açık oylamanın sonuçlarını açıklıyorum:

Oylamaya katılan milletvekili sayısı : 195

Kabul : 190

Mükerrer : 5.

Ahmet Derin

Mehmet Korkmaz

Kütahya

Kütahya

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Bu suretle, Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı kabul edilmiş ve yasalaaşmıştır.

Kanunun, Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan arasındaki dostluğa katkı sağlamasını diliyorum.

Sözlü sorular ile kanun tasarısı ve tekliflerini sırasıyla görtüşmek için, 11 Mart 1998 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 22.33

IX. - SORULAR VE CEVAPLARI

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in, personel atamalarına ve görev yerleri değiştirenlere ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in yazılı cevabı (7/3866) (1)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın delaletlerinizle Başbakan Sayın Mesut Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.

Mustafa Kemal Ateş
Kilis

55 inci T.C. Hükümetinin göreve başladığı tarihten bu yana;

1. Yeni alınan memur, işçi sözleşmeli personel sayısı kaçtır? (Kurumlar itibariyle)
2. İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen kamu görevlileri kimlerdir? (Kurumlar itibariyle)

T.C.
Devlet Bakanlığı
Sayı : B.02.0.005/00292

5.3.1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 25.11.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3866-9422/024499 sayılı yazımız.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in 7/3866-9422 esas nolu yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Yücel Seçkiner
Devlet Bakanı

T.C.
Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/328

2.3.1998

Konu : Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Yazılı Soru Önergesi.

Sayın Yücel Seçkiner
Devlet Bakanı

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 25.11.1997 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3966-9422/024499 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 1.12.1997 gün ve B.02.0.KKG/106-642-9/5152 sayılı yazısı.

c) 10.12.1997 gün ve B.02.0.005/00378 sayılı yazımız.

İlgi (a) ve (b) yazılar gereğince; ilgi (c) yazımız ekinde alınan, Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Başbakan'a yönelttiği yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. 30.6.1997 tarihinden bugüne kadar Bakanlığımızca; 50 adet Korunmaya Muhtaç Çocuk (3413 Sayılı Kanuna göre), 5 adet eski personel, 7 adet Ahıska Türkleri (3046 Sayılı Kanuna göre) ve 1 adet Sakatlar Kanununa göre olmak üzere toplam 63 adet memur personel; 2 adet asker dönüşü ve 2 adet Terörle Mücadele Kanununa göre olmak üzere toplam 4 adet işçi personel açıktan atanmıştır.

(1) 6.1.1998 tarihli 38 inci Birleşiminde yer alan 7/3866'ya ek cevap.

Karayolları Genel Müdürlüğünce;

– 3413 sayılı Kanun gereği Bakılan ve Korunan Çocukların İşe Yerleştirilmesi kapsamında sınav yolu ile 30 adet gişe memuru, 7 adet tekniker,

– Özelleştirilme Uygulamalarının Düzenlenmesine dair 4046 sayılı Kanun gereği 1 adet mühendis, 1 adet memur,

– Terörle Mücadele Kanunu gereği 1 adet tekniker, 1 adet teknisyen, 1 adet daktilograf,

– 657 sayılı Kanunun 4/B maddesine göre sözleşmeli statüde istihdam edilmek üzere 2 adet mütercim-tercüman, 19 adet tabip atanmıştır. İşçi alımı yapılmamıştır.

İller Bankası Genel Müdürlüğünce; Banka Yönetim Kurulu Üyeliğine Emekli Hâkim Haşim Gök atanmıştır. Ayrıca, Bankada sözleşmeli personel istihdamı söz konusu değildir.

2) 30.6.1997 tarihinden bugüne kadar Bakanlığımızda; 371 elemanın görevi, 255 elemanın görev yeri ve 223 elemanın görev unvanı ve görev yeri değişikliği olmak üzere toplam 849 adet personelin ataması yapılmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğünde görev değişiklikleri hizmet gereklerine ve ihtiyaçlarına göre yapılmaktadır.

İller Bankası Genel Müdürlüğünde; Mahkeme Kararlarının Uygulanmasını teminen ve ailevi nedenlerden dolayı 43 elemanın görev unvanı, 14 elemanın görev yeri ve unvanı, 24 elemanın ise görev yeri değişikliği olmak üzere toplam 81 atama gerçekleştirilmiştir.

Bilgi ve gereğini arz eder, saygılar sunarım.

Yaşar Topçu
Bayındırlık ve İskân Bakanı

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı

55 inci T.C. Hükümetinin göreve başladığı tarihten bugüne kadar daha önce memurluk yapıp ayrılanlardan yeniden göreve dönmeyi talep eden 5 personel için açıktan atama izni alınmış ve bunlardan işlemleri biten 4'ünün ataması yapılmıştır.

Ayrıca boş bulunan 31 adet DIE Uzman Yardımcısı kadrosu için sınav açılmış, sınav duyurusu hem Resmî Gazete'de, hem de 2 büyük günlük gazetede yayımlanmıştır. Yapılan sınava 405 kişi müracaat etmiş, bunlardan 125'i yazılı sınavını kazanmıştır.

Yapılan mülakat sonucu 31 kişi asil, 26 kişi yedek olarak sınavı kazanmış bulunmaktadır. Atama işlemleri halen devam etmektedir. Kurumun teknik bir kurum olması nedeniyle hizmetin gereği olarak idarece yapılan düzenlemelerde;

1. Açıktan işçi ataması yapılmamıştır.

Açıktan 3 memur, 1 sözleşmeli personel ataması yapılmıştır.

2. 6 personelin unvanları ve görev yerleri, 3 personelin görev yeri değiştirilmiştir.

Yapılan düzenleme aşağıya çıkarılmıştır.

<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Görev Yeri</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Görev Yeri</u>
1. Emin Kılavuz	Enst. Bşk.Yrd.	EBY	İst. Müşaviri	EB
2. Musa Yılmaz	PRSD Başkanı	PRSD	İst. Müşaviri	EB
3. Yüksel Çakın	APKD Başkanı	APKD	DIE Uzmanı	EB
4. Ertan Çiçek	İMİD Başkanı	İMİD	İst. Müşaviri	EB
5. Fuat Özyurt	İst. Müşaviri	EMK	İstatistikçi	SİD

<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Görev Yeri</u>	<u>Ünvanı</u>	<u>Görev Yeri</u>
6. Necati Maldar	İst. Müşaviri	EB	İstatistikçi	MDN
7. Varol Şanbay	Şb. Müdürü	BTÇ	Şube Müdürü	MLZ
8. Mahmut Çiftçi	Şb. Müdürü	MLZ	Şube Müdürü	EB
9. Yaşar Şahin	Şb. Müdürü	PRSD	Şube Müdürü	EDK

Millî Prodüktivite Merkezi

Millî Prodüktivite Merkezinde 55 inci Hükümetin göreve başladığı tarihten bugüne kadar yeni göreve başlatılan ve görev yeri değiştirilen personel bulunmamaktadır.

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı

1. Yeni alınan memur, işçi ve sözleşmeli personel bulunmamaktadır.

3. Daire Başkanı Mustafa Karaoğlu'nun APK Uzmanı kadrosuna, Şube Müdürü Ayhan Aktepe'nin ise müktesebine uygun Şef kadrolarına istekleri dışında geçirilmiştir.

Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü

Genel Müdürlüğü

55 inci Hükümetin göreve başladığı tarihten bugüne kadar hiçbir personelin görevi ve görev yeri değiştirilmemiştir. Ancak, 4046 sayılı kanuna göre 1657 sayılı Kanuna göre diğer kurumlarından 4 kişinin naklen, 2914 sayılı kanuna göre 2 kişinin de açıktan ataması yapılmıştır.

Tekel

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri

Genel Müdürlüğü

17.12.1997

Personel Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.02.2.TTT.0.71.00.01-D: 3/2-A.3310/15606

Konu : Yazılı Soru Önergesi.

Devlet Bakanlığına

(Sayın Eyüp Aşık)

İlgi : Devlet Bakanı Sayın Yücel Seçkiner'in Bakanlıklarına hitaplı 10.12.1997 gün ve 00376 sayılı yazısı.

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanlığımıza tevcih ettiği ve Devlet Bakanı Sayın Yücel Seçkiner tarafından cevaplandırılması tensip edilen 7/3866-9422 esas nolu yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Kuruluşumuzun uzun bir süredir vaki olan acil personel ihtiyacının karşılanabilmesini teminen ve gerekli iznin sağlanmasını müteakip, (205) sözleşmeli personel ve (30) daimi işçi olmak üzere, (235) adet açıktan personel alımı yapılmış ve göreve başlatılmıştır.

2. Zorunlu hizmet ve yargı kararları gereği olmak üzere; 1 Daire Başkanı, 1 Müessese Müdürü, 5 Müessese Müdür Yardımcısı, 7 Şube Müdürü, 69 Başmüdür - Fabrika Müdürü - İşletme Müdürü, 17 Müdür Yardımcısı atama işlemine tabi tutulmuştur. Ancak tüm bu atamaların önergede sözü edilen Hükümet tasarruflarıyla herhangi bir ilişkisi bulunmamakta olup, 657 sayılı Kanun, 399 sayılı KHK ve Kuruluşumuz personel mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Genel Müdür V.
Niyazi Adalı
Genel Müdür Yardımcısı

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in 7/3866-9422 Nolu Yazılı Soru Önergesinin Cevaplarıdır.

Cevap 1. Teşekkülümüze bugüne kadar 2 adet memur, 2 adet işçi olmak üzere toplam 4 adet personel açıktan ve naklen alınmıştır.

Cevap 2. İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen personel 24 kişi olup, isimleri aşağıya çıkartılmıştır.

Adı ve Soyadı _____ :

Sabri Güneşdoğdu

Recai Şarlanoğlu

Necati Topal

Ahmet Yıldırımkaaya

Kenan Demirçay

F. Turan Rakıcı

Hasan Hanedar

Dr. Muammer Sarımeahmet

Alibey Ekşioğlu

Mustafa Vural

Dr. İsmail Efendioğlu

Fethi Hacıoğlu

M. Şinasi Çavuşoğlu

İbrahim Erdem

Nedim Şengül

A. Rıza Dereci

Mehmet Tuzcu

Rüştü Tüfekçi

Adem Kaçırın

H. Cengiz Ilgaz

Fahrettin Köroğlu

Mustafa Taşkın

Yalçın Kulaç

Hikmet Alkan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Bakan : 1998/88

25.2.1998

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : a) 3.12.1997 tarihli ve B.02.0.005/00330 sayılı yazınız.

b) 10.12.1997 tarihli ve B.02.0.005/00376 sayılı yazınız.

c) 10.12.1997 tarihli ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız.

İlgi (a), (b) ve (c) yazıları ekinde alınan Kayseri Milletvekili Recep Kırış, Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş, Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş tarafından sayın Başbakanı yöneltilen ve tarafınızca cevaplandırılması tensip olunan 7/3759, 7/3858, 7/3866 esas sayılı yazılı soru önermeleri incelendi.

Soru önermesine konu olan hususlarla ilgili olarak yaptırılan inceleme sonucunda 30.6.1997 tarihinden 22.12.1997 tarihine kadar;

– Yargı Kararı uygulanmak suretiyle Bakanlığım Müsteşarlığına,

– İki Müsteşar Yardımcılığı, iki Genel Müdürlük, bir müstakil daire başkanlığı, iki genel müdür yardımcılığı olmak üzere toplam olarak sekiz adet üst düzey yöneticiliği ile üç adet şube müdürlüğü kadrosuna atama yapıldığı,

– Bakanlığım taşra teşkilatında münhal bulunan kadrolar için Başbakanlıktan alınan müsaade üzerine mahallî adalet komisyonlarının yapılan sınavlar sonucu başarı sağlayan 3 Yazı İşleri Müdürü, 1 080 zabıt kâtabi, 18 şoför, 138 hizmetli, 2 aşçı, 11 kaloriferci, 9 bekçi, 171 mübaşir, 1 sağlık memuru ve 24 memurun atanmaları bu komisyonlardan gelen tekliflerin onaylanması işleminin yapıldığı,

– Ayrıca Bakanlık merkez teşkilatında 8 adet memur, 3 adet icra müdürü ile Adli Tıp Kurumuna 4 adet uzman ataması yapıldığı,

– 2 adet personelin sözleşmeli olarak göreve başlatıldığı,

– 9 Bakan Müşaviri, 8 memur, 4 yazı işleri müdürü, 9 zabıt kâtabi, 2 mübaşir, 2 hizmetli, 2 şoför, 1 emanet memuru, 27 icra müdür ve müdür yardımcısı olmak üzere toplam 64 personelin hizmet ve disiplin gereği mevzuat çerçevesinde görev yerlerinin değiştirildiği,

– Bölgelerdeki hizmet sürelerini doldurduğu için nakledilen icra müdür ve yardımcıları dahil olmak üzere 614 idari personelin yer değişikliğinin sağlandığı,

– Cezaevi yönetimiyle ilgili olarak ataması adli yargı adalet komisyonlarının yapılan infaz ve koruma memuru, şoför, hizmetli ve benzeri kadrolara Başbakanlıktan alınan ve çeşitli adalet komisyonlarına verilen açıktan atama izni gereğince bu komisyonlarca yapılan sınavlar sonucunda başarı sağlayan 3011 personelin atanmaları ve bu komisyonlardan gelen tekliflerin onaylanması işlemlerinin yapıldığı, yine adli yargı adalet komisyonlarından gelen talepler üzerine 92 kişinin hizmet gereği olarak, 379 kişinin ise kendi isteği üzerine naklen tayini yapıldığı, ataması Bakanlıkça yapılan 30 tabip, 6 dış tabibi ve 1 idari memur olmak üzere 37 kişinin açıktan ataması yapıldığı, ayrıca ihtiyaç, sağlık, eş durumu ve hizmetin gereği olarak cezaevi birinci ve ikinci müdür, öğretmen, sayman, psikolog, sosyal çalışmacı, tabip ve dış tabibi kadrolarında görev yapan 30'a yakın personelin görev yerlerinin değiştirildiği,

– Bakanlığımızda ataması yapılan 21 kişiye 1 104 075 000 TL harcırah ödendiği,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Oltan Sungurlu
Adalet Bakanı

T.C.

Millî Savunma Bakanlığı
Kanun : 1997/1135-1136-TÖ

31.12.1997

Konu : Soru Önergeleri.

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : (a) Devlet Bakanlığının 10.12.1997 tarihli ve BL.02.0.005/00376 sayılı yazısı.

(b) Devlet Bakanlığının 10.12.1997 tarihli ve BL.02.0.005/00378 sayılı yazısı.

1. Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ile Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş tarafından Sayın Başbakana tevcih edilen ve İlgi (a) ve (b) ile kendilerine verilecek cevaba esas olacak bilgilerin gönderilmesi istenilen, 7/3579 ve 7/3866 sayılı yazılı soru önergelerinin, Millî Savunma Bakanlığı bölümüne ilişkin bilgiler müteakip maddelerde açıklanmıştır.

2. 55 inci Hükümet döneminde, Millî Savunma Bakanlığı'nda 3'ü Savunma Sanayii Müsteşarlığında olmak üzere, 193 memur isteğe bağlı olarak yer değiştirmiştir.

3. Millî Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarında, 1994-1997 yıllarında emeklilik ve istifalar nedeniyle boşalan kadrolara, 55 inci Hükümet döneminde 2 180 memur, 21 sözleşmeli personel ve 1 834 işçi alınmıştır.

4. Millî Savunma Bakanlığında, dönem içerisinde, istekleri dışında atanan veya görev yeri değiştirilen personel bulunmamaktadır.

Arz ederim.

İsmet Sezgin
Millî Savunma Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

T.C.

Devlet Bakanlığı
Sayı : B.02.0.003.(16).3349

26.1.1998

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 gün ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız ve eki.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve tarafınızdan cevaplandırılması tensip edilen 7/3866-9422 esas no'lu yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Güneş Taner
Devlet Bakanı

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in 7/3966-9422 Esas No'lu Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap;

Bakanlığım bağlı ve ilgili kuruluşları:

1. Hazine Müsteşarlığı

Yeni alınan memur, işçi ve sözleşmeli personel sayısı	6
- 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununa göre	5
- 657 Sayılı DMK'nun 92 nci maddesine göre	1

T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü

Yeni alınan memur, işçi ve sözleşmeli personel sayısı	356
- Şehit Yakını	6
- SHÇEK	1
- Bankanın Sağlık Yardım Bütçesine tabi olarak çalışanlardan	
Banka kadrosuna alınan personel	225
- 2495 Sayılı Kanun uyarınca Mart 1997 döneminde alınan	
açıktan atama izni uyarınca (Kor. ve Güv. Gör.)	43
(Memur)	78
- Bankadan burs alan öğrenciler	3
Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı	
Yeni alınan memur, işçi ve sözleşmeli personel sayısı	25

2. Bakanlığım bağlı ve ilgili kuruluşlarında istekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen kamu görevlileri bulunmamaktadır.

T.C.

Devlet Bakanlığı

26.12.1997

Sayı : B.02.0.004/895

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazıları.

İlgi yazıda belirtilen Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakan'a tevcih edilen ve tarafımdan cevaplandırılması istenilen yazılı soru önergesine verilen cevap ilişiktir.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

H. Hüsamettin Özkan

Devlet Bakanı

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in 7/3866-9422 Sayılı Soru Önergesine Verilen Cevaplar:

Diyanet İşleri Başkanlığınca Verilen Cevaplar:

Cevap 1-2 : 55 inci Hükümetin kuruluşundan bu yana Diyanet İşleri Başkanlığınca istek, hizmet gereği ve teftiş raporu sonuçlarına göre yapılan nakil ve atamalarla ilgili bilgiler şu şekildedir:

a) Yurtdışında görev süresini tamamlayanlardan 3 Başkanlık vaizliğine hizmet gereği; 1 şube müdürlüğü, 10 memur, 4 hizmetli olmak üzere toplam 15 personel, kendi istekleri üzerine nakil ve tayinleri yapılmıştır.

b) 17 il müftüsü, 1 il müftü yardımcısı, 84 ilçe müftüsü, 32 vaiz, 6 şube müdürlüğü, 5 eğitim merkezi öğretmeni, 7 mürakıp, 153 müftülük memuru olmak üzere toplam 305 personelin kendi istekleri üzerine naklen tayinleri gerçekleştirilmiştir.

c) Kendi istekleri üzerine; valiliklerce 638 imam hatip ve müezzin kayyımın iller arası, 2 153 imam hatip ve müezzin kayyımın il içi, 114 Kur'an kursu öğreticisinin iller arası ve 263 Kur'an kursu öğreticisinin de il içi olmak üzere toplam 3 168 personelin nakilleri gerçekleştirilmiştir.

d) Teftiş ve mahallî soruşturma sonucuna göre ise; 4 il müftüsü, 4 il müftü yardımcısı, 6 ilçe müftüsü, 3 vaiz, 1 şube müdürü, 2 murakıp, 102 imam hatip, 24 müzzin kayyım, 2 Kur'an kursu öğreticisi, 1 memur olmak üzere toplam 149 personelin naklen ataması yapılmıştır.

e) Sınavları 1996 yılında yapılan ve bu sınav sonucu başarılı olan 5 594 imam hatip ve 374 müezzin kayyım olmak üzere toplam 5 968 personelin açıktan ataması gerçekleştirilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, tüm nakil işlemlerini, kamu yararı ve hizmetin gereklerini dikkate almak suretiyle yapmaktadır.

Halk Bankasınca Verilen Cevaplar :

Bankamızda işçi statüsünde personel bulunmamakta olup, 55 inci Hükümetin göreve başladığı tarihten bugüne kadar 7 sözleşmeli personel göreve başlamıştır.

Aynı dönem itibariyle T. Halk Bankası Teftiş Kurulu ile Disiplin Kurulu raporlarına istinaden, 12 personelin görev yeri ve unvanları değiştirilmiştir.

T.C.

Devlet Bakanlığı

26.12.1997

Sayı : B.02.0.006/02359

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 gün ve B.02.0.005/00378

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı ile Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü Bakanlığım bağlı kuruluşları olup; ilgi yazınız ekinde Bakanlığımıza gönderilen Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş tarafından verilen yazılı soru önergesi hakkında hazırlanan cevap aşağıda belirtilmiştir.

Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevlerini belirleyen 2.6.1994 tarih ve 536 sayılı Kanun Hükmünde Kararname Anayasa Mahkemesinin 8.7.1994 tarih ve E.1994/58, K.1994/53 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Meydana gelen bu hukukî durum, Başbakanlığın 3.8.1994 tarih ve P.1994/29 sayılı genelgesi durdurulmuştur. Bu nedenle Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı ile Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğüne herhangi bir atama yapılmamıştır. Ayrıca bu kuruluşların taşra teşkilatı da bulunmamaktadır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde ise; 1 Temmuz 1997 - 15 Aralık 1997 Tarihleri arasında atama yapılan kadrolar;

1. Açıktan Atamalar	380 Kişi	
2. A. Hayati Kılıçkaya	Teftiş Kurulu Bşk.dan	Baş Müfettişliğe
Şakir Bıyıkoğlu	Kırıkkale Kadastro Md.den	İnebolu Kad. Müd.ne
Fevzi Şentüfekçi	Aydın Kadastro Müd.den	Edirne Bölge Müd. Yrd.
Hazım Özsaydı	Seyhan 1. Bölge TSM'den	Tarsus 1. Bölge TSM'ne
Yunus Akay	Kadastro Daire Bşk.dan	Fen Daire Bşk.ğına
		Mühendis
Mehmet Doğan	Fen Dairesi Bşk.dan	Kadastro Daire Bşk.na
Metin Altunay	İdarî ve Malî İş. D. Bşk.dan	Fen Dairesi Bşk.na
Dede Yonus Tekcan	Nazilli Kadastro Müd.den	Bozdoğan Kad. Müd.ne
Eşref Kum	Arsin Tapu Sic. Müd.den	Çanakçı Tapu Sic. Müd.ne
Bilgilerinize arz ederim.		

İşlay Saygın
Devlet Bakanı

T.C.

Devlet Bakanlığı

25.12.1997

Sayı : BL.02.0.007/2114

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ilgi yazı eki yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Devlet Bakanı

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Memurların Kurumlarınca Görevlerinin ve Yerlerinin Değiştirilmesi başlıklı 76 ncı maddesinin birinci fıkrasında "Kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68 nci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler." hükmü yer almakta olup, bu hüküm çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan görev ve yer değişikliğine ilişkin bilgiler Başkanlığımıza bildirilmediğinden konuya ilişkin herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.

Başkanlığımız tarafından verilen açıktan atama izinleri müteakiben Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilmektedir. Bu konuda nihai olarak Başkanlığımıza herhangi bir bilgi intikal etmemekte, verilen izinler neticesinde atamanın yapıp yapılmadığı da bilinmemektedir. Bununla birlikte, 1.7.1997 tarihinden 18.12.1997 tarihine kadar memur, işçi ve sözleşmeli personele ilişkin Başkanlığımızca verilen açıktan atama izinlerinin sayısına aşağıda yer verilmiştir.

1. Genel, Katma ve Özel Bütçeli idarelere ilişkin açıktan atama izinleri

	<u>Adet</u>
a) Memur	28 214
b) Sürekli İşçi	<u>10 138</u>
Toplam :	38 352

2. Mahallî İdarelere ilişkin açıktan atama izinleri

a) Memur	<u>6 246</u>
Toplam :	6 246

3. Kamu İktisadî Teşebbüslerine ilişkin açıktan atama izinleri

a) Memur	72
b) Sürekli İşçi	3 771
c) Sözleşmeli Personel	<u>2 959</u>
Toplam :	6 802

Toplam Memur : 34 532

Toplam Sürekli İşçi : 13 909

Toplam Sözleşmeli Personel : 2 959

Genel Toplam : 51 400

T.C.

Devlet Bakanlığı

31.12.1997

Sayı : B.02.0.08/00839

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 gün ve 00376 ile 00378 sayılı yazılarınız.

İlgi sayılı yazılarınız ile Trabzon Milletvekili Sayın Kemalettin Göktaş ile Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in, Bakanlığım bağlı kuruluşları ile ilgili Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve tarafımca cevaplandırılması istenilen soru önergeleri içerik bakımından aynı olduğundan, her iki önergeye verilen cevap ektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. M. Salih Yıldırım
Devlet Bakanı

Soru Önergelerine Verilen Cevap

Türkiye Kalkınma Bankasında Yapılan İşlemler

1. Genel Müdür Yardımcısı Görevden alınmış olup, 1'i alınanın yerine 4'ü ise boş bulunan kadrolara olmak üzere 5 Genel Müdür Yardımcısı atanmıştır.

1'i Antalya Şube Müdürü olmak üzere, 9 Müdür görevden alınmış, buna karşılık 2'si İdari Yargı Kararı uygulanmak üzere, 1'i yeni faaliyete geçen Diyarbakır Şube Müdürlüğüne, 1'i İstanbul Şube Müdürlüğüne, 2'si ise boş bulunan kadrolara olmak üzere Müdür düzeyinde 14 atama da gerçekleştirilmiştir.

21 yönetici görevden alınmış, buna karşılık 32 yeni atama yapılmış, 3 sorumlu görevden alınmış, buna karşılık 14 yeni atama yapılmıştır.

2. Bu süre içerisinde Merkezden, 2'si yeni faaliyete geçen Diyarbakır Şube Müdürlüğüne 1'i İzmir Şube Müdürlüğüne, Şube Müdürlüklerinden Merkeze ise; 1'i İzmir Şube Müdürlüğünden olmak üzere toplam 5 personelin yer değiştirme işlemi yapılmıştır.

3. Bankamıza, Başbakanlıktan gerekli izin alınmak suretiyle 20 kişi açıktan, 4 kişi naklen olmak üzere toplam 24 kişinin atamaları yapılmıştır.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığında Yapılan İşlemler

1. 7 adet sözleşmeli uzman, 51 adet geçici işçi ve 3 adet memur ataması yapılmıştır.

2. Aynı dönemde Başkan Yardımcısı Kürşat Darbaz başka bir göreve atanmak üzere görevinden alınmıştır.

T.C.

Başbakanlık

Gümrük Müsteşarlığı

29.12.1997

Personel Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.02.1.GÜM.0.71.00.10/036990

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 3.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00379 sayılı yazınız ve eki.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve tarafınızdan cevaplandırılması tensip edilen 7/3866-9422 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmuştur.

1. 55 inci Hükümetin göreve başladığı tarihten bu yana yeni alınan memur, işçi ve sözleşmeli personel bulunmamaktadır.

Ancak, Müsteşarlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığında boş bulunan 14 adet Gümrük Müfettiş Yardımcılığı, Gümrükler Genel Müdürlüğünde boş bulunan 17 adet, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünde boş bulunan 11 adet ve Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğünde boş bulunan 14 adet Stajyer Kontrolör kadrolarının açıktan atama suretiyle kullanılması; Devlet Personel Başkanlığı, Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık Makamınca uygun görülmüş olup, Gümrük Müsteşarlığı Gümrük Müfettiş Yardımcılığı ile Genel Müdürlük Stajyer Kontrolörlüğü Giriş Sınavlarına Katılmak İsteyenlere Uygulanacak Eleme Sınavı Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince, Gümrük Müfettiş Yardımcılığı ile Genel Müdürlük Stajyer Kontrolörlük Ön Eleme Sınavı 12 Ekim 1997 tarihinde Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezine (ÖSYM) yaptırılmıştır. Söz konusu sınava 1 032 aday müracaat etmiş olup, bunlardan 95 aday başarılı olmuştur.

Ayrıca, Müsteşarlığımız Muhabere ve Elektronik Dairesi Başkanlığında boş bulunan 23 adet programcı ve 1 adet mütercim unvanlı pozisyonlarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 4/B maddesine göre istihdam edilmek üzere 25 Aralık 1997 günü yazılı sınav yapılmıştır.

Söz konusu sınavlarla ilgili çalışmalar devam etmektedir.

2. Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Gümrük Birliği'nin tesis edilmesinden sonra gümrük teşkilatında mevzuat uyumunun sağlanması, otomasyona geçilmesi ve gümrüklerde yeniden yapılanma çalışmaları paralelinde kamu yararı ve hizmet gerekleri açısından Müsteşarlığımız üst düzey yöneticileri arasında görev değişikliği kaçınılmaz olmuştur.

Bu nedenle,

Müsteşarlığımızda 1.7.1997 - 25.12.1997 tarihleri arası,

1. Bir Müsteşar Yardımcısı, Müşavirliğe,
2. Bir Teftiş Kurulu Başkanı, Gümrük Başmüfettişliğine,
3. Bir Gümrükler Genel Müdürlüğü Daire Başkanı, Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü Uzmanlığına,
4. Bir Başmüdür, Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü Uzmanlığına,
5. Bir Başmüdür, Gümrük Başkontrolörlüğüne,
6. 23 Başmüdürün ise kendi aralarında görev yerleri değiştirilmiştir.

Ayrıca, 7 Başmüdür de başka bir göreve atanmak üzere görevinden alınmıştır.

Bu itibarla, 5 üst düzey personelin görevi, 30 üst düzey personelin de görev yerleri değiştirilmiştir.

Diğer taraftan, Gümrük Müsteşarlığı personelinin yer değiştirme suretiyle atanmalarında hizmetin gereklerini esas alarak atamayı belirli kurallara bağlamak, görevde verimliliği arttırmak ve yurdun değişik hizmet bölgeleri ve alanlarında görev yapmalarını sağlayarak hizmetin yaygınlaşmasını temin etmek amacıyla hazırlanan "Gümrük Müsteşarlığı Personelinin Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik" 30 Haziran 1995 tarih ve 22329 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik çerçevesinde yer değiştirme suretiyle atamalar; ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren görev yerleri ile faaliyetleri dikkate alınmak suretiyle Başmüdürlükler itibarıyla oluşturulan bölgeler arasında her yıl (Çalışma süresinin hesabında 31 Ağustos tarihi esas alınır.) düzenli olarak Müsteşarlığımız personelinin yer değiştirme suretiyle atamaları yapılmaktadır.

Yer değiştirme suretiyle atanmalarına ilişkin yönetmeliğin “alışma Süreleri” başlıklı 7 nci maddesindeki 5 inci hizmet bölgesinde 3 yıl, 4 üncü hizmet bölgesinde 4 yıl, 3 üncü hizmet bölgesinde 5 yıl, 2 nci hizmet bölgesinde 6 yıl, 1 inci hizmet bölgesinde 7 yıl olarak belirtilen bölgelerdeki zorunlu çalışma süresini dolduran rotasyona tabi 874 personel hizmetin gereği olarak 1997 yılı içerisinde yer değiştirme suretiyle atamaları gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan, anılan yönetmeliğin “zrlerin Belgelendirilmesi” başlıklı 12 nci maddesinin (a) fıkrasında; “(A) zr grubuna dayanarak memurun yer değiştirme veya yerinde kalma talebinde bulunabilmesi için; kendisinin, eşinin veya kanunen bakmakla yükümlü olduğu kimselerden birinin bulunduğu yerde sağlık durumunun tehlikeye girdiğinin veya görev yerinin değişmesi halinde sağlık durumunun tehlikeye gireceğinin tam teşekküllü Devlet Hastanesinden alınacak sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi gerekir.”

(b) fıkrasının 1 ve 2 nci alt fıkrasında ise, “1) Eşlerden her ikisinin de Müsteşarlıkta görevli olması halinde; unvan, kadro ve görev bakımından daha aşağıda bulunanın görev yerinin yukarıda bulunana bağlı olarak değiştirilmesi esastır.

2) Eşi 217 sayılı Kanun Hükümünde Kararname kapsamına giren bir kurumda memur veya işçi olarak çalışanların eşlerinin atama ve nakilleri ilgili kurumla koordine edilerek yürütülür.” hükümleri uyarınca, sağlık durumu nedeniyle 15 adet, eş durumu nedeniyle 33 adet olmak üzere toplam 48 adet yer değiştirmeye tabi olmayan personelin ataması yapılmıştır.

Ayrıca, Müsteşarlığımız taşra teşkilatında, fazla mesai uygulaması yapılmakta olup bu sebeple maddi imknların daha fazla olması nedeniyle merkezden taşraya yoğun atanma taleplerini de beraberinde getirmektedir. Buna bağlı olarak da, rotasyon usulüne tabi olmayan Gümrükler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatı emrinde görevli personelin atamaları 1992 yılından bu yana Müsteşarlık ve Devlet Bakanlığı Makamlarından alınan onaylarda belirlenen prensipler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Rotasyona tabi olmayan Gümrükler Genel Müdürlüğü personelinin 1997 ve müteakip yıllarda yapılacak atamalarında hizmetin gereklerini esas alarak, atamaları belirli kurallara bağlamak, görevde verimliliği arttırmak ve yurdun değişik bölgelerinde görev yapmalarını sağlayarak hizmetin yaygınlaşmasını temin etmek amacıyla son 5 yıldır uygulamada yerleşik hale gelen prensiplerin işiğinde hazırlanan ve Devlet Bakanlığı Makamınca 18.8.1997 gnt onaylanan esaslar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda;

a) Müsteşarlığımız merkez ve taşra teşkilatında görev yapan personelden rotasyona tabi olan 874 personelin görev sürelerinin dolması nedeniyle,

b) Rotasyona tabi olmayan 608 personelin ise eş durumu, sağlık durumu, kendi isteği ve Devlet Bakanlığı Makamının 18.8.1997 günlü onayları çerçevesinde görev yerleri değiştirilmiştir.

c) Müsteşarlığımızda rotasyona tabi 874, rotasyona tabi olmayan 608 üst düzey 35 olmak üzere toplam 1 517 personelin ataması yapılmıştır.

Bilgilerine arz ederim.

Rifat Serdaroğlu
Devlet Bakanı

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.009-8/01189

29.12.1997

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

- İlgi : a) 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00375 sayılı yazınız.
b) 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00376 sayılı yazınız.
c) 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız.

İlgi yazılarınız ekinde gönderilen yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, Bakanlığım ilgili kuruluşu Türk Standartları Enstitüsünden alınan 24.12.1997 tarih ve 29468 sayılı cevabî yazıları ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Rifat Serdaroğlu
Devlet Bakanı

Devlet Bakanlığı

(Sayın Rifat Serdaroğlu)

Özel Kalem Müdürlüğüne

İlgi : 15.12.1997 gün ve B.02.0.009-6/01159 sayılı yazınız.

55. T.C. Hükümetinin göreve başladığı tarihten bugüne kadar Enstitümüze 9 geçici personel statüsünde, 2 de aday olmak üzere toplam 11 adet personel atanmış olup, istekleri dışında, soruşturma sonucunda; 4 personelin görev yeri, 2 personelin görev yeri ve unvanları değiştirilmiştir.

Ayrıca, Enstitümüz araçları ile ilgili bilgiler aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinmenizi rica ederim.

Saygılarımla.

Türk Standartları Enstitüsü
Genel Sekreteri
Rüstem Aksoy

İstenilen Bilgiler :

1. Araç sayısı 80 adet.
2. a) Makam aracı sayısı 2 adet
b) Hizmet aracı sayısı 78 adet
3. 1.1.1997-19.12.1997 tarihleri arasında yakıt masrafı için ödenen 17 343 387 952 TL.'dir.

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.010/03802

26.12.1997

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 25.11.1997 tarih ve A.01.0.GNS.0:10.00,02.7/3866-9422/024499 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 1.12.1997 tarih ve B.02.0.KKG/106-642-9/5152 sayılı yazısı.

c) 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız.

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/3866-9422 esas nolu yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin Gürdere
Devlet Bakanı

T.C.
Devlet Bakanlığı
(Sayın Metin Gürdere)

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza Tescih Ettiği
7/3866-9422 Esas Nolu Yazılı Soru Önergesi Cevabıdır

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde 1.7.1997-22.12.1997 tarihleri arasında yapılan
atamalara ait liste

- Yeni alınan memur (istifa sonrası)	: 15
- Sözleşmeli personel	: 2
- İşçi	: Yok
İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen kamu görevlileri;	
- Genel Müdür	: 1
- Genel Müdür Yardımcısı	: 2
- Daire Başkanı	: 1
- Bölge Müdürü	: 2
- Bölge Müdür Yardımcısı	: 3
- Şube Müdürü	: 21
- Diğerleri	: 59

(Daha önceki Hükümet tarafından görevden alınanlardan Yargı kararı gereğince görevine iadeleri gerekenler için görevinden alınanlar dahil)

T.C.
Devlet Bakanlığı
Sayı : B.02.0.0011-4.02/0006

7.1.1998

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve 00378 sayılı yazınız.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in, 7/3866-9422 esas no.'lu yazılı soru önergesine Bakanlığımızca verilen cevap aşağıdadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Prof. Dr. Şükrü S. Gürel
Devlet Bakanı

Cevap 1. Bakanlığımıza bağlı herhangi bir kuruluş bulunmadığından personel alımı yoluna gidilmemiştir.

Cevap 2. Bakanlığım bağlı kuruluşu olmadığından herhangi bir personel hareketi olmamıştır.

T.C.

Başbakanlık

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih

Yüksek Kurumu Başkanlığı

Personel ve Eğitim Dairesi

Sayı : Per. Şb. 1608. 2169

23.12.1997

Devlet Bakanlığına

(Sayın Prof. Dr. Ahat Andıcan)

İlgi : 15.12.1997 gün ve B.02.0.012/01652 sayılı yazınız.

55. Hükümetin göreve başladığı tarihten bugüne kadar yönetici ve açıktan atama yapılmadığı, istekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen personel bulunmadığı bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Reşat Genç

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih

Yüksek Kurumu Başkanı

T.C.

Başbakanlık

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı

(Genel Sekreterlik)

Sayı : B.02.1.DPT.0.70.71-798-736-319/5244

23.12.1997

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Devlet Bakanlığına

(Dr. Işın Çelebi)

İlgi : a) Başbakanlık K.K.Gn. Md.'nün 1.12.1997 tarih ve 106-642-9/5152 sayılı yazısı ek'i Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 25.11.1997 tarih ve 7/3866-9422/024499 sayılı yazısı.

b) Devlet Bakanlığının (Sayın Yücel Seçkiner) 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazısı.

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Devlet Bakanı Sayın Yücel Seçkiner tarafından yazılı olarak cevaplandırılacak ilgi (a) yazı ek'i Soru Önergesi incelenmiş ve söz konusu önergede istenen bilgiler Müsteşarlığımız itibariyle soru sırasına göre aşağıda sunulmuştur.

Müsteşarlığımızda;

1. Bir kamu kuruluşundan naklen bir şoför ile 540 sayılı K.H.K.'nin 34 üncü maddesine istinaden özlük hakları kurumunda saklı kalmak kaydıyla bir sözleşmeli personel göreve başlatılmıştır. Ayrıca uzman yardımcısı ihtiyacını karşılamak üzere 20 adet kadro için 26.5.1997 tarih ve 10081 sayılı 11.07.1997 tarih ve 14543 sayılı yazılarla Başbakanlıktan açıktan atama izni alınmış, Sınav Yönetmeliğimiz hükümleri çerçevesinde yazılı kısmı 26.7.1997 tarihinde ÖSYM tarafından yapılan ve 10-18 Kasım 1997 tarihleri arasında da sözlü kısmı yapılan Planlama Uzman Yardım-

cılığı Yarışma Sınavı sonuçlandırılmış olup, 20 Planlama Uzman Yardımcısı adayının atanmasına ilişkin işlemlere başlanılmıştır.

2. İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen personel bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Orhan Güvenen

Müsteşar

T.C.

Devlet Bakanlığı

Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.12.07.00/3617

22.1.1998

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve 00376, 00378 sayılı yazıları.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş ile Trabzon Milletvekili Kemalettin Gökteş'in, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve tarafınızdan cevaplandırılması tensip edilen 7/3866-9422, 7/3858-9409 esas no.'lu yazılı soru önergelerinde belirtilen sorular doğrultusunda, Dış Ticaret Müsteşarlığı ile ilgili olarak yapılan atamalara ilişkin bilgiler ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr. Işın Çelebi

Devlet Bakanı

Dış Ticaret Müsteşarlığı ile ilgili olarak 55 inci Hükümetin göreve geldiği tarihten bu yana yapılan atamalar hakkında Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği sorulara ilişkin bilgiler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır

1. Müsaade işlemlerine 54. Hükümet zamanında başlanan ve Hükümetimiz döneminde Başbakanlık Makamı'nın 11.7.1997 tarih ve 97/906 sayılı onayı ile istihdamlarına izin verilen 35 adet Uzman Yardımcısı alımı için sınav yapılmış ve başarılı olan adayların atamaları gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan, Terörle Mücadele Kanunu uyarınca 3 adet (Memur/Daktilo) atanmıştır.

2. Merkezde;

1 Müsteşar, 3 Müsteşar Yardımcısı, 2 Genel Müdür unvanında bulunan personel, Müsteşarlık Müşaviri kadrolarına alınmış ve bu altı personel bilahare Ticaret Başmüşaviri olarak yurtdışı sürekli göreve atanmışlardır. Ayrıca, 1 Genel Müdür ve 1 Daire Başkanı unvanında bulunan personel ise Dış Ticaret Uzmanı kadrolarına,

1 Müsteşar, 1 Genel Müdür kurumlararası, 2 Genel Müdür ve 1 Genel Müdür Yardımcısı unvanında bulunan eleman Müsteşar Yardımcısı olarak, 3 Genel Müdür Yardımcısı unvanında bulunan eleman Genel Müdür olarak,

atanmışlardır.

Taşra Teşkilatımızda ise 30 (DTS Denetmeni/Hizmetli/Diktilograf) yer değiştirmek suretiyle atama yapılmıştır. Bu yer değiştirmeler, ihtiyaca binaen, kişilerin isteği ve eş durumundan olmuştur. Bunlardan 6 tanesi görevi gereği ve ihtiyaca binaen yapılmış, kişilerin isteği doğrultusunda olmamıştır.

Türk Exımbank

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.

17.12.1997

Sayı : B.02.2.EXI.0.00.00.71/1689-022129

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 gün, B.02.0.005/00376 ve 00378 sayılı yazılarımız.

Bankamızda, 55. Hükümetin göreve başladığı tarihten bu güne kadar bir personel Genel Müdürlük'ten İstanbul Şubemize kendi isteğiyle atanmış, bir Müdür Daire Başkanlığına terfi ettirilmiş, bu süre zarfında 6 kişi (işçi) göreve başlatılmıştır.

Bilgilerinize arz ederiz.

Murat Şahin
Personel Müdürü

Heper Besbelli
Genel Sekreter

T.C.

Başbakanlık

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.KHZ.0.71.00.02/01-22480

22.12.1997

Konu : Soru Önergesi

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 gün ve 00378 sayılı yazımız.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve tarafınızdan cevaplandırılması tensip edilen 7/3866-9422 esas nolu yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Bakanlığım; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde 55. T.C. Hükümetinin göreve başladığı tarihten bu yana;

1. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 92. Maddesine göre 3 Memur, 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununa eklenen ek madde gereğince şehit yakınlarından 3 memur ve 3 işçinin açığa atanması yapılmıştır.

2. İstekleri dışında toplam 210 personelin unvanları ve görev yerleri değiştirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Yılmaz

Devlet Bakanı

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.015/5-1321

29.12.1997

Konu : Soru Önergesi

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih, B.02.0.005/00378 sayılı yazımız.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve tarafınızdan cevaplandırılması tensip edilen, 7/3866-9422 esas no.'lu yazılı soru önergesi cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Refaiddin Şahin
Devlet Bakanı

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.016/4.07/00601

24.12.1997

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 gün ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız.

Bakanlığımca;

Denizcilik Müsteşarlığında :

1. 40 personelin yer değişikliği olmuştur. (Bunlardan 12'sinin Mahkeme Kararlarını uygulamak için bir (1) personelde soruşturma sonucu)

2. Açıkta sınavla 71 Personel (657 Sayılı Kanuna göre), 8 personelde sözleşmeli olarak atanmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünde :

1. Genel Müdürlüğümüzün Merkez ve Taşra birimlerinde Kararnameli personel dışında, 164'ü istek, 40'ı istek dışı, 4'ü Mahkeme Kararı uygulanmak üzere 208 Memurun görev yeri değiştirilmiştir.

2. 1997 yılında Anadolu Meteoroloji Meslek Lisesinden mezun olan ve Genel Müdürlüğümüze karşı mecburi hizmeti bulunan 71 kişinin açıktan atamaları yapılmış, 13 geçici işçi alınmış olup, sözleşmeli personel alınmamıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Burhan Kara
Devlet Bakanı

T.C.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu

8.1.1998

Genel Müdürlüğü

Ankara

Sayı : B.02.2.TRT.0.61.00.00/40

Devlet Bakanlığına
(Sayın Cavit Kavak)

İlgi : 16 Aralık 1997 tarih ve B.02.0.017/(08) 529 sayılı yazıları,

İlgi yazıları ile Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş tarafından verilen ve Sayın Cavit Kavak'a tevcih edilen soru önergesine Kurumumuz cevabı aşağıda sunulmuştur.

Hükümetin göreve başladığı tarihten bugüne kadar;

1. Kurumumuza 1 Genel Müdür Yardımcısı, 2 Bölge Müdürü, 1 Müdür ve 37 memur olmak üzere toplam 41 adet açıktan atama yapılmıştır. Ayrıca, Kurumumuza Kurum dışından gelen 51 adet yeni memur atanmıştır.

2. Kurum içinde 2 Genel Müdür Yardımcısı, 4 Bölge Müdürü, 17 Başkan ve 78 Müdür olmak üzere toplam 101 adet atama yapılmıştır.

Arz ederim.

Yücel Yener
TRT Genel Müdürü

Anadolu Ajansı
Genel Müdürlüğü

23.12.1997

Sayı : B.02.1.AA 21/101-6875

Konu : Soru önergesi

Devlet Bakanlığı
(Sayın Cavit Kavak)

İlgi : a) Devlet Bakanlığının (Sayın Cavit Kavak) 16.12.1997 tarih ve B.02.0.017/(06)529 sayılı yazıları.

b) Başbakanlık Kanunlar Kararlar Genel Müdürlüğünün 1.12.1997 tarih ve B.02.0.KKG/106-642-9/5152 sayılı yazıları.

İlgi (a) yazı ile ilgi (b) de belirtilen yazı ekindeki Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in personel konusundaki soru önergesi vesilesiyle Ajansımızdaki durum hakkında da bilgi istenmiştir.

Bir anonim şirket halinde faaliyetini sürdüren Anadolu Ajansı, Hazinesinin ortaklığına rağmen bir kamu kuruluşu olarak görülmemektedir. Dolayısıyla soru önergesi ile ilgisi bulunmamaktadır.

Bilgilerini saygılarımla arz ederim.

Elvan Baransel
Genel Müdür a.
Genel Müdür Yardımcısı

T.C.

Başbakanlık

Basın-Yayın ve Enformasyon

Genel Müdürlüğü

Ankara

Sayı : B.02.1.BYE-0.71.00.00/2554-8257

29.12.1997

Devlet Bakanlığına
(Sayın Cavit Kavak)

İlgi : 16.12.1997 tarih ve B.02.0.017/(06) 529 sayılı yazınız ve eki.

İlgi yazınız ekinde gönderilen Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesine ait bilgiler ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Aydın Sezgin
Genel Müdür

BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE
YAPILAN ATAMALARA AİT LİSTE

1. Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne 10 adet açıktan memur ataması yapılmıştır.
2. Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünde isteği dışında 1 adet Genel Müdür Yardımcısı ataması yapılmıştır.

T.C.

Başbakanlık

18.12.1997

Tanıtmı Fonu Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.02.0.TFS/408-21717

DEVLET BAKANLIĞINA

(Sayın Cavit Kavak)

İlgi : 16.12.1997 tarih ve B.02.0.017/(07)529 sayılı yazıları.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş tarafından Sayın Başbakan'a tevcih edilen 7/3866-9422 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Tanıtma Fonu Kurulu Sekreterliğinde herhangi bir personel hareketi bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet Berkok

Tanıtmı Fonu Kurulu

Genel Sekreteri

T.C.

Devlet Bakanlığı

17.12.1997

(Sn. Rüştü Kazım Yücelen)

Sayı : B.02.0.019/1109

DEVLET BAKANLIĞINA

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih, 379 sayılı yazınız.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/3866-9422 esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan soruların cevapları, Bakanlığım ilgili ve bağlı kuruluşları, Etibank Genel Müdürlüğü, MTA Genel Müdürlüğü ve TÜBİTAK için ayrı ayrı olmak üzere ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Rüştü Kâzım Yücelen

Devlet Bakanı

Soru Önergesi Cevapları

(Etibank Genel Müdürlüğü)

1. Sözleşmeli statüde istihdam edilmek üzere Başbakanlıktan alınan müsaade çerçevesinde 2, 1475 Sayılı İş Kanununa göre istihdam edilmek üzere de eski hükümlü 1. toplu iş sözleşmesi hükümleri gereği 1, 4131 sayılı Kanun gereği 4 ve 2821 sayılı Kanun gereği 4 olmak üzere toplam 12 personelin açıktan atanması yapılmıştır.

2. Hizmetin gereği olarak istekleri dışında 44 personelin unvanları ve görev yerleri değiştirilmiştir.

Soru Önergesi Cevapları
(MTA Genel Müdürlüğü)

1. 657 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesi kapsamında 11 özürlü memur, 1 daire tabibi, yargı gereği 1 memur olmak üzere toplam 13 memur açıktan atanmış olup, bu dönemde işçi ve sözleşmeli personel alımı olmamıştır.

2. İstekleri dışında unvan ve görev yeri değişenler :

1. Abdullah Tombul (Kararname ile görev yeri ve unvanı)
2. Aytekin Köseoğlu (Kararname ile görev yeri ve unvanı)
3. İbrahim Önder (Yargı kararı)
4. Halit Sav (Yargı kararı)
5. Yusuf Ziya Coşar (Yargı kararı)
6. Yunus Zabun (Yargı kararı)
7. Cengiz Yüksel (Yargı kararı)
8. Ahmet Coşkun (Görev yeri ve unvanı)
9. Mustafa Boşuşlu (Unvanı)
10. Ömer Faruk Gültaşlı (Unvanı)
11. Ali Altınay (Unvanı)
12. Hurşit Gündoğan (Unvanı)
13. A. Evren Yazgan (Unvanı)
14. Müjgan Koç (Görev yeri ve unvanı)
15. Asude Eğilmez (Görev yeri, memur ve iş disiplini gereği)
16. Nazlı Solmaz (Görev yeri, memur ve iş disiplini gereği)
17. F. Ayhan Özkaya (Görev yeri, memur ve iş disiplini gereği)

Not : 5'i yargı kararı, 2'si müşterek kararname, 3'ü iş disiplini gereği olmak üzere; toplam 17 personelin istekleri dışında görev yeri ve unvanı değiştirilmiştir.

Soru Önergesi Cevapları
(TÜBİTAK Başkanlığı)

1. TÜBİTAK ve bağlı iş yerlerinde 1.7.1997-2.12.1997 tarihleri arasında yeni birimlerin açılması ve çeşitli nedenlerle 102 personelin ayrılmasından dolayı, açıktan 231 adet personel atanmıştır. Böylece personel sayısında 129 adet artış olmuştur.

2. İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen personel olmamıştır.

Not : TÜBİTAK'ta 1475 sayılı Kanuna göre eleman istihdam edilmektedir.

T.C.

Devlet Bakanlığı
Sayı : B.02.0.020/08-3174

30.12.1997

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 gün ve 378 sayılı yazınız.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in, 7/3866-9422 esas no.lu yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Hasan Gemici
Devlet Bakanı

Soru önermesine verilen cevaplar

1. Hükümetimizin göreve başladığı günden bugüne kadar Bakanlığım bağlı kuruluşları ile ilgili olarak döküm aşağıda verilmiştir.

a) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu

Fon Genel Sekreterliği bünyesine 10 adet geçici personel (Diğer kamu kurumlarından) almıştır.

Ayrıca istekleri dışında olmak üzere: 3 personel aslı kuruluşlarına iade edilmiştir.

b) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Müdürlüğü

1. Hükümetimiz döneminde Genel Müdürlük bünyesine 69 kişi açıktan atanmıştır. Bunların tümü 54 üncü Hükümet tarafından Haziran 1997 tarihinde yapılan sınavla alınan kişilerin atamalarıdır.

2. Hükümetimiz döneminde yapılan atamaların 128'i mahkeme kararına, 182'si kişilerin talebine (Dilekçeye), 51'i teftiş raporuna ve eş durumuna, 214'ü ihtiyaca binaen yapılmış tamamen usule, teamüle, hukuka ve işin gereğine uygun atamalardır.

T.C.

İçişleri Bakanlığı

12.1.1998

Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : B050PGM0710002-029/07

Devlet Bakanlığına

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Devlet Bakanı Sayın Yücel Seçkiner tarafından cevaplandırılması tensip edilen 7/3866-9422 esas nolu soru önergesinin Bakanlığımı ilgilendiren konularına ait cevaplar aşağıya çıkarılmıştır.

Arz ederim.

Murat Başesgioğlu
İçişleri Bakanı

Hükümetimizin kuruluşundan bugüne kadar Bakanlığımızda;

1. Erzurum ve İstanbul İlleri Sivil Savunma Müdürlüklerinde boş bulunan teknisyen kadroları için 1996 yılında açılan sınavı yedek olarak kazananlardan açıktan atama yapılmak üzere Başbakanlık makamının 26.6.1997 gün ve 13445 sayılı açıktan atama iznine istinaden 17.12.1997 tarihli Bakanlık Onayı ile 10 adet teknisyen,

– Sivil Savunma Genel Müdürlüğü taşra teşkilatında görevlendirilmek üzere 50 adet sivil savunma memurluğu için Başbakanlıktan alınan 50 kişilik açıktan atama iznine ilişkin olarak açılan ve ÖSYM Başkanlığında 7.12.1997 tarihinde yapılan yazılı sınavı kazanan adaylar arasından 29.12.1997 ve 30.12.1997 tarihleri arasında yapılan sözlü sınavda başarılı olan 50 kişinin aday memur olarak,

– 12.4.1997 tarih ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa eklenen 13.11.1995 tarih ve 4131 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre Bakanlığımızca hazırlanan "Terör Eylemleri Nedeniyle Şehit ve Malûl Olanların Yakınlarının ve Çalışabilecek Durumdaki Malûllerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İstihdamı Hakkında Yönetmelik" in 11 inci maddesi gereğince 5 şehit ve malûl yakınlarının Bakanlığımız Merkez Birimlerinde ilk defa ve aday memur olarak,

Atamaları gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca;

Mevzuat gereği, bölge ve sınıf esasları ile hizmet gerekleri dikkate alınmak ve personelin talepleri de gözönünde bulundurulmak suretiyle 521 kaymakam, vali yardımcısı ve diğer mülki idare amirliği hizmetleri sınıfından personel ile 49 vali arasında kararnameye dayalı yer değişikliği ve ilk defa atama gerçekleştirilmiştir.

T.C.

Dışişleri Bakanlığı

Personel Dairesi Başkanlığı

Sayı : 100004/Sicil-9640-1030

19.12.1997

Konu : Yazılı soru önergesi

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazıları.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş tarafından Sayın Başbakan'a tevcih edilen soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Gereğini müsaadelerine saygılarımla arz ederim.

Aydan Karahan

Büyükelçi

Müsteşar Yardımcısı

Soru : 55 inci T.C. Hükümetinin göreve başladığı tarihten bu yana:

1. Yeni alınan memur, işçi ve sözleşmeli personel sayısı kaçtır? (Kurumlar itibarıyla)
2. İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen kamu görevlileri kimlerdir? (Kurumlar itibarıyla)

Cevap :

Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 4009 sayılı Kanunun 45 inci maddesi uyarınca, Dışişleri Bakanlığı memurlarının, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında, dış görev süreleri en çok beş yıl, merkez görev süreleri de en az iki yıldır. Bu itibarla aşağıda sayıları belirtilen atama, tayin ve yer değiştirmelerin, hizmetin gereği dikkate alınarak yapıldığının gözönünde tutulmasının ve sonuçlarının buna göre değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

1. 1 Temmuz 1997-17 Aralık 1997 tarihleri arasında Bakanlığımıza, yapılan sınavları kazanan 5'i sürekli, 13'ü geçici olmak üzere 18 işçi, 3 sözleşmeli mütercim ve 59 memur açıktan atanmıştır.

2. Merkezdeki görev sürelerini (ilke olarak 2 yıl) dolduran memurlar, bu sürelerin sonunda dış görevlere gitmek üzere buldukları görevlerden ayrılırlar. Söz konusu görevlere de yurt dışındaki görev sürelerini dolduran yeni memurlar tayin olunurlar. Bu çerçevede 1 Temmuz 1997-17 Aralık 1997 tarihleri arasında görevin gereği olarak toplam 589 memur yer değiştirmiştir.

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı

Sayı : B.08.0.APK.P.03.01.00-022/176

19.1.1997

Konu : Soru önergesi

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : Devlet Bakanlığının 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/378 sayılı yazısı.

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza yönelttiği yazılı soru önergesinde yer alan soruların cevapları aşağıda belirtilmiştir.

1. 1997 yılı Bütçe Kanunu gereğince boş kadroların kullanımı için Başbakanlık makamından atama izni istenmiştir. Makamca sadece eğitim öğretim hizmetleri sınıfından 27 388 öğretmen kadrosuna atama izni verilmiştir.

2. Merkez teşkilatında; soruşturmaya bağlı olarak 3 Genel Müdür Yardımcısı, takdire bağlı olarak 1 müsteşar yardımcısı, 1 Teftiş Kurulu Başkanı, 3 Genel Müdür, 4 Daire Başkanı ve 5 Bakanlık Müşaviri olmak üzere 17 personel,

Taşra teşkilatında; soruşturmaya bağlı olarak 6 Millî Eğitim Müdürü, 6 İlçe Millî Eğitim Müdürü, takdire bağlı olarak 10 Millî Eğitim Müdür Yardımcısı, 45 Şube Müdürü, 22 İlçe Millî Eğitim Müdürü, valilik teklifi üzerine 4 Millî Eğitim Müdür Yardımcısı, 2 Şube Müdürü, 2 İlçe Millî Eğitim Müdürü olmak üzere 117 personel görevlerinden alınarak durumlarına uygun başka görevlere atanmışlardır.

Arz ederim.

Hikmet Uluğbay
Millî Eğitim Bakanı

T.C.

Maliye Bakanlığı
Bütçe ve Malî Kontrol
Genel Müdürlüğü

27.1.1998

Sayı : B.07.0.BMK.011.600/1249

Konu : Yazılı soru önergesi

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız.

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in 7/3866 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

1. Bakanlığımızda hükümetimiz döneminde açıktan ataması yapılan personel sayısı 180'dir. Bunlardan;

- 98 adedi, ön seçim ve yeterlik sınavlarından geçerek Müfettiş Yardımcılığı, Hesap Uzman Yardımcılığı, Stajyer Kontrolörlük, Uzman Yardımcılığı ve Denetmen Yardımcılığı kadrolarına,
- 12 adedi, mecburî hizmet yükümlülüğü nedeniyle muhtelif kadrolara,
- 53 adedi, terörle mücadele kanunundan gelen yükümlülük nedeniyle muhtelif kadrolara,
- 10 adedi, istifa, emeklilik sonucu görevlerinden ayrılmış olanların tekrar müracaatı üzerine,
- 3 adedi bağlı ve ilgili kuruluşlardaki kadrolara,
- 3 adedi işçi kadrosuna,
- 1 adedi sözleşmeli personel pozisyonlarına, atanmıştır.

2. İstekleri dışında, zorunlu çalışma süresinin doldurulması, saymanlıkların kapatılması, hakkında rapor düzenlenmesi gibi nedenlerle görev yeri değiştirilenlerin sayısı 116'dır.

Bilgilerine arz ederim.

Zekeriya Temizel
Maliye Bakanı

T.C.

Sağlık Bakanlığı
Hukuk Müşavirliği

26.1.1998

Sayı : B.10.0.HKM.0.00.00.00-9239/198

Konu : Yazılı soru önergesi cevabı

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazıları.

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş tarafından, Sayın Başbakan'a tevcih ve Sayın Başbakanımızca da Bakanlıklarınca cevaplandırılması tensip olunan yazılı soru önergesine karşı hazırlanacak cevaba esas olmak üzere, Bakanlığımızla ilgili bilgileri gösterir liste ilişikte sunulmaktadır.

Prof. Dr. Sedat Ünal
Bakan a.
Müsteşar

01.07.1997-31.12.1997 tarihleri arasında ataması yapılan açıktan ve naklen atamalar

Unvanlar	Kurum içi		Başka	Toplam
	Nakil	Açıktan	Kurum	
Hastane Müdürü	73	0	1	74
Hastane Müdür Yrd.	150	0	4	154
Şube Müdürü	34	1	0	35
Hemşire	2 577	42	127	2 746
Ebe	2 469	163	0	2 632
Sağlık Memuru	1 567	712	13	2 292
Diştabibi	25	91	22	138
Eczacı	17	79	5	101
Biyolog	4	1	10	15
Psikolog	5	74	10	89
Diyetisyen	2	47	6	55
Fizyoterapist	0	100	12	112
Sosyal Çalışmacı	1	0	2	3
Çocuk Gelişimcisi	1	0		1
Mühendis	3	0	7	10
Kimyager	2	0	8	10
Öğretmen	581	2	29	612
Okul Müdürü	15	0	1	16
Okul Müdür Yrd.	17	0	0	17
Tıbbi Teknolog	87	1	0	88
Pratisyen	1 479	1 847	100	3 426
Uzman Doktor	1 228	442	69	1 739
Memur	73	13	25	111
Hizmetli	13	135	6	154
Teknisyen	13	1	1	15
Şoför	6	13	5	24
Daktilograf	5	0	3	8
Tekniker	9	0	0	9
Genel Toplam	10 456	3 764	466	14 686

Açıktan 18 SİYO mezunu memur atandı. (Sınavla alınan memurlar) Açıktan 1 adet sözleşmeli mütercim atandı.

1.7.1997-31.12.1997 tarihleri arasında ataması yapılan açıktan ve naklen atamalar (Taşra)

Unvanlar	Kurum içi		Başka	Toplam
	Nakil	Açıktan	Kurum	
Şef	1	0	2	3
Ayniyat Saymanı	7	0	3	10
Anbar Memuru	4	1	2	7
Memur	67	199	357	623
Bil. İşl.	1	0	0	1
Ver. Haz. Kont. İşl.	12	100	9	121
Daktilograf	5	40	20	65
Şoför	23	27	260	310
Terzi	2	50	0	52
Teknisyen	4	0	5	9
İmam	0	0	3	3
İmam-Hatip	0	0	1	1
Hizmetli	115	934	184	1 233
Aşçı	2	100	4	106
Bekçi	0	0	3	3
Genel Toplam	243	1 451	853	2547

T.C.

Ulaştırma Bakanlığı

5.1.1998

Araştırma Planlama ve

Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.11.0.APK.0.10.01.21.EA/7.126

Konu : Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in yazılı soru önergesi

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 gün ve B.02.005/00378 sayılı yazınız.

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza yönelttiği yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Necdet Menzir
Ulaştırma Bakanı

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in 7/3866-9422 sayılı yazılı soru önergesi ve cevabı

Sorular :

55 inci T.C. Hükümetinin göreve başladığı tarihten bu yana;

1. Yeni alınan memur, işçi, sözleşmeli personel sayısı kaçtır? (Kurumlar itibariyle)

2. İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen kamu görevleri kimlerdir? (Kurumlar itibariyle)

Cevap :

55 inci Hükümet döneminde 1.7.1997 tarihinden bugüne kadar;

1. Ulaştırma Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarında bu süre içinde; 3413 sayılı yasa gereği korumaya muhtaç çocuklardan 5 kişi koruma ve güvenlik görevlisi, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu gereğince 10 işçi, Başbakanlığın uygun görüşü ile 450 işçi, 40 koruma ve güvenlik görevlisi, 98 memur, 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu gereği 33 sözleşmeli personel, 1475 sayılı Kanun gereği 21 sakat işçi ve 13 eski hükümlü olmak üzere toplam 670 personelin açıktan ataması yapılmıştır.

2. Ulaştırma Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarında bu süre içinde; hizmetin gereği doğan ihtiyaç nedeniyle 1 795 kişinin görev yeri değiştirilmiştir.

T.C.

Tarım ve Köyşleri Bakanlığı
Araştırma ve Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı
Sayı : KDD.G-4-3709.95

31.12.1997

Konu : Yazılı soru önergesi

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 12.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde gönderilen Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'e ait 7/3866-9422 esas no.lu yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konu ile ilgili Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Taşar
Tarım ve Köyşleri Bakanı

Esas No.: 7/3866-9422

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'e ait yazılı soru önergesinde yer alan Bakanlığımızla ilgili soru ve bunlara ait cevaplar aşağıda belirtilmiştir.

55 inci T.C. Hükümetinin göreve başladığı tarihten bu yana;

Soru 1. Yeni alınan memur, işçi, sözleşmeli personel sayısı kaçtır? (Kurumlar itibariyle)

Cevap 1. 55 inci Hükümetin göreve başladığı tarihten bugüne kadar, Bakanlığımızda, çoğunluğu mecburî hizmetli olmak üzere 54, eski hükümlü 6, sakat 1 kişi olmak üzere toplam 61 kişinin açıktan ataması yapılmış olup, Maliye Bakanlığından, Bakanlığımızın 1997 yılı mevsimlik işçi ihtiyacının karşılanması amacıyla, kuruluşlarımız adına ve aylar itibariyle Genel Bütçeden toplam 26 898 adam/ay kadro müsaadesi alınmış, 30.6.1997 tarihinden sonra 16 056 adam/ay dağıtılmıştır.

Bakanlığımızın diğer kuruluşlarında ise;

Ziraat Donatım Kurumu Genel Müdürlüğünde yeni alınan memur, işçi ve sözleşmeli personel bulunmamaktadır.

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne yeni memur alımı yapılmamıştır. Sözleşmeli personel olarak, 32 kişinin koruma ve güvenlik görevlisi olarak açıktan ataması yapılmıştır.

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü, 3413 sayılı Kanuna göre 6 adet korumaya muhtaç çocuk haricinde yeni alınan personeli bulunmamaktadır.

Tarım Reformu Genel Müdürlüğünde de yeni memur, işçi ve sözleşmeli personel alımı bulunmamaktadır.

Soru 2. İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen kamu görevlileri kimlerdir? (Kurumlar itibarıyla)

Cevap 2. Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarda yapılan nakil ve atamalar kendi mevzuatı içinde yönetmelik hükümlerine ve hizmet gereğine göre yapılmaktadır.

T.C.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

19.1.1998

Sosyal Güvenlik Kuruluşları

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.0.SGK.0.13.00.01/431/001562

Konu : Yazılı soru önergesi

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız.

Kilis Milletvekili Mustafa Ateş tarafından Sayın Başbakanımıza sorulan ve Sayın Başbakanımızca da Bakanlığınız koordinatörlüğünde cevaplandırılması uygun bulunan 7/3866 Esas No.lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiştir.

Bakanlığımızda, 55 inci T.C. Hükümetinin göreve başladığı 1.7.1997 tarihinden bu yana, 4'ü 3413 sayılı Kanun gereği Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından bakılan ve korunan çocuklar arasında yapılan sınavla, 6'sı memur olarak çalışmakta iken çeşitli nedenlerle istifa edip yeniden memuriyete atanabilmeleri için daha önceki hükümet döneminde işlemleri tamamlanmış olanlardan, 2'si istisnai memuriyet kadrolarına olmak üzere toplam 12 personel açıktan atanmıştır. 6 Bölge Müdürü ile 2 Bölge Müdür Yardımcısı olmak üzere, toplam 8 personelin de unvanları ve görev yerleri değiştirilmiştir.

Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarıyla ilgili bilgiler ise şöyledir:

— Sosyal Sigortalar Kurumunda, söz konusu tarihten bu yana, açıktan atama ile alınan memur personel bulunmaktadır. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 123 üncü maddesi kapsamında 1.7.1997 tarihinden önce sözleşme imzalatılan, ancak sözleşmeleri, Kurumca onaylanmamış bulunduğu için iptal edilen personelden; Kurumun ihtiyacı dikkate alınarak, ünite teklifleri doğrultusunda, yeniden sözleşme yapılmak suretiyle göreve başlatılan 223 personel dahil olmak üzere, toplam 457 sözleşmeli personel göreve başlatılmıştır.

Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün 13.10.1997 tarih ve 26331 sayılı yazıları ile; Sosyal Sigortalar Kurumunun Okmeydanı Eğitim Hastanesinde kullanılmak üzere 49 adet sözleşmeli (çakılı) kadroya atama izni verilmiş, bu kapsamda söz konusu hastaneye 14 hemşire, 13 laborant, 5 anestezi teknisyeni, 3 röntgen teknisyeni olmak üzere, 35 sözleşmeli personel ataması yapılmıştır.

Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün 12.5.1997 tarih ve 9011 sayılı yazıları ile açıktan atama izni verilen kadrolara, İstanbul içi idarî ve sağlık tesislerinin acil personel ihtiyacını karşılamak amacıyla, 23.12.1997 tarihinde yapılan sınavla 46 işçi personel göreve başlatılmıştır.

Ayrıca, Sosyal Sigortalar Kurumu personelinin Unvan Yükseltmesinde Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılması ile İlgili Yönetmelik hakkında Danıştay 5

inci Dairesinin 1997/13 Esas No'lu dosyasıyla açılan davada, 24.12.1997 tarihinde yürütmenin durdurulması kararı verildiği ve karara karşı yapılan itiraz, Danıştay İdarî Dava Daireli Genel Kurulunun 2.5.1997 tarih ve Yürütmenin Durdurulması İtiraz No.: 1997/239 sayılı kararı ile reddedilmiş olup, böylece söz konusu yönetmelik hiç değiştirilmemiş ve kaldırılmamışçasına yeniden uygulanma niteliği kazandığından, yönetmelik hükümlerine aykırı olarak unvan verilen 375 personel eski kadrolarına iade edilmiştir.

Bunun dışında unvan ve görev yeri değişiklikleri personelin kendi isteği, eş durumu, askerlik dönüşü, ünite teklifi, yargı kararı, teftiş raporu ve hizmet gereği nedenleri ile yapılmakta olup, bu kapsamda 1.7.1997 tarihinden bu yana 1 765 personel ile ilgili işlem yapılmıştır.

- Bağ-Kur Genel Müdürlüğü taşra teşkilatının eczacı ihtiyacını karşılamak üzere yapılan eczacı sınavını kazanan 47 adaydan 31'inin ataması yapılmıştır.

Bağ-Kur'da, 1.7.1997 tarihinden sonra hizmet gereği 27, Teftiş Raporu gereğince 3 adet olmak üzere, toplam 30 memurun yer değişikliği suretiyle ataması yapılmıştır.

- İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğüne ise 1.7.1997 tarihinden sonra atanan memur, işçi ve sözleşmeli personel bulunmakta, hizmet gereği 18 personelin unvanları ve görev yerleri değiştirilmiş bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Nami Çağan
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

T.C.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı: B.14.0.BHİ 01-491

25.12.1997

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Sayın Yücel Seçkiner
Devlet Bakanı

İlgi : 10.12.1997 tarih ve 378 sayılı yazınız.

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakana tevcih ettiği ancak tarafınızdan cevaplandırılması istenilen (7/3866-9422) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Yalım Erez
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Yazılı Sorularına İlişkin Cevaplarımız

Cevap 1. - 1.7.1997 Tarihinden İtibaren Açıktan Ataması Yapılan Personel Gösterir Çizelge:

A) Sözleşmeli personel (Mimar-Mühendis) (657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/6 Maddesi gereği)	: 6
B) Açıktan atama (657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 92 inci Maddesi gereği)	: 4
C) Sınav yoluyla açıktan atama (Müfettiş Yardımcısı 9 adet, Koruma Güvenlik Görevlisi 11 adet)	: 20
D) Terörle mücadele kanunu gereği açıktan atama	: 1

Cevap 2. - 1.7.1997 Tarihinden İtibaren Hizmet Gereği Görev Yeri ve Unvanı Değişen Personel Listesi :

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Eski Durumu</u>	<u>Yeni Durumu</u>
1) Hasan Seven	Ölçüler ve Standartlar Gen. Müd. Mühendis	Sanayi Araştırma ve Geliştirme Gen. Müd. Mühendis
2) Fevzi Yıldız	Balıkesir Sanayi ve Tic. Müd. Şube Müdürü	Şırnak Sanayi ve Tic. Müd. Şube Müdürü
3) Mehmet Canseven	Teşkilâtlandırma Genel Müd. Daire Başkanı	Teşkilâtlandırma Genel Müd. (x) Şube Müdürü
4) Veysel Şentürk	Araş. Plân. ve Koor. Kurl. Bşk. Daire Başkanı	Teşkilâtlandırma Gen. Müd. (x) Daire Başkanı
5) Turhan Çeker	Ölçüler ve Stand. Gen. Müd. Mühendis	Araş. Plân. ve Koord. Kur. (x) Bşk. Daire Başkanı
6) Bayram Temel	Tük. ve Rek. Kor. Gen. Müd. Daire Başkanı	Ölçüler ve Stand. Genel. (x) Müd. Mühendis
7) Hülya Çoruh	Sanayi Araş. ve Gelş. Gen. Müd. Daire Başkanı	Tük. ve Rek. Kor. Gen. Müd. (x) Daire Başkanı
8) Sakıp Akdoğan	Ölç. ve Stand. Gen. Müd. Mühendis	San. Araş. ve Geliş. Gen. (x) Müd. Daire Başkanı
9) Hakkı Kartal	Tük. ve Rek. Kor. Gen. Müd. Daire Başkanı	İç Ticaret Genel Müdürlüğü (x) Şube Müdürü
10) Tülay Aydın	İç Ticaret Genel Müd. Daire Başkanı	Tük. ve Rek. Kor. Gen. Müd. (x) Daire Başkanı
11) Günal Çolak	Sakarya Sanayi ve Ticaret Müd.lüğü Şube Müdürü	İç Ticaret Genel Müd.lüğü (x) Daire Başkanı
12) Abdullah Altınsoy	Ölçüler ve Standartlar Gen. Müd.lüğü Daire Başkanı	Ölçüler ve Standartlar Gen. (x) Müd. Mühendis
13) Emel Tanın	Sanayi Araş. ve Gelş. Gen. Müd. Mühendis	Ölçüler ve Stand. Genel Müd. (x) Daire Başkanı
14) Hüseyin Mecit	Küçük Sant. ve San. Böl. ve Sit. Gen. Müd. Daire Başkanı	Ölçüler ve Stand. Genel Müd.(x) Mühendis
15) Erdal Mantıkçı	Ölçüler ve Stan. Genel Müd.lüğü Daire Başkanı	Küçük Sant. ve San. Böl. ve (x) Sit. Gn. Müd. Daire Başkanı
16) Enver Sak	Sanayi Araş. ve Gelş. Gen. Müd. Mühendis	Ölçüler ve Stand. Genel Müd. (x) Daire Başkanı
17) İsmail Azel	Avrupa Top. Koor. Gen. Müd. Daire Başkanı	Ölçüler ve Stand. Gen. Müd. (x) Mühendis
18) Güler Adıgüzel	Ölçüler ve Stand. Gen. Müd. Mühendis	Avrupa Top. Koord. Gen. Müd. (x) Daire Başkanı
19) Mehmet Özkan	Sanayi Genel Müdürlüğü Daire Başkanı	Ölçüler ve Stand. Gen. Müd. (x) Şube Müdürü
20) Salih Karaca	Sanayi Araş. ve Gelş. Gen. Müd. Mühendis	Sanayi Genel Müdürlüğü (x) Daire Başkanı
21) Abdulkadir Usta	Personel Dairesi Başkanlığı Şube Müdürü	İdarî ve Malî İşl. Dairesi Başk. (x) Şube Müdürü
22) Ömer Çiçekçi Daire Başkanı	Avrupa Top. Koord. Genel Müd. Şube Müdürü	Personel Dairesi Başkanlığı (x)
23) Gürcan Özer	Araş. Plan. ve Koord. Kurl. Bşk. APK Uzmanı	Avrupa Top. Koord. Genel Müd.(x) Daire Başkanı

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Eski Durumu</u>	<u>Yeni Durumu</u>
24) Sakıp Uysal Daire Başkanı	Sanayi Araş. ve Geliş. Gen. Müd. Şube Müdürü	Ölçüler ve Stand. Genel Müd. (x)
25) Nafiz Gürgün	Araş. Plân ve Koord. Kurl. Başk. APK Uzmanı	Sanayi Araş ve Geliş. Gen. (x) M.d. Daire Başkanı
26) Yener Aytaç	Yozgat Sanayi ve Ticaret Müd. Şube Müdürü	Araş. Plân. ve Koord. Kurl. Bşk. (x) APK Uzmanı
27) Mehmet Tekiner	Bilgi İşlem ve Değerl. Dairesi Bşk. Şube Müdürü	Araş Plan. ve Koord. Kurl. Bşk. (x) APK Uzmanı
28) Fatih Aksoy	Araş. Plân. ve Koord. Kurl. Bşk. APK Uzmanı	İç Ticaret Genel Müdürlüğü (x) Daire Başkanı
29) Aras Erol	Muğla Sanayi ve Ticaret Müd. Şube Müdürü	Araş Plân. ve Koord. Kurl. Bşk. (x) APK Uzmanı
30) M. Emin Arslan	İç Ticaret Genel Müdürlüğü Daire Başkanı	İçel Sanayi ve Ticaret Müd. (x) Şube Müdürü
31) Ülker Deniz	Araş. Plân. ve Koord. Kurl. Bşk. APK Uzmanı	İç Ticaret Genel Müdürlüğü (x) Daire Başkanı
32) Süleyman Ramazanoglu	Kocaeli Sanayi ve Ticaret Müd. İl Müdür Yard.	Araş. Plân. ve Koord. Kurl. Bşk. (x) APK Uzmanı
33) Tanju Ömer Akalp	İğdir Sanayi ve Tic. Müd. İl Müdür Yard.	Kocaeli Sanayi ve Ticaret Müd. (x) İl Müdür Yard.
34) Ekrem Fahrioglu	İç Ticaret Genel Müd. Uzman	İç Ticaret Genel Müdürlüğü (x) Şef
35) Celal Demir	İç Ticaret Gen. Müd. Daire Başkanı	İç Ticaret Genel Müdürlüğü (x) Uzman
36) Ferhat Oral	Teşkilât. Gen. Müd. Şube Müdürü	Ölçüler ve Stand. Genel Müd. (x) Şef
37) İ. Doğan Uzunca	Sanayi Genel Müdürlüğü Daire Başkanı	Teşkilâtlandırma Genel Müd. (x) Şube Müdürü
38) Seyhan Uysal	Personel Dairesi Başk. Şef	Personel Dairesi Başkanlığı (x) Memur
39) İbrahim Vatansver	Küçük Sanatlar ve San. Böl. Şube Müdürü	Araştırma Plân ve Koor. Kur. Bşk. (x) APK Uzmanı
40) Tülay Gür	İç Ticaret Genel Müd. Şef	İç Ticaret Genel Müdürlüğü (x) Memur
41) Safure Avcı	Küçük San. ve Sanayi Böl. ve Sit. Şube Müdürü	Teşkilâtlandırma Genel Müd. (x) Şef
42) Eyüp Ersoy	Personel Dairesi Başkanlığı Şube Müdürü	Küçük Sant. ve San. Böl. ve (x) Sit. Gen. Müd. Şube Müdürü
43) Turhan Mete	Sanayi Araş. ve Geliş. Gen. Müd. Şube Müdürü	Personel Dairesi Başkanlığı (x) Şube Müdürü
44) Şinasi Çakmak	Ölçüler ve Stand. Genel Müd. Şube Müdürü	Ankara Sanayi ve Ticaret Müd. (x) Ölçü ve Ayar Memuru
45) Yemliha Şirin	İstanbul Sanayi ve Ticaret Müd. Şef	İstanbul Sanayi ve Ticaret Müd. (x) Memur
46) Necla Duran	İdarî ve Malî İşl. Dair. Başk. Şef	İdarî ve Malî İşl. Dair. Bşk. (x) Memur

(X) Haziran 1997 ayı içerisinde yapılan terfiler ilişkili 22.7.1997 tarih ve 972 sayılı toplu onay ile iptal edilerek ilgililer eski hukukî durumlarına iade edilmişlerdir.

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Yönelittiği (7/3866-9422) Esas No'lu Yazılı Soru Önergesine Esas 55 inci T.C. Hükümetinin Göreve Başladığı Tarihten Bu Yana Bakanlığımız İlgili Kuruluş ve Bağlı Ortaklıklarında İstekleri Dışında Unvanları ve Görev Yerleri Değiştirilen Kamu

Görevlilerini Gösterir Liste
(19.12.1997 Tarihi İtibarıyla)

Kuruluş	Unvanı	Hizmet Gereği	Yargı Kararı Gereği	Soruşturma Gereği
M.K.E.K. Genel Müdürlüğü	Genel Müdür Yardımcısı Genel Müdür Yardımcısı	Sedat Gezen A. Taner Yazgan	-	-
Bağlı Ortaklıkları				
Mühimmat Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Mühimmatsan) Genel Müdürlüğü	Gen. Müd. ve Yön. Kur. Başkanı	Melih Altınoklar	-	-
Makina Sanayi ve Ticaret A. Ş. (Maksam) Genel Müdürlüğü	Gen. Müd. ve Yön. Kur. Başkanı Gen. Müd. ve Yön. Kur. Başkanı	- -	Ümit Arkan -	- Erkan Geniş
Makina ve Kimya Endüstrisi Hurda İşlt. A.Ş. (Hurdasan) Gn. Müd.	Gen. Müd. ve Yön. Kur. Başkanı	-	Rafet Kara	-
Asilçelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Asilçelik) Genel Müdürlüğü	Gen. Müd. ve Yön. Kur. Başkanı	-	-	K. Melih Törel
Çelik Çekme Boru San. ve Tic. A.Ş. (Çelbor) Genel Müdürlüğü	Gen. Müd. ve Yön. Kur. Başkanı	-	Zafer Erdal	-
Türkiye Gübre Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü	Genel Müdür Yardımcısı Genel Müdür Yardımcısı Genel Müdür Yardımcısı	- - -	Zeki Ergülen M. Cengiz Acar -	- - Doğan Çetin
Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü	Gen. Müd. ve Yön. Kur. Başkanı Genel Müdür Yardımcısı Genel Müdür Yardımcısı Genel Müdür Yardımcısı	- Mustafa Turan - -	- - - -	Selahattin Hun - Mahir Karcı İzzet Adak
Türkiye Selüloz ve Kağıt Fab. Genel Müdürlüğü	Gen. Müd. Yrd. ve Yön. Kur. Üyesi	-	Şevket Yaşar Başşungur	-

T.B.M.M.

B : 64

10.3.1998

O : 2

T.C.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

Personel Dairesi Başkanlığı

22.7.1997

Sayı: B. 14.0.PER.0.00.00.01-972

Bakanlık Makamına

Bakanlığımız Merkez ve Taşra Teşkilâtında çalışan bir kısım personelin, "Talepleri dışında ve herhangi bir nedene bağlı olmaksızın çalışmakta oldukları görev yerlerinden alınarak, hizmet yerlerinin ve unvanlarının değiştirildiği, haklarında yapılan bu işlemler dolayısıyla, maddî ve manevî açıdan zarara uğrattıkları" yolunda makamlarımız nezdinde münferit olarak yaptıkları başvurular istinaden; Son bir aylık zaman dilimi içinde hizmet gereğine dayalı olmayan tayin, terfi ve nakillerin incelenmesi ile bu inceleme sonucunda, Bakanlığımız hizmetlerini olumsuz yönde etkileyebilecek olanlar bir çalışma barışını bozan, personelin mağduriyetine sebep olanların tesbiti ve bunların düzeltilmesine ilişkin şifahi talimatlarınıza binaen;

Haziran/1997 ayı içerisinde Bakanlığımız Merkez ve Taşra Teşkilâtı bünyesinde gerçekleştirilmiş bulunan nakil, tayin ve terfilerin tek tek incelenmesi sonucunda; Bazı personelin üst dereceden unvanlı kadrolara terfi tayinleri amacıyla bir kısım personelin herhangi bir nedene bağlı olmaksızın ifa ettikleri kadro görev unvanlarının değiştirildiği, aile bütünlüğü dikkate alınmadan görev yerlerinin değiştirildiği, buldukları görevlerdeki başarıları ile birim hizmetlerinin verimliliği nazara alınmadan, gerçekleştirilen bu tayin, terfi ve nakillerde personelin bir kısmına kadro imkânı sağlanırken, bir kısmının da maddî ve manevî açıdan önemli derecede zarara uğrattığı, Sonuç olarak, Bakanlığımız hizmetleriyle personelin çalışma şevk ve gücünü olumsuz yönde etkilediği, bazı ana hizmet birimlerinden Başkanlığımıza intikal eden yazılardan da anlaşılan sözkonusu, bu işlemlerin; telafisi güç ve imkânsız zararların doğmasına meydan vermeden, iptal edilerek eski hukukî durumun yeniden tesisinin uygun olacağı, tespit edilmiştir.

Bu itibarla; aşağıda maddeler halinde yer alan personel hakkında gerçekleştirilmiş bulunan tayin, terfi ve nakiller ile ilgili işlemlerin iptali suretiyle eski hukukî durumun yürürlüğünü teminen;

1. a) Teşkilâtlandırma Genel Müdürlüğünde boş bulunan 1 inci derece kadrolu ve + 2200 ek göstergeli Şube Müdürlüğüne (17.6.1997 tarih ve 770 sayılı onayla Teşkilâtlandırma Genel Müdürlüğünde Veysel Şentürk'ten boşalan 1 inci dereceli daire başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Mehmet Canseven'in 2 nci derecenin 1 inci derece kademe aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle Teşkilâtlandırma Genel Müdürlüğünde boşalan 1 inci derece kadrolu ve + 3000 ek göstergeli daire başkanı kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 771 Sayılı Onayla Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığında Turhan Çakar'dan boşalan 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Veysel Şentürk'ün 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

c) Bu suretle boşalan Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığındaki 1 inci derece kadrosu ve + 3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 772 sayılı Onayla Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğü emrinde 1 inci derece Mühendis kadrosuna tayin edilmiş bulunan) Turhan Çakar'ın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

2. a) Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğünde boş bulunan 1 inci dereceli Mühendis kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 773 sayılı Onayla Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Bayram Temel'in 1 inci derecenin 4 üncü kademe + 3600 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

Cevaplarda ilgili yazının çıktığı daire, tarih ve numaraların tam olarak yazılması rica olunur.

b) Bu suretle boşalan Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece kadrolu ve + 3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 774 sayılı onayla Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğündeki Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Hülya Çoruh'un 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

c) Bu suretle boşalan Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece kadrolu ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 775 sayılı onayla Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğü emrindeki 1 inci dereceli Mühendis kadrosuna atanmış bulunan) Sakıp Akdoğan'ın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

3. – Ankara 6 ncı İdare Mahkemesince ittihaz olunan Hukuk Müşavirliğince Başkanlığımıza intikal ettirilen 16.7.1997 tarih ve 1423 sayılı yazı ekinde alınan 2.7.1997 tarih ve E: 1997/712 sayılı "Yürütmenin Durdurulması" kararının gereklerinin yerine getirilmesi zorunluluğu da gözönüne alınarak;

a) İç Ticaret Genel Müdürlüğünde boş bulunan 2 nci derece kadrolu ve +1600 ek göstergeli Şube Müdürü kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 778 sayılı Onayla Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü emrindeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Hakkı Kartal'ın 2 nci derecenin 3 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece kadrolu ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 777 sayılı onayla İç Ticaret Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Tülay Aydın'ın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

c) Bu suretle boşalan İç Ticaret Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece kadrolu ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 776 sayılı onayla Sakarya Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü emrindeki 1 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna naklen tayin edilmiş bulunan) Günal Çolak'ın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

4. a) Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğünde boş bulunan 1 inci dereceli Mühendis kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 780 sayılı onayla Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğünde 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Abdullah Altınsoy'un 1 inci derecenin 4 üncü kademe +3600 aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğünde 1 inci dereceli ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 779 sayılı onayla Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü emrindeki 1 inci dereceli Mühendis kadrosuna atanmış bulunan) Emel Tanın'ın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

5. a) Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğünde boş bulunan 1 inci dereceli Mühendis kadrosuna (25.6.1997 tarih ve 825 sayılı onayla Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü emrindeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Hüseyin Mecit'in 1 inci derecenin 3 üncü kademe +3600 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (25.6.1997 tarih ve 824 sayılı onayla Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğü emrindeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Erdal Mantıkcı'nın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

c) Bu suretle boşalan Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğü emrindeki 1 inci derece kadrolu ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (25.6.1997 tarih ve 826 sayılı onayla Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü emrindeki 1 inci dereceli Mühendis kadrosuna atanmış bulunan) Enver Sak'ın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

6. a) Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğünde boş bulunan 2 nci dereceli Mühendis kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 797 sayılı onayla Avrupa Topluluğu ve Koordinasyon Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) İsmail Azel'in 2 nci derecenin 1 inci kademe +3000 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Avrupa Topluluğu ve Koordinasyon Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece kadrolu ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 835 sayılı onayla Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Mühendis kadrosuna atanmış bulunan) Güller Adıgüzel'in 1 inci derecenin 1 inci kademe aylığıyla naklen tayini,

7. a) Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğünde boş bulunan 2 nci dereceli ve +1600 ek göstergeli Şube Müdürü kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 851 sayılı onayla Sanayi Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Mehmet Özkan'ın 1 inci derecenin 1 inci kademe aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Sanayi Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 881 sayılı onayla Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Mühendis kadrosuna atanmış bulunan)Salih Karaca'nın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

8. a) İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlığında boş bulunan 2 nci dereceli Şube Müdürü kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 881 sayılı onayla Personel Dairesi Başkanlığındaki 1 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) Abdulkadir Usta'nın 2 nci derecenin 1 inci kademe +1600 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Personel Dairesi Başkanlığında 1 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 862 sayılı onayla Avrupa Topluluğu Koordinasyon Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Ömer Çiçekçi'nin 1 inci derecenin 3 üncü kademe +2200 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

c) Bu suretle boşalan Avrupa Topluluğu Koordinasyon Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece kadrolu +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 857 sayılı onayla Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığındaki 1 inci dereceli APK Uzmanı kadrosuna atanmış bulunan) Gürcan Özer'in 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

9. a) Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğünde boş bulunan 2 nci derece kadrolu ve +1600 ek göstergeli Şube Müdürü kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 864 sayılı onayla Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Sakkıp Uysal'ın 1 inci derecenin 3 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 863 sayılı onayla Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığındaki 1 inci dereceli APK Uzmanı kadrosuna atanmış bulunan) Nafiz Gürgün'ün 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

c) Bu suretle boşalan Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığındaki 1 inci derece kadrolu +2200 ek göstergeli APK-Uzmanı kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 859 sayılı onayla Yozgat Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) Yener Aytaç'ın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

10. a) Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığında boş bulunan 2 inci dereceli APK Uzmanı kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 842 sayılı onayla Bilgi İşlem Değerlendirme Dairesi Başkanlığındaki 2 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) Mehmet Tekiner'in 2 nci derecenin 2 nci kademe +1600 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Bilgi İşlem ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığındaki 2 nci dereceli Şube Müdürü kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 867 sayılı onayla İç Ticaret Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Mehmet Sarıtaş'ın 3 üncü derecenin 3 üncü kademe +1600 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

c) Bu suretle boşalan İç Ticaret Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece kadrolu ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 866 sayılı onayla Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığındaki 1 inci dereceli APK Uzmanı kadrosuna atanmış bulunan) Fatih Aksoy'un 3 üncü derecenin 3 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

d) Bu suretle Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığındaki APK Uzmanı kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 860 sayılı onayla Muğla Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) Aras Erol'un 1 inci derecenin 1 inci kademe +1600 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

11. a) İçel Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğünde boş bulunan 3 üncü dereceli Şube Müdürü kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 865 sayılı onayla İç Ticaret Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) M. Emin Aslan'ın 3 üncü derecenin 2 nci kademe +1100 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan İç Ticaret Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece kadrolu ve +3000 ek göstergeli Daire Başkanı kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 872 sayılı onayla Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığındaki 1 inci dereceli APK Uzmanı kadrosuna atanmış bulunan) Ülker Deniz'in 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

c) Bu suretle boşalan Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığındaki 1 inci dereceli APK Uzmanı kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 861 sayılı onayla Kocaeli Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Sanayi ve Ticaret İl Müdür Yardımcısı kadrosuna atanmış bulunan) Süleyman Ramazanoğlu'nun 1 inci derecenin 4 üncü kademe +2200 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

d) Bu suretle boşalan Kocaeli Sanayi ve Ticaret Müdürlüğündeki 1 inci dereceli +3000 ek göstergeli Sanayi ve Ticaret İl Müdür Yardımcısı kadrosuna (13.6.1997 tarih ve 753 sayılı onayla Iğdır İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğündeki 2 nci dereceli Sanayi ve Ticaret İl Müdür Yardımcısı kadrosuna atanmış bulunan) Tanju Ömer Akalp'in 1 inci derecenin 1 inci kademe kazanılmış hak aylığıyla ve 2 inci derecenin 2 inci kademe emekli, +3600 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

12. a) İç Ticaret Genel Müdürlüğünde boş bulunan 3 üncü dereceli Şef kadrosuna (30.6.1997 tarih ve 900 sayılı Onayla İç Ticaret Genel Müdürlüğü emrindeki 2 inci dereceli Uzman kadrosuna atanmış bulunan) Ekrem Fahrioğlu (Görgü)'nün 3 üncü derecenin 1 inci kademe +1100 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan İç Ticaret Genel Müdürlüğündeki 2 inci dereceli Uzman kadrosuna (13.6.1997 tarih ve 745 sayılı onayla İç Ticaret Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) Cemal Demir'in 2 nci derecenin 1 inci kademe +1600 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

13. a) Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğünde boş bulunan 3 üncü dereceli +1100 ek göstergeli Şef kadrosuna (17.6.1997 tarih ve 769 sayılı onayla Teşkilâtlandırma Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) Ferhat Oral'ın 2 nci derecenin 6 ncı kademe aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Teşkilâtlandırma Genel Müdürlüğündeki 1 inci derece kadrolu ve +2200 ek göstergeli Şube Müdürü kadrosuna (13.6.1997 tarih ve 764 sayılı onayla Sanayi Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Daire Başkanı kadrosuna atanmış bulunan) İ. Doğan Uzunca'nın 1 inci kademe aylığıyla naklen tayini,

14. a) Personel Dairesi Başkanlığında boş bulunan 6 ncı dereceli Memur kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 841 sayılı onayla Personel Dairesi Başkanlığındaki 5 inci dereceli Şef kadrosuna atanmış bulunan) Seyhan Uysal'ın 5 inci derecenin 3 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

15. a) Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığında boş bulunan 2 inci derece kadrolu ve + 1600 ek göstergeli APK Uzmanı kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 844 sayılı onayla Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğündeki 2 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) İbrahim Vatansver'in 3 üncü derecenin 1 inci kademe emekli aylığıyla naklen tayini,

16. a) İç Ticaret Genel Müdürlüğünde boş bulunan 7 nci dereceli Memur kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 847 sayılı onayla İç Ticaret Genel Müdürlüğündeki 5 inci dereceli Şef kadrosuna atanmış bulunan) Tülay Gür'tün 7 nci derecenin 1 inci kademe aylığıyla naklen tayini,

17. a) Teşkilâtlandırma Genel Müdürlüğünde boş bulunan 3 üncü dereceli Şef kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 882 sayılı onayla Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğündeki 2 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) Safure Avcı'nın 3 üncü derecenin 1 inci kademe +1100 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

b) Bu suretle boşalan Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğündeki 2 inci derece kadrolu ve +1600 ek göstergeli Şube Müdürü kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 880 sayılı onayla Personel Dairesi Başkanlığındaki 2 nci dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) Eyüp Ersoy'un 3 üncü derecenin 3 üncü kademe emekli aylığıyla naklen tayini,

c) Bu suretle boşalan Personel Dairesi Başkanlığındaki 2 nci dereceli Şube Müdürü kadrosuna (26.6.1997 tarih ve 858 sayılı onayla Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğündeki 1 inci dereceli Şube Müdürü kadrosuna tayin edilmiş bulunan) Turhan Mete'nin 2 nci derecenin 2 nci kademe +1600 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

18. a) Ankara Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğünde boş bulunan 4 üncü dereceli Ölçü ve Ayar Memuru kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 871 sayılı onayla Ölçüler ve Standartlar Genel Müdürlüğündeki 3 üncü dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) Şinasi Çakmak'ın 3 üncü derecenin 4 üncü kademe +800 ek gösterge aylığıyla naklen tayini,

19. a) İstanbul Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğünde boş bulunan 6 ncı dereceli Memur kadrosuna (27.6.1997 tarih ve 877 sayılı onayla İstanbul Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğündeki 5 inci dereceli Şef kadrosuna atanmış bulunan) Yemliha Şirin'in 5 inci derecenin 8 inci kademe aylığıyla naklen tayini,

20. a) İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlığında boş bulunan 5 inci dereceli Memur kadrosuna (30.6.1997 tarih ve 895 sayılı onayla İdarî ve Malî İşler Dairesi Başkanlığındaki 6 ncı dereceli Şef kadrosuna atanmış bulunan) Necla Duran'ın 6 ncı derecenin 3 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

21. a) Amasya Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü personelinden Şef Tuğrul Şimşek'in aynı İl Müdürlük emrindeki 2 nci dereceli Şube Müdürlüğü kadro görevini vekaleten yürütmesine ilişkin 11.6.1997 tarih ve 726 sayılı onayın iptali,

b) Amasya Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğünde boş bulunan 2 nci derece kadrolu ve +1600 ek göstergeli Şube Müdürü kadrosuna (11.6.1997 ve 732 sayılı onayla Ardahan Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğündeki 2 nci dereceli Şube Müdürü kadrosuna atanmış bulunan) Bayram Polat'ın 1 inci derecenin 4 üncü kademe aylığıyla naklen tayini,

hususlarını, 657 sayılı kanunun değişik 67,68,76 ncı ve 2451 sayılı Kanunun 3 üncü maddeleri gereğince;

Takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Ceyhan Kutlu
Personel Dairesi Başkanı V.

Neşet Ömer Yıldız
Müsteşar

Yalım Erez
Sanayi ve Ticaret Bakanı

T.C.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
Araştırma, Plânlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

15.1.1998

Sayı: B.15.0.APK.0.23-300-82/00689

Konu: Yazılı Soru Önergesi

Sayın Yücel Seçkiner
(Devlet Bakanı)

İlgi: 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazımız.

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve ilgede kayıtlı yazı ile Bakanlığımıza gönderilen 7/3866 no.lu yazılı soru önergesi cevabına esas teşkil edecek bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cumhur Erstimer
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı (7/3866)

55 inci T.C. Hükümetinin göreve başladığı tarihten bu yana;

Soru 1:

Yeni alınan memur, işçi, sözleşmeli personel sayısı kaçtır? (Kurumlar itibariyle)

Cevap 1:

Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü:

548 sayılı Kanun kapsamında 1 tabip, 3413 sayılı Kanun kapsamında 1 daktilo olmak üzere 2 kişi

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü:

Başbakanlık izniyle 12 Mühendis 3 Memur, 4 Koruma ve Güvenlik görevlisi olmak üzere 19 kişi,

Türkiye Elektrik Üretim İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü:

Başbakanlık izniyle 34 Memur ve sınavla işçi statüsünde 6 teknisyen olmak üzere 40 kişi,

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü:

1475 sayılı İş Kanunu kapsamında 30 kişi, 64 saat, 1 hükümlü, 115 koruma ve güvenlik görevlisi, 4 şehit yakınının ataması olmak üzere 214 kişi,

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü:

Başbakanlık izniyle 12 kişi memur olarak,

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü:

Başbakanlık izniyle 11 mühendis, 233 geçici işçi, 97 saat-özürlü ve 101 eski hükümlü olmak üzere toplam 436 kişi,

Türkiye Elektromekanik Sanayi Genel Müdürlüğü:

1475 sayılı İş Kanunu kapsamında 2 Mühendis ve 1 Güvenlik Görevlisi olarak 3 kişinin atamaları yapılmıştır.

Soru 2:

İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen kamu görevlileri kimlerdir? (Kurumlar itibariyle)

Cevap 2:

Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü:

İş durumunun gerekliliğine binaen 5 personel şeflikler arası yer değiştirmiştir.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü:

İş durumunun gerekliliğine binaen 6 personelin yeri değiştirilmiştir.

Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlüğü:

İş durumunun gerekliliğine binaen 22 işçi yer değiştirmiştir.

T.C.

Kültür Bakanlığı

Araştırma, Plânlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı: B.16.0.APK.0.12.00.01.940-584

24.12.1997

Konu: Yazılı Soru Önergisi

Devlet Bakanlığına

(Sn. Yücel Seçkiner)

İlgi: a) 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00376 sayılı yazınız.

b) 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/00378 sayılı yazınız.

Trabzon Milletvekili Sayın Kemalettin Göktaş ile Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve tarafınızdan cevaplandırılması tensip edilen ilgi (a) ve (b) yazı eki 7/3858-9409, 7/3866-9422 esas no lu yazılı soru önergelerinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Bakanlığımızca açıktan yapılan personel atama sayısı 6 adettir. Sözleşmeli (4/B)'ye göre 8 adet personel alınmış olup, 1997 Malî Yılında 318 geçici işçi göreve başlatılmıştır. Ayrıca, istek-dışı yer değiştirilen personel sayısı ise 78 adettir.

Bilgilerinizi arz ederim.

M. İstemihan Talay
Kültür Bakanı

T.C.

Turizm Bakanlığı

Hukuk Müşavirliği

Sayı: B.170.HKM.0.00.00.00/1982-44920

29.12.1997

Devlet Bakanlığına
(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve 003/3 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 1.12.1997 gün ve B.02.KKG/106-642-9/5152 sayılı yazısı ile birlikte Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesinin bir sureti gönderilmiştir.

Soru önergesinde yanıtlanması istenilen bilgiler aşağıda sıralanmaktadır.

1. – 55 inci T.C. Hükümeti döneminde Bakanlığımıza 7 açıktan memur, 22 başka kurumlardan nakil, 3 kararname ile atama olmak üzere toplam 32 personel ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 4/B maddesi uyarınca 14 sözleşmeli personel atanmıştır.

2. – İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değişen personelin isim listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim Gürdal
Turizm Bakanı

İstekleri Dışında Yerleri Değiştirilenler

<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>Unvanı</u>	<u>Atandığı Birimi ve Görev Unvanı</u>
1. Akın Demirel	Müsteşar	Bakanlık Müşavirliği Müşaviri
2. M. Haluk Akar	Yatırımlar Gn. Müdürü	Bakanlık Müşavirliği Müşaviri
3. Erol Özüdoğru	Tanıtma Gn. Müdürü	Bakanlık Müşavirliği Müşaviri
4. Turgut Yorga	Tur. Eğt. Gn. Müdürü	Bakanlık Müşavirliği Müşaviri
5. Şinasi Veli Yüney	İşl. Gn. Md. Yardımcısı	Yat. Gn. Müdürlüğü Mimarı
6. M. Baki Ataç	Tur. Eğt. Gn. Md. Yardımcısı	A.P.K. Kurulu Başkanlığı Uzmanı
7. A. Türksel Özbekler	Tan. Gn. Md. Dai. Başkanı	“ “
8. Metin Akyıldırım	Kars İl Tur. Müdürü	Tan. Gn. Md. Uzmanı
9. İhsan Gözütok	Personel Dai. Başkanı	A.P.K Kurulu Başkanlığı Uzmanı
10. İsmail Arpacı	Bakanlık Müşaviri	“ “
11. Muzaffer Ayhan	Özel Kalem Müdürü	A.P.K. Kurulu Başkanlığı Şefi
12. İbrahim Oflazoğlu	Hatay İl Tur. Müdürü	Kilis İl Turizm Müdürü
13. Süleyman Çelik	Aydın İl Tur. Müdürü	Denizli İl Turizm Müdürü
14. Kâzım Bayram	Denizli İl Tur. Müdürü	Aydın İl Turizm Müdürü
15. M. Şevket Karlıkloğlu	Edirne İl Tur. Müdürü	Karabük İl Turizm Müdürü
16. Seyfettin Topsoy	Kırıkkale İl Tur. Müdürü	Çorum İl Turizm Müdürü
17. Remzi Bedük	Osmaniye İl Tur. Md. Şb. Md.	Kırıkkale İl Turizm Müdür Yrd.
18. Necla Saygacı	Bursa İl Tur. Md. Şb. Md.	Batman İl Turizm Md. Şb. Md.
19. Tülay Çelik	Ankara İl Tur. Md. Yrd.	Tekirdağ İl Turizm Md. Yrd.
20. Celal Ogan	“ “	Siirt İl Turizm Md. Yrd.
21. Yılmaz Motuk	“ “	Tunceli İl Turizm Md. Yrd.
22. Nurten Genç	“ “	Bolu İl Turizm Md. Yrd.
23. Oya Hitay	Teftiş Kurulu Başkanlığı	Anamur Tur. Dan. Md.
24. Atay Güngör	APK. Kur. Bşk. Dai. Bşk.	APK Uzmanı
25. Müzeyyen Acır	Yat. Gen. Md. Yrd.	APK Uzmanı

T.C.

Orman Bakanlığı

Araştırma Plânlama ve Koordinasyon Kurulu

Başkanlığı Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi Başkanlığı

31.12.1997

Sayı: KM.1.SOR/762-4105

Konu: Sn. Mustafa Kemal Ateş'in Yazılı Soru Önergesi

Devlet Bakanlığına
(Sn. Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve B.02.0.005/1373 sayılı yazınız

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve tarafınızdan cevaplandırılması tensip edilen 7/3866 esas no lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabı yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Ersin Taranoğlu
Orman Bakanı

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakana Tevcih Ettiği 7/3866 Esas No'lu Yazılı Soru Önergesi Hakkında
Orman Bakanlığının Cevabı

1. 55 inci Hükümetin kurulmasından bugüne kadar açıktan 6 adet memur atanmış olup, sözleşmeli personel ve işçi alımı yapılmamıştır.

2. Görev yerleri ve unvanları değiştirilen personel listesi ilişiktedir. (6 sh.)

T.C. 55 inci Hükümetin Kurulmasından 19.12.1997 Tarihine Kadar ..... Bakanlığında Görev Yeri Değiştirilen Personel Listesi

S. No :	Görevden Alınan Personelin Adı ve Soyadı :	Görevden Alınmadan Önceki Unvanı :	Görev Yeri Değiştirildikten Sonraki Unvanı :
1	Hayri Berk	Müsteşar	Başbakanlık Müşaviri
2	Aytekin Kesci	Müsteşar Yardımcısı	Bakanlık Müşaviri
3	Muhittin Kızılel	Müsteşar Yardımcısı	Bakanlık Müşaviri
4	Abdurrahman Sağkaya	Orman Genel Müdürü	Bakanlık Müşaviri
5	Nevzat Ceylan	Millî Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürü	Bakanlık Müşaviri
6	İsmail Özkahraman	Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürü	Bakanlık Müşaviri
7	Durhasan Koca	Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdürü	Bakanlık Müşaviri
8	Hasan Turan	Araştırma Plânlama ve Koordinas. Kurulu Başkanı	Mühendis
9	Hüseyin Bayramoğlu	Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdür Yardımcısı	Mühendis
10	Ahmet Çolak	Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdür Yardımcısı	Mühendis
11	Sami Yaşar Ölçer	Millî Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdür Yardımcısı	Mühendis

S. No :	Görevden Alınan Personelin Adı ve Soyadı :	Görevden Alınmadan Önceki Unvanı :	Görev Yeri Değiştirildikten Sonraki Unvanı :
12	Ayhan Karahan	Yayın Dairesi Başkanı	Şube Müdürü
13	Muhterem Bulut	Fidanlık ve Tohum İşleri Dairesi Başkanı	Mühendis
14	Mehmet Sancak	Bölge Müdürü	Mühendis
15	Halil İbrahim Yalçın	Bölge Müdürü	Mühendis
16	Abdurrahman Ofluoğlu	Bölge Müdürü	Mühendis
17	Saim Gelici	Bölge Müdürü	Mühendis
18	Yüksel Turan	Bölge Müdürü	Emekli
19	M. Vefa Altınçekiç	Bölge Müdürü	Mühendis
20	Mehmet Gürdeniz	Bölge Müdürü	Mühendis
21	Erdem Kara	Bölge Müdür Yardımcısı	Mühendis
22	M. Seyit Dere	Bölge Müdür Yardımcısı	Mühendis
23	Şener Kuşlar	Bölge Müdür Yardımcısı	Mühendis
24	Oktay Arslan	Başmühendis	Mühendis
25	Zeki Güney	Başmühendis	Mühendis
26	Fevzi Demiray	Başmühendis	Mühendis
27	Nihat Koyuncu	Başmühendis	Mühendis
28	Hasan Polat	Başmühendis	Mühendis
29	Nurettin Lüle	Başmühendis	Mühendis
30	Remzi Tezcan	Millî Park Müdürü	Mühendis
31	Yılmaz Ekinci	Şube Müdürü	Mühendis
32	Musa Ağlargoç	Şube Müdürü	Tekniker
33	Mehmet Karakuş	Şube Müdürü	Mühendis
34	Hüsrav Özkara	Şube Müdürü	Mühendis
35	Celal Karpuz	Şube Müdürü	Mühendis
36	Mustafa Genç	Şube Müdürü	Mühendis
37	Rafet Yıldırım	Şube Müdürü	Şef
38	Yaşar Şimşek	Araştırma Müdürü	Mühendis
39	Yusuf Turan	Mühendis	Mühendis
40	Hüseyin Karahan	Mühendis	Mühendis
41	Hasan Selek	Mühendis	Mühendis
42	Y. Ziya Ergene	Mühendis	Mühendis
43	Mahmut Temur	Mühendis	Mühendis
44	Ramazan Ayrancı	Mühendis	Mühendis
45	Atilla Alagöz	Mühendis	Mühendis
46	Kenan Dülger	Mühendis	Mühendis
47	Sezgin Acun	Mühendis	Mühendis
48	Etem Boz	Mühendis	Mühendis
49	Hulusi Öztürk	Mühendis	Mühendis
50	Erdal Örtel	Mühendis	Mühendis
51	Sinan Odabaşı	Mühendis	Mühendis
52	Tülay Bacık	Mühendis	Mühendis
53	Onur Karagöz	Mühendis	Mühendis
54	Âkif Uzuner	Mühendis	Mühendis

S. No :	Görevden Alınan Personelin Adı ve Soyadı :	Görevden Alınmadan Önceki Unvanı :	Görev Yeri Değiştirildikten Sonraki Unvanı :
55	Rıdvan Çörtü	Mühendis	Mühendis
56	Muzaffer Koç	Mühendis	Mühendis
57	Şenol Ünal	Orman Muhafaza Memuru	Orman Muhafaza Memuru
58	Fatih Yiğen	Orman Muhafaza Memuru	Orman Muhafaza Memuru
59	Recep Özdemir	Orman Muhafaza Memuru	Orman Muhafaza Memuru
60	Mustafa Alparslan	Orman Muhafaza Memuru	Orman Muhafaza Memuru
61	Ali Yanbul	Orman Muhafaza Memuru	Orman Muhafaza Memuru
62	Osman Konaklı	Orman Muhafaza Memuru	Orman Muhafaza Memuru
63	Zafer Tekcan	Orman Muhafaza Memuru	Orman Muhafaza Memuru
64	Rasim Ak	Orman Muhafaza Memuru	Orman Muhafaza Memuru
65	Hıdır Akgül	Orman Muhafaza Memuru	Orman Muhafaza Memuru
66	Süleyman Tokmak	Mutemet	Mutemet
67	Fatma Kötek	Memur	Memur

55 inci Hükümetin Göreve Başladığı Tarihten Bugüne Kadar İsteği Dışında Unvanları ve Görev Yerleri Değişen Personele Ait Liste

(Orman Bakanlığı Bağlı Kuruluş Orman Genel Md.)

Sıra No. :	Görevden Alınan Personelin Adı Soyadı :	Görevden Alınan Personelin Unvanı :
1	Dursun Kaya	Genel Md. Yrd.
2	H. Hüseyin Mülazımoğlu	Genel Md. Yrd.
3	Ramazan Çakır	Genel Md. Yrd.
4	Ömer İnal	O. G. M. İn. İk. Dai. Bşk.
5	Erdin Sertel	O. G. M. İn. İk. Dai. Bşk.
6	Mustafa Karagül	Adana Or. Böl. Müd.
7	Ömer Aybaba	Adapazarı Or. Böl. Müd.
8	Ali Karaman	Antalya Or. Böl. Müd.
9	Yakup Taşkın	Artvin Or. Böl. Müd.
10	Abdullah Altunbay	Bolu Or. Böl. Müd.
11	Fuat Erdem	Bursa Or. Böl. Müd.
12	Hüseyin Zor	Çanakkale Or. Böl. Müd.
13	Mustafa Ersoy	Denizli Or. Böl. Müd.
14	Yücel Alım	Elazığ Or. Böl. Müd.
15	Erdem Özyer	Erzurum Or. Böl. Müd.
16	Fethi Demirel	Giresun Or. Böl. Müd.
17	Mustafa Şerbetçi	İstanbul Or. Böl. Müd.
18	Kenan Kaş	İzmir Or. Böl. Müd.
19	S. Sırrı Koçak	Kahramanmaraş Or. Böl. Müd.
20	Ali Elbistan	Mersin Or. Böl. Müd.
21	Kâmil Mazlum	Trabzon Or. Böl. Müd.
22	Lütfü Arslan	Zonguldak Or. Böl. Müd.
23	Talat Bölükbaşı	Konya Or. Böl. Müd.
24	M. Ali Budak	Kütahya Or. Böl. Müd.
25	Süleyman Karcı	Sinop Or. Böl. Müd.

Sıra No :	Görevden Alınan Personelin Adı Soyadı _____ :	Görevden Alınan Personelin Unvanı _____ :
26	Kâzım Tatlı	Adana Or. Böl. Müd. Yrd.
27	Sadık Alpargu	Adana Or. Böl. Müd. Yrd.
28	Mahmut Ustabası	Adapazarı Or. Böl. Müd. Yrd.
29	Salih Yılmaz	Amasya Or. Böl. Müd. Yrd.
30	Mehmet Yaşar	Amasya Or. Böl. Müd. Yrd.
31	Ali Bahadır	Ankara Or. Böl. Müd. Yrd.
32	Ahmet Çağan	Antalya Or. Böl. Müd. Yrd.
33	Osman Karbay	Antalya Or. Böl. Müd. Yrd.
34	Hasan Yeşilbaş	Artvin Or. Böl. Müd. Yrd.
35	Lütfü Eroğlu	Bolu Or. Böl. Müd. Yrd.
36	Mehmet Başar	Bolu Or. Böl. Müd. Yrd.
37	Ali Demirdöğen	Denizli Or. Böl. Müd. Yrd.
38	Mehmet Deniz	İstanbul Or. Böl. Müd. Yrd.
39	Mehmet Sandıkçı	İstanbul Or. Böl. Müd. Yrd.
40	Fikret Bayrak	İzmir Or. Böl. Müd. Yrd.
41	M. Haris Keleşoğlu	İzmir Or. Böl. Müd. Yrd.
42	Behzat Bilginer	K. Maraş Or. Böl. Müd. Yrd.
43	Mustafa Arık	K. Maraş Or. Böl. Müd. Yrd.
44	Suphi Yıldırım	Mersin Or. Böl. Müd. Yrd.
45	Selçuk Polatkan	Trabzon Or. Böl. Müd. Yrd.
46	Neşet Şişik	Zonguldak Or. Böl. Müd. Yrd.
47	İsmet Şeker	Konya Or. Böl. Müd. Yrd.
48	Hasan Gürbüz	Kütahya Or. Böl. Müd. Yrd.
49	Nazım Avcı	Kütahya Or. Böl. Müd. Yrd.
50	Hikmet Karaduman	Sinop Or. Böl. Müd. Yrd.
51	M. Dede Bektaş	Sinop Or. Böl. Müd. Yrd.
52	Yaşar Yiğiter	Adana Or. İşl. Müd.
53	Mustafa Kiyak	Akkuş Or. İşl. Müd.
54	Alaaddin Çakır	Espiye Or. İşl. Müd.
55	Casim Cihan	Borçka Or. İşl. Müd.
56	Ömer Pınar	Çamlıdere Or. İşl. Müd.
57	Hamza Eryiğit	K. Maraş Or. İşl. Müd.
58	Hasan Yılmaztürk	Kastamonu Or. İşl. Müd.
59	Burhan İpek	İskilip Or. İşl. Müd.
60	M. Naci Afacan	Kemer Or. İşl. Müd.
61	C. Alper Keleş	Biğa Or. İşl. Müd.
62	Fevzi Tekin	Araç Or. İşl. Müd.
63	Mehmet Özgür	Uluş Or. İşl. Müd.
64	Orhan Dizman	Kırşehir Or. İşl. Müd.
65	Ergül Tuğrul	Pazar Or. İşl. Müd.
66	Ahmet Götürler	Çayıralan Or. İşl. Müd.
67	M. Naci Hoşafoglu	Acıpayam Or. İşl. Müd.
68	Ahmet Çelikyurt	Ayvacık Or. İşl. Müd.
69	İbrahim Ulusoy	Bitlis Or. İşl. Müd.

Sıra No :	Görevden Alınan Personelin Adı Soyadı :	Görevden Alınan Personelin Unvanı :
70	İsmail Üzmez	İlgın Or. İşl. Müd.
71	Ali Gül	Bulancağ Or. İşl. Müd.
72	Mustafa Tarhanlı	Oltu Or. İşl. Müd.
73	Levent Dönmez	Edremit Or. İşl. Müd.
74	Mesut Yakut	Göksun Or. İşl. Müd.
75	Y. Yaman Sağlam	Erdemli Or. İşl. Müd.
76	M. Sait Körçük	Tarsus Or. İşl. Müd.
77	Osman Yılmaz	Giresun Or. İşl. Müd.
78	Hasan Erkek	Osmaniye Or. İşl. Müd.
79	Ali Güneş	Anamur Or. İşl. Müd.
80	Köksal Gül	Artvin Or. İşl. Müd.
81	Mustafa Yorgancıoğlu	Eğirdir Or. İşl. Müd.
82	Zekeriya Demir	Andırın Or. İşl. Müd.
83	Mustafa Coşkun	Niğde Or. İşl. Müd.
84	Türkay Avcı	Göhlhisar Or. İşl. Müd.
85	İrfan Babayiğit	Akhisar Or. İşl. Müd.
86	Mustafa Hatipoğlu	Akseki Or. İşl. Müd.
87	A. Remzi Ünlü	Pos. Or. İşl. Müd.
88	Bayram Ediz	Köyceğiz Or. İşl. Müd.
89	Haluk Güler	Gölcük Or. İşl. Müd.
90	Ramazan Dinler	Saimbeyli Or. İşl. Müd.
91	Ali Üreyen	Fethiye Or. İşl. Müd.
92	Bilal Buldu	Karaisalı Or. İşl. Müd.
93	Hüssem Erkaya	İzmir Or. İşl. Müd.
94	M. Ali Köroğlu	Gülpınar Or. İşl. Müd.
95	Turgut Balık	Toruş Or. İşl. Müd.
96	Şener Yıldırım	Domaniç Or. İşl. Müd.

T.C.

Çevre Bakanlığı

Personel Dairesi Başkanlığı

25.12.1997

Sayı : B.19.0.PDB.0.71.00.0.3/5994-8673

Devlet Bakanlığına

(Sayın Yücel Seçkiner)

İlgi : 10.12.1997 tarih ve 00378 sayılı yazınız.

İlgi yazınız eki Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza muhatap soru önergesinin Bakanlığımı ilgilendiren bölümlerine ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. İmren Aykut

Çevre Bakanı

Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Ateş'in Başbakanımıza muhatap soru önergesinin Bakanlığımı ilgilendiren kısımlarına ilişkin cevapları;

Soru : 55. T.C. Hükümetinin göreve başladığı tarihten bu yana;

Yeni alınan memur, işçi, sözleşmeli personel sayısı kaçtır? (Kurumlar itibariyle)

Cevap : Bugüne kadar 16 sözleşmeli ve 1 memur olmak üzere toplam 17 kişi atanmıştır. Atanan 16 sözleşmeli personelin 4 adedi 54 üncü Hükümet zamanında göreve başlatılmadıkları için mahkeme kararı aldırılmışlardır. Bu nedenle göreve başlatılmışlardır.

Soru : İstekleri dışında unvanları ve görev yerleri değiştirilen kamu görevlileri kimdir?

Cevap : Bakanlığımızda 55 inci Hükümet kurulduktan sonra bugüne kadar 1 Müsteşar, 3 Müsteşar Yardımcısı, 2 Genel Müdür, 4 Genel Müdür Yardımcısı, 1 Kurul Başkanı, 2 Daire Başkanı, 5 İl Müdürü ve 3 İl Müdür Yardımcısı görevden alınmıştır.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü

Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesine ait bilgiler (7/3866-9422)

1. Yeni atanan personel sayısı :

— Antrenör	13
— Bekçi-bakıcı	4
— Avukat	3
— Mühendis	1
— Sakat personel	9
— 548 sayılı Kanun gereği pratisyen tabip	2
— 3413 sayılı Kanun gereği (Korunmaya muhtaç çocuk)	6
— Terörle Mücadele Kanunu	3
Toplam	41

2. İstekleri dışında unvanları ve görevleri değiştirilen personel :

— İl Müdürü, Şube Müdürü, İlçe Müdürü ve Memur	42
--	----

2. — *Bursa Milletvekili Hayati Korkmaz'un, milletvekili ve personele tahsis edilen lojmanlara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hikmet Çetin'in yazılı cevabı (7/4232)*

12.1.1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yazılı soruların Meclis Başkanı Sayın Hikmet Çetin tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Hayati Korkmaz

Bursa

Milletvekili ve TBMM personeli için tahsis edilen lojmanların kullanımı ile ilgili olarak bazı duyurular söz konusudur.

1. Lojmanlar sadece milletvekilleri için tahsis edilmiş olmasına rağmen bu lojmanlarda milletvekili olmayan kişiler oturmakta mıdır? Oturuyorsa bunlar hakkında ne gibi işlem yapılmıştır ve kimlerdir?

2. Milletvekili lojmanlarında Tansu Çiller, Deniz Baykal ve bilemediğim diğer milletvekillerine tahsis edilmesine rağmen kendileri oturmayıp başkalarının oturduğu doğru mudur? Doğru ise bu milletvekilleri hakkında ne gibi işlem yapılmıştır? Kimlerdir?

3. Milletvekili lojman sayısı 550'den fazla mı yapılmıştır ve ne gerekçe ile fazla yapılmıştır? İhtiyaç fazlası lojmanları nasıl değerlendirmeyi düşünüyorsunuz?

4. TBMM personeli için tahsis edilen lojmanlarda oturma süreleri bittiği veya görev tahsisli kişilerin hakkı sona erdiği halde oturanlar var mıdır? Varsa bunlar hakkında ne gibi işlem yapılmıştır?

5. Bazı kimselere lojman tahsis hakkı olmadığı halde haksızlık yaratan uygulamalar ile lojman verildiği doğru mudur?

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Genel Sekreterliği

Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

6.3.1998

KAN. KAR. MD:

Sayı : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4232-10594/26720

Sayın Hayati Korkmaz Bursa Milletvekili

İlgi : 12.1.1998 tarihli yazılı soru önergeniz.

Milletvekili ve personele tahsis edilen lojmanlara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız aşağıda cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Hikmet Çetin

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Cevap 1, 2. Türkiye Büyük Millet Meclisi Milletvekili lojmanları, İdare Amirleri tarafından kura çekilmek suretiyle milletvekillerine tahsis edilmektedir.

Milletvekili olmayan bir kişiye konut tahsis yapılması mümkün değildir.

Cevap 3. Milletvekili sayısı 550 olduğu halde 568 adet konut yapılmış olmasının nedeni, Başkanlık Divanının, Türkiye Büyük Millet Meclisi eski Başkanı Sayın Mustafa Kalemlî başkanlığında yapılan 27.6.1996 günlü toplantısında, Sayın Mustafa Kalemlî'nin yapmış olduğu konuşma aynen, "uzun süredir düşünüyorum, eski kararları da araştırdım lojman meselesini çözdük, 400 lojmanımız vardır, şimdi 568 lojmanımız oluyor, 5-10 tane de yedeğimiz oluyor. Çok üst düzey memurlardan sıkıntıları olanlar varsa onları da kullanabileceğiz; bir kısmını mescit yapıyoruz, bir kısmını hobi salonları yapıyoruz..." şeklinde olmuş ve Sayın Mustafa Kalemlî'nin bilgileri dahilinde Emlak Konut A.Ş.'nce proje 168 normal, 8 küçük daire olarak planlanmıştır.

Cevap 4. TBMM personeline tahsis edilen lojmanlardan, oturma süreleri bittiği halde lojmanı boşaltmayan 17 kişi bulunmaktadır. Bunlar hakkında Çankaya Kaymakamlığına 3.11.1997 tarih ve 224 sayılı yazı yazılarak Kamu Konutları Kanununun 8 inci maddesine göre lojmanların kolluk kuvveti ile boşaltılmaları istenmiştir.

Cevap 5. Lojman tahsis hakkı olmadığı halde kendisine lojman tahsis edilen personel bulunmamaktadır.

Ancak, konut tahsis edilme sırası gelmediği halde TBMM Konut Yönetmeliğine göre personelimize, TBMM Başkan Kontenjanı ile Siyasî Partiler Grup Kontenjanı olarak ve Başkanlık Divanı Üyelerinin şoförlerine lojman tahsis edilmektedir.

3. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, müsabaka yerlerine serbest giriş yönetmeliğine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in yazılı cevabı (7/4304)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Spordan Sorumlu Devlet Bakanı'na yöneltmesi hususunu arz ve talep ederim.

Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa

Sorular :

Anadolu Spor Gazetecileri Derneği (TSYD) ülke genelinde spor gazetecilerinin örgütlü kuruluşlarıdır.

Spor müsabakalarının yapıldığı yerlere serbest giriş kartının sağlanması, basın tribünlerinin yönetimi ve denetimi, spor sahalarında ve spor salonlarında foto muhabirleriyle kameramanların uyacakları esasların belirlenmesi konusunda tarafların arasında çıkan uyuşmazlıkların çözümü ile ilgili olarak :

1. Gençlik Spor Genel Müdürlüğü, AIPS Başkanı, TSYD Başkanı ve ASGD Başkanı arasında anlaşma sağlanmış mıdır?

2. TBMM'nin 18.12.1997 günlü birleşiminde Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın sorusuna verdiğiniz cevapta iki tarafı birleştirdiğinizi ve anlaşma sağlandığını beyan etmenize rağmen anlaşma sağlanmamasının nedeni nedir?

3. Müsabaka Yerlerine Serbest Giriş Yönetmeliği ile TSYD'ye sağladığımız ve anlaşma olmadığından TSYD'nin süren imtiyazına son verecek misiniz?

TC

Devlet Bakanlığı

5.3.1998

Sayı : B.02.0.005/00255

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4304-10752/27189 sayılı yazımız.

Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'a ait 7/4304-10752 esas nolu yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Yücel Seçkiner
Devlet Bakanı

'Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul Yalçınbayır'a ait 7/4304 - 10752 Sayılı Yazılı Soru Önergesi Cevabı

Soru 1. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, AIPS Başkanı, TSYD Başkanı ve ASGD Başkanı arasında anlaşma sağlanmış mıdır?

Cevap 1. Gençlik ve Spor Genel Müdürü Tefvik Sarpkaya'nın çağrısı üzerine AIPS Başkanı Togay Bayatlı, TSYD Başkanı Atilla Gökçe ve ASGD Başkanı Erol Bilinser'in katılımıyla 12 Aralık 1997 tarihinde İstanbul Olimpiyatevi'nde bir toplantı yapılarak bir protokol hazırlanmasında anlaşma sağlanmıştır.

Soru 2. TBMM'nin 18.12.1997 günlü birleşiminde Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın sorusuna verdiğiniz cevapta iki tarafı birleştirdiğinizi ve anlaşma sağlandığını beyan etmenize rağmen anlaşma sağlanmamasının nedeni nedir?

Cevap 2. Taraflarca hazırlanan uzlaşma protokolünün, iki derneğin yönetim kurullarınca onaylandıktan sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüş olup, TSYD Başkanlığının 5.1.1998 tarihli yazısında;

“Uzlaşma protokolünün, meslek ilkelerinin korunması, uygulamanın tek elden yürütülmesi, tüm illerde yeknesaklığın gerçekleştirilmesi bakımından onaylanmadığı” belirtilmiştir.

Soru 3. Müsabaka Yerlerine Serbest Giriş Yönetmeliği ile TSYD'ye sağladığımız ve anlaşma olmadığından TSYD'nin süren imtiyazına son verecek misiniz?

Cevap 3. Konu ASGD tarafından yargıya intikal ettirildiğinden, mahkeme sonucunda verilecek karara göre işlem yapılacağından yürürlükteki uygulamanın değiştirilmesine yönelik bir çalışma yapılmamaktadır.

4. — *Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, vakıf taşınmaz malları ile ilgili taviz bedellerinin yükseltmesine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı cevabı (7/4321)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın ilgili Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletinizi saygılarımla arz ederim.

İsmail Özgün

Balıkesir

Soru 1. 2762 sayılı Kanununun 27 ve 28 inci maddelerini değiştiren 18.4.1995 tarihinde yürürlüğe giren 4103 sayılı Kanunda, vakfın türüne göre ayırım yapılmaksızın, icareteynli ve mukataalı taşınmaz mal mutasarrıflarından, yani kullanıcılarından illerde defterdarlık, ilçelerde mal müdürlüğü kıymet takdir komisyonunca takdir edilerek rayiç bedelin % 50 oranında taviz bedeli tahsil edilmesi öngörülmüş, uygulama, bugüne kadar bu şekilde devam etmektedir.

1995 yılına kadar % 20 oranında olan bu taviz bedellerinin 1995 yılında, bu Kanunda yapılan değişiklikle % 50'ye çıkarılmasını makul karşılıyor musunuz?

Soru 2. Bu oranı makul bir düzeye indirmeyi düşünüyor musunuz?

Soru 3. Vatandaşlarımızın mağduriyetini giderecek şekilde Vakıflar Kanununda değişiklik yapılması hususunda çalışmanız var mıdır?

T.C.

Başbakanlık

Vakıflar Genel Müdürlüğü

2.3.1998

Sayı : B.02.1.VGM.0.11.00.01.B.3.12/9.42(1)574-003159

Konu : Taviz bedeli.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliğine

İlgi : a) TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 9 Şubat 1998 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02.7/4321-10880-27432 sayılı yazısı.

b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 6 Mayıs 1997 tarih ve B.02.0.KKG/103-644-1777 sayılı yazısı.

Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün ilgi (a) sayılı yazı ekinde alınan “İcareteynli ve Mukataalı Taşınmaz Mallar Hakkında Soru Önergesi” incelenmiştir.

İcareteynli ve mukaatalı taşınmaz mal mutasarrıflarından, 2762 sayılı Kanununun 27, 28, 29 uncu maddelerini değiştiren 2888 sayılı Kanunda, taviz bedeli oranları % 20 iken, 2762 sayılı Kanununun 27, 28 inci maddelerinin değiştirilmesine dair, Başbakanlığa sunulan 30.11.1990 tarih ve 146 sayılı yazı ekindeki Kanun Tasarısında, Vakıflar Genel M¼d¼rl¼ę¼n¼n teklifi % 20 olduğu halde, 18.4.1995 tarihinde y¼r¼rl¼ę¼ giren 2762 sayılı Kanununun 27, 28 inci maddelerini değiştiren 4103 sayılı Kanunda bu oran % 50'ye çıkarılmıştır.

Bu konuda yeniden hazırlanan, 2762 sayılı Vakıflar Kanununun 4103 sayılı Kanunla değişik 27 nci maddesinin değiştirilmesine ve bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi, Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel M¼d¼rl¼ę¼n¼n ilgi (b) sayılı yazısı ile T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisine g¼nderilmiřtir. Ancak, daha sonra yenisi hazırlanmak üzere tasarı geri çekilmiştir. Konuyla ilgili yeni tasarının hazırlık çalışmaları devam etmekte olup, tamamlandığında Başbakanlığa ve Başkanlığımıza bilgi sunulacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin G¼rdere

Devlet Bakanı

5. — *Erzurum Milletvekili İsmail K¼se'nin, Yıldızeli - Yerk¼y ve Kars - Tiflis demiryolu hattı projelerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in yazılı cevabı (7/4341)*

T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Necdet Menzir tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

9.2.1993

İsmail K¼se

Erzurum

Sorular :

1. Demiryollarının t¼lke çapında iyileştirilmesi yanında somut olarak çok sayıda ili ilgilendiren yeni bir hattın açılması gerekmektedir. Bu hat; mevcut Kars, Erzurum, Erzincan, Sivas, Yozgat, Kırıkkale, Ankara hattı ile Samsun, Amasya, Tokat, Sivas, Yozgat, Kırıkkale, Ankara hattını doğrudan, Van, Bitlis, Muş, Bing¼l, Elazığ, Malatya ile Siirt, Batman, Diyarbakır, Elazığ, Malatya hatlarındaki illeri dolaylı ilgilendiren Yıldızeli-Yerk¼y arasındaki yaklaşık 180 Km.'lik bir hattır. Bu hattan, yukarıda sayılan İllerde yaşayanlar yanında; Ardahan, Iğdir, Ağrı, Bayburt, G¼m¼řhane, Tunceli, Eskişehir, Bilecik, Sakarya, Kocaeli ve İstanbul illerinde yaşayanlar da yararlanacaklardır. Yıldızeli - Yerk¼y demiryolu hattı ile ilgili bakanlığınızca bir çalışmanın yapılıp yapılmadığı?

2. Ayrıca Kars - Tiflis arasında yapılacak olan DDY hattı ile ilgili çalışmalar hangi aşamadadır?

T.C.

Ulaştırma Bakanlığı

Araştırma Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

6.3.1998

Sayı : B.11.0.APK.0.10.01.21-EA/366-4081

Konu : Erzurum Milletvekili Sayın İsmail K¼se'nin yazılı soru ¼nergesi.

T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 13.2.1998 g¼n ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4341-10951-27631 sayılı yazısı.

Erzurum Milletvekili Sayın İsmail Köse'nin 7/4341 - 10951 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Necdet Menzîr
Ulaştırma Bakanı

Erzurum Milletvekili Sayın İsmail Köse'nin 7/4341 - 10951 Sayılı Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Sorular :

1. Demiryollarının ülke çapında iyileştirilmesi yanında somut olarak çok sayıda ili ilgilendiren yeni bir hattın açılması gerekmektedir. Bu hat; mevcut Kars, Erzurum, Erzincan, Sivas, Yozgat, Kırıkkale, Ankara hattı ile Samsun, Amasya, Tokat, Sivas, Yozgat, Kırıkkale, Ankara hattını doğrudan, Van, Bitlis, Muş, Bingöl, Elazığ, Malatya ile Siirt, Batman, Diyarbakır, Elazığ, Malatya hatlarındaki illeri dolaylı ilgilendiren Yıldızeli - Yerköy arasındaki yaklaşık 180 Km.'lik bir hattır. Bu hattan yukarıda sayılan illerde yaşayanlar yanında; Ardahan, Iğdır, Bayburt, Gümüşhane, Tunceli, Erzurum, Bilecik, Sakarya, Kocaeli ve İstanbul illerinde yaşayanlar da yararlanacaklardır. Yıldızeli - Yerköy Demiryolu hattı ile ilgili Bakanlığımızca bir çalışmanın yapılıp yapılmadığı?

2. Ayrıca Kars - Tiflis arasında yapılacak olan DDY hattı ile ilgili çalışmalar hangi aşamada?

Cevaplar :

1. Balışış - Yozgat - Yıldızeli Demiryolu, mevcut Ankara - Kayseri - Sivas Demiryolunun Kayseri'ye uğramadan Sivas'a bağlanması amacıyla planlanmıştır. 306 Km. uzunluğundaki bu hattın etüd-proje hizmetleri 1998 yılı yatırım programında yer almaktadır. Hattın fizibilite etüdünün güncelleştirilmesi çalışmaları 1997 yılında tamamlanmış olup, hat fizibilite çıkmamıştır. Ancak hattın fizibilite etüdünün yeniden değerlendirilmesi için çalışmalara başlanması talimatı verilmiş olup projeye Bakanlığımızca da ayrı bir önem verilmektedir.

2. Kars - Tiflis yeni demiryolu bağlantısı projesi, ilk aşamada "Yap-İşlet-Devret" modeli ile gerçekleştirilmesi öngörülmüş, ancak Gürcistan sınırları içinde kalan bölümün Gürcistan Demiryolları, ülkemiz sınırları içinde kalan bölümün de TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğüne işletileceği gerçeğinden hareketle, "Yap-İşlet-Devret" modelinin uygulamasının mümkün olamayacağı görüldüğünden, hattın Kars (Mezra) - Sınır bölümünün yapımı, Yüksek Planlama Kurulunun 16.10.1997 tarihli ve 97/86 sayılı Kararı ile "Yap-İşlet-Devret" modelinden çıkarılarak kredili olarak gerçekleştirilmek üzere 1998 Yılı Yatırım Programına alınmıştır.

1/25.000 ölçekli avan projeleri, idarî ve teknik şartnameleri hazırlanmış olan Kars - Tiflis Demiryolu Bağlantısı Projesinin ihale ilanı 11.11.1997 tarihli Resmî Gazetede yapılmıştır. İhale için teklif verme süresi son olarak 28.4.1998 tarihine ertelenmiştir.

6. - Adana Milletvekili İ. Cevher Cevheri'nin, Akdeniz ve Ege'ye düzenlenen tren seferlerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Necdet Menzîr'in yazılı cevabı (7/4350)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Akdeniz ve Ege Bölgeleri istikametine giden trenlerde yer ayırtmak isteyen vatandaşlarımıza dolu diye yer verilmemektedir. Oysa bu yönlere giden trenlerin % 50 oranında boş olduğu tespit edilmiştir. Bunun en büyük nedeni ise; Bakan, Müsteşar ve Genel Müdürlere ayrılan kontenjanların doldurulamaması olmasından kaynaklanmaktadır.

Konu ile ilgili olarak aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Necdet Menzîr tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

İbrahim Cevher Cevheri
Adana

1. Trenlerde; Bakan, Müsteşar ve Genel Müdürlere kaç tane kontenjan ayrılmaktadır? Ayrılmakta olan kontenjanların sayısında herhangi bir azaltma yoluna gitmeyi düşünüyor musunuz?
2. DDY'nin zararını önlemek için herhangi bir çalışmanız var mıdır? Varsa bu çalışmalarınız nelerdir?

T.C.

Ulaştırma Bakanlığı

6.3.1998

Araştırma Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.11.0.APK.0.10.01.21-EA/-365-4082

Konu : Adana Milletvekili Sayın İbrahim Cevher Cevheri'nin yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 13.2.1998 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4350-10966-27689 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın İbrahim Cevher Cevheri'nin 7/4350-10966 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Necdet Menzir

Ulaştırma Bakanı

Adana Milletvekili İbrahim Cevher Cevheri'nin 7/4350-10966 Sayılı Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Akdeniz ve Ege Bölgeleri istikametine giden trenlerde yer ayırtmak isteyen vatandaşlarımıza dolu diye yer verilmemektedir. Oysa bu yönlere giden trenlerin % 50 oranında boş olduğu tespit edilmiştir. Bunun en büyük nedeni ise; Bakan, Müsteşar ve Genel Müdürlere ayrılan kontenjanların doldurulamamış olmasından kaynaklanmaktadır.

Konu ile ilgili olarak aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Necdet Menzir tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Sorular :

1. Trenlerde; Bakan, Müsteşar ve Genel Müdürlere kaç tane kontenjan ayrılmaktadır. Ayrılmakta olan kontenjanların sayısında herhangi bir azaltma yoluna gitmeyi düşünüyor musunuz?
2. DDY'nin zararını önlemek için herhangi bir çalışmanız var mıdır? Varsa bu çalışmalarınız nelerdir?

Cevaplar :

1. Akdeniz ve Ege Bölgeleri istikametine giden trenlerdeki Bakanlık kontenjanı; İzmir Mavi trenindeki 2 adet pulman koltuktan oluşmakta olup, Çukurova Ekspresinde ise Bakanlık kontenjanı bulunmamaktadır. Sözkonusu trenlerdeki Genel Müdürlük kontenjanı ise; İzmir Mavi Ekspresinde 2 adet yataklı kompartman ve Çukurova Ekspresinde de 3 adet pulman koltuktan ibarettir.

Diğer yolcu trenlerimizdeki Bakanlık kontenjanı; Ankara Ekspresinde 4 adet yataklı, Başkent Ekspresinde 2 adet pulman koltuk, Anadolu Ekspresinde 1 adet kuşetli kompartmandan oluşmaktadır. Genel Müdürlük kontenjanı ise; Ankara Ekspresinde 5 adet yataklı, Fatih Ekspresinde 4 adet pulman koltuk ve Anadolu Ekspresinde de 2 adet pulman koltuk ile 2 kuşetli kompartmandan ibarettir.

Yolcu trenlerimizde ayrıca Müsteşarlık kontenjanı bulunmamaktadır. Mevcut Bakanlık ve Genel Müdürlük kontenjanları minimum seviyede bulunmaktadır.

2. 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesine bu madde gereğince 25.10.1986 tarih ve 19262 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 3.10.1986 tarih ve 86/11076 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1/d maddesi ile bu maddeyi değiştiren 28.10.1989 tarih ve 20326 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 89/14558 sayılı Kararnameye ek Kararın 1 inci maddesine göre; TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünce işletilen Doğu, Güney ve Vangözü Ekspresi trenleri ile Vangözü Feribot İşletmeciliğinden oluşacak zararların ve bazı demiryolu hatlarının sübvansede edilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu çerçevede TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü; sözkonusu Kararnameye istinaden sübvansiyon almakta iken, yolcu tren işletmeciliğini yeniden gözden geçirmek amacıyla, "Ekonomik Olmayan Hat ve Trenlerin Değerlendirilmesi" adı altında 1993 yılında kapsamlı bir çalışma başlatılmıştır. Bu çalışmada mevcut tüm trenler (Anahat + Bölgesel) tek tek ele alınarak incelenmiştir. İncelemede herbir trenin; gelir, gider, üretim ve ütilizasyon değerlerinin yanısıra talep analizi ve buna bağlı olarak sosyal faydaları da dikkate alınmıştır.

Yapılan çalışmalar sonucunda fayda-maliyet analizinde, ütilizasyonu % 55'in altında olan trenlerin ekonomik olmadığı tespit edilmiştir. Ekonomik olmayan trenlerden, sosyal faydası bulunanlar dışındaki tüm trenlerin seferden kaldırılması yönünde uygulama başlatılmıştır. İlk aşamada Gündüz Marmara Ekspresi, Zonguldak Mavi Treni gibi belli başlı ekspres trenlerin yanısıra bazı bölgesel trenler de seferden kaldırılmıştır. Ütilizasyonu % 55'in altında olmasına karşın sosyal fayda sağlayan belli başlı bazı ekspresler ile bölgesel trenlerin zararının sübvansede edilmesi yönündeki TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünün talebi Hazine Müsteşarlığına iletilmiş olup, yolcu taşımacılığının yanısıra, ekonomik olmayan hatlar ile yol bakım-onarım giderlerinin (Karayollarında olduğu gibi) tamamının sübvansede edilmesi hususunda çalışmalar sürdürülmektedir.

Diğer taraftan yolcu taşıma işletmeciliği, "TCDD'nin Yeniden Yapılanma Projesi" kapsamında da ele alınmış olup, Yolcu İş Birimi adı altında yeniden örgütlenmesi planlanmıştır. Yolcu İş Birimi örgütlenmesinde Anahat, Bölgesel ve Banliyö İşletmeciliği ayrı birer birim olarak organize edilecektir. Anahat yolcu trenleri de kendi aralarında ayrılarak gelirinden ve giderinden sorumlu birimlerce verimli olarak işletilmesi düşünülmektedir. Yeniden Yapılanma Projesi çalışmaları sonucuna göre; ekonomik olmayan trenler, zararının tamamı sübvansede edilmediği takdirde işletilmeyecektir.

7. - Aksaray Milletvekili Nevzat Köse'nin, Bodrum (İmsık) Havaalanına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısı İsmet Sezgin'in yazılı cevabı (7/4351)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Savunma Bakanı Sayın İsmet Sezgin tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Nevzat Köse
Aksaray

1. Bodrum (İmsık) Havaalanı Pisti; 1 570x30 metre ebadında olup, 06/24 istikametindedir. Pistin her iki tarafında da doğal manialar mevcuttur. Bu durum havaalanına engel değil midir?

2. Hâkim rüzgâr yönü sabit olmayıp değişkendir. Yan rüzgâra maruzdur. Böyle bir engeli ne şekilde ortadan kaldırmayı düşünüyor sunuz?

3. 06 ve 24 başındaki talepler gerek yaklaşma, gerekse tırmanma istikametinde doğal mania oluşturmaktadır. Bu olumsuzlukların giderilebilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

4. Operasyon yapan uçağın pas geçmesi ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması) kriterlerine göre mümkün görülmemektedir. Yürürlükteki kriterler gözönüne alınmış mıdır?

5. Sivil amaçla kullanılan jet motorlu uçakların performanslarını zorlayacak çok yüksek tırmanma kabiliyeti gerektiren tepelerden dolayı, THK envanterinde bulunan pervaneli küçük uçaklar tarafından sportif amaçlı olarak kullanılabilir mi?

6. Daha sonra İmsık Havaalanının Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından, üzerine radar tesis edilmek maksadı ile satın alındığı duyumunu aldık; İmsık Havaalanı, radar tesis etmek amacı için satın alınmışsa;

– Radar veya uçakların hareketi ile doğrudan ilgili yer istasyonları (VOR, NDB, ILS) önce arazi satın alınıp, sonradan üzerine tesis edilmeyeceğine göre bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz?

– Bu tip radar mevzileri ve yer istasyonları tesis edilmeden önce geliştirilmiş programlar ve bölgenin topoğrafik haritaları kullanılarak, buraya kurulacak radarın kavarajı, yani sahayı nasıl kaplayacağı, hangi mesafe ve hangi yükseklikteki, ayrıca hangi özellikteki hava araçlarına yönelik olacağını önceden tespit edilmesi ve teknik raporlara bağlanması gerekir. Özellikle radarlar, çok daha yüksek bölgelere kururlar ve arazi ihtiyaçları bu kadar çok değildir. Bu teknik çalışmalar yapılmadan önce arazi satın alınması Dünya’da görülmemiş bir uygulamadır. İmsık Havaalanı arazi satın alınmadan önce böyle bir çalışma yapılmış mıdır?

Dr. Nevzat Köse
Aksaray

T.C.

Millî Savunma Bakanlığı
Kanun : 1998/180-N.O.

9.3.1998

Konu : Yazılı Soru Önergisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 13 Şubat 1998 tarihli ve Kan. Kar. Md. A.01.0.GNS.01.00.02-11038 sayılı yazısı.

Aksaray Milletvekili Dr. Nevzat Köse tarafından verilen ve İlgi Ek’inde gönderilerek cevaplandırılması istenilen 7/4351-10967 sayılı “Bodrum (İmsık) Havaalanına ilişkin” yazılı soru önergesinin cevabı Ek’tedir.

Arz ederim.

İsmet Sezgin
Millî Savunma Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Aksaray Milletvekili Dr. Nevzat Köse Tarafından Verilen “Bodrum (İmsık) Havaalanına İlişkin” Yazılı Soru Önergisinin Cevabıdır

1. Bodrum (İmsık) Havaalanı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı envanterinde bulunan uçaklar tarafından kullanılacağından pistin etrafındaki doğal manialar, uçak ve helikopterlerin inişi ve kalkışı için engel teşkil etmemektedir.

2. Bodrum ve çevresinde genellikle kuzeyden ve güneyden esen rüzgâr hakimdir. Her hava meydanında rüzgâr limitleri, uçak işleticileri tarafından belirlenmektedir. Rüzgâr şiddeti, uçuş için elverişli limitlerin dışında olduğu takdirde meydan kullanılmamaktadır.

3. Bodrum (İmsık) Havaalanı çevresindeki doğal manialar, Kara Kuvvetleri Komutanlığında mevcut uçak ve helikopterlerin uçuşları için herhangi bir olumsuzluk yaratmamaktadır.

4. Operasyon yapan uçağın pas geçmesi ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması) kriterlerine göre mümkün görülmemekle birlikte, Kara Kuvvetleri Komutanlığında kullanılan uçak ve helikopterlerin alçalmalarında ve inişlerinde bir sorun teşkil etmemektedir.

5. Bodrum (İmsık) Havaalanı, Türk Hava Kurumu envanterinde bulunan pervaneli küçük uçaklar tarafından sportif amaçlı olarak kullanılabilir niteliktedir.

6. Bodrum (İmsık) Havaalanı, Kara Kuvvetleri Komutanlığına ait uçak ve helikopterlerin ikmal ve bakım faaliyetleri ile diğer hareket ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla yönelik olarak tedarik edilmiştir.

Arz ederim.

İsmet Sezgin

Millî Savunma Bakanı ve

Başbakan Yardımcısı

8. – *Sakarya Milletvekili Ertuğrul Eryılmaz'ın, şehit ailelerinin misafirhane ihtiyacına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun yazılı cevabı (7/4353)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ertuğrul Eryılmaz

Sakarya

1. İllerde bulunan Şehit Aileleri Dernek üyelerinin Ankara'ya geldikleri zaman kalabilecekleri bir şehit aileleri misafirhanesi açmayı düşünüyor musunuz?

2. Yerel Yönetimlerce Belediye veya İl Meclis Üyelerine verilen şeref kartının bir benzerinin şehit ailelerine de verilerek otoparklardan ve fuarlardan istifade edebilmelerinin sağlanması yönünde herhangi bir çalışmanız var mı?

3. Şehit ailelerine; çöp vergisi, konut vergisi, kira gelir vergisi, su ve elektrik tüketim ücretlerinde muafiyetler tanımayı düşünüyor musunuz? Bakanlık olarak bu konularda herhangi bir girişimde bulundunuz mu?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.01.01/054071

Konu : Yazılı Soru Önergesi

4.3.1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 20.1.1998 gün ve A.01.GNS.0.10.00.02-7/4353-10969-27692 sayılı yazısı.

Sakarya Milletvekili Ertuğrul Eryılmaz tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soru önergeminin cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

Çeşitli olaylar nedeniyle şehit olan Emniyet Teşkilâtı Mensuplarının geride kalan dul ve yetimlerine, aynı olaylarda yaralanarak vazife malûlü durumuna düşen personelin eş ve çocuklarına, Emniyet Genel Müdürlüğü Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığına müracaatları halinde Sosyal Teşislere Giriş Kartı düzenlenerek verilmekte, verilen bu kartlarla Polis Evleri, Moral Eğitim Merkezleri ve Kamplarda % 50 indirimli yemek verilmekte ve yatak ücreti alınmamaktadır.

Ayrıca, Şehit olan mensuplarımızın geride kalan dul ve yetimlerine, yaralanarak vazife malûlü durumuna düşen personelin kendisi ve eşine T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından Devlet Demir Yolları, Denizcilik İşletmeleri, İç Hat vasıtalarından ve Belediye vasıtalarından ücretsiz olarak yararlanmaları için "Ücretsiz Seyahat Kartı" tanzim edilerek verilmekte, verilen bu kartla ücretsiz olarak seyahat edebilmektedir.

Yerel idare birimlerimiz şehit ve malûlü yakınları için kendi meclislerinin almış olduğu kararlar ile çeşitli kolaylıklar sağlamakta, kimi belediyeler bu aileleri konut sahibi yapmakta, kimi belediyeler ise bu aileleri şehiriçi ulaşım hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalandırmaktadır. Bakanlığımız yerel yönetimlerin bu konudaki uygulamalarını takip ve teşvik etmektedir.

Şehit ve malûlü yakınlarını çeşitli vergilerden muaf tutulması hepimizin ortak arzusudur. Ancak vergi konulması veya vergi muafiyeti tanınması kanunî düzenlemelerle mümkün olmaktadır. Ülkemizde malî konular Maliye Bakanlığının çalışma sahası içindedir. Bu konu Bakanlığımızca ilgili bakanlığa bildirilecek ve hayata geçirilmesi sağlanmaya çalışılacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat Başesgioğlu
İçişleri Bakanı

9. – *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, orman yangınlarıyla mücadele için alınacak yeni araçların ihalesine ilişkin sorusu ve Orman Bakanı Ersin Taranoğlu'nun yazılı cevabı (7/4380)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Orman Bakanı Sayın Ersin Taranoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

12.2.1998

Veysel Candan

Konya

Dağıtmış olduğunuz basın bildirisinde Yüksek Planlama Kurulunun 18.9.1997 gün ve 97/53 sayılı kararları gereği orman yangınları önleme ve mücadele kapsamında arazi aracı, yangın söndürme aracı, fotovoltatik sistemi ve muhtelif telsiz ve yangın haber merkezi ekipmanları için uluslararası kredili olarak ihale yapılacağını açıklamaktasınız. Bu sebeple;

1. İhaleye hangi firmalar katılmış ve ne tür indirimle hangi firmalara verilmiştir?
2. Uluslararası kredi neden düşünülmüştür? Bulunan dış krediler sağlanmış mıdır? Döviz bazında faiz oranları nedir?
3. Dış krediler Hazine teminatlı ise firmaların bulacakları krediler yüksek olmayacak mıdır?
4. Bulunan dış kredi faizleri yüksek olunca indirimler de düşük olacaktır. İdarenin düşük indirimler içinden birini seçme zorunluluğu olacağından idarenin zararı söz konusu değil midir?

T.C.

Orman Bakanlığı

6.3.1998

Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi

Başkanlığı

Sayı : KM.1.SOR/175-671

Konu : Sayın Veysel Candan'ın Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 20.2.1998 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4380-11015/27797 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'ın "Orman yangınlarıyla mücadele için alınacak yeni araçların ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi" Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabî yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Ersin Taranoglu

Orman Bakanı

Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan'ın 7/4380 Esas No'lu "Orman Yangınlarıyla Mücadele İçin Alınacak Yeni Araçların İhalesine" İlişkin Yazılı Soru Önergesi Hakkında Orman Bakanlığının Cevabı

Yüksek Planlama Kurulunun 18.9.1997 gün ve 97/53 sayılı kararı gereği Orman Yangınlarını Önleme ve Mücadele Projesi kapsamında 97/A 050 130 proje numarası ile yer alan ve aşağıda belirtilen makine, ekipmanlar Uluslararası kredili olarak ihale yoluyla satın alınması işi kapalı teklif usulüyle 15-19.12.1997 tarihleri arasında aşağıdaki şekilde gerçekleştirilmiştir.

1. a) 537 adet ve 15 586 000 US \$ muhammen bedelli Arazi Aracı (Pick-Up) ihalesine 4 (Dört) firma katılmış 2 (İki)'si ihale dışı kalmıştır. İhaleye kalan firmalar ITOCHU COR ile CHRYSLER A.Ş.'den ITOCHU COR firmasına muhammen bedel üzerinden % 54 indirimle 7 180 405 US \$'a ihale edilmiştir.

b) 122 adet ve 24 596 000 US \$ muhammen bedelli Yangın Söndürme Aracı (Arazöz) ihalesine 8 (Sekiz) firma katılmış 2 (İki) firma ihale dışı kalmıştır. İhaleye kalan firmalar IVECO MEZZI S.P.A., KOLUMAN A.Ş., IVECO-MAGIRUS GMBH, SIDES S.A., RENAULT V.I, DAIMLER-BENZ AG'den RENAULT V.I firmasına muhammen bedel üzerinden % 42 indirimle 14 508 622 US \$'a ihale edilmiştir.

c) 69 adet ve 759 000 US \$ muhammen bedelli Fotovoltatik Sistemi (Güneş Enerjisi Sistemi) ihalesine 7 (Yedi) firma katılmış 4 firma ihale dışı kalmıştır. İhaleye kalan firmalar BAŞARI ELEKTRONİK SAN. ve TİC. A.Ş., MIDLAND RADIÖ LTD. ŞTİ., İSTEK SOLAR ISI A.Ş. (ELİT LTD. ŞTİ. ile ortak girişim)'den İSTEK SOLAR ISI A.Ş.-ELİT LTD. ŞTİ. ortak girişim firmasına muhammen bedel üzerinden % 68 indirimle 248 159 US \$'a ihale edilmiştir.

d) 2 583 adet ve 6 686 000 US \$ muhammen bedelli Muhtelif Telsiz ve Yangın-Haber Merkezi Ekipmanı ihalesine 2 (İki) firma katılmıştır. İhaleye katılan BAŞARI ELEKTRONİK SAN. ve TİC. A.Ş. ile MIDLAND RADIÖ LTD.'den MIDLAND RADIÖ LTD. firmasına muhammen bedel üzerinden % 48 indirimle 3 446 900 US \$'a ihale edilmiştir.

2. Millî Güvenlik Kurulunun 27.8.1996 tarih ve 400 sayılı Kararında, orman yangınları ile mücadele çalışmaları için gerekli kaynağın tahsis edilmesi hususu da yer almıştır. Kurumumuzun orman yangınları ile mücadele projesi gibi büyük çapta olan bir projeyi gerçekleştirecek malî kaynağı bulunmamaktadır. Bu nedenle Uluslararası dış kredili ihale yapılarak tam rekabet ortamının oluşturulması, böylece düşük faizli kredinin temin edilmesi amaçlanmıştır. İhalesi yapılan araç, telsiz ve makine-teçhizatlar için kredi teklifleri alınmış olup, ihaleler tescil edilmesi için Sayıştay'a gönderilmiştir.

3. Dış krediler Hazine teminatlî olup, kredi anlaşması ile ilgili nihaî karar, ihalelerin Sayıştay'ca tescilinden sonra, Hazine Müsteşarlığınca verilecektir.

4. Kurumumuz ihalelerde sadece bedel mukayesesinde bulunmaktadır. Yapılan ihalelerde de muhammen bedel üzerinden sağlanan indirimler yüksek oranlarda olmuştur. Kredi faizlerinin değerlendirilmesi ise Hazine Müsteşarlığınca yapılacak olup, İdaremizin herhangi bir zararı söz konusu değildir.

Sıra Sayısı : 535

Esas No : 1/650

Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu :

Kanunlaşmıştır.

Üye Sayısı	: 550
Kullanılan Oylar	: 195
Kabul edenler	: 190
Reddedenler	: -
Çekimsizler	: -
Mükerrer Oylar	: 5
Geçersiz Oylar	: -
Oya Katılmayanlar	: 352
Açık Üyelikler	: 8

(Kabul Edenler)

ADANA

İmren Aykut
M. Ali Bilici
Yakup Budak
Mehmet Büyükyılmaz
İ. Cevher Cevheri
Veli Andaç Durak
Mustafa Küpeli

Arif Sezer

ADİYAMAN

Mahmut Nedim Bilgiç

AĞRI

Cemil Erhan
Yaşar Eryılmaz

AMASYA

Aslan Ali Hatipoğlu

ANKARA

Nejat Arseven
Saffet Arıkan Bedük
Ömer Faruk Ekinci
Mehmet Gölhan
İrfan Köksalan
Mehmet Sağdıç
Önder Sav
Yücel Seçkiner
Aydın Tümen
Rıza Ulucak
Hikmet Uluğbay
Ersönmez Yarbay

ANTALYA

İbrahim Gürdal
Sami Küçükbaşkan
Metin Şahin

ARTVİN

Metin Arifağaoğlu
Süleyman Hatinoğlu

AYDIN

Nahit Menteşe
Sema Pişkinsüt
Muhammet Polat

BALIKESİR

Tamer Kanber
Mustafa Güven Karahan
Hüsnü Sivalıoğlu
İlyas Yılmazyıldız

BARTIN

Zeki Çakan
Cafer Tufan Yazıcıoğlu

BATMAN

Ataullah Hamidi

BAYBURT

Ülkü Güney
Suat Pamukçu

BOLU

Avni Akyol
Mustafa Karslıoğlu
Mustafa Yünlüoğlu

BURDUR

Yusuf Ekinci
Kâzım Üstüner

BURSA

Ali Rahmi Beyreli
Hayati Korkmaz
Cemal Külahlı
Feridun Pehlivan
Turhan Tayan

ÇANAKKALE

Hikmet Aydın
Ahmet Küçük

DENİZLİ

M. Kemal Aykurt
Mehmet Gözlükaya
Haluk Müftüler

DİYARBAKIR

Abdülkadir Aksu
Sebgetullah Seydaoğlu

ERZİNCAN

Naci Terzi

ERZURUM

Lütfü Esengün

ESKİŞEHİR

Necati Albay

Mahmut Erdir

GAZİANTEP

Mehmet Batallı

Kahraman Emmioğlu
 Ali İliksoy
 Mustafa R. Taşar
GİRESUN
 Burhan Kara
 Rasim Zaimoğlu
GÜMÜŞHANE
 Mahmut Oltan Sungurlu
HAKKÂRİ
 Mustafa Zeydan
HATAY
 Ali Günay
 Ali Uyar
İĞDIR
 Adil Aşırım
ISPARTA
 A. Aykon Doğan
 Mustafa Köylü
İÇEL
 Oya Araslı
 Fevzi Arıcı
 Saffet Benli
 Abdülbaki Gökçel
 Turhan Güven
 D. Fikri Sağlar
 Mustafa İstemihan Talay
 Rüstü Kâzım Yücelen
İSTANBUL
 Meral Akşener
 Ziya Aktaş
 Tayyar Altıkulaç
 Ahat Andıcan
 Azmi Ateş
 Mustafa Baş
 Halit Dumankaya
 Bülent Ecevit
 Ekrem Erdem
 Algan Hacaloğlu
 Hüseyin Kansu
 Yılmaz Karakoyunlu
 Osman Kılıç
 Hayri Kozakçıoğlu
 Mehmet Tahir Köse
 Emin Kul
 Yusuf Namoğlu
 Ali Talip Özdemir

H. Hüsametdin Özkan
 Yusuf Pamuk
 Ahmet Tan
 Erdoğan Toprak
 Şadan Tuzcu
 Osman Yumakoğulları
 Namık Kemal Zeybek
İZMİR
 Işın Çelebi
 Şükrü Sina Gürel
 Birgen Keleş
 Metin Öney
 Ahmet Piriştina
 Işıl Saygın
 Suha Tanık
 Hakan Tartan
KARAMAN
 Fikret Ünlü
KASTAMONU
 Murat Başesgioğlu
 Hadi Dilekçi
 Haluk Yıldız
KAYSERİ
 Memduh Büyükkılıç
 İsmail Cem
 Abdullah Gül
 Salih Kapusuz
 İbrahim Yılmaz
KIRKLARELİ
 İrfan Gürpınar
 Cemal Özbilen
 Necdet Tekin
KİRŞEHİR
 Cafer Güneş
KOCAELİ
 Halil Çalık
 İsmail Kalkandelen
 Hayrettin Uzun
KONYA
 Ahmet Alkan
 Abdullah Turan Bilge
 Ali Günaydın
 Haşan Hüseyin Öz
KÜTAHYA
 Ahmet Derin
 Mehmet Korkmaz

MALATYA
 Miraç Akdoğan
 Oğuzhan Asiltürk
 Yaşar Canbay
 Fikret Karabekmez
MANİSA
 Hasan Gülay
 Yahya Uslu
 Cihan Yazar
MARDİN
 Muzaffer Arıkan
 Süleyman Çelebi
 Ömer Ertaş
 Hüseyin Yıldız
MUĞLA
 Mustafa Dedeoğlu
 Fikret Uzunhasan
MUŞ
 Erkan Kemaloğlu
 Sabahattin Yıldız
NEVŞEHİR
 Abdülkadir Baş
ORDU
 Müjdat Koç
 Nabi Poyraz
 Şükrü Yürür
RİZE
 Hüseyin Avni Kabaoğlu
 Ahmet Kabil
SAKARYA
 Teoman Akgür
 Cevat Ayhan
 Nevzat Ercan
 Ertuğrul Eryılmaz
SAMSUN
 Cemal Alişan
 Yalçın Gürtan
 Murat Karayalçın
 Latif Öztekin
SİİRT
 Nizamettin Sevgili
SİNOP
 Metin Bostancıoğlu
SIVAS
 Tahsin İrmak
 Mahmut Işık
 Temel Karamolloğlu

ŞANLIURFA

Necmettin Cevheri
Seyit Eyyüpoğlu
Eyyüp Cenap Gülpınar
ŞIRNAK
Mehmet Salih Yıldırım
TEKİRDAĞ
Bayram Fırat Dayanıklı
Enis Sülün

BALIKESİR

Tamer Kanber (Kabul)
BÜRDÜR
Yusuf Ekinci (Kabul)

ADANA

Cevdet Akçalı
Uğur Aksöz
İbrahim Yavuz Bildik
Sıtkı Cengil
Erol Çevikçe
M. Halit Dağlı
Tuncay Karaytuğ
Orhan Kavuncu
İbrahim Ertan Yülek

ADİYAMAN

Mahmut Bozkurt
Ahmet Çelik
Ahmet Doğan
Celal Topkan
AFYON
Sait Açba
İsmet Attila
Osman Hazer
H. İbrahim Özsoy (B.)
Yaman Törüner
Kubilay Uygun
Nuri Yabuz

AGRI

M. Sıddık Altay
Celal Esin
M. Ziyattin Tokar
AKSARAY
Mehmet Altunsoy
Nevzat Köse
Murtaza Özkanlı

TRABZON

Ali Kemal Başaran
İbrahim Çebi
Hikmet Sami Türk
VAN
Maliki Ejder Arvas
Şerif Bedirhanoglu
Mahmut Yılbaş

(Mükerrer Oylar)

İZMİR

Işın Çelebi (Kabul)

(Oya Katılmayanlar)

Sadi Somuncuoğlu

AMASYA

Ahmet İyimaya
Cemalettin Lafcı
Haydar Oymak

ANKARA

İlhan Aküzüm
Yılmaz Ateş
Ahmet Bilge
Gökhan Çapoğlu
Cemil Çiçek

ALI DİNÇER

Ali Dinçer
Mehmet Ekici
Eşref Erdem
Ünal Erkan
Agah Oktay Güner
Halis Uluç Gürkan (Bşk. V.)

ŞABAN KARATAŞ

M. Seyfi Oktay
İlker Tuncay

ANTALYA

Deniz Baykal
Ösman Berberoğlu
Arif Ahmet Denizolgun

HAYRİ DOĞAN

Emre Gönensay

BEKİR KUMBUL

Yusuf Öztıp

ARDAHAN

İsmet Atalay

Saffet Kaya

YALOVA

Cevdet Aydın
Yaşar Okuyan
YOZGAT
Yusuf Bacanlı
Lutfullah Kayalar
ZONGULDAK
Tahsin Boray Baycık
Osman Mümtaz Soysal

ORDU

Nabi Poyraz (Kabul)
Şükrü Yürür (Kabul)

ARTVİN

Hasan Ekinci

AYDIN

Cengiz Altunkaya
M. Fatih Atay
Ali Rıza Gönül
İsmet Aptullah Sezgin (B.)
Yüksel Yalova

BALIKESİR

Abdülbaki Ataç
Ahmet Bilgiç
Safa Giray
İ. Önder Kırılı (İ. A.)
İsmail Özgün

BARTIN

Köksal Toptan

BATMAN

Alaattin Sever Aydın
Musa Okçu
Faris Özdemir

BİLECİK

Şerif Çim
Bahattin Şeker

BİNGÖL

Kâzım Ataoğlu
Hüsamettin Korkutata
Mahmut Sönmez

BİTLİS

Zeki Ergezen
Edip Safder Gaydalı
Kâmran İnan

Abdulhaluk Mutlu

BOLU

Feti Görür

Necmi Hoşver

Abbas İnceayan

BURDUR

Mustafa Çiloğlu

BURSA

Yüksel Aksu

Cavit Çağlar

Mehmet Altan Karapaşaoğlu

İlhan Kesici

Ali Osman Sönmez

Yahya Şimşek

Ertuğrul Yalçınbayır

İbrahim Yazıcı

ÇANAKKALE

Mustafa Cumhur Erstümer (B.)

Nevfel Şahin

A. Hamdi Üçpınarlar

ÇANKIRI

Mete Bilgin

İsmail Coşar

Ahmet Uyanık

ÇORUM

Bekir Aksoy

Mehmet Aykaç

Hasan Çağlayan

Zülfikar Gazi

Yasin Hatiboğlu (Bşk. V.)

Ali Haydar Şahin

DENİZLİ

Hilmi Develi

Adnan Keskin

Hasan Korkmazcan (Bşk. V.)

Ramazan Yenidede

DİYARBAKIR

Muzaffer Arslan

Ferit Bora

M. Salim Ensarioğlu

Sacit Günbey

Seyyit Haşim Haşimi

Ömer Vehbi Hatipoğlu

Yakup Hatipoğlu

Salih Sümer

EDİRNE

Ümran Akkan

Evren Bulut

Mustafa İlmen

Erdal Kesebir

ELAZIĞ

Mehmet Açar

Ömer Naimi Barım

Hasan Belhan

Cihan Paçacı

Ahmet Cemil Tunç

ERZİNCAN

Tevhit Karakaya

Mustafa Kul

Mustafa Yıldız

ERZURUM

Zeki Ertugay

Abdulilal Fırat

Necati Güllülü

İsmail Köse

Ömer Özyılmaz

Aslan Polat

Şinasi Yavuz

ESKİŞEHİR

Mustafa Balcılar

Demir Berberoğlu

İbrahim Yaşar Dedelek

Hanifi Demirkol

GAZİANTEP

Nurettin Aktaş

Hikmet Çetin (Başkan)

Mehmet Bedri İncetahtacı

Ünal Yaşar

Mustafa Yılmaz (B.)

GİRESUN

Turhan Alçelik

Yavuz Köymen

Ergun Özdemir

GÜMÜŞHANE

Lütfi Doğan

HAKKÂRİ

Naim Geylani

HATAY

Abdulkadir Akgöl

Fuat Çay

Süleyman Metin Kalkan

Nihat Matkap

Levent Mistkoğlu

Atilla Sav

Mehmet Silay

Hüseyin Yayla

İĞDIR

Şamil Ayırım

İSPARTA

Ömer Bilgin

Erkan Mumcu

Halil Yıldız

İÇEL

Mehmet Emin Aydınbaş

Halil Cin

Ali Er

Ayfer Yılmaz

İSTANBUL

Bülent Akarcalı

Yıldırım Aktuna

Sedat Aloğlu

Refik Aras

Mehmet Aydın

Mukadder Başoğlu

Ali Coşkun

Nami Çağan (B.)

Tansu Çiller

Gürcan Dağdaş

H. Hüsnü Doğan

Süleyman Arif Emre

Hasan Tekin Enerem

Mehmet Fuat Fırat

Metin Işık

İsmail Kahraman

Cefi Jozef Kamhi

Ercan Karakaş

M. Cavit Kavak (B.)

Ahmet Güryüz Ketenci

Göksal Küçükali

Aydın Menderes

Necdet Menzir (B.)

Mehmet Moğultay

Ali Oğuz

Mehmet Altan Öymen

Korkut Özal

Mehmet Cevdet Selvi

Mehmet Seviçen

Mehmet Ali Şahin

Güneş Taner (B.)

Bülent Hasan Tanla

Zekeriya Temizel (B.)

Ali Topuz

Bahattin Yücel

Bahri Zengin

İZMİR

Veli Aksoy
Turhan Arıncı
Ali Rıza Bodur
Hasan Denizkurdu
İ. Kaya Erdem
Sabri Ergül
Aydın Güven Gürkan
Şekibe Gencay Gürtün
Mehmet Köstepen
Atilla Mutman
Rüşdü Saracoglu
Rifat Serdaroglu (B.)
Ufuk Söylemez
Sabri Tekir
Zerrin Yeniceci
İsmail Yılmaz

KAHRAMANMARAŞ

Esat Bütün
Hasan Dikici
Ali Doğan
Avni Doğan
Ahmet Dökülmez
Mustafa Kamalal
Mehmet Sağlam
Ali Şahin

KARABÜK

Şinasi Altınır
Hayrettin Dilekcan
Erol Karan

KARAMAN

Abdullah Özbey
Zeki Ünal.

KARS

Y. Selahattin Beyribey
Çetin Bilgir
Sabri Güner
Zeki Karabayır

KASTAMONU

Fethi Açar
Nurhan Tekinel

KAYSERİ

Osman Çılsal
Ayvaz Gökdemir
Nurettin Kaldırımçı
Recep Kırış

KIRIKKALE

Kemal Albayrak
Hacı Filiz
Mikail Korkmaz
Recep Mızrak

KIRKLARELİ

A. Sezal Özbek

KİRŞEHİR

Ömer Demir

KİLİS

Mustafa Kemal Ateş
Doğan Güreş

KOCAELİ

Bülent Atasayan
Necati Çelik
Onur Kumbaracıbaşı
Osman Pepe
Bekir Yurdagül

KONYA

Hüseyin Arı
Nezir Büyükcengiz
Veysel Candan
Remzi Çetin
Mehmet Necati Çetinkaya
Abdullah Gencer
Teoman Rıza Güneri
Mehmet Keçeciler
Mustafa Ünalı

LÜTFİ YALMAN

Mehmet Ali Yavuz

KÜTAHYA

Mustafa Kalemli
Emin Karaa
İsmail Karakuyu

METİN PERLİ**MALATYA**

Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
M. Recai Kutan

MANİSA

Abdullah Akarsu
Rıza Akçalı
Bülent Arıncı
Tevfik Diker

Ayseli Göksoy

Sümer Oral

Ekrem Pakdemirli

Erdoğan Yetenç

MARDİN

Fehim Adak
Mahmut Duyan (İ. A.)

MUĞLA

İrfettin Akar
Lale Aytaman
Zeki Çakıroğlu
Enis Yalım Erez (B.)

MUŞ

Necmettin Dede
Nedim İlci

NEVŞEHİR

Mehmet Elkatmış
Ahmet Esat Kıratlıoğlu

NİĞDE

Doğan Baran
Akin Gönen
Mehmet Salih Katırcıoğlu
Ergun Özkan

ORDU

Hüseyin Olgun Akın
İhsan Çabuk
Mustafa Bahri Kibar
Mustafa Hasan Öz
Refaiddin Şahin (B.)

RİZE

Ahmet Mesut Yılmaz (Başbakan)

SAKARYA

Nezir Aydın
Ahmet Neidim
Ersin Taranoğlu (B.)

SAMSUN

İrfan Demiralp
Ahmet Demircan
Ayhan Gürel
Nafiz Kurt
Biltekin Özdemir

Musa Uzunkaya

Adem Yıldız

SİİRT

Ahmet Nurettin Aydın
Mehmet Emin Aydın

SİNOP

Kadir Bozkurt
Yaşar Topçu (B.)

T.B.M.M.

B : 64

10 . 3 . 1998

O : 2

SIVAS

Musa Demirci
Abdullatif Şener
Nevzat Yanmaz
Muhsin Yazıcıoğlu

ŞANLIURFA

Sedat Edip Bucak
Zülfikar İzol
Ahmet Karavar
Abdülkadir Öncel
M. Fevzi Şihanlıoğlu

ŞIRNAK

Bayar Ökten
Mehmet Tatar

TEKİRDAĞ

Fevzi Aytekin
Nihan İlgün
Hasan Peker

TOKAT

Abdullah Arslan
Hanefi Çelik
Ali Şevki Ereğ
Metin Gürdere (B.)
Ahmet Feyzi İnceöz

Bekir Sobacı
Şahin Ulusoy

TRABZON

Eyüp Aşık (B.)
Yusuf Bahadır
Kemalettin Göktaş (İ. A.)
Şeref Malkoç
İsmail İlhan Sungur

TUNCELİ

Kamer Genç (Bşk. V.)
Orhan Veli Yıldırım

(Açık Üyelikler)

UŞAK

Yıldırım Aktürk
Hasan Karakaya
Mehmet Yaşar Ünal

VAN

Mustafa Bayram
Fethullah Erbaş
Şaban Şevli

YOZGAT

İlyas Arslan
Kazım Arslan
Abdullah Örnek
İsmail Durak Ünlü

ZONGULDAK

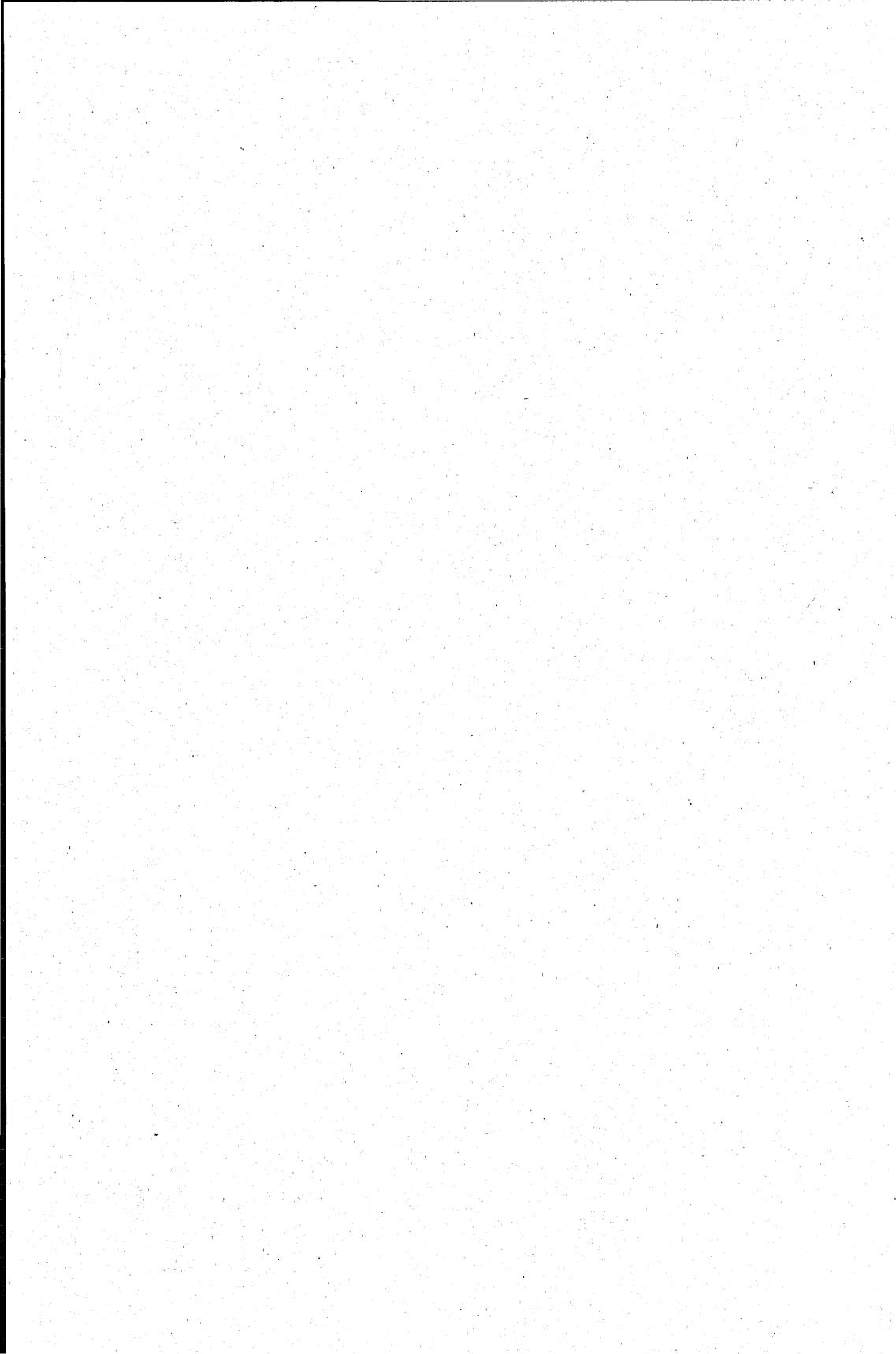
Veysel Atasoy
Necmettin Aydın
Ömer Barutçu
Hasan Gemici (B.)

ANKARA 2
KOCAELİ 1
ŞANLIURFA 1

BURSA 1
KONYA 1

KIRŞEHİR 1
RİZE 1

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

64 ÜNCÜ BİRLEŞİM

10 . 3 . 1998 SALI

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Ekim, Kasım ve Aralık 1997 Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/20) (S. Sayısı : 582) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

2. — Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/844) (S. Sayısı : 526) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

3. — Samsun Milletvekili Murat Karayağcın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/940) (S. Sayısı : 527) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

4. — Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/985) (S. Sayısı : 528) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

5. — Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/338) (S. Sayısı : 529) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

6. — Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/991) (S. Sayısı : 530) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

7. — Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/215) (S. Sayısı : 531) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

8. — İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/856) (S. Sayısı : 542) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

9. — Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/340) (S. Sayısı : 543) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

10. — İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/893) (S. Sayısı : 557) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

11. — İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/835) (S. Sayısı : 558) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

12. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Ankara İlinde Ümitköy Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifinin (2/755), İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre doğrudan Gündeme alınma önergesi.

13. — Sinop Milletvekili Metin Bostancıoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/830), İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre doğrudan Gündeme alınma önergesi.

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

1. — Konya Milletvekili Mustafa Ünalı ve 36 arkadaşının, orman yangınlari-
nin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Ana-
yasanın 98 inci, İttüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması
açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

2. — Konya Milletvekili Mustafa Ünalı ve 37 arkadaşının, dış borçlar konu-
sunda Anayasanın 98 inci, İttüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Mec-
lis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

3. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 12 arkadaşının, T.R.T. ile il-
gili usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İttü-
züğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin
önergesi (10/26)

4. — Konya Milletvekili Mustafa Ünalı ve 39 arkadaşının, demiryolu ulaşı-
mının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amaciy-
la Anayasanın 98 inci, İttüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis
araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

5. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 12 arkadaşının, işsizliğin ne-
denlerini araştırmak ve çözüm yollarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İttü-
züğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin
önergesi (10/31)

6. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 14 arkadaşının, eğitimin sorunları
ve bu konuda uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İttüzüğün 102 ve
103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

7. — İzmir Milletvekili Sabri Ergül ve 16 arkadaşının, Manisa Emniyet Mü-
dürlüğünce gözaltına alınan bir grup öğrenciye işkence ve kötü muamele yapıldığı
iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İttüzüğün 104 ve 105 inci mad-
deleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

8. — İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 10 arkadaşının, tarım ve hayvancılık
sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemleri tespit etmek amacıyla
Anayasanın 98 inci, İttüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştı-
rması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

9. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, DDY'nin zarar et-
mesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla
Anayasanın 98 inci, İttüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması
açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

10. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, BAĞ - KUR'un
sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Ana-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

yasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

11. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 29 arkadaşının, ormanlarımız ve orman köylülerimizin sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

12. — Konya Milletvekili Mustafa Ünalı ve 37 arkadaşının, balık üretimindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

13. — Konya Milletvekili Mustafa Ünalı ve 35 arkadaşının, Fener Rum Patrikhanesinin statüsü ve faaliyetleri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

14. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 11 arkadaşının, Adli Tıp Kurumu'nun daha çağdaş ve etkin bir yapıya kavuşturulması için alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

15. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi Inceöz ve 17 arkadaşının, sağlık hizmetlerindeki sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

16. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 16 arkadaşının, Çukobirlik Genel Müdürlüğündeki yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını araştırmak ve alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

17. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 13 arkadaşının, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğündeki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

18. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 16 arkadaşının, Bayındırlık ve İskân Bakanlığındaki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

19. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 17 arkadaşının, sağlıksız hayvan ve et ithalatı yapıldığı iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

20. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 14 arkadaşının, Ulaştırma Bakanlığındaki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

21. — Rize Milletvekili Şevki Yılmaz ve 21 arkadaşının, çay üreticisinin ve işletmelerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

22. — İçel Milletvekili Mehmet Emin Aydınbaş ve 28 arkadaşının, Tarım Kredi Kooperatiflerindeki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

23. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 58 arkadaşının, İsrail ile İşbirliği anlaşmaları imzaladığı iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

24. — İzmir Milletvekili Veli Aksoy ve 26 arkadaşının, Bayındırlık ve İskân Bakanlığındaki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

25. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 14 arkadaşının, Tarım Kredi Kooperatiflerindeki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

26. — İzmir Milletvekili Metin Öney ve 10 arkadaşının, ceza ve tevkifevleri ile tutuklu, hükümlü ve yöneticilerin içinde buldukları durumu araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

27. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 18 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

28. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 13 arkadaşının, sağlık hizmetlerindeki sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

29. — Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu ve 28 arkadaşının, kumarhanelerin maddî ve manevî tahribatlarının boyutlarını tespit etmek ve daha iyi denetlenmeleri için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

30. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, iç ve dış borçlar ile alınan kredilerin nerelerde kullanıldığının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

31. — Sivas Milletvekili Abdullatif Şener ve 27 arkadaşının, Sivas İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

32. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve 9 arkadaşının, yargı bağımsızlığına gölge düşürdüğü iddia edilen olayları araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

33. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 17 arkadaşının, işsizlik sorununun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

34. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 16 arkadaşının, korunmaya muhtaç çocukların sorunlarının araştırılarak gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

35. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 44 arkadaşının, Afşin - Elbistan Termik Santrali'nin kiralanması konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

36. — Sivas Milletvekili Temel Karamollaoğlu ve 31 arkadaşının, Belediyelerin içinde buldukları sorunların tespiti ve belediye hizmetlerinin daha verimli yapılabilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

37. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 115 arkadaşının, başörtülü kız öğrencilerin sorunları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/66)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

38. — Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu ve 28 arkadaşının, Rusya ve Ukrayna'dan kalitesiz ve standartlara uygun olmayan saç ithal edildiği iddialarını ve bunların üretimde kullanılmasının sakıncalarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/69)

39. — Çankırı Milletvekili İsmail Coşar ve 42 arkadaşının, ülkemizin enerji tüketiminde ileride bir darboğazla karşılaşmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/70)

40. — Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 21 arkadaşının, Refah Partisinin Uluslararası Yardım Teşkilâtı (IHH) ile ilişkisinin araştırılması ve bu teşkilâtça toplanan kurban paralarının amacına ulaşıp ulaşmadığının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

41. — Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 13 arkadaşının, Refah Partisi üyesi oldukları iddia edilen iki kişinin kurban organizasyonu marifetiyle topladıkları paraların nerelerde kullanıldığını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

42. — Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 13 arkadaşının, bazı turizm şirketlerinin hac organizasyonlarından sağladıkları gelirden Refah Partisine para aktarılıp aktarılmadığını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

43. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 26 arkadaşının, Kırıkkale İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

44. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 14 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

45. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 16 arkadaşının, ülke çıkarlarına uygun bir enerji politikasının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

46. — Burdur Milletvekili Kazım Üstüner ve 14 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının ve uygulanan yanlış politikaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

47. — İstanbul Milletvekili H. Hüsamettin Özkan ve 14 arkadaşının, DYP Genel Başkanı Tansu Çiller'in, yurt içi gezilerinde kullandığı yabancı hava siciline kayıtlı uçağın kullanımının Siyasî Partiler ve Türk Havacılık Kanunları karşısındaki durumunun belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

48. — İçel Milletvekili Oya Araslı ve 20 arkadaşının, Refah Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın mal varlığının ve kaynaklarının tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

49. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 25 arkadaşının, yurt dışın-da bulunan öğretmen ve öğrencilerimizin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

50. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 22 arkadaşının, otomotiv sanayinin sorunlarının ve devrim otomobilinin üretilmemesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82)

51. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel ve 28 arkadaşının, GAP İdaresi ile yabancı firmalar arasında yapılan anlaşmalardaki usulsüzlük iddialarını araştırmak ve GAP'ın kısa sürede bitirilebilmesi için gerekli yöntemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

52. — İzmir Milletvekili Ahmet Piriştina ve 59 arkadaşının, kumarhanelerin daha iyi denetlenebilmeleri için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84)

53. — Ankara Milletvekili Eşref Erdem ve 26 arkadaşının, dengeli kalkınmayı olumlu etkileyecek bir ulaştırma politikasının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85)

54. — Kırıkkale Milletvekili Mikail Korkmaz ve 23 arkadaşının, MKE Kurumunun içinde bulunduğu durumun tespit edilmesi ve tam kapasite ile çalıştırılmasını sağlamak için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/87)

55. — Kastamonu Milletvekili Fethi Acar ve 41 arkadaşının, Kastamonu İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anaya-

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

sanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/91)

56. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 21 arkadaşının, orta öğretimdeki sorunların araştırılarak Anayasal çerçeveye uygun bir milli eğitim politikasının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/92)

57. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 23 arkadaşının, et ithali konusunu araştırmak ve hayvancılığımızın geliştirilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/94)

58. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 26 arkadaşının, İstanbul Perşembe Pazarı Ticaret Merkezi (PERPA)'nın içinde bulunduğu durumun araştırılarak ülke ekonomisine kazandırılabilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/95)

59. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 24 arkadaşının, Marmara Bank, Impexs Bank ve TYT Bank'ın iflas nedenlerinin araştırılarak sorumlularının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

60. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 23 arkadaşının, Kazakistan'da bulunan Hoca Ahmet Yesevi Türbesi'nin onarımında meydana gelen yolsuzluk ve usulsüzlüklerin araştırılarak, sorumlularının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/97)

61. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 26 arkadaşının, Etibank tarafından yapılan alümina ihalesinde meydana gelen yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını araştırarak, madenlerimizin daha rantabl işletilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99)

62. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya ve 19 arkadaşının, Eskişehir E Tipi Cezaevinin kapatılmasının nedenlerini ve yapılan tadilatların gerekli olup olmadığını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100)

63. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 20 arkadaşının, Denizli İlinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

64. — Zonguldak Milletvekili Mümtaz Soysal ve 20 arkadaşının, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlüler tarafından sürdürülen ölüm orucunun nedenlerini ve istemlerini açığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/102)

65. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova ve 49 arkadaşının, orman yangınlarının önlenebilmesi için alınması gereken tedbirler ile yangınlardaki ihmal ve kusurların tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/103)

66. — Bartın Milletvekili Köksal Toptan ve 22 arkadaşının, kumarhanelerin yattığı maddi ve ahlaki tahribatların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/104)

67. — Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı ve 23 arkadaşının, elektrik dağıtım müesseselerinin tahsil ettikleri gelirlerin dağıtılmasında bir kuruma haksız kazanç sağlanmak suretiyle TEDAŞ'ın zarara uğratıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/105)

68. — Kahramanmaraş Milletvekili Ali Doğan ve 22 arkadaşının, Kahramanmaraş İlinin sorunlarını araştırmak ve alınacak önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/106)

69. — İzmir Milletvekili Veli Aksoy ve 19 arkadaşının, Gediz Nehrinin kirlenmesinin nedenlerini araştırmak ve bu konuda alınacak önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/107)

70. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 20 arkadaşının, Pamukkale'nin doğal güzellikleri ile kültürel mirasının korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)

71. — Çankırı Milletvekili Mete Bülgün ve 26 arkadaşının, çiftçilerimizin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/111)

72. — Tekirdağ Milletvekili Fevzi Aytekin ve 19 arkadaşının, Trakya'yı tehdit eden çevre sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğüün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/112)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

73. — İstanbul Milletvekili Yusuf Namoğlu ve 47 arkadaşının, spor yapma olanakları ile spor kulüpleri ve sporcuların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/114)

74. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 21 arkadaşının, milletvekilleri ve bakmakla yükümlü olduklarına ödenen sağlık harcamalarını araştırarak varsa usulsüzlükleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/115)

75. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 25 arkadaşının, Halk Bankası tarafından usulsüz kredi verildiği iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/116)

76. — Tekirdağ Milletvekili Fevzi Aytekin ve 20 arkadaşının, sağlığa zararlı şeker ithal edildiği iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/117)

77. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 22 arkadaşının, üniversitelere giriş sınav sistemindeki olumsuzlukları bütün boyutlarıyla araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/118)

78. — Zonguldak Milletvekili Mümtaz Soysal ve 22 arkadaşının, özel işkelelerin yasal durumları ile ülke ekonomisi ve çevreye verdikleri zararları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/119)

79. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 19 arkadaşının, otomobillerle ilgili bedelsiz ithalat rejiminin ülke sanayi ve ticaretine yapacağı olumsuz etkileri araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/120)

80. — Denizli Milletvekili Hilmi Develi ve 19 arkadaşının, Çocuk Esirgeme Kurumu ve kuruma bağlı yetiştirme yurtlarının içinde buldukları durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/121)

81. — Malatya Milletvekili Ayhan Fırat ve 22 arkadaşının, BELKO tarafından yapılan ithal kömürün satışı ile ilgili iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/122)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

82. — Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 21 arkadaşının, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının yasa dışı uygulamaları ile ilgili iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)

83. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova ve 22 arkadaşının, Kültür Bakanlığının Sanata ve Sanatçılara uyguladığı politikalar ile Devlet ve özel tiyatroların sorunları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 nci maddesi uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/7)

84. — Manisa Milletvekili Cihan Yazar ve 19 arkadaşının, ilaç üretimindeki sorunların araştırılarak genel bir ilaç politikası belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/128)

85. — İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar ve 43 arkadaşının, güvenlik güçlerinin toplumsal olaylar karşısındaki şiddete varan tutum ve uygulamalarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/129)

86. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 20 arkadaşının, ülkemizde meydana gelen şiddet olaylarının boyutlarını ve nedenlerini araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/130)

87. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, ülkemizde amatör sporculuğun bugünkü durumunun ve sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/131)

88. — Adana Milletvekili Cevdet Akçalı ve 49 arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti ile Türkçe konuşan ülkeler arasındaki ekonomik, kültürel ve sosyal ilişkileri geliştirmek için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/132)

89. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 33 arkadaşının, Başbakanlık Örtülü Ödeneğinin amacının dışında kullanıldığı iddialarını araştırarak varsa usulsüzlük ve yolsuzlukları tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/133)

90. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve 21 arkadaşının, Ege kıyılarında kurulan balık çiftliklerinin ülke turizmini tehdit ettiği iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/134)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

91. — Aydın Milletvekili Cengiz Altunkaya ve 21 arkadaşının, kamuda çalışan mimar ve mühendislerin çalışma koşullarının araştırılarak özlük haklarının iyileştirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/136)

92. — Bitlis Milletvekili Kâmrân İnan ve 21 arkadaşının, yasama dokunulmazlığı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/9)

93. — Kütahya Milletvekili Emin Karaa ve 24 arkadaşının, bazı termik santrallerin işletme hakkının devredilmesinin millî çıkarlara ters düştüğü iddiasını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/137)

94. — Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı ve 20 arkadaşının, Trakya bölgesinde özellikle Çorlu ve Çerkezköy'deki çarpık sanayileşmenin önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/138)

95. — Tunceli Milletvekili Orhan Veli Yıldırım ve 21 arkadaşının, gümrüklerde meydana gelen karapara aklama olaylarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/139)

96. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 20 arkadaşının, AIDS'le mücadele yollarının araştırılarak ulusal bir politikanın belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/140)

97. — Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu ve 23 arkadaşının, Diyarbakır İlinin ekonomik ve sosyal sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/141)

98. — Konya Milletvekili Lütfi Yalman ve 56 arkadaşının, bir doktorun türbanlı olduğu gerekçesiyle bilimsel çalışmalarının engellendiği iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/142)

99. — Manisa Milletvekili Tefvik Diker ve 34 arkadaşının, İstanbul Şişli'de meydana gelen ve iki kişinin ölümüyle sonuçlanan patlama olayının aydınlığı kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/143)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

100. — İçel Milletvekili Oya Araslı ve 29 arkadaşının, eğitim veya dinî amaçlı ev, yurt, tarikat, dergâh gibi kuruluş, örgüt ve yerlerin faaliyetlerinin araştırılarak Atatürk ilkelerine ve Cumhuriyetin temel niteliklerine aykırı eylemlerinin önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/144)

101. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 23 arkadaşının, Burdur İlinin ekonomik, sosyal ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/145)

102. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 22 arkadaşının, şeker üretimi ve şeker fabrikaları ile şeker pancarı üreticisinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/146)

103. — İzmir Milletvekili Veli Aksoy ve 21 arkadaşının, İzmir Körfezinde yaşanan kirliliğin önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırmasına ilişkin önergesi (10/147)

104. — İçel Milletvekili Mustafa İstemihan Talay ve 21 arkadaşının, yeni kurulan il ve ilçelerin sorunlarının araştırılarak il ve ilçe kurulmasıyla ilgili daha objektif kriterlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/148)

105. — Samsun Milletvekili Biltekin Özdemir ve 41 arkadaşının, kamu personel rejiminin bütün boyutlarıyla incelenerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/149)

106. — İstanbul Milletvekili Nami Çağan ve 20 arkadaşının, Üniversitelerin sorunlarının araştırılarak yeni üniversite açılmasıyla ilgili daha objektif kriterlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/151)

107. — Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 23 arkadaşının, EGO Genel Müdürlüğü'nce yapılan doğalgaz sayacı ihalesinde usulsüzlük yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/152)

108. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 24 arkadaşının, Burdur ve İç Batı Anadolu'da hayvancılığın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/153)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

109. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 24 arkadaşının, Devletin uyuşturuculuğuyla mücadele konusunda yetersiz kaldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/154)

110. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 77 arkadaşının, Eski Başbakan Tansu Çiller hakkındaki Meclis Soruşturması Önergesinin oylanması sırasında sahte oy kullanıldığı iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/155)

111. — İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 22 arkadaşının, yetkililerin uyuşturuculuğuyla mücadelede yetersiz kaldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/156)

112. — Burdur Milletvekili Kâzım Üstüner ve 19 arkadaşının, veteriner ilaçları ile yetiştiricilik ürünlerinin üretim, pazarlama, güvenli kullanım ve kalıntı sorunlarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/157)

113. — İzmir Milletvekili Metin Öney ve 25 arkadaşının, demiryolu ulaşımının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/158)

114. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova ve 29 arkadaşının, iki ABD vatandaşının Tansu Çiller'in danışmanı sıfatıyla çalıştırılmasının hukuka uygun olup olmadığının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/159)

115. — Balıkesir Milletvekili Tamer Kanber ve 20 arkadaşının, Balıkesir İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/165)

116. — Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 36 arkadaşının, Bulgaristan'dan yurduza göç eden soydaşlarımızın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167)

117. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 27 arkadaşının, K.İ.T.'ler ve özel şahıslar tarafından kurulan bazı vakıfların gayeleri dışında faaliyet gösterdikleri iddialarını araştırılarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/168)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

118. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 22 arkadaşının, Sayısal loto oyununun ülke kaynaklarının yurt dışına aktarılmasına neden olduğu ve ihalelerinde yolsuzluk yapıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/169)

119. — İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 33 arkadaşının, elektrik santrallerinin ve dağıtım hizmetlerinin işletme hakkının devri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/171)

120. — Malatya Milletvekili Ayhan Fırat ve 31 arkadaşının, S.S.K. sınavıyla ilgili olarak ileri sürülen yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/172)

121. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 27 arkadaşının, ormanlarımızın korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/173)

122. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 21 arkadaşının, erezyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/174)

123. — Tekirdağ Milletvekili Fevzi Aytekin ve 22 arkadaşının, Çernobil kazasının yurdumuzda meydana getirdiği etkilerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/176)

124. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 30 arkadaşının, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynaklarının kullanımında partizanlık yapıldığı ve keyfi davranıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/177)

125. — Giresun Milletvekili Burhan Kara ve 57 arkadaşının, Fiskobirlik yönetimine usulsüz fındık satışı yapıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/178)

126. — Hatay Milletvekili Mehmet Sılay ve 49 arkadaşının, Doğu Türkistan'da yaşanan son gelişmeler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/11)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

127. — Anavatan Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili ve Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu'nun, kamu personel rijiminin daha adil, dengeli ve çağdaş bir yapıya kavuşturulabilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/179)

128. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 31 arkadaşının, Avrupa'daki vatandaşlarımıza yönelik ırkçı saldırıların nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/180)

129. — Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu ve 22 arkadaşının, Balkanlar ve Avrupa ülkeleri ile ilgili olarak izlenen dış politika konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/12)

130. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova ve 24 arkadaşının, D.H.M.I.'nce gerçekleştirilen bazı ihaleler ile Antalya Havalimanı ve Yeni Dış Hatlar Terminal Binası ihalesiyle ilgili yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/181)

131. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 46 arkadaşının, Türk Devletleri ile ilişkilerimizin geliştirilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/182)

132. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 20 arkadaşının, yangınların önlenmesi ve itfaiye teşkilâtının yeniden yapılanması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/183)

133. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve 21 arkadaşının, İstanbul - Çatalca - Sazlıkdere Baraj Gölü civarında bulunan bir araziye imar izni verilmek suretiyle bir firmaya haksız menfaat sağlandığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/184)

134. — Bitlis Milletvekili Kâmran İnan ve 23 arkadaşının, NATO genişlemesi konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/13)

135. — Hatay Milletvekili Levent Mıstıkoğlu ve 40 arkadaşının, Hatay İlinin sorunlarının araştırılarak kamu hizmetlerinden daha fazla yararlandırılması için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/187)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

136. — İstanbul Milletvekili Necdet Menzir ve 20 arkadaşının, Türk Polis Teşkilâtı'nın sorunlarının araştırılarak yeniden yapılanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/188)

137. — İzmir Milletvekili Sabri Ergül ve 20 arkadaşının, «itirafçı» kişilerle istihbarat örgütleri ve kolluk güçleri arasındaki ilişkiler hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189)

138. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 22 arkadaşının, Yenikapı Mevlevihanesi'nde meydana gelen yangın nedenleri ile kültür ve tabiat varlıklarımızın korunması için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/190)

139. — Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin ve 22 arkadaşının, yüksek öğrenim için yurt dışına gönderilen öğrencilerle ilgili yolsuzluk iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/191)

140. — Batman Milletvekili Alaattin Sever Aydın ve 24 arkadaşının, Batman ilinin ekonomik, sosyal ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/192)

141. — Malatya Milletvekili Ayhan Fırat ve 24 arkadaşının, İstanbul Büyükşehir Belediyesince yapılan reklam işleri ihalesinde usulsüzlük ve yolsuzluk olup olmadığının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/193)

142. — Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı ve 25 arkadaşının, muhtarların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/194)

143. — İçel Milletvekili Halil Cin ve 24 arkadaşının, İçel ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/195)

144. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 22 arkadaşının, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu'na bağlı Kırıkkale Mühimmat Fabrikasında meydana gelen faciannın nedenleri ve yapılacak yardımları araştırmak amacıyla Anayasanın 98

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/196)

145. — Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu ve 30 arkadaşının, YÖK tarafından yurtdışındaki üniversitelerden mezun olanlara denklik belgesi verilmesinde haksızlık yapıldığı iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/197)

146. — Antalya Milletvekili Arif Ahmet Denizolgun ve 24 arkadaşının, Antalya'da meydana gelen orman yangınında zarar görenlere yapılacak yardımın belirlenmesi ve yangınların söndürülmesinde alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/198)

147. — Zonguldak Milletvekili Necmettin Aydın ve 20 arkadaşının, bazı mal ve hizmetlere yapılan son zamlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/14)

148. — Konya Milletvekili Abdullah Gencer ve 20 arkadaşının, Irak'ta yaşayan Türklerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/199)

149. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk ve 31 arkadaşının, İstanbul'da meydana gelen sel felaketinin neden olduğu zararlara karşı alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/200)

150. — Tokat Milletvekili Hanefi Çelik ve 30 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde geçici görevli olarak çalışan personelden bir kısmına keyfi bir şekilde kadro verildiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/201)

151. — DYP Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, İçel Milletvekili Turhan Güven ve Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Ziraat Bankası'na tarımsal kredi faiz oranlarının artırılmasının bankanın kârlılık durumu ve çiftçiler üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/202)

152. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 19 arkadaşının, TBMM'nde geçici görevli olarak çalışan personelden bir kısmına keyfi bir şekilde kadro verildiği ve usulsüz personel alımı yapıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/203)

153. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 21 arkadaşının, sekiz yıllık kesintisiz eğitimi öngören Kanunun uygulanmasıyla ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/204)

154. — Sivas Milletvekili Tahsin Irmak ve 22 arkadaşının, partizanca atamalar yapıldığı iddialarını araştırmak ve alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/205)

155. — İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 19 arkadaşının, İstanbul'da meydana gelen su baskımının nedenlerini araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/206)

156. — Aydın Milletvekili Cengiz Altinkaya ve 26 arkadaşının, Şanlıurfa Tüneli inşaatının gecikmesinin nedenlerini araştırarak hizmete açılabilmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/207)

157. — Ağrı Milletvekili M. Siddık Altay ve 19 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/208)

158. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Gökteş ve 20 arkadaşının, ülkemizdeki ilaç imalatı ve tüketimi ile denetimi konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/209)

159. — Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 23 arkadaşının, İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediyeleri ile bağlı şirketlerin bazı basın kuruluşlarına kaynak aktardığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/210)

160. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve 20 arkadaşının, Antlaşmalara göre Suriye ile sınırimızın bugünkü durumunun tespit edilmesi ve Suriye'de arazisi bulunan vatandaşlarımızın sorunlarına çözüm bulunması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/211)

161. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 34 arkadaşının, uygulanan tasarruf tedbirlerine rağmen kamu kesiminde özellikle taşıt kullanımında savurgan-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

lık yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/212)

162. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 28 arkadaşının, zarar gören çiftçilerin desteklenmesiyle ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/213)

163. — Kocaeli Milletvekili Bekir Yurdağül ve 21 arkadaşının, enerji darboğazının boyutları ile üretim, dağıtım ve iletimden kaynaklanan enerji kayıplarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/214)

164. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 22 arkadaşının, Doğu Anadolu Bölgesinin kalkınma sorunları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/16)

165. — Çankırı Milletvekili İsmail Coşar ve 66 arkadaşının, din görevlilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/215)

166. — Konya Milletvekili Mustafa Ünalı ve 20 arkadaşının, YÖK ve Başkanı hakkında ileri sürülen iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/216)

167. — İstanbul Milletvekili Altan Öymen ve 38 arkadaşının, kaçak ve çarpık yapılaşmanın çevre ve toplum sağlığı üzerindeki etkilerini araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/217)

168. — Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 25 arkadaşının, üniversitelerdeki öğrenci olaylarının önlenmesi için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/218)

169. — İçel Milletvekili Oya Araslı ile İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 18 arkadaşının, kadının statüsünün araştırılarak kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi sözleşmesinin yaşama geçirilmesi için alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/219) (Görüşme günü : 10.3.1998 Salı)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

170. — İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen ve 21 arkadaşının, ülkemizde meydana gelen yangınların neden olduğu zararların ve itfaiye teşkilâtının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/220)

171. — Aksaray Milletvekili Nevzat Köse ve 25 arkadaşının, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü'nde mevzuata aykırı uygulamalar yapıldığı iddialarını araştırarak alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/221)

172. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 24 arkadaşının, İran ve Türkmenistan'dan doğalgaz alınması projelerinin geciktiği iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 nci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/222)

173. — Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız ve 20 arkadaşının, Kuzey Irak'tan yapılan mazot ticareti ile ilgili yolsuzluk iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/223)

174. — Erzincan Milletvekili Naci Terzi ve 30 arkadaşının, Türk Hava Kurumu yönetimi hakkındaki iddiaların araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/224)

175. — Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı ve 25 arkadaşının, SEKA'nın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/225)

176. — İçel Milletvekili D. Fikri Sağlar ve 20 arkadaşının, Devlet içinde var olduğu iddia edilen yasadışı örgütlerin eylemleri ile güvenlik ve istihbarat birimlerinin sorunlarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/226)

177. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 20 arkadaşının, sınır ticaretinin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/227)

178. — Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 20 arkadaşının, Alanya'da meydana gelen sel felaketinin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/228)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

179. — Malatya Milletvekili Ayhan Fırat ve 32 arkadaşının, «Bedelsiz İthalat»la ilgili reklâm ihalelerinde yolsuzluk ve partizanlık yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/229)

180. — Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız ve 19 arkadaşının, Mardin ilinde tohumluk dağıtımı ile ilgili yolsuzluk ve usulsüzlük yapıldığı iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234)

181. — Kocaeli Milletvekili Bekir Yurdağül ve 21 arkadaşının, TEKEL'in özelleştirilmesine yönelik uygulamaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/235)

182. — Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya ve 20 arkadaşının, TEKEL'in özelleştirilmesine yönelik uygulamaların araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/236)

183. — Batman Milletvekili Musa Okçu ve 31 arkadaşının, TPAO ve TÜPRAŞ'ın içinde bulunduğu durumun araştırılarak daha etkin ve verimli çalışabilmeleri için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/237)

184. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 22 arkadaşının, yatırımları teşvik mevzuatı ve kalkınmada öncelikli yörelere sağlanan imkânlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/18)

185. — Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 24 arkadaşının, TEAŞ Santralleri ve TEDAŞ dağıtım tesisleri ihaleleriyle ilgili olarak ileri sürülen yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/238)

186. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 24 arkadaşının, Türkiye'den yasadışı yollarla İtalya'ya kaçış olaylarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/239)

187. — Tokat Milletvekili Bekir Sobacı ve 22 arkadaşının, Karadeniz Bölgesinde meydana gelen terör olayları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/240)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

---

188. — Erzurum Milletvekili Ömer Özyılmaz ve 40 arkadaşının, sekiz yıllık kesintisiz temel eğitim uygulamasıyla ilgili sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/241)

189. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 22 arkadaşının, Doğu Anadolu'nun sağlık sorunları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/242)

190. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 70 arkadaşının, Kosova'daki son gelişmeler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/19)

SÖZLÜ SORULAR

---

1. — Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in, Suriye sınırındaki mayınlı araziye ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/736) (2)
2. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, şeker fiyatlarına yapılan zamlara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/745) (2)
3. — Muğla Milletvekili İrfettin Akar'ın, Muğla'nın Ortaca İlçesinde vergi dairesi açılıp açılmayacağına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/751) (1)
4. — Muğla Milletvekili İrfettin Akar'ın, tarımsal girdi fiyatlarına yapılan zamlara ve ürünlere verilen taban fiyatlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/752) (1)
5. — Muğla Milletvekili İrfettin Akar'ın, pamuk hasat mevsiminde uygulanan prim sistemine ve ham dökme zeytinyağı ihracatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/753) (1)
6. — Muğla Milletvekili İrfettin Akar'ın, Muğla Milas Devlet Hastanesi ve Bodrum Devlet Hastanesi başhekimlerinin görevden alınmalarının nedenine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/754) (1)
7. — Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı'nın, memur maaşlarına yapılan zamma ve atamalara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/756)
8. — Elazığ Milletvekili Ömer Naimi Barım'ın, yurtdışındaki temsilciliklerde kullanılan makam araçlarına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/757)
9. — Elazığ Milletvekili Ömer Naimi Barım'ın, bakanlıklarda ve yurtdışındaki temsilciliklerde kullanılan makam araçlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/758)
10. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Siirt ve Bitlis illerine bağlı köylerde yaban domuzu ve ayıların verdiği zararlara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/759)
11. — Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Mardin ve çevresine tohumluk buğday dağıtımında usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/760)
12. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kur'an Kursu öğretmen ve öğretici vekillerinin maaşlarını alamadıkları iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/761)

---

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

SÖZLÜ SORULAR

13. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Tarsus'ta meydana gelen öğretmen cinayetleri hakkında basında çıkan haberlere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/762)

14. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol'un, Şanlıurfa 1. ve 2. Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/764)

15. — Isparta Milletvekili Mustafa Köylü'nün, Batı Çalışma Grubu'nun faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/765)

16. — Isparta Milletvekili Mustafa Köylü'nün, Isparta - Sütçüler - Kesme Lisesi'nin öğretmen ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/766)

17. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Mısır EZHER Üniversitesinden mezun olanlara ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/768)

18. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, burs alan yükseköğrenim öğrencilerinden eğitime katkı payı adı altında para kesintisi yapıp yapılmadığına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/769)

19. — Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un, Türkiye'nin ABD'de tanıtımı işinin verildiği firmaya ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/770)

20. — Niğde Milletvekili Mehmet Salih Katırcıoğlu'nun, verem hastalıkları ile mücadelede alınacak tedbirlere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/771)

21. — Niğde Milletvekili Mehmet Salih Katırcıoğlu'nun, Tasarrufu Teşvik Fonundan toplanan paralara ve KİT'lerde geçici olarak çalışan memurlara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/772)

22. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Siirt'te sağlık personeli alımında yolsuzluk yapıldığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/773)

23. — Antalya Milletvekili Arif Ahmet Denizolgun'un, Antalya - Venedik feribot seferlerinin iptal edilmesinin nedenine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/774)

24. — Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, sekiz yıllık kesintisiz eğitime katkı payı olarak toplanan kaynağın miktarına ve kullanımına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/775)

25. — Antalya Milletvekili Arif Ahmet Denizolgun'un, Antalya'ya ikinci bir Devlet Hastanesi yapıp yapılmayacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/776)

26. — Uşak Milletvekili Hasan Karakaya'nın, Uşak Havaalanı inşaatına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/779)

27. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, Ceylanpınar SSK Dispanseri binasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/780)

SÖZLÜ SORULAR

28. — Yozgat Milletvekili Abdullah Örnek'in, Yozgat - Çekerek Süreyyabey Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/781)

29. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Bafra Organize Sanayi Bölgesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/782)

30. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Tekel'e personel alımlarında yolsuzluk ve usulsüzlük yapıldığı iddialarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/783)

31. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, bir hâkimin ölümüyle sonuçlanan trafik kazasındaki araca ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/784)

32. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, ilköğretim okulu mezunlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/785)

33. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Fener Rum Patriğinin bazı faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/786)

34. — Niğde Milletvekili Mehmet Salih Katırcıoğlu'nun, Niğde Kütüphanesinden Konya Halk Kütüphanesine taşınan eserlere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/787)

35. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Pirsultan ve Kırım Türkleri Yardımlaşma derneklerine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/788)

36. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, bazı vakıflara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/789)

37. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, dernek ve vakıflara tahsis edilen arazilere ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/790)

38. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, bütçeden yardım alan dernek ve vakıflara ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/791)

39. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, bütçeden yardım alan vakıflara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/792)

40. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, bütçeden yardım alan dernek ve vakıflara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/793)

41. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, pirinç üreticilerinin mağduriyetine ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/794)

42. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Evren - Şereflikoçhisar yoluna ve E-90 karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/796)

SÖZLÜ SORULAR

43. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Halk Bankası'nca KOBİ'lere verilen kredilere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/797)

44. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Vakıflar Bankası'nca kuruluşlara ve şahıslara tahsis edilen araçlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/798)

45. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Türkiye Kalkınma Bankası'nca kuruluşlara ve şahıslara tahsis edilen araçlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/799)

46. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Ziraat Bankası'nca kuruluşlara ve şahıslara tahsis edilen araçlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/800)

47. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Doğu ve Güneydoğu'daki bazı illere yapılacak ilköğretim okulları için İMKB Fonundan yapılan bağışa ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/801)

48. — Antalya Milletvekili Arif Ahmet Denizolgun'un, Antalya'nın enerji altyapı yatırımlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/802)

49. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, genel sağlık sigortası çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/803)

50. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, S.S.K. emeklilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/804)

51. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, Şanlıurfa Devlet Hastanesi inşaatına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/805)

52. — Şanlıurfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, Aile Sağlığı Hizmetlerini Geliştirme Projesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/806)

53. — Elazığ Milletvekili Ömer Naimi Barım'ın, R.T.Ü.K.'na ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/809)

54. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Erzurum Atatürk ve Kayseri Erciyes Üniversitesi yurtlarında kalan öğrencilerin yemekten zehirlendikleri iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/810)

55. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı İline bağlı bazı yerleşim birimlerindeki YİBO ve ilköğretim okulu ihalelerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/811)

56. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı İlindeki köy okullarının araç-gereç ve öğretmen ihtiyacı ile kapalı köy okullarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/812)

SÖZLÜ SORULAR

57. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Diyadin Barajı Projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/815)

58. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı'nın enerji sorunlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/816)

59. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Tutak Kesik Barajı Projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/818)

60. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı - Tutak İlçesinin laboratuvar ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/819)

61. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı - Taşlıçay İlçesinin laboratuvar ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/820)

62. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı - Eleşkirt İlçesinin laboratuvar ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/821)

63. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı - Diyadin İlçesinin laboratuvar ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/822)

64. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı - Hamur İlçesinin laboratuvar ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/823)

65. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı - Doğubeyazıt İlçesinin laboratuvar ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/824)

66. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı İlinde hayvancılığı teşvik için yapılacak çalışmalara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/825)

67. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı'ya bağlı bazı yerleşim birimlerinin yollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/826)

68. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı'da kayak merkezi kurulup kurulmayacağına ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/827)

69. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı - Patnos kapalı spor salonu inşaatına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/828)

70. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı'ya bağlı bazı yerleşim birimlerinin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/829)

71. — Niğde Milletvekili Mehmet Salih Katırcıoğlu'nun, Niğde İli Çiftlik İlçesi kanalizasyonunun çevreyi kirlettiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/830)

72. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, bir şahsın pişmanlık yasasından yararlanıp yararlanmayacağına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/831)

73. — Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, ilaç fiyatlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/832)

SÖZLÜ SORULAR

74. — Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, bazı illerde SSK Hastanesi kurulup kurulmayacağına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/833)

75. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Türkiye - A.B. ilişkilerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/834)

76. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, vergi reformu çalışmalarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/835)

77. — Konya Milletvekili Mustafa Ünal'dının, Sabah Medya Grubu hakkındaki beyanlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/836)

78. — Balıkesir Milletvekili Tamer Kamber'in, ORÜS Balıkesir Dursunbey İşletmesinin özelleştirilmesi ihalesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/837)

79. — Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın İmam Hatip Lisesi mezunlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/838)

80. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, Türkiye Taş Kömürü Kurumunda geçici görevli olarak çalışan işçilerin kadroya alınmalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/839)

81. — Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in, nüfus sayımı ve seçmen tespitine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/840)

82. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın Uğur Mumcu Cinayeti konusundaki Meclis araştırması komisyonunca hakkında işlem yapılması istenilen bir askeri savcıya ilişkin Millî Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/841)

83. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Uğur Mumcu Cinayeti konusundaki Meclis araştırması komisyonunca haklarında işlem yapılması istenilen kişilere ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/842)

84. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Uğur Mumcu Cinayeti konusundaki Meclis araştırması komisyonunca haklarında işlem yapılması istenilen savcılara ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/843)

85. — Antalya Milletvekili Arif Ahmet Denizolgun'un, Muğla Orman Başmüdürlüğü'ne ait helikopterin bir Milletvekilinin özel hizmetinde kullanıldığı iddiasına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/844)

86. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, pancar ekim sahalarının sınırlandırılmasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/845)

87. — İzmir Milletvekili Suha Tanık'ın, İzmir Büyükşehir Belediyesinin ortak olduğu şirketlere ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/847)

SÖZLÜ SORULAR

88. — Elazığ Milletvekili Ömer Naimi Barım'ın, Samsun Büyükşehir Belediyesine satılan bir gemiye ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/848)

89. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün hizmetlerinde partizanlık yaptığı iddialarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/849)

90. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, S.S.K.'da başörtülü personele baskı uygulandığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/850)

91. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Koçhisar, Obruk Hatap ve Yeni Hayat Barajı projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/851)

92. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarına alınması kararlaştırılan kitaplara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/852)

93. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, yurt dışındaki vatandaşların sorunlarına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/853)

94. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, spor toto-loto oyunlarına ve amatör spor kulüplerinin desteklenmesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/855)

95. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Diyanet İşleri Başkanlığında boş bulunan kadrolara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/856)

96. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, bir şahsa verilen sabıkasızlık kaydına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/857)

97. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, sabıkasızlık belgesi sahte olan bir şahsa işyeri açma ruhsatı verilmesine ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/858)

98. — İstanbul Milletvekili Ali Talip Özdemir'in, isteğe bağlı Türkiye'ye gelen Ahıska Türklerine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/859)

99. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Ankara'daki bazı liselerde Ramazan ayında yapılan aşı kampanyasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/861)

100. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Ankara - Şereflikoçhisar'da Ramazan ayında öğrencilere yapılan aşı kampanyasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/862)

101. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Rize'de yaptığı bir konuşmaya ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/863)

SÖZLÜ SORULAR

102. — Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın'ın, Siirt'teki bazı yol projelerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/864)

103. — Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, şirketlerin sermaye artırımı için verilen sürenin uzatılıp uzatılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/865)

104. — Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, Diyanet İşleri Başkanlığı'nca açılan Kur'an Kurslarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/866)

105. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Doğu ve Güneydoğu İllerine yönelik indirim ve teşviklerden Erzincan'ın yararlanıp yararlanmayacağına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/867)

106. — Niğde Milletvekili Mehmet Salih Katurcıoğlu'nun, Niğde Üniversitesi'nin personel ihtiyacına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/868)

107. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan'da üniversite kurulmasına yönelik bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/869)

108. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan'a bağlı yerleşim birimlerinin sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/870)

109. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan depremi sonrası Afet Fonunda toplanan paralara ve sağlanan dış kredilere ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/871)

110. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan SSK Hastanesinin sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/872)

111. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Gaziantep - Araban Belediye Başkanlığınca usulsüz olarak alınan personelin Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı kadrolarına nakledildiği iddialarına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/873)

112. — Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu'nun, İstanbul Erkek Lisesi Vakfının Özel İlköğretimini bitirenlerin doğrudan lise kısmına alınacağı yönünde karar alınıp alınmadığına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/874)

113. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kur'an kurslarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/875)

114. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, bazı kanunlarda yapılacak değişikliklere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/876)

115. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum ve ilçelerine bağlı bazı köylerin kanalizasyon sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/877)

SÖZLÜ SORULAR

116. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum'a bağlı tesviye programında yer alan köylerin yollarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/878)

117. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum'a bağlı onarım programında yer alan bazı köylerin yollarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/879)

118. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum'a bağlı stabilize kaplama programında yer alan bazı köylerin yollarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/880)

119. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum'a bağlı bazı köylerin köprü ihtiyaçlarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/881)

120. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum'a bağlı asfaltlama programında yer alan bazı köylerin yollarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/882)

121. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum'a bağlı bazı köylerin köprü ihtiyaçlarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/883)

122. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum'a bağlı bazı ilçelerin içme suyu sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/884)

123. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çorum Havaalanı inşaatına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/885)

124. — Çorum Milletvekili Mehmet Aykaç'ın, Çankırı - Çorum - Amasya demiryolu hattı etüd projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/886)

125. — İçel Milletvekili Saffet Benli'nin, emeklilerin maaş ödemelerinde yaşanan olumsuzluklara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/887)

126. — İçel Milletvekili Saffet Benli'nin, A Millî Futbol Takımının aldığı mağlubiyetlerin nedenine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/888)

127. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan'a yapılan tarifeli uçak seferlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/889)

128. — Isparta Milletvekili Mustafa Köylü'nün, TRT'ye ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/890)

129. — Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, bazı medya kuruluşlarına verilen teşvik kredilerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/891)

130. — Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, bazı basın kuruluşlarına verilen teşvik kredilerine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/892)

SÖZLÜ SORULAR

131. — Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, Şanlıurfa - Akçakale - Suruç yoluna ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/893)

132. — Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Öncel'in, Ceylanpınar - Mürşitpınar Sınır Kapısının ticarete açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/894)

133. — Van Milletvekili Maliki Ejder Arvas'ın, hayvancılığın geliştirilmesi ve damızlık hayvan ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/895)

134. — Van Milletvekili Maliki Ejder Arvas'ın, Van'a bağlı bazı köylerdeki afet konutu yapımına ve Bahçesaray karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/896)

135. — Konya Milletvekili Mustafa Ünal'dı'nın, Batı Çalışma Grubu'na ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/897)

136. — Niğde Milletvekili Mehmet Salih Katırcıoğlu'nun, teknik elemanların özlük haklarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/898)

137. — Ankara Milletvekili İrfan Köksalan'ın, Cumhuriyetin 75. kuruluş yıldönümü kutlamalarının Tarih Vakfı'na ihale edileceği iddiasına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/899)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1. — Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 14.11.1996)

2. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlı, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232) (Dağıtma tarihi : 26.2.1997)

(1. görüşme 20.11.1997 Perşembe günü tamamlanmıştır.)

3. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338) (Dağıtma tarihi : 17.6.1997)

4. — Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 Arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (Dağıtma tarihi : 17.2.1998)

× 5. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/589) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.7.1997)

× 6. — Batı Avrupa Birliği, Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Görevlilerin Statüsü Hakkında Anlaşmanın, Türkiye Tarafından Batı Avrupa Silahlanma Örgütü Faaliyetleri ile İlgili Olarak Uygulanması ve Buna İlişkin Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/591) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/613) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 30.7.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 8. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/330) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 10. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/389) (S. Sayısı : 162) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 189) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 13. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 188) (Dağıtma tarihi : 17.1.1997)

× 14. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/535) (S. Sayısı : 201) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/382) (S. Sayısı : 198) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/536) (S. Sayısı : 219) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 17. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurulu Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/352) (S. Sayısı : 223) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 235) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/546) (S. Sayısı : 236) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 20. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 inci Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 262) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 21. — Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/532) (S. Sayısı : 266) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

× 22. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (EİT), Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Personelin Yasal Statüsüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/587) (S. Sayısı : 275) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 23. — İzmir Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (S. Sayısı : 276) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 24. — İnmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/554) (S. Sayısı : 293) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 25. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/450) (S. Sayısı : 296) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 26. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/517) (S. Sayısı : 294) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 27. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 295) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 28. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 297) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 29. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (Intelsat) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 298) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 31. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/321) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 32. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/358) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 33. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağımsızlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/446) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 34. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (ECO) Transit Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/559) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 35. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/584) (S. Sayısı : 357) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 36. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Göç Örgütü Arasında Örgütün Türkiye'deki Hukuksal Durumu, Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıkları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/448) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 37. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 38. — Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Taşıt Personelinin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

× 39. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/617) (S. Sayısı : 472) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 40. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukuki Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/624) (S. Sayısı : 473) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 41. — Sakatların Mesleki Rehabilitasyonu ve İstihdamı Hakkında 159 Sayılı Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/626) (S. Sayısı : 507) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

× 42. — Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/676) (S. Sayısı : 533) (Dağıtma tarihi : 4.2.1998)

× 43. — Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olayı ve Uyuşmazlıkların Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her iki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askeri Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 44. — Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/650) (S. Sayısı : 535) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 45. — Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması ile Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasını Tadil Metninin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/632) (S. Sayısı : 536) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 261) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 47. — Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş)'nin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/631) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 549) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 50. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/640) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 51. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/642) (S. Sayısı : 551) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 52. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/679) (S. Sayısı : 552) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

53. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi ile İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 19 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/817, 2/351, 2/771) (S. Sayısı : 491) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 54. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/474, 1/484) (S. Sayısı : 182) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

× 55. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/549) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

56. — 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 68 inci, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 209 uncu ve 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Geçici 139 uncu Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/628) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

57. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına ve Kanuna Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun Ek 17 nci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Kırklareli Milletvekili A. Sezal Özbek'in, Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay ve 7 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/662, 1/666, 2/621, 2/434, 2/481) (S. Sayısı : 467) (Dağıtma tarihi : 21.1.1998)

58. — Yabancıların Türkiye'de İkâmet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 30) (Dağıtma tarihi : 27.6.1996)

59. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışıklıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

60. — Denizcilik Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/602, 1/220) (S. Sayısı : 468) (Dağıtma tarihi : 19.1.1998)

61. — Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 11 Arkadaşının, 25.3.1988 Tarih ve 3419 Sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/480, 2/705) (S. Sayısı : 274) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

62. — İdarî Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/531) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

63. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 244) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

64. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/544) (S. Sayısı : 176) (Dağıtma tarihi : 19.12.1996)

65. — İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/555) (S. Sayısı : 228) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

66. — Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Eki Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/420, 1/284) (S. Sayısı : 251) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

67. — Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/530) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

68. — Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/653, 2/430) (S. Sayısı : 420) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

69. — Tanıtma Fonu Teşkilî ile 11.7.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Millî Piyango Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında 3230 Sayılı Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/575, 2/941) (S. Sayısı : 414) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

70. — İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/437) (S. Sayısı : 302) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

71. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/552) (S. Sayısı : 229) (Dağıtma tarihi : 21.2.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 72. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332) (Dağıtma tarihi : 6.6.1997)

73. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 14 arkadaşının; Tarihi Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumî Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi ile Çanakkale Milletvekili Cumhur Ersümer ve 37 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Şaban Karataş ve 15 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/679, 2/53, 2/470) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

× 74. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Arsa Ofisi Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/581) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

75. — Ağrı Milletvekili M. Siddık Altay ve 8 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/334) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

76. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 4.7.1934 Tarih ve 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/64) (S. Sayısı : 15) (Dağıtma tarihi : 14.5.1996)

77. — Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarıları ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/439, 1/428, 1/430) (S. Sayısı : 34) (Dağıtma tarihi : 1.7.1996)

78. — Eski Yugoslavya'da İşlenen Bazı Suçların Kovuşturulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/467) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 9.7.1996)

79. — Türk Ticaret Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

80. — 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/461) (S. Sayısı : 56) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

81. — Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/292) (S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

82. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarıları ile Kahramanmaraş Milletvekili Esat Bütün ve 19 Arkadaşının; 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 8 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/443, 1/464, 2/348, 2/352) (S. Sayısı : 61) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

83. — Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/460) (S. Sayısı : 62) (Dağıtma tarihi : 24.7.1996)

84. — Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/463) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

85. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/342) (S. Sayısı : 65) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

86. — Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

87. — Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri komisyonları raporları (1/462) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

88. — Belediye Kanununun 127 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/468) (S. Sayısı : 70) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

89. — Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/406) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

90. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/479) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

91. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/485) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

92. — Belediye Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/454) (S. Sayısı : 76) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

93. — Askerî Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

94. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/475) (S. Sayısı : 105) (Dağıtma tarihi : 22.10.1996)

95. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/507) (S. Sayısı : 114) (Dağıtma tarihi : 7.11.1996)

96. — Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu'nun; Sapanca Gölü ve Civarındaki Su Kaynaklarının Korunması ve Kullanılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/20) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 8.11.1996)

97. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 56 Arkadaşının, Elbistan İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

98. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin 58 inci Bendine Tevfikân Belediyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında 80 Sayılı Kanunun 1 inci ve 552 Sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/580) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

99. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/583) (S. Sayısı : 184) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

100. — Yozgat Milletvekilleri İsmail Durak Ünlü, Yusuf Bacanlı ve Lütfullah Kayalar'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanunda ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergeleri (2/250) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

101. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 102. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in; Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/522, 2/468) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

103. — Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 104. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 203) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 105. — Maden Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/388) (S. Sayısı : 216) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

106. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 221) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

107. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/584) (S. Sayısı : 227) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

108. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/568) (S. Sayısı : 241) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

109. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi Inceöz ve 20 Arkadaşının; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 574 ve 575 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/54) (S. Sayısı : 243) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

110. — Amasya Milletvekili Aslan Ali Hatipoğlu ve 9 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergisi (2/190) (S. Sayısı : 230) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

111. — Maden Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/550) (S. Sayısı : 245) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

112. — Tekirdağ Milletvekili Enis Sülün ve 11 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiş-tirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/536) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

113. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 30 uncu Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/318) (S. Sayısı : 252) (Dağıtma tarihi : 14.3.1997)

114. — Adıyaman Milletvekili Celal Topkan ve 8 Arkadaşı ile Hatay Milletvekili Mehmet Silay ve 15 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/427, 2/431) (S. Sayısı : 253) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

115. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 9 Arkadaşının, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/2) (S. Sayısı : 255) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

116. — Bayburt Milletvekili Ölkü Güney'in, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/12) (S. Sayısı : 256) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

117. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/124) (S. Sayısı : 259) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

118. — Nevşehir Milletvekili Abdülkadir Baş ve 5 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/281) (S. Sayısı : 260) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

× 119. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/367) (S. Sayısı : 265) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

120. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 9 Arkadaşının, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 269) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

121. — Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilâtı Hakkında Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/457) (S. Sayısı : 270) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

122. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Güvenlik Şeref Madalyası ve Güvenlik Üstün Hizmet Madalyası Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/593) (S. Sayısı : 279) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

123. — Sosyal Sigortalar Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/581) (S. Sayısı : 283) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

124. — Hatay Milletvekilleri Ali Uyar ve Hüseyin Yayla'nın, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile İlgili Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/585) (S. Sayısı : 284) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

125. — 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Kanun, 24.5.1983 Tarih ve 2829 Sayılı Kanun ile 17.10.1983 Tarih ve 2925 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Emin Kul'un ve İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi ve 6 Arkadaşının Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonları raporları (1/572, 2/378, 2/387) (S. Sayısı : 286) (Dağıtma tarihi : 11.4.1997)

126. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/421) (S. Sayısı : 289) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

127. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/548) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

128. — Askerî Havaalanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türlü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/405) (S. Sayısı : 292) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 129. — Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik ve 10 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/467) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 2.5.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

130. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 16 Arkadaşının 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/149) (S. Sayısı : 305) (Dağıtma tarihi : 12.5.1997)

131. — Yurtdışında Bulunanların Sosyal Güvenlikleri Hakkında 20.3.1997 Tarih ve 4230 Sayılı Borçlanma Kanunu ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/592) (S. Sayısı : 313) (Dağıtma tarihi : 13.5.1997)

132. — Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu ve 6 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/462) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

133. — 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/590) (S. Sayısı : 309) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

134. — Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse ve Zeki Ertugay ile Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/157) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

135. — Bitlis Milletvekilleri Zeki Ergezen ve Abdulhaluk Mutlu'nun; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/566) (S. Sayısı : 311) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

136. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın; Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/338) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

137. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/62) (S. Sayısı : 315) (Dağıtma tarihi : 21.5.1997)

138. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın; İmrenler, İsmail ve Yeniceoba Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/288) (S. Sayısı : 317) (Dağıtma tarihi : 22.5.1997)

139. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/431, 1/432, 1/481, 1/556, 1/577) (S. Sayısı : 319) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 140. — Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın; Susehri Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

141. — Bolu Milletvekili Avni Akyol'un; Bir İlçe ve Düzce İlinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/504) (S. Sayısı : 328) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

142. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/225) (S. Sayısı : 333) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

143. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınması Önergesi (2/460) (S. Sayısı : 334) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

144. — Refah Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/826) (S. Sayısı : 336) (Dağıtma tarihi : 11.6.1997)

145. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt ve 2 Arkadaşının, Kızılca-bölük Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/437) (S. Sayısı : 339) (Dağıtma tarihi : 23.6.1997)

146. — Konya Milletvekili Necati Çetinkaya'nın, Pasaport Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/708) (S. Sayısı : 277 ve 277'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 4.4.1997; 24.6.1997)

147. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/713) (S. Sayısı : 342) (Dağıtma tarihi : 24.6.1997)

148. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 25 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Konusunda Kanun Teklifi ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/567, 2/398) (S. Sayısı : 340) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

149. — Giresun Milletvekilleri Yavuz Köymen ve Rasim Zaimoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/642) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

150. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 5680 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/839) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 30.6.1997)

151. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/302, 1/278) (S. Sayısı : 341) (Dağıtma tarihi : 4.7.1997)

152. — Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 41 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/92) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

153. — Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş ve 5 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/698) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 8.7.1997)

154. — Siirt Milletvekili Nizamettin Sevgili'nin, 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Hakkındaki Kanunun 1 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/763) (S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

155. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu ve 6 Arkadaşının, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/689) (S. Sayısı : 355) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

156. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İl Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/266) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 21.7.1997)

157. — İstanbul Milletvekili Sedat Aloğlu ve 7 Arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu (2/812) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

158. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/684) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

159. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının; Şereflikoçhisar Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/267) (S. Sayısı : 370) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

160. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/265) (S. Sayısı : 373) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

161. — Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu'nun, Dört İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/691) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 5.8.1997)

162. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 4 Arkadaşının, Gaziler Günü Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/389) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

163. — Van Milletvekili Fethullah Erbaş ve 47 Arkadaşının, Erciş İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/121) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

164. — Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, Kırıkkale İline Bağlı Çerikli Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/3) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

165. — Giresun Milletvekili Turhan Alçelik ve 12 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/699) (S. Sayısı : 380) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

166. — Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/638) (S. Sayısı : 383) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

167. — Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın ve Muş Milletvekili Necmettin Dede'nin, Siirt İline Bağlı Aydınlar İlçesinin Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/822) (S. Sayısı : 384) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

168. — Adana Milletvekili İ. Cevher Cevheri ve Üç Arkadaşının, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adana Milletvekili Mehmet Büyükyılmaz ve Üç Arkadaşının, Kadirli ve Sumbas İlçelerinin Adana İline Bağlanmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/546, 2/569) (S. Sayısı : 385) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

169. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/657) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 24.10.1997)

170. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Burdur İlinin Kalkınmada Öncelikli Yörelere Arasına Alınmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/557) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 14.11.1997)

171. — Adana Milletvekili M. Halit Dağlı ve 12 Arkadaşının, Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/646) (S. Sayısı : 395) (Dağıtma tarihi : 17.11.1997)

172. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/683) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

173. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 235 inci Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/488) (S. Sayısı : 400) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

174. — Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 8 Arkadaşının, Antalya İli Kale İlçesi Adının «Demre» Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/610) (S. Sayısı : 405) (Dağıtma tarihi : 16.12.1997)

175. — Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 188 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 175 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/963) (S. Sayısı : 406) (Dağıtma tarihi : 17.12.1997)

176. — Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın, Kırklareli'nde Kırklareli Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/722) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

177. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/583) (S. Sayısı : 433) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

178. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı : 434) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

179. — Denizli Milletvekili Haluk Müftüler ile Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin'in, 3143 Sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/724) (S. Sayısı : 490) (Dağıtma tarihi : 26.1.1998)

180. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/697) (S. Sayısı : 469) (Dağıtma tarihi : 26.1.1998)

181. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, Anamur İlçesinin İl Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/762) (S. Sayısı : 470) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

182. — Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu ve 73 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/269) (S. Sayısı : 471) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

183. — Tuz Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/696) (S. Sayısı : 492) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

184. — Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/636) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

185. — Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri komisyonları raporları (1/698) (S. Sayısı : 494) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

186. — Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 14 Arkadaşının, Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 16 Arkadaşının ve Rize Milletvekili Avni Kabaoğlu'nun Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/655, 2/302, 2/570, 2/690, 2/901) (S. Sayısı : 496) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

187. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/693) (S. Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

188. — Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/646) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

189. — Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/682) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

190. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 15 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

191. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı ve 14 Arkadaşının, Konya Ereğli'nin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/181) (S. Sayısı : 495) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

192. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sonna Ermesine Kadar Ertelenmesine dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/1144) (S. Sayısı : 426'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

193. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sonna Ermesine Kadar Ertelenmesine dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Ka-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

royalçın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/855) (S. Sayısı : 427'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

194. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/890) (S. Sayısı : 448'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

195. — Uzlaştırma Kurullarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/644, 2/145) (S. Sayısı : 537) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

196. — Hâkimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/656) (S. Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

197. — Türk Bayrağı Kanununun 3 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Türk Bayrağı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/663, 1/520) (S. Sayısı : 539) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

198. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1081) (S. Sayısı : 540) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

199. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/853) (S. Sayısı : 541) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

200. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/923) (S. Sayısı : 544) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

201. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/838) (S. Sayısı : 545) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

202. — Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyon-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/910) (S. Sayısı : 546) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

203. — Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/828) (S. Sayısı : 547) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

204. — Niğde Milletvekili M. Salih Katırcıoğlu ve 14 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Ek 22 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/673) (S. Sayısı : 554) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

205. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 17 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/193) (S. Sayısı : 555) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

206. — Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/668) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

207. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/271) (S. Sayısı : 482'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

208. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/880) (S. Sayısı : 483'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

209. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/834) (S. Sayısı : 484'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

210. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerin-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

den Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/981) (S. Sayısı : 568) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

211. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/973) (S. Sayısı : 569) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

× 212. — Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Mutludere/Rezovska Deresi Mansap Bölgesindeki Sınırın Belirlenmesi ve İki Ülke Arasında Karadeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/704) (S. Sayısı : 572) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

213. — Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/399) (S. Sayısı : 576) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

214. — Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun 19 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/400, 1/711) (S. Sayısı : 578) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

215. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/692) (S. Sayısı : 583) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

216. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 11 Arkadaşının Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı K.H.K.'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/366) (S. Sayısı : 584) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

217. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli, Hayati Korkmaz ve Denizli Milletvekili Haluk Müftüler'in, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/1037) (S. Sayısı : 585) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

218. — Vergi Kimlik Numarası Kullanımının Yaygınlaştırılması ve 1512 Sayılı Noterlik Kanunu, 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu, 2644 Sayılı Tapu Kanunu, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 3167 Sayılı Çekle Ödemenin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun, 3182 Sayılı Bankalar Kanunu, 5584 Sa-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

yılı Posta Kanunu ve 5682 Sayılı Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/718) (S. Sayısı : 586) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

×219. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/677) (S. Sayısı : 571) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

× 220. — Uluslararası Çalışma Teşkilâtı Anayasasında Yapılan Değişiklik Hakkındaki Belgenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/709) (S. Sayısı : 573) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

221. — Van Milletvekili M. Ejder Arvas ve 48 Arkadaşının, Erçiş Adıyla Bir İl ve Çelebibağ Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/807) (S. Sayısı : 574) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

222. — Muğla Milletvekili Mustafa Dedeoğlu ve 30 Arkadaşının, Bir İl ve Dört İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/820) (S. Sayısı : 575) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

223. — Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/403) (S. Sayısı : 577) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

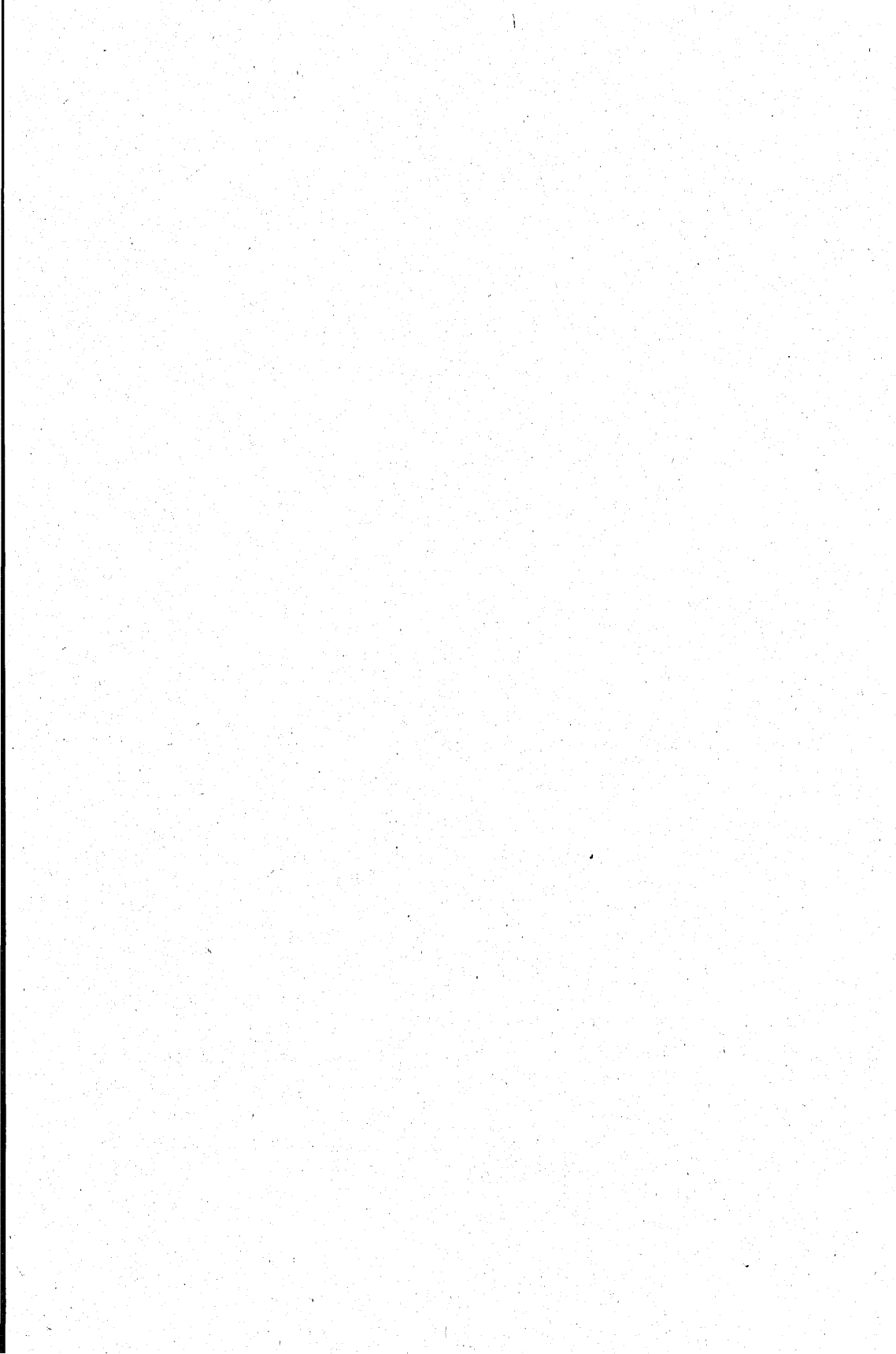
224. — Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/703) (S. Sayısı : 579) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

225. — 3480 Sayılı Malûller ile Şehit ve Dul ve Yetimlerine Tütün ve Alkol Ürünlerinin Satış Bedellerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/714) (S. Sayısı : 580) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

226. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/713) (S. Sayısı : 581) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

227. — Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/715) (S. Sayısı : 588) (Dağıtma tarihi : 6.3.1998)

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 526)

Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/844)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

4.6.1997

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304-10979

Konu : Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Konya Barosu Yönetim Kurulu Üyelerinin; duruşmalara başörtülü olarak giren Avukat Rahime Özdemir hakkında disiplin soruşturması açması sebebiyle, Zülfikar Gazi tarafından hazırlanan ve Merhaba Gazetesinin 1.4.1994 tarihli nüshasında yayımlanan basın bildirisıyla, müstekiler Konya Barosu Yönetim Kurulu Üyelerine basın yolu ile hakaret ve tehdit ettiği iddiasıyla Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi hakkında Konya 2 nci Asliye Ceza Mahkemesine açılan 1995/549 esas sayılı kamu davası sebebiyle tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 18.2.1997 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.5.1997/004865 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan
Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

18.2.1997

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.5.1997/004865

Konu : Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Konya Barosu Yönetim Kurulu Üyelerinin; duruşmalara başörtülü olarak giren Avukat Rahime Özdemir hakkında disiplin soruşturması açması sebebiyle, Zülfikar Gazi tarafından hazırlanan ve Merhaba Gazetesinin 1.4.1994 tarihli nüshasında yayımlanan basın bildirisıyla, müstekiler Konya Barosu Yönetim Kurulu Üyelerine basın yolu ile hakaret ve tehdit ettiği iddiasıyla Zülfikar Gazi hakkında Konya 2 nci Asliye Ceza Mahkemesine açılan 1995/549 esas sayılı kamu davası sebebiyle yapılan yargılama sırasında adı geçenin Çorum İlinden Milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında usuli muamelelerin durdurulmasına ve evrakın Konya Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine dair, Konya 2 nci Asliye Ceza Mahkemesinin 5.12.1996 gün ve 1995/549 esas, 1996/1132 sayılı kararını havi dosya anılan yer Cumhuriyet Başsavcılığının 17.1.1997 gün ve 1995/2934 hazırlık sayılı yazısıyla alınmakla birlikte tekdime kılınmıştır.

Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılmaması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden
Kurulu Karma Komisyon
Esas No. : 3/844
Karar No. : 91

15.1.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 9.6.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla basın yoluyla hakaret ve tehdit suçu isnat olunan Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi'nin hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağışlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Çorum Milletvekili Zülfikar Gazi hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Atila Sav</i>	<i>Nejat Arseven</i>
Hatay	Ankara
Sözcü	Kâtip
<i>Yalçın Gürtan</i>	<i>Hayrettin Dilekcan</i>
Samsun	Karabük
Üye	Üye
<i>Uğur Aksöz</i>	<i>İ. Cevher Cevheri</i>
Adana	Adana

Üye
Ahmet İyimaya
Amasya
Üye
Avni Akyol
Bolu
Üye
İsmail Kahraman
İstanbul
Üye
Ali Oğuz
İstanbul
Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
Üye
Şevket Kazan
Kocaeli
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Hanifi Demirkol
Eskişehir
Üye
Erkan Mumcu
Isparta

Üye
M. Seyfi Oktay
Ankara
Üye
Bekir Aksoy
Çorum
Üye
Mehmet Tahir Köse
İstanbul
Üye
Mehmet Ali Şahin
İstanbul
Üye
Abdullah Özbey
Karaman
Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Sümer Oral
Manisa
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
Üye
Hasan Belhan
Elazığ
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul

Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
Fikret Karabekmez
Malatya
Üye
Ayhan Gürel
Samsun

Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla
Üye
Abdulkadir Öncel
Şanlıurfa

Üye
Yusuf Bahadır
Trabzon

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 527)

Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/940)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304-15581

21.7.1997

Konu : Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2886 sayılı Devlet İhale Kanununa muhalefet suçunu işlediği iddia olunan; Samsun Milletvekili Murat Karayalçın hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 15.7.1997 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.101.1994/021092 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0 - 1.128.101.1994/021092

15.7.1997

Konu : Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

İlgi : a) 12.5.1995 gün ve 866 sayılı yazımız.

b) 26.4.1995 gün ve B.02.0.PPG.0.12-304-5468 sayılı yazıları.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununa muhalefet suçunu işlediği iddia olunan Murat Karayalçın hakkında yapılan soruşturma sırasında adı geçen Samsun ilinden Milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen evrak Danıştay Başkanlığınca alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Samsun Milletvekili Murat Karayalçın hakkında soruşturmanın devam olunabilmesini teminen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılmaması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Mahmut Oltan Sungurlu

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon
Esas No. : 3/940
Karar No. : 97

15.1.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 22.7.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğü'nün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa muhalefet suçu isnat olunan Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Komisyonumuza savunma vermek üzere gelen Murat Karayalçın, dokunulmazlığının kaldırılmasını ve adil yargılanma olanağı tanınmasını istemiştir. İçtüzüğü'nün 134 üncü maddesinde yer alan "Dokunulmazlığının kaldırılmasını üyenin bizzat istemesi yeterli değildir", hükmünü gözönünde tutan Komisyon bu hususta milletvekilinin isteminin yeterli olmadığını kabul etmiştir. Bu açıdan dosyanın konusu olan soruşturmanın ağırlığı ve önemi ile kamu yararı dengesinin de Komisyonca değerlendirilmesi yoluna gidilmiş ve isteğe bağlı kalınmaması öngörülmüştür.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün amacının onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Samsun Milletvekili Murat Karayalçın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Atıla Sav
Hatay
Sözcü
Yalçın Gürtan
Samsun
Üye
Uğur Aksöz
Adana

Başkanvekili
Nejat Arseven
Ankara
Kâtip
Hayrettin Dilekcan
Karabük
Üye
İ. Cevher Cevheri
Adana

Üye
Ahmet İyimaya
Amasya
Üye
Avni Akyol
Bolu
Üye
İsmail Kahraman
İstanbul
Üye
Ali Oğuz
İstanbul
Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
Üye
Şevket Kazan
Kocaeli
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Hanifi Demirkol
Eskişehir
Üye
Erkan Mumcu
Isparta

Üye
M. Seyfi Oktay
Ankara
Üye
Bekir Aksoy
Çorum
Üye
Mehmet Tahir Köse
İstanbul
Üye
Mehmet Ali Şahin
İstanbul
Üye
Abdullah Özbey
Karaman
Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Sümer Oral
Manisa
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
Üye
Hasan Belhan
Elazığ
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul

Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
Fikret Karabekmez
Malatya
Üye
Ayhan Gürel
Samsun

Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla
Üye
Abdulkadir Öncel
Şanlıurfa

Üye
Yusuf Bahadır
Trabzon

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 528)

Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/985)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304-19742

29.8.1997

Konu : Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Hâkimiyetinde bulunan topraklardan bir kısmını Devlet İdaresinden ayırmak amacıyla kurulmuş olan silahlı ve bölücü çete sayılan PKK örgütü mensuplarına yardım ettiği iddia olunan; Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 1.8.1997 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.9.1996/22950 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0 - 1.128.9.1996-22950

1.8.1997

Konu : Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Devlet Hâkimiyetinde bulunan topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden ayırmak amacıyla kurulmuş olan silahlı ve bölücü çete sayılan PKK örgütü mensuplarına yardım ettiği iddia olunan Seyit Eyyüpoğlu hakkında TCK'nun 169 uncu maddesi gereğince yapılan hazırlık soruşturması sırasında, adı geçenin Şanlıurfa İlinden milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen fezlekeli evrak, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 17.7.1997 gün, B.1997/845 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu hakkında soruşturmaya devam olunabilmesini teminen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83-üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılmaması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Mahmut Oltan Sungurlu

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon
Esas No. : 3/985
Karar No. : 70

15.1.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 1.10.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla Devlet hâkimiyetinde bulunan topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden ayırmak amacıyla kurulmuş olan ve silahlı çete sayılan PKK örgütü mensuplarına yardım etmek suçu isnat olunan Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu'nun hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün amacının onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Şanlıurfa Milletvekili Seyit Eyyüpoğlu hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Atila Sav</i>	<i>Nejat Arseven</i>
Hatay	Ankara
Sözcü	Kâtip
<i>Yalçın Gürtan</i>	Hayrettin Dilekcan
Samsun	Karabük
	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye
<i>Uğur Aksöz</i>	<i>İ. Cevher Cevheri</i>
Adana	Adana
Üye	Üye
<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>Yüksel Yalova</i>
Amasya	Aydın

Üye
Avni Akyol
Bolu
Üye
Ali Şahin
Kahramanmaraş
Üye
Sümer Oral
Manisa
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Erkan Mumcu
İsparta
Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla

Üye
Mehmet Tahir Köse
İstanbul
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Abdulkadir Baş
Nevşehir
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Üye
Ergun Özkan
Niğde

Üye
Ayhan Gürel
Samsun

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 529)

Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/338)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipier

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304-10289

12.6.1996

Konu : Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görevli memura hakaret ettiği iddia olunan; Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 5.6.1996 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.29.1996/12110 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0 - 1.128.29.1996/12110

5.6.1996

Konu : Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Görevli memura hakaret ettiği iddia olunan Ekrem Pakdemirli hakkında Ankara 10 uncu Asliye Ceza Mahkemesine açılan dava sebebiyle yapılan yargılama sırasında adı geçenin, Manisa İlin-den Milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında usulî muamelelerin durdurulmasına ve evrakın Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine dair Ankara 10 uncu Asliye Ceza Mahkemesinin 8.5.1996 gün ve 1986/731 esas sayılı kararını havi dosya, anılan yer Cumhuriyet Başsavcılığının 23.5.1996 gün ve 3/5478 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılmaması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Mehmet Ağar

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon
Esas No. : 3/338
Karar No. : 88

15.1.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 18.6.1996 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İttüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla görevli memura hakaret suçu isnat olunan Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli'nin hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Manisa Milletvekili Ekrem Pakdemirli hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Atila Sav</i>	<i>Nejat Arseven</i>
Hatay	Ankara
Sözcü	Üye
<i>Yalçın Gürtan</i>	<i>Uğur Aksöz</i>
Samsun	Adana
Üye	Üye
<i>İ. Cevher Cevheri</i>	<i>Ahmet İyimaya</i>
Adana	Amasya
Üye	Üye
<i>M. Seyfi Oktay</i>	<i>Avni Akyol</i>
Ankara	Bolu
Üye	Üye
<i>Bekir Aksoy</i>	<i>İsmail Kahraman</i>
Çorum	İstanbul

Üye
Mehmet Tahir Köse
İstanbul
Üye
Mehmet Ali Şahin
İstanbul
Üye
Abdullah Özbeci
Karaman
Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Süner Oral
Manisa
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
Üye
Hasan Belhan
Elazığ
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Erkan Mumcu
Isparta
Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri

Üye
Ali Oğuz
İstanbul
Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
Üye
Şevket Kazan
Kocaeli
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Hanifi Demirkol
Eskişehir
Üye
Adil Aşırım
İğdır
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli

Üye
Fikret Karabekmez
Malatya
Üye
Ayhan Gürel
Samsun

Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla
Üye
Abdulkadir Öncel
Şanlıurfa

Üye
Yusuf Bahadır
Trabzon

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 530)

Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/991)

T.C.

Başbakanlık

17.9.1997

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304-21421

Konu : Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 9.9.1997 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.47.1997/026156 sayılı yazısı.

Meskûn mahalde ateş etmek suçunu işlediği iddia olunan; Giresun Milletvekili Ergun Özdemir hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile ilgi yazı sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

9.9.1997

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0 - 1.128.47.1997/026156

Konu : Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Meskûn mahalde ateş etmek suçunu işlediği iddia olunan Ergun Özdemir hakkında yapılan hazırlık soruşturması sırasında adı geçenin Giresun İlinden milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen fezlekeli evrak, Giresun Cumhuriyet Başsavcılığının 19.8.1997 gün ve 1346-1396 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Giresun Milletvekili Ergun Özdemir hakkında soruşturmaya devam olunabilmesini teminen Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılmaması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Mahmut Oltan Sungurlu

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon
Esas No. : 3/1991
Karar No. : 100

15.1.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 1.10.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla meskûn mahalde ateş etmek suçu isnat olunan Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Giresun Milletvekili Ergun Özdemir hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Atıla Sav</i>	<i>Nejat Arseven</i>
Hatay	Ankara
Sözcü	Kâtip
<i>Yalçın Gürtan</i>	<i>Hayrettin Dilekcan</i>
Samsun	Karabük
Üye	Üye
<i>Uğur Aksöz</i>	<i>İ. Cevher Cevheri</i>
Adana	Adana
Üye	Üye
<i>Almet İyimaya</i>	<i>M. Seyfi Oktay</i>
Amasya	Ankara
Üye	Üye
<i>Avni Akyol</i>	<i>Bekir Aksoy</i>
Bolu	Çorum

Üye
İsmail Kahraman
İstanbul
Üye
Ali Oğuz
İstanbul
Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
Üye
Şevket Kazan
Kocaeli
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Hanifi Demirkol
Eskişehir
Üye
Erkan Mumcu
Isparta
Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri

Üye
Mehmet Tahir Köse
İstanbul
Üye
Mehmet Ali Şahin
İstanbul
Üye
Abdullah Özbey
Kahramanmaraş
Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Sümer Oral
Manisa
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
Üye
Hasan Belhan
Elazığ
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli

Üye
Fikret Karabekmez
Malatya
Üye
Ayhan Gürel
Samsun

Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla
Üye
Abdulkadir Öncel
Şanlıurfa

Üye
Yusuf Bahadır
Trabzon

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 531)

Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/215)

T.C.

Başbakanlık

5.4.1996

Personel ve Prensipier

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304-5581

Konu : Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görevli memuru tehdit ettiği iddia olunan; Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal hakkında TCK'nun 191/1, 273 üncü maddeleri gereğince tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 9.2.1996 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.6.1996/003238 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

9.2.1996

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0 - 1.128.6.1996-003238

Konu : Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın Yasama Dokunulmazlığı.

BAŞBAKANLIĞA

Görevli memuru tehdit ettiği iddia olunan İbrahim Gürdal hakkında TCK'nun 191/1, 273 üncü maddeleri gereğince yapılan hazırlık soruşturması sırasında adı geçeninin Antalya İlinden milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen fezlekeli evrak, Antalya Cumhuriyet Başsavcılığının 23.1.1996 gün, 1996/248-204 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılmaması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Firuz Çilingiroğlu

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon
Esas No. : 3/215
Karar No. : 83

15.1.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 9.4.1996 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İttüğü 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla görevli memura tehdit suçu isnat olunan Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal'ın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Antalya Milletvekili İbrahim Gürdal hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Atilla Sav</i>	<i>Nejat Arseven</i>
Hatay	Ankara
Sözcü	Kâtip
<i>Yalçın Gürtan</i>	<i>Uğur Aksöz</i>
Samsun	Adana
Üye	Üye
<i>İ. Cevher Cevheri</i>	<i>Ahmet İyimaya</i>
Adana	Amasya
Üye	Üye
<i>M. Seyfi Oktay</i>	<i>Avni Akyol</i>
Ankara	Bolu
Üye	Üye
<i>Bekir Aksoy</i>	<i>İsmail Kahraman</i>
Çorum	İstanbul

Üye
Mehmet Tahir Köse
İstanbul
Üye
Mehmet Ali Şahin
İstanbul
Üye
Abdullah Özbey
Kahramanmaraş
Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Süner Oral
Manisa
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
Üye
Hasan Belhan
Elazığ
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpunar
Kırklareli

Üye
Ali Oğuz
İstanbul
Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
Üye
Şevket Kazan
Kocaeli
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir
Üye
Emir Karaa
Kütahya
Üye
Ali Gülınay
Hatay
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Hanifi Demirkol
Eskişehir
Üye
Erkan Mumcu
Isparta
Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
Fikret Karabekmez
Malatya

Üye
Zeki Çakiroğlu
Muğla
Üye
Abdulkadir Öncel
Şanlıurfa

Üye
Ayhan Gürel
Samsun
Üye
Yusuf Bahadır
Trabzon

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 535)

Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/650)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1233/3503

14.8.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 7.8.1997 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GEREKÇE

SSCB'nin 1991 yılı Aralık ayında dağılması ve devlet olarak varlığının sona ermesinden sonra, Gürcistan ile aramızdaki sınır ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi ve hukukî bir zemine oturtulması amacıyla, Gürcistan tarafına "Sınır Olaylarının ve Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Sözleşme" taslağı verilmiştir. Gürcü tarafınca halen incelenmesi süren sözkonusu taslak ile ilgili işlemler neticelenene kadar, ülkemiz açısından hayati önem taşıyan hudut güvenliği açısından ilk aşamada, SSCB ile yapılmış bulunan 1937 tarihli Moskova Sözleşmesinin bir başka sözleşme ile teyid edilmesinin uygun olacağı düşünülmüş ve 1937 Anlaşması yerine geçerli olacak kapsamlı bir sözleşme yapılana kadar geçici olarak sınır güvenliğinin sağlanması açısından "T.C. ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesi" başlığını taşıyan bir taslak, 1994 yılı Kasım ayında Gürcü tarafına tevdi edilmiştir.

Gürcistan tarafına "Sınır Sözleşmesi" yapılması önerilirken bunun Türkiye çıkarına bir gelişme teşkil edeceği değerlendirilmiştir. Gürcistan Rusya Federasyonu ile imzaladığı bir anlaşma ile sınırlarının korunmasını Rusya'ya bırakmış ve bu ülke Gürcistan sınırlarında askerî üsler kurmuştur. Gürcistanla sınır makalarımız arasında yapılan sınır görüşmelerinde Gürcü heyetlerine zaman zaman Rus subayları başkanlık etmektedir. Bu durum tarafımızdan kabul edilmediği için sınır toplantıları iptal edilmekte ve iki ülke ilişkilerinde rahatsızlıklar meydana gelmektedir.

Gürcistan'la Sınır Sözleşmesinin yapılması bu ülke ile olan sınırlarımızın yasal ve fiilî güvenliğe kavuşturulmasına ve bu yolla sınırdaki kontrolün Gürcistan makamlarına geçmesine katkıda bulunacaktır. Nitekim, Sözleşmenin 3 üncü maddesi ile Gürcistan'ın sınır bölgelerine temsilcilerini atayacağı ve bunların Gürcü vatandaşı olacağı hükme bağlanmaktadır.

Dokuz maddeden oluşan sözleşmenin 7 nci maddesi ile, taraflar 1937 Moskova Sözleşmesinin günümüz koşullarına uydurulmasına yönelik yeni bir protokolün hazırlanmasını ve yeni protokol

hazır hale getirilinceye kadar sınır olay ve uyuşmazlıklarının çözümünde Moskova Sözleşmesinin hükümlerine uymayı kabul etmekte ve Moskova Andlaşmasının ekindeki 1 no.lu Protokolde atıfta bulunulan eski SSCB sınır yetkililerinin yerine Gürcü sınır yetkililerinin belirtileceğini kaydetmektedirler. Böylece sınır görüşmelerinde Gürcü heyetlerine başkanlık eden Rus subaylarının yerine Gürcü subaylarının geçmesi sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen bilgiler ışığında, "Sınır Sözleşmesi" Gürcistan'ın bağımsızlığının ve egemenliğinin korunması ve desteklenmesi için olduğu kadar, ülkemizi yakından ilgilendiren iç istikrarının korunması bakımından da önem taşımaktadır. Bu hususun sağlanması ülkemizin bir taraftan Gürcistan, diğer taraftan da Azerbaycan ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile özellikle ulaşırma, ticaret ve ekonomi alanındaki ilişkilerinin gelişmesine katkıda bulunacaktır. Bu nedenle söz konusu sözleşmenin mümkün olan en kısa süre içinde onaylanmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

28.1.1998

Esas No. : 11650

Karar No. : 23

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 22 Ocak 1998 tarihli 7 nci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğinin dağılmasından sonra Gürcistan ile aramızdaki sınır ilişkilerinin yeniden düzenlenerek hukukî bir zemine oturtulması amacıyla hazırlanan Sözleşmenin, sınır güvenliği kontrolünün Gürcistan makamlarına geçmesine katkıda bulunacağı da tartışılarak Komisyonumuzca Tasarı aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Murat Karayalçın</i>	<i>Ayfer Yılmaz</i>
Samsun	İçel
Sözcü	Kâtip
<i>A. Ahmet Denizolgun</i>	<i>B. Fırat Dayanıklı</i>
Antalya	Tekirdağ
Üye	Üye
<i>Cevdet Akçalı</i>	<i>M. Ali Bilici</i>
Adana	Adana
Üye	Üye
<i>İlker Tuncay</i>	<i>İlhan Kesici</i>
Ankara	Bursa
Üye	Üye
<i>Cemal Külahlı</i>	<i>Bekir Aksoy</i>
Bursa	Çorum

Üye

Hüseyin Kansu

İstanbul

Üye

Cemal Özbilen

Kırklareli

Üye

Ahmet Tan

İstanbul

Üye

Abdullah Gencer

Konya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE GÜRCİS-
TAN ARASINDA SINIR SÖZLEŞMESİNİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU-**

NA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — 14 Temmuz 1997 tarihinde Tiflis'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Sınır Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Dev. Bakanı ve Başb. Yard.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Dr. I. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

İ. Talay

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL

ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE GÜRCİS-
TAN ARASINDA SINIR SÖZLEŞMESİNİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU-**

NA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yard.

İ. Sezgin

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andıcan

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köyüşleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. C. Ersümer

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE GÜRCİSTAN
ARASINDA
SINIR SÖZLEŞMESİ

Aşağıda Taraflar olarak anılacak Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan;

Ulusların kardeşliğinden kaynaklanan sarsılmaz dostluk bağlarından esinlenerek,

Uluslararası hukukun temelini oluşturan toprak bütünlüğüne saygı, sınırların dokunulmazlığı kuvvete ve kuvvet kullanma tehdidine başvurmama ve içişlerine karışmama ilkelerine bağlılıklarını teyiden vurgulayarak,

Birleşmiş Milletler Andlaşmasından ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği konferansı süreci çerçevesinde kabul edilmiş bulunan belgelerden kaynaklanan yükümlülüklerini teyid ederek,

İki ülke ilişkilerinin geleceğe yönelik çerçevesini oluşturan 30 Temmuz 1992 tarihinde Tiflis'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasında Dostluk, İşbirliği ve İyi Komşuluk Anlaşması"na dayanarak,

İki dost, kardeş ve komşu ülke olarak yer aldıkları bölgede, aralarındaki ilişkilerin barış ve istikrara yönelik olarak geliştirilmesi ve aralarındaki sınırın bir barış ve işbirliği hattı olması kararlığı ile

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

MADDE I

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan arasında evvelce anlaşmalarla, saptanmış olan devlet sınırının ihlal edilemez olduğunu teyid ederler.

MADDE II

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ile eski Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği arasında 29 Aralık 1973 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan "Hudut İşaretlerinin Kontrolü, Bakımı, Onarımı ve İhyası ile Orman Kesin ve Şeritlerinin Muhafazası Hakkında Protokol" ile bu Protokole ek belgeler çerçevesinde çağdaş yöntemlerle yeniden işaretlenmiş olan (rödemarkasyon) sınır hattının değişmeyeceğini teyid ederler.

MADDE III

Taraflar hudut konularında işbirliğinde bulunacaklardır. Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan arasındaki devlet sınırlarının korunmasına ilişkin yapılacak düzenlemelerde tarafların karşılıklı çıkarı göz önünde bulundurulacaktır. Taraflar bunu gerçekleştirmek üzere sınır bölgeleri için temsilcilerini atayacaktır. Bu amaçla Türkiye Cumhuriyeti tarafından atanacak yetkililer Türkiye vatandaşı, Gürcistan tarafından atanacak yetkililer ise Gürcistan vatandaşı olacaklardır.

MADDE IV

Taraflar, Sözleşmenin hükümlerinin diğer ülkelere karşı olmadığını ve ikili ve çok taraflı anlaşmalarla üçüncü devletlere karşı üstlenilmiş olan yükümlülüklerini ihlal etmeyeceğini beyan ederler.

MADDE V

Taraflar, topraklarında, başka devletlerin toprak bütünlüğü ile sınırlarının ihlalini amaçlayan şahıs ve kuruluşların faaliyetlerini izin vermemeyi taahhüt ederler.

MADDE VI

Taraflar, ikili ilişkilerinde doğabilecek uyuşmazlıkları barışçı yöntemlerle çözmek hususunda kararlılıklarını ve birbirlerine karşı kuvvete veya kuvvet tehdidine başvurmayacaklarını yinelerler.

MADDE VII

Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuzeydoğu sınırı ile ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti ile eski Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği arasında "Hudut Hadiseleri ve İhtilaflarının Tetkik ve Halli Usulüne Dair 15 Temmuz 1937 tarihli Moskova Mukavelenamesi"nin günümüz koşullarına uydurulmasına yönelik yeni bir Protokolün Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan arasında hazırlanması hususunda mutabık kalmışlardır. İşbu yeni protokol hazır hale getirilinceye kadar sınır olay ve uyuşmazlıklarının çözümünde Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan anılan Mukavele hükümlerine uymayı kabul ederler. 1937 tarihli Moskova Anlaşmasının ekindeki 1 no.lu Protokolde atıfta bulunulan eski Sovyetler Birliği sınır yetkilerinin yerine Gürcü sınır yetkilileri belirtilecektir.

MADDE VIII

İşbu Sözleşme, Tarafların kendi mevzuatlarına göre onaylanacak ve onay belgelerinin teatisi üzerine yürürlüğe girecektir.

İşbu Sözleşme 14 Temmuz 1997 tarihinde Tiflis'de, Türk, Gürcü ve İngilizce dillerinde, ikişer örnek olarak düzenlenmiş olup her bir dildeki aynı ölçüde geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ADINA

İsmail CEM

Türkiye Cumhuriyeti

Dışişleri Bakanı

GÜRCİSTAN

ADINA

İrakli MENAGARİŞVİLİ

Gürcistan Dışişleri Bakanı

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 542)

İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/856)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304/10987

4.6.1997

Konu : İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sarı basın kartı sahibi Hasan Kılıç hakkında çeşitli suçlardan kesinleşmiş mahkûmiyet kararları bulunduğu halde Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Yönetmeliğin 16/b maddesine aykırı olarak taşıma izni için onay vermek suçunu işlediği iddia olunan; İstanbul Milletvekili Necdet Menzir hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 10.1.1997 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.69.1996/1015 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0 - 1.128.69.1996/1015

10.1.1997

Konu : İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Sarı basın kartı sahibi Hasan Kılıç hakkında çeşitli suçlardan kesinleşmiş mahkûmiyet kararları bulunduğu halde Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Yönetmeliğin 16/b maddesine aykırı olarak silah taşıma izni için onay vermek suçunu işlediği iddia olunan Necdet Menzir hakkında Danıştay İdarî İşler Kurulunun 17.10.1996 gün ve 1996/89 esas, 1996/99 sayılı kararında adı geçenin İstanbul ilinden Milletvekili seçildiğinin ifade edilmesi üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen dosya İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin 23.12.1996 gün, 3692 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

İstanbul Milletvekili Necdet Menzir hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması hususunda gereğini takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon
Esas No. : 3/856
Karar No. : 103

10.1.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 9.6.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğü'nün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla görevi ihmal suçu isnat olunan İstanbul Milletvekili Necdet Menzir'in hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağışlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak İstanbul Milletvekili Necdet Menzir hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü
<i>Atıla Sav</i>	<i>Yalçın Gürtan</i>
Hatay	Samsun
Kâtip	Üye
<i>Hayrettin Dilekcan</i>	<i>Uğur Aksöz</i>
Karabük	Adana
Üye	Üye
<i>İ. Cevher Cevheri</i>	<i>Ahmet İyimaya</i>
Adana	Amasya
Üye	Üye
<i>M. Seyfi Oktay</i>	<i>Avni Akyol</i>
Ankara	Bolu
Üye	Üye
<i>Bekir Aksoy</i>	<i>İsmail Kahraman</i>
Çorum	İstanbul

Üye
Mehmet Tahir Köse
İstanbul
Üye
Mehmet Ali Şahin
İstanbul
Üye
Abdullah Özbey
Karaman
Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Sümer Oral
Manisa
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
Üye
Hasan Belhan
Elazığ
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli

Üye
Ali Oğuz
İstanbul
Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
Üye
Şevket Kazan
Kocaeli
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Hanifi Demirkol
Eskişehir
Üye
Erkan Muuncu
Isparta
Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
Fikret Karabekmez
Malatya

Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla
Üye
Abdulkadir Öncel
Şanlıurfa

Üye
Ayhan Gürel
Samsun
Üye
Yusuf Bahadır
Trabzon

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 543)

Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/340)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12.304-10662

17.6.1996

Konu : Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görevi kötüye kullanmak suçunu işledikleri iddia olunan; Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ile Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak haklarında Ankara 6 ncı Asliye Ceza Mahkemesince açılan dava sebebiyle tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 10.6.1996 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.34.1996/012852 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.34.1996/012852

10.6.1996

Konu : Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Görevi kötüye kullanmak suçunu işledikleri iddia olunan Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kemal Albayrak haklarında Ankara 6 ncı Asliye Ceza Mahkemesine açılan dava sebebiyle yapılan yargılama sırasında adı geçenlerden Ömer Vehbi Hatipoğlu'nun Diyarbakır, Kemal Albayrak'ın ise Kırıkkale İl'inden Milletvekili seçildiklerinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlıklarının kaldırılması için haklarında usuli muamelelerin durdurulmasına ve evrakın Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine dair, Ankara 6 ncı Asliye Ceza Mahkemesinin 8.5.1996 gün ve 1996/00432 sayılı kararını havi dosya, anılan yer Cumhuriyet Başsavcılığının 24.5.1996 gün ve Es. 1995/38963 sayılı yazısıyla alınmakla, birlikte takdim kılınmıştır.

Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ile Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak haklarında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlıklarının kaldırılıp, kaldırılmaması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Mehmet Ağar

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

Esas No : 3/340

Karar No : 102

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 18.6.1996 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık yazısı, Komisyonumuzun; 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İçtüzüğü'nün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 19.12.1997 günlü raporuyla görevi kötüye kullanmak suçu isnat olunan Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışına bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacına yöneldiği gözönüne almıştır. Anayasa'nın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'un bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

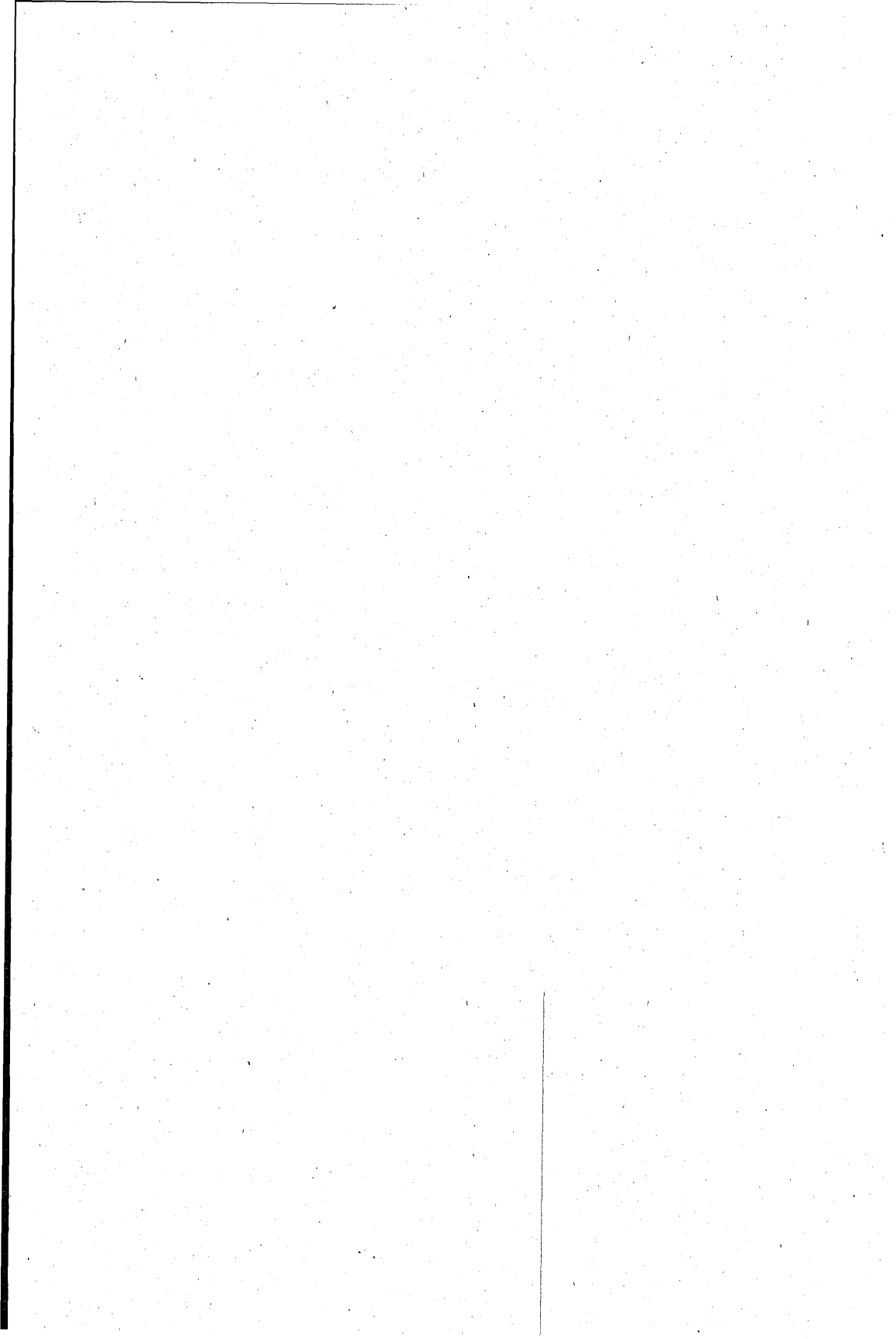
Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Atilla Sav</i>	<i>Nejat Arseven</i>	<i>Yalçın Gürtan</i>
Hatay	Ankara	Samsun
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hayrettin Dilekcan</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>İ. Cevher Cevheri</i>
Karabük	Adana	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>M. Seyfi Oktay</i>	<i>Avni Akyol</i>
Amasya	Ankara	Bolu
Üye	Üye	Üye
<i>Bekir Aksoy</i>	<i>İsmail Kahraman</i>	<i>Mehmet Tahir Köse</i>
Çorum	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Oğuz</i>	<i>Mehmet Ali Şahin</i>	<i>Mustafa Kamalak</i>
İstanbul	İstanbul	Kahramanmaraş

Üye
Abdullah Özbey
Karaman
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Hasan Belhan
Elazığ
Üye
Erkan Mumcu
Isparta
Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
Fikret Karabekmez
Malatya
Üye
Abdülkadir Öncel
Şanlıurfa

Üye
Şevket Kazan
Kocaeli
Üye
Siimer Oral
Manisa
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
Üye
Hanifi Demirkol
Eskişehir
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla

Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Üye
Ayhan Gürel
Samsun
Üye
Yusuf Bahadır
Trabzon

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 557)

İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/893)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

19.6.1997

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304-12517

Konu : İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın yasama dokunulmazlığı.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adliyenin Manevi Şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif ettiği iddia olunan; İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat hakkında TCK nun 159/1 inci maddesi gereğince tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 20.6.1996 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.36.1996/014501 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

20.5.1996

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.36.1996/014501

Konu : İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın yasama dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Adliyenin Manevi Şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif ettiği iddia olunan Mehmet Fuat Fırat hakkında TCK'nun 159/1 inci Maddesi gereğince yapılan hazırlık soruşturması sırasında adı geçenin İstanbul İli'nden milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen fezlekeli evrak, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 4.6.1996 gün Basın Hz. 1996/203 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılmaması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Mehmet Ağar

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

13.2.1998

Esas No. : 3/893

Karar No. : 107

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 24.6.1997 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık yazısı Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış. İhtütüğün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 23.1.1998 günlü raporuyla Adliyenin manevi şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif etmek suçu isnat olunan İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat'ın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

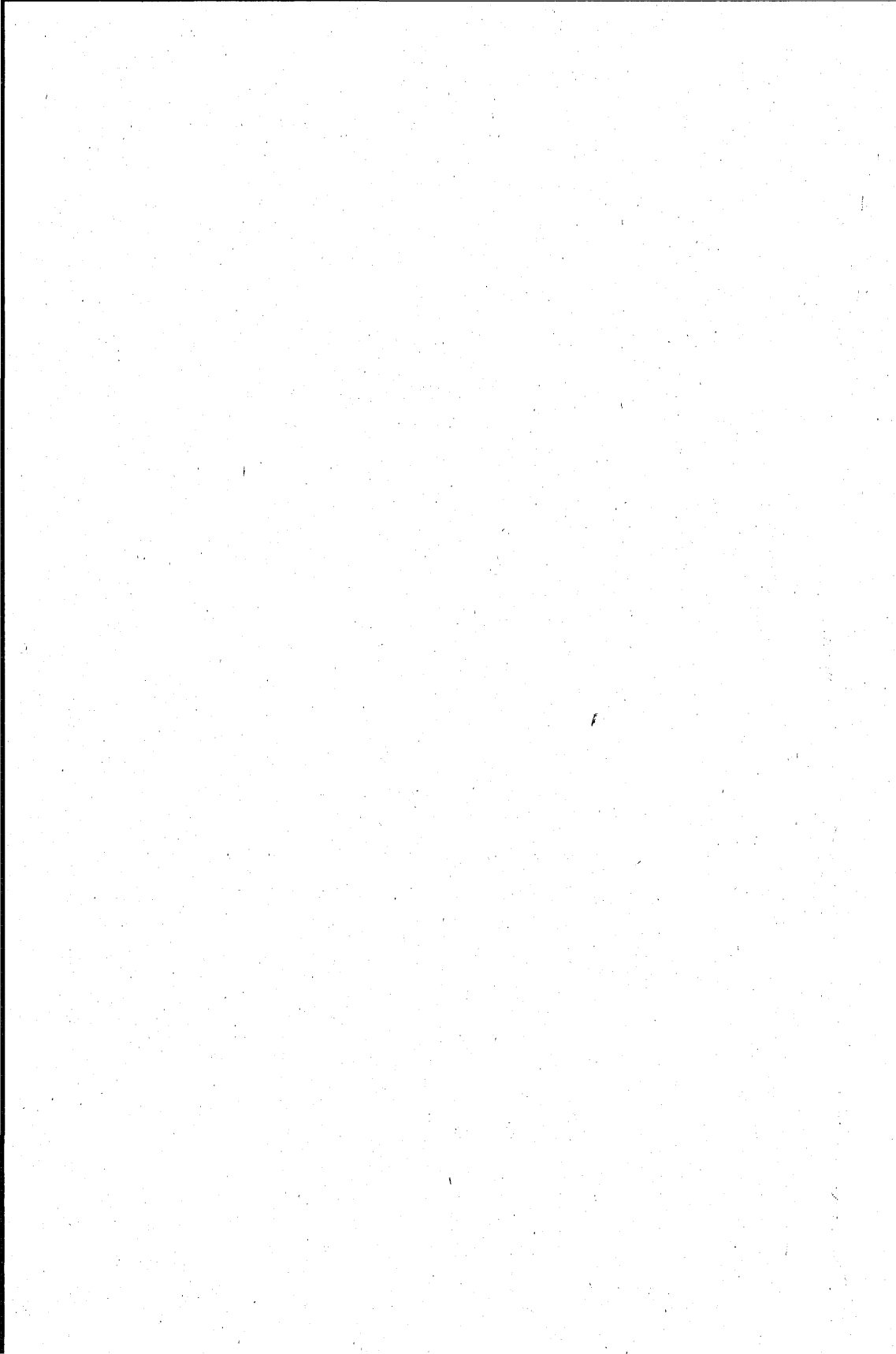
Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin neteliği de dikkate alınarak İstanbul Milletvekili Mehmet Fuat Fırat hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Atila Sav</i>	<i>Nejat Arseven</i>
Hatay	Ankara
Sözeti	Kâtip
<i>Yalçın Gürtan</i>	<i>Hayrettin Dilekcan</i>
Samsun	Karabük
Üye	Üye
<i>Uğur Aksöz</i>	<i>İ. Cevher Cevheri</i>
Adana	Adana
Üye	Üye
<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>Yüksel Yalova</i>
Amasya	Aydın
Üye	Üye
<i>Avni Akyol</i>	<i>Bekir Aksoy</i>
Bolu	Çorum
Üye	Üye
<i>İsmail Kahraman</i>	<i>Mehmet Tahir Köse</i>
İstanbul	İstanbul

Üye
Ali Oğuz
İstanbul
Üye
Şevket Kazan
Kocaeli
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Abdülbaki Ataç
Balıkesir
Üye
Haniği Demirkol
Eskişehir
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Üye
Bülent Arınç
Manisa
Üye
Ergun Özkan
Niğde
Üye
Abdulkadir Öncel
Şanlıurfa

Üye
Abdullah Özbey
Karaman
Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Sümer Oral
Manisa
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
Üye
Ahmet Tekdal
Ankara
Üye
Hasan Belhan
Elazığ
Üye
Adil Aşırım
İğdır
Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
Fikret Karabekmez
Malatya
Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla
Üye
Ayhan Gürel
Samsun
Üye
Yusuif Bahadır
Trabzon

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 558)

İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/835)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

4.6.1997

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-304/10963

Konu : İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün yasama dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Manisa'da yasadışı sol bir örgüte üye oldukları nedeniyle gözaltına alınan bilahare İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 16.1.1997, 1996/35 Esas : 1997/6 sayılı kararıyla DHKP/C illegal örgütünün mensubu ve bölge görevlileri oldukları gerekçesiyle mahkûm edilen bir kısım sanıkları nezarete atan polislerle ilgili olarak, "Babıâlide Akşam" adlı gazetenin 12.6.1996 tarihli nüshasında "10 Polis Ağır Cezada" başlığı altında yayımlanan yazıda (Açılan bu dava Türkiye'de işkencenin de oluşturulabileceğini gösteren bir örnek olacaktır. Bu duruşmada çocuklar cehennem zebanilerini, işkencecileri teşhir edecektir.) şeklinde ifadelerle; Devletin Emniyet Muhafaza Kuvvetlerini neşren tahrik ve tezyif etmek suçunu işlediği iddia olunan Manisa Milletvekili Sabri Ergül hakkında TCK'nun 159/1 inci maddesi gereğince tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının 28.2.1997 gün ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.66.1996/006150 sayılı yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

28.2.1997

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.128.66.1996/006150

Konu : İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün yasama dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Manisa'da yasadışı sol bir örgüte üye oldukları nedeniyle gözaltına alınan bilahare İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesinin 16.1.1997 gün, 1996/35 Esas, 1997/6 sayılı kararıyla DHKP/C illegal örgütünün mensubu ve bölge görevlileri oldukları gerekçesiyle mahkûm edilen bir kısım sanıkları

nezarete alan polislerle ilgili olarak, "Babıâlide Akşam" adlı gazetenin 12.6.1996 tarihli nüshasında "10 Polis Ağır Cezada" başlığı altında yayınlanan yazıda (Açılan bu dava Türkiye'de işkencenin de soruşturulabileceğini gösteren bir örnek olacaktır. Bu duruşmada çocuklar cehennem zebanilerini, işkencecileri teşhir edecektir.) şeklinde ifadelerle; Devletin Emniyet Muhafaza Kuvvetlerini neşren tahkir ve tezyif etmek suçunu işlediği iddia olunan Sabri Ergül hakkında TCK'nun 159/1 inci maddesi gereğince yapılan hazırlık soruşturması sırasında adı geçenin İzmir İli'nden Milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, yasama dokunulmazlığının kaldırılması için hakında düzenlenen fezlekeli evrak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 30.1.1997 gün ve 1996/811 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

İzmir Milletvekili Sabri Ergül hakkında soruşturmaya devam olanabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca yasama dokunulmazlığının kaldırılıp, kaldırılması hususunda gereğinin takdir buyurulmasına delaletleri arz olunur.

Şevket Kazan
Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

13.2.1998

Esas No. : 3/835

Karar No. : 105

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 9.6.1996 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık yazısı Komisyonumuzun 27.11.1997 tarihli toplantısında gündeme alınmış, İhtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 23.1.1998 günlü raporuyla devletin muhafaza kuvvetlerini neşren tahkir ve tezyif etmek suçu isnat olunan İzmir Milletvekili Sabri Ergül'ün hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İzmir Milletvekili Sabri Ergül Komisyonumuza yazılı savunma vermiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgileri ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yönelildiğini gözönüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği de dikkate alınarak İzmir Milletvekili Sabri Ergül hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Atıla Sav
Hatay
Sözcü
Yalçın Gürtan
Samsun
Üye
Uğur Aksöz
Adana
Üye
Ahmet İyimaya
Amasya
Üye
Avni Akyol
Bolu
Üye
İsmail Kahrman
İstanbul
Üye
Ali Oğuz
İstanbul
Üye
Şevket Kazan
Kocaeli
Üye
Mehmet Keçeciler
Konya
Üye
Abdülkadir Baş
Nevşehir
Üye
Emin Karaa
Kütahya
Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Cemil Erhan
Ağrı
Üye
Abdülbaki Ataç
Balıkesir
Üye
Hanifi Demirkol
Eskişehir

Başkanvekili
Nejat Arseven
Ankara
Kâtip
Hayrettin Dilekcan
Karabük
Üye
İ. Cevher Cevheri
Adana
Üye
Yüksel Yalova
Aydın
Üye
Bekir Aksoy
Çorum
Üye
Mehmet Tahir Köse
İstanbul
Üye
Abdullah Özbey
Karaman
Üye
Necati Çetinkaya
Konya
Üye
Sümer Oral
Manisa
Üye
Teoman Akgür
Sakarya
Üye
İrfan Köksalan
Ankara
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
(Çekimser)
Üye
Ahmet Tekdal
Ankara
Üye
Hasan Belhan
Elazığ
Üye
Adil Aşırım
Iğdır

Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Metin Öney
İzmir
Üye
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Üye
Bülent Arınç
Manisa
Üye
Ergun Özkan
Niğde
Üye
Abdulkadir Öncel
Şanlıurfa

Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
Üye
İbrahim Yılmaz
Kayseri
Üye
Fikret Karabekmez
Malatya
Üye
Zeki Çakıroğlu
Muğla
Üye
Ayhan Gürel
Samsun
Üye
Yusuf Bahadır
Trabzon

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 582)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Ekim, Kasım ve Aralık 1997 Ayları Hesabına Ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/20)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Hesaplarını İnceleme Komisyonu*

25.2.1998

Sayı : A.01.1.HEK/20

Esas No. : 5/20

Karar No. : 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekim 1997 ayı başında mevcut para : 241 749 407 000

Ekim, Kasım, Aralık 1997 aylarında

Ziraat Bankasının aldığı para : 7 640 437 472 000

TOPLAM : 7 882 186 879 000

Ekim, Kasım, Aralık 1997 aylarında

Ziraat Bankasının harcadığı para : 7 370 362 004 000

Ocak 1998 başında bankada mevcut para : 511 824 875 000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Ekim, Kasım, Aralık 1997 aylarına ait hesapları incelendi;

Ekim 1997'de Ziraat Bankasındaki 241 749 407 000 TL. mevcudu ile Ekim, Kasım, Aralık 1997 aylarında hazineден 7 640 437 472 000 TL. alınarak bankadaki hesaba yatırılan meblağın cem'an 7 882 186 879 000 TL. olduğu, mevcutları sarf olunan 7 370 362 004 000 TL. tenzil edildikten sonra Ocak 1998 başında kasa mevcudunun 511 824 875 000 TL.'den ibaret olduğu Saymanlıktaki defterlerle sarf evrakının birbirine uygun bulunduğu görülmüştür.

Genel Kurulun bilgisine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Mehmet Moğultay
İstanbul
Denetçi
A. Turhan Bilge
Konya
Üye
Hacı Filiz
Kırıkkale
Üye
Cihan Yazar
Manisa

Başkanvekili
A. Şerif Bedirhanoglu
Van
Üye
Mehmet Sağdıç
Ankara
Üye
Yusuף Bacanlı
Yozgat
Üye
Hamdi Üçpınarlar
Çanakkale

